

ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมไฟเรื้อรังและทักษะแห่งศตวรรษที่ 21
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
กรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์
ของ
ปาริย์ ทรงเสรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์
ธันวาคม 2559

ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมไฟเรื้อรังและทักษะแห่งศตวรรษที่ 21
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
กรุงเทพมหานคร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

ธันวาคม 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมไฟเรื้อรังและทักษะแห่งศตวรรษที่ 21
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1
กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
ปาริย์ ทรงเสรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์
ธันวาคม 2559

ปาจริย์ ทรงเสรี. (2559). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมไม่เรียนรู้และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร. ปรินทิพ. วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชุดา กิจธรรม.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 3 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางจิตและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้ทั้งด้านรวมและด้านย่อยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคม 2) เพื่อศึกษาอำนาจในการทำนายของปัจจัยทางจิตและปัจจัยทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้ทั้งด้านรวมและด้านย่อยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคม และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมไม่เรียนรู้และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร จำนวน 919 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เก็บข้อมูลด้วยแบบวัดมาตรฐานประเมินค่า 6 ระดับ จำนวน 8 ชุด ที่มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาตั้งแต่ .603 ถึง .896 ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้น และวิเคราะห์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า 1) พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ส่งผลต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้ในด้านรวมและด้านย่อย ได้แก่ พฤติกรรมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 2) พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการสนับสนุนจากครอบครัว ส่งผลต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้ในด้านรวมและด้านย่อย ได้แก่ ด้านการตั้งใจเรียน 3) พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนและสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ส่งผลต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้ในด้านรวมและด้านย่อย ได้แก่ ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 4) ปัจจัยทางจิต (แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้) และปัจจัยทางสังคม (การสนับสนุนจากครอบครัว บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน) สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมไม่เรียนรู้ทั้งด้านรวมและด้านย่อย ได้แก่ ด้านการตั้งใจเรียน และด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 35.0 ถึง 41.8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 5) พฤติกรรมไม่เรียนรู้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

PSYCHOSOCIAL FACTORS RELATED TO LEARNING INQUIRY BEHAVIORS AND
TWENTY FIRST CENTURY SKILLS OF LOWER SECONDARY SCHOOL STUDENTS,
UNDER THE AUTHORITY OF THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE
AREA OFFICE ONE, BANGKOK

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Science Degree in Applied Behavioral Science Research
at Srinakharinwirot University
December 2016

Pajaree Songserree. (2016). *Psychosocial Factors Related to Learning Inquiry Behaviors and Twenty First Century Skills of Lower Secondary School Students, under the Authority of the Secondary Educational Service Area Office One, Bangkok*. Master Thesis, M.Sc. (Applied Behavioral Science Research). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assis. Prof. Dr.Wichuda Kijtorntam.

The purposes of this research were to: 1) study the interaction between psychological factors and social factors that influence both overall and particularly learning inquiry behaviors of lower secondary school students, together in a group and sub-groups separated by using biosocial factors; 2) study the predictive power of psychological factors and social factors, which have an effect on learning inquiry behaviors of lower secondary school students, mutually in main group and biosocial groups; and 3) study the correlation between learning inquiry behaviors and twenty-first century skills of lower secondary school students. The research samples consisted of nine hundred and nineteen lower secondary school students chosen by multi-stage sampling, which were in the form of six numerical rating scales. The questionnaires were designed in eight types, and the reliability with alpha coefficients was .603 to .896. The data were analyzed by a two-way analysis of variance, hierarchical multiple regression and Pearson's correlation coefficient.

The results showed that: 1) The interaction between positive attitude toward learning inquiry behaviors and good atmosphere in the school affected both overall learning inquiry behaviors and self-directed learning behavior. 2) The interactive between achievement motive and social support from family affected both overall learning inquiry behaviors and mindful learning behavior. 3) The interaction between future orientation self-control and have good relationship with friends affected overall learning inquiry behaviors and self-directed learning behavior. 4) Psychological factors (Achievement motive, Future orientation and self-control, Positive attitude toward learning inquiry behaviors) and social factors (Social support from family, Good atmosphere in the school, Relationship with friends) helped to predict students' learning inquiry behaviors as a whole, come along with mindful learning behavior and self-directed learning behavior in 35.0 percent to 41.8 with statistically significant level .05, and 5) Positively learning inquiry behaviors correlated with twenty-first century skills of lower secondary school students had a statistically significance level of .01.

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดีด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชุดา กิจธรรม อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ มอบโอกาสและประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ได้เรียนรู้ อีกทั้งยังให้ความรัก ความห่วงใยและเป็นกำลังใจตลอดมา หากไม่มี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชุดา กิจธรรม ผู้วิจัยคงไม่ประสบผลสำเร็จในวันนี้ ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาจึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผศ.ดร.กาญจนา ภัทราวิวัฒน์ ผศ.ดร. ศรัณย์ พิมพทอง และ ดร.ทวีพล จุฑะพล ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเครื่องมือวิจัยให้มีคุณภาพ และผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.มนัส บุญประกอบ และ อาจารย์ ดร. ฐาศุภร์ จันประเสริฐ ประธานและกรรมการสอบปากเปล่า ที่ได้ให้ ความเมตตา และคำแนะนำอันเป็นประโยชน์เพื่อการปรับปรุงปริญญานิพนธ์เล่มนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ทุกท่าน และนักเรียนทุกคน ที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณ คณาจารย์สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ ที่ให้ความรู้ และประสบการณ์ต่าง ๆ มากมาย พร้อมทั้งขัดเกลาผู้วิจัยให้มีความพยายามและความอดทน

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และพี่สาวที่ให้การสนับสนุนในการศึกษาครั้งนี้ พร้อมทั้งยังให้กำลังใจและคอยอยู่เคียงข้างในวันที่เจออุปสรรคต่าง ๆ จนผู้วิจัยสามารถทำปริญญานิพนธ์ได้สำเร็จลุล่วง ขอขอบคุณ น้ำหวาน ที่ช่วยเหลือผู้วิจัยในการเก็บข้อมูลและอยู่ข้าง ๆ ในวันที่ผู้วิจัยเหนื่อยและท้อแท้ ขอขอบคุณ พี่นิน พี่จอย พี่นิง พี่ดำ ที่ให้คำปรึกษาในการวิเคราะห์ข้อมูล ขอขอบคุณ พี่จอย พี่ตุ้ พี่แพน และพี่ ๆ รุ่น 10 ที่ฝ่าฟันอุปสรรคในการทำวิจัยครั้งนี้และคอยให้กำลังใจซึ่งกันและกัน ขอขอบคุณป๊อปอนด์เพื่อนรักสำหรับมิตรภาพที่ดีที่สุด และพี่ ๆ พนักงานสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ทุกท่านที่คอยช่วยเหลือและให้กำลังใจ สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ โชคชะตา เวลา และสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ทำให้ผู้วิจัยได้พบเจอคนดี ๆ และสิ่งดี ๆ

ปาจริย์ ทรงเสรีย์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
พฤติกรรมไฟเรียนรู้	7
แนวการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมไฟเรียนรู้	16
ปัจจัยทางจิตกับพฤติกรรมไฟเรียนรู้	18
ปัจจัยทางสังคมกับพฤติกรรมไฟเรียนรู้	27
ปัจจัยลักษณะทางชีวสังคมกับพฤติกรรมไฟเรียนรู้	35
พฤติกรรมไฟเรียนรู้กับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21	39
นิยามปฏิบัติการ	47
กรอบแนวคิดในการวิจัย	51
สมมติฐานในการวิจัย	52
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	54
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	54
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	57
การหาคุณภาพของเครื่องมือ	65
การเก็บรวบรวมข้อมูล	66
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	66
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	67
ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ตามลักษณะทางชีวสังคมและลักษณะของตัวแปรที่ศึกษา	68

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ)	
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way Analysis of Variance)	74
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้น (Hierarchical Multiple Regression Analysis)	115
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Correlation)	122
5 การสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	124
การสรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐาน	125
ข้อเสนอแนะในการวิจัย	144
บรรณานุกรม	148
ภาคผนวก	161
ภาคผนวก ก	162
ภาคผนวก ข	164
ภาคผนวก ค	166
ประวัติย่อผู้วิจัย	189

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 การเปรียบเทียบคุณลักษณะของพฤติกรรมไฟเรียนรู้	10
2 เปรียบเทียบองค์ประกอบของพฤติกรรมไฟเรียนรู้	12
3 ตารางวิเคราะห์ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21	45
4 โรงเรียนกลุ่มที่มีการจัดการเรียนการสอนตามปกติ จำนวน 5 โรงเรียน	56
5 โรงเรียนกลุ่มที่มีการจัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” จำนวน 5 โรงเรียน	56
6 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะทางชีวสังคมของนักเรียน	69
7 จำนวน ค่าเฉลี่ย กลุ่มคะแนนสูงคะแนนต่ำ ร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของ กลุ่มตัวแปรตาม กลุ่มตัวแปรลักษณะทางสังคม และกลุ่มตัวแปรลักษณะทางจิต (n=919)	70
8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมไฟเรียนรู้ ด้านรวม ด้านการตั้งใจเรียน ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ของนักเรียนที่มี เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรียนรู้ (ก) และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน (ข) แตกต่าง กันทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 12 กลุ่ม ตามลักษณะทางชีวสังคม	75
9 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมไฟเรียนรู้ (ด้านรวม) ของนักเรียน จำแนก ตามตัวแปรเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรียนรู้และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนที่พบ อิทธิพลเดียว ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย	77
10 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมไฟเรียนรู้ (ด้านรวม) ของ นักเรียน เมื่อพิจารณาตามเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรียนรู้และบรรยากาศที่ดีใน โรงเรียน ในกลุ่มเกรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป จำนวน 401 คน	79
11 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมไฟเรียนรู้ ด้านการตั้งใจเรียนของนักเรียน จำแนกตามตัวแปรเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรียนรู้และบรรยากาศที่ดีใน โรงเรียนที่พบอิทธิพลเดียว ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย	81
12 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมไฟเรียนรู้ ด้านการแสวงหาความรู้ด้วย ตนเองของนักเรียน จำแนกตามตัวแปรเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรียนรู้และ บรรยากาศที่ดีในโรงเรียนที่พบอิทธิพลเดียว ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย	83
13 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมไฟเรียนรู้ ด้านการแสวงหา ความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน เมื่อพิจารณาตามเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟ เรียนรู้และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ในกลุ่มรวม จำนวน 919 คน	85

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
14 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมไฟเรียนรู้ ด้านการแสวงหา ความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน เมื่อพิจารณาตามเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟ เรียนรู้และบรรยากาศในโรงเรียน ในกลุ่มเพศชาย จำนวน 402 คน	86
15 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมไฟเรียนรู้ ด้านการแสวงหา ความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน เมื่อพิจารณาตามเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรียนรู้ และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ในกลุ่มเกรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป จำนวน 401 คน	87
16 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมไฟเรียนรู้ ด้านการแสวงหา ความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน เมื่อพิจารณาตามเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟ เรียนรู้และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ในระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 327 คน..	88
17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมไฟเรียนรู้ ด้าน รวม ด้านการตั้งใจเรียน ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียนที่มี แรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์ (ก) และการสนับสนุนจากครอบครัว (ข) แตกต่างกันทั้งใน กลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 12 กลุ่ม ตามลักษณะทางชีวสังคม	91
18 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมไฟเรียนรู้ (ด้านรวม) ของนักเรียน จำแนก ตามตัวแปรแรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์และการสนับสนุนจากครอบครัวที่พบอิทธิพลเดียว ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย	93
19 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมไฟเรียนรู้ (ด้านรวม) ของ นักเรียน เมื่อพิจารณาตามแรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์และการสนับสนุนจากครอบครัว ใน กลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 231 คน	95
20 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมไฟเรียนรู้ ด้านการตั้งใจเรียน ของนักเรียน จำแนกตามตัวแปรแรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์และการสนับสนุนจากครอบครัวที่พบ อิทธิพลเดียว ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย	97
21 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมไฟเรียนรู้ ด้านการตั้งใจเรียนของ นักเรียน เมื่อพิจารณาตามแรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์และการสนับสนุนจากครอบครัว ใน กลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 231 คน	98
22 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมไฟเรียนรู้ ด้านการแสวงหาความรู้ด้วย ตนเองของนักเรียน จำแนกตามตัวแปรแรงจูงใจไฟสัมฤทธิ์และการสนับสนุนจาก ครอบครัวที่พบอิทธิพลเดียว ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย	100

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
23	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ด้านรวม ด้านการตั้งใจเรียน ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน (ก) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (ข) แตกต่างกันทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 12 กลุ่ม ตามลักษณะทางชีวสังคม	103
24	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ (ด้านรวม) ของนักเรียน จำแนกตามตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนและการมีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนที่พบอิทธิพลเดียว ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย	105
25	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ด้านรวมของนักเรียน เมื่อพิจารณาตามลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ในกลุ่มโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” จำนวน 450 คน	107
26	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ด้านการตั้งใจเรียนของนักเรียน จำแนกตามตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนและการมีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนที่พบอิทธิพลเดียว ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย	109
27	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน จำแนกตามตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนและการมีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนที่พบอิทธิพลเดียว ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย	111
28	ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน เมื่อพิจารณาตามลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ในกลุ่มโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” จำนวน 450 คน	113
29	ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้นของปัจจัยทางจิตและสังคมเพื่อทำนายใฝ่เรียนรู้ (ด้านรวม) ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 12 กลุ่ม	116
30	ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้นของปัจจัยทางจิตและสังคมเพื่อทำนายใฝ่เรียนรู้ ด้านการตั้งใจเรียน ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 12 กลุ่ม	118

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
31 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้นของปัจจัยทางจิตและสังคมเพื่อทำนาย ไฝเรื้อรัง ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นทั้ง ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 12 กลุ่ม	120
32 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรตามพฤติกรรมไฝเรื้อรังกับทักษะแห่ง ศตวรรษที่ 21	122
33 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรปัจจัยทางจิตและกลุ่มตัวแปรปัจจัย ทางสังคมกับพฤติกรรมไฝเรื้อรัง	163
34 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดพฤติกรรมไฝเรื้อรัง (พฤติกรรมการตั้งใจเรียน)	167
35 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดพฤติกรรมไฝเรื้อรัง (พฤติกรรมการแสวงหาความรู้ด้วยตัวเอง)	167
36 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดพฤติกรรมไฝเรื้อรัง (ด้านรวม)	168
37 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะแรงจูงใจ ไฝสัมฤทธิ์	169
38 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต- ควบคุมตน	169
39 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเจตคติที่ดีต่อ พฤติกรรมไฝเรื้อรัง	170
40 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดการสนับสนุนจาก ครอบครัว	171
41 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดบรรยากาศที่ดีใน โรงเรียน	171
42 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดสัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	172
43 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทักษะแห่งศตวรรษ ที่ 21 (ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม)	172
44 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี)	173

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
45 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (ทักษะชีวิตและการทำงาน)	173
46 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (ด้านรวม)	174

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพฤติกรรม (B) ปัจจัยส่วนบุคคล (P) และปัจจัยสภาพแวดล้อม (E) (Bandura. 1986: 24)	17
2 กรอบแนวคิดในการวิจัย	52
3 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ด้านรวม ของนักเรียน พิจารณาตามเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ของกลุ่มนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสะสม 2.79 ขึ้นไป	79
4 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ด้านการแสวงหาความรู้ด้วย ตนเองของนักเรียน พิจารณาตามเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้และ บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ของกลุ่มนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสะสม 2.79 ขึ้นไป	85
5 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ด้านการแสวงหาความรู้ด้วย ตนเองของนักเรียน พิจารณาตามเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้และ บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ของกลุ่มเพศชาย	86
6 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ด้านการแสวงหาความรู้ด้วย ตนเองของนักเรียน พิจารณาตามเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้และ บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ของกลุ่มเกรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป	87
7 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ด้านการแสวงหาความรู้ด้วย ตนเองของนักเรียน พิจารณาตามเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้และ บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ของกลุ่มนักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษา ปริญญาตรีขึ้นไป	88
8 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ด้านรวมของนักเรียน พิจารณาตามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการสนับสนุนจากครอบครัว ของกลุ่ม โรงเรียนขนาดใหญ่	95
9 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมตั้งใจเรียนของนักเรียน พิจารณา ตามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการสนับสนุนจากครอบครัว ของกลุ่มโรงเรียนขนาด ใหญ่	99
10 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ด้านรวมของนักเรียน พิจารณาตามลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนและสัมพันธภาพระหว่างนักเรียน กับเพื่อนของกลุ่มโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย "ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้"	107

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
11 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน พิจารณาตามลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนและสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ของกลุ่มโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”	114
12 ผลแสดงปฏิสัมพันธ์แบบสองทางที่สนับสนุนสมมติฐานที่ 1	126
13 ผลแสดงปฏิสัมพันธ์แบบสองทางที่สนับสนุนสมมติฐานที่ 2	130
14 ผลแสดงปฏิสัมพันธ์แบบสองทางที่สนับสนุนสมมติฐานที่ 3	133
15 ผลการทำนายพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ด้านรวม โดยใช้กลุ่มปัจจัยทางจิตเป็นตัวทำนายลำดับที่ 1 ปัจจัยทางสังคมร่วมเป็นตัวทำนายลำดับที่ 2	136
16 ผลการทำนายพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ด้านการตั้งใจเรียน โดยใช้กลุ่มปัจจัยทางจิตเป็นตัวทำนายลำดับที่ 1 ปัจจัยทางสังคมร่วมเป็นตัวทำนายลำดับที่ 2	137
17 ผลการทำนายพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยใช้กลุ่มปัจจัยทางจิตเป็นตัวทำนายลำดับที่ 1 ปัจจัยทางสังคมร่วมเป็นตัวทำนายลำดับที่ 2	138
18 ผลการทำนายระหว่างพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ด้านรวมและด้านย่อยกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น	142
19 ผลการทำนายระหว่างพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้กับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ด้านย่อยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น	143

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

โลกในยุคปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) ที่มีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารที่ไร้พรมแดนก่อให้เกิดปัญหาการเผชิญกับข้อมูลมหาศาล ซึ่งไม่สามารถจัดการกับข้อมูลเหล่านั้นให้เกิดประโยชน์ได้ ทำให้มนุษย์จำเป็นต้องปรับตัวเพื่อการดำรงชีวิตอยู่อย่างมีคุณภาพ และสามารถใช้อย่างมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้ จึงทำให้เกิดความจำเป็นในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ใหม่และทักษะชีวิตชุดใหม่ (ทศนา แคมมณี. 2555) อีกทั้งปัจจุบันมนุษย์อยู่ในโลกโลกาภิวัตน์ที่ไม่มีความแน่นอนทักษะเดิมๆ ที่มนุษย์มีและใช้ได้ผลในโลกยุคก่อนๆ ไม่สามารถใช้ได้ผลในยุคปัจจุบันและอนาคตมนุษย์จึงต้องเรียนรู้ทักษะใหม่เพื่อความอยู่รอดในสังคม (Martin. 2010)

ในปัจจุบันมีการสร้างกรอบแนวคิดหลักสำหรับการเรียนรู้ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ทั้งต่างประเทศและในประเทศ อันได้แก่ กรอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 โดยภาคีเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของประเทศสหรัฐอเมริกา (21 Partnership for 21st Century Skill. 2009: 1) ที่เน้นการศึกษาทักษะและความรู้ตามบริบทของประเทศต่างๆ และได้นำมาใช้อย่างกว้างขวางโดยกลุ่มเมทรี (วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง; อธิป จิตตฤกษ์. 2554: 120-121; อ้างอิงจาก Metiri Group. 2003) และกลุ่มองค์กรการศึกษาของประเทศไทย ได้แก่ คณะกรรมการศึกษานานาชาติว่าด้วยการศึกษาในศตวรรษที่ 21 (2551: 4) ได้จัดทำรายงานเสนอต่อยูเนสโก เรื่อง “การเรียนรู้: ขุมทรัพย์ในตน” (Learning: The Treasure Within) ในรายงานฉบับนี้ ได้แตกความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็น สี่เสาหลักที่เป็นรากฐานของการศึกษา อันได้แก่ 1) การเรียนเพื่อรู้ (Learning to Know) 2) การเรียนรู้เพื่อปฏิบัติได้จริง (Learning to Do) 3) การเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกัน (Learning to Live Together) และ 4) การเรียนรู้เพื่อชีวิต (Learning to Be) ดังนั้น การเรียนรู้จึงเป็นองค์ประกอบสำคัญและเป็น “หัวใจ” ของการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน ในขณะที่โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในด้านต่างๆ (ทศนา แคมมณี. 2557: 7) โดยบุคคลจะเกิดคุณลักษณะเป็นผู้เรียนรู้ได้นั้นจะต้องมีพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ซึ่งเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนทุกช่วงวัยได้กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานปี พ.ศ. 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551: 5) และแนวการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พ.ศ. 2552-2561 (สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2552: 12) กำหนดวิสัยทัศน์ให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพตามเป้าหมาย ปี พ.ศ. 2561 ได้แก่ 1) การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทย 2) เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ และ 3) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมซึ่งจะส่งผลให้คนไทยยุคใหม่ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และมีนิสัยใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิตมีความสามารถในการสื่อสาร การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์ การใช้เทคโนโลยี

และมีทักษะชีวิต รวมถึงยังกำหนดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนไว้ว่าหลักสูตรจะต้องมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต และการใช้เทคโนโลยี ดังนั้น นักเรียนจึงจำเป็นต้องมีความรู้พื้นฐานในสาระวิชาหลักและพฤติกรรมไม่เรียนรู้เพื่อให้เกิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 อันเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการก้าวสู่การศึกษาระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งการทำงานและการดำรงชีวิตที่จะประสบความสำเร็จในอนาคต (กระทรวงศึกษา. 2551: 4-5) ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ วิจารณ์ พานิช ว่า “การศึกษาที่ถูกต้องสำหรับศตวรรษใหม่ ต้องเรียนรู้ให้บรรลุทักษะ คือทำได้ต้องเรียนเลยจากรู้วิชาไปสู่ทักษะการดำรงชีวิตในโลกแห่งความเป็นจริง การเรียนจึงต้องเน้นเรียนโดยการลงมือทำ หรือการฝึกฝนนั่นเอง และคนเราต้องฝึกฝนทักษะต่างๆ ที่จำเป็นตลอดชีวิต” (วิจารณ์ พานิช. 2555: 29)

แต่จากผลการวิจัย ไอเอ็มดี (International Institute for Management Development: IMD 2014 อ้างอิงจาก สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน. 2557: ออนไลน์) เป็นสถาบันประเมินความสามารถในการแข่งขันด้านต่างๆ เปรียบเทียบจาก 60 ประเทศ กลับพบว่าคุณภาพการศึกษายังคงมีแนวโน้มลดลงมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับอันดับด้านอื่นๆ ของไทย ส่วนผลการศึกษาโดย สภาเศรษฐกิจโลก (World Economic Forum. 2014-2015: ออนไลน์) จากรายงานความสามารถในการแข่งขัน 2014 - 2015 (The Global Competitiveness Report 2014 – 2015) เปรียบเทียบดัชนีคุณภาพการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียน พบว่า คุณภาพการศึกษาระดับพื้นฐานของไทยอยู่ที่อันดับ 7 ของอาเซียนจากทั้งหมด 8 อันดับ และจากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2559: ออนไลน์) โดยเก็บรวบรวมระหว่างเดือนพฤษภาคม – มิถุนายน 2558 จาก 55,920 ครอบครัว พบว่าคนไทยมีการใช้เวลาในการอ่านหนังสือเฉลี่ย 66 นาที/วัน ซึ่งเพิ่มสูงขึ้นจากปีที่ผ่านมา โดยอ่านมากที่สุดคือ หนังสือพิมพ์ อย่างไรก็ตาม แม้คนไทยจะใช้เวลาในการอ่านเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ แต่หากเทียบกับประเทศอื่นๆ โดยเฉพาะเพื่อนบ้านในกลุ่มอาเซียน พบว่า คุณภาพการศึกษาและพฤติกรรมใฝ่หาความรู้ของคนไทยยังไม่เป็นที่น่าพอใจ

เมื่อพิจารณางานวิจัยพบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่พึงปรารถนาด้านการไม่เรียนรู้ จึงได้ดำเนินการจัดกลุ่ม พบว่าปัจจัยทางจิตและสังคมมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมไม่เรียนรู้ โดยประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ปัญญาสังคม (Social Cognitive Theory) ของ แบนดูรา (Bandura. 1986: 24) ที่กล่าวถึงพฤติกรรมและการเรียนรู้ของมนุษย์ว่าเป็นปฏิสัมพันธ์ที่ต่อเนื่องกัน เป็นการกำหนดซึ่งกันและกัน (Reciprocal Determinism) ระหว่างปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล (Personal) และปัจจัยลักษณะทางสภาพแวดล้อม (Environmental) โดยพบในกลุ่มปัจจัยทางจิต ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้ และในกลุ่มปัจจัยทางสังคม ได้แก่ การสนับสนุนจากครอบครัว บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้เป็นอย่างมาก ดังผลการวิจัยของ ธีรพงศ์ บำเพ็ญทาน (2558) ได้ทำการศึกษาสถานการณ์ทางสังคมและจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมไม่เรียนรู้นั้นของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวทำนายอันดับ 2 ที่มีความสำคัญต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้นั้นขึ้นเรียน ส่วนนั้นทันทัส เจริญมิตร

สกุล (2552) ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการแสวงหาความรู้ของนักเรียนพบว่า สัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับเพื่อน บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน มีผลต่อพฤติกรรมการแสวงหาความรู้ในอันดับที่ 1 และ 2 จาก 6 ตัวแปร สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธวัช วังแหวน (2546) ศึกษาปัจจัยพหุระดับที่ส่งผลต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ตัวแปร เจตคติที่ดีต่อการเรียน และการสนับสนุนจากครอบครัว ส่งผลทางบวกต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมใฝ่เรียนได้ร้อยละ 24.90 และ สุพัตรา ผลรัตน์ พิบูลย์ (2550) ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 พบว่า บรรยากาศที่ดีในโรงเรียนมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียน พสชนัน นิรมิตรไชยรินทร์ (2549) ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นนิสิตชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒปีการศึกษา 2548 พบว่าตัวแปรทางจิต คือ ความพร้อมในการเรียนรู้ ที่มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน ร่วมกับตัวแปรการเป็นแบบอย่างด้านการเรียนรู้และบทบาทของอาจารย์ในการเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียน ร่วมทำนายร้อยละ 68.90 ต่อการเรียนรู้นำตนเองของผู้เรียน และ ลำไย มากเจริญ (2554) ปัจจัยทางจิตสังคมและความสุขใจที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน และมีการรับรู้บรรยากาศที่ดีในชั้นเรียนมาก จะมีพฤติกรรมการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพสูง ซึ่งพบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนมาก และมีการรับรู้บรรยากาศที่ดีในชั้นเรียนมาก จะมีพฤติกรรมการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคม ในกลุ่มนักศึกษาชาย และกลุ่มผู้ปกครองที่มีการศึกษาสูง

จากการทบทวนเอกสารข้างต้นพบว่ามีปัจจัยสำคัญสองกลุ่ม คือ ปัจจัยทางจิตและปัจจัยทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ผู้วิจัยจึงสนใจทำการศึกษาค้นคว้าทั้งสองกลุ่ม รวมทั้งศึกษาปริมาณการทำนายพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยทำการเปรียบเทียบระหว่างโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” และโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ เนื่องจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นช่วงอายุที่มีความพร้อมในการฝึกฝนทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นช่วงเวลาที่จะเตรียมตัวไปสู่การเลือกเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในสายวิชาการ หรือเรียนต่อในสายวิชาชีพ และข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาจะเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายทางการศึกษาเพื่อผลักดันไปสู่การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้และพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียน

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางจิตและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ ทั้งด้านรวมและด้านย่อยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคม
2. เพื่อศึกษาอำนาจในการทำนายของปัจจัยทางจิตและปัจจัยทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ ทั้งด้านรวมและด้านย่อยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคม
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ความสำคัญของการวิจัย

1. ผลจากการวิจัยทำให้ทราบว่าปัจจัยเชิงสาเหตุทั้งปัจจัยทางจิตและปัจจัยทางสังคมใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อนำองค์ความรู้ในเชิงวิชาการนี้ไปต่อยอดในเชิงวิชาการ เช่น การวิจัยเชิงทดลอง การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เป็นต้น
2. หน่วยงานที่มีบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบในการกำหนดนโยบายสามารถนำข้อค้นพบจากงานวิจัยไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายทางการศึกษาเพื่อผลักดันไปสู่การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้และพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียน
3. โรงเรียนหรือครอบครัว สามารถนำผลจากการศึกษาไปเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมหรือจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่เอื้อต่อพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้และกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (มัธยมศึกษาปีที่ 1-3) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 มีจำนวนทั้งสิ้น 58,718 คน อันประกอบด้วยโรงเรียนทั้งหมด 67 โรงเรียน (กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขต 1. 2558: ออนไลน์)

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (มัธยมศึกษาปีที่ 1-3) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร จำนวน 919 คน โดยมีขั้นตอนการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) โดยมีลำดับขั้นดังนี้ ขั้นที่ 1 การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ประเภทโรงเรียนแบ่งกลุ่ม ขั้นที่ 2 การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

จากขั้นที่ 1 กำหนดกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดละ 2 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดกลางซึ่งมีจำนวนโรงเรียนมากที่สุด กำหนดมา 4 โรงเรียน ขั้นที่ 3 การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิอย่างมีสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยให้โรงเรียนเป็นชั้นภูมิ คำนวณสัดส่วนตามจำนวนนักเรียนของแต่ละโรงเรียนตามสูตรการคำนวณ ขั้นที่ 4 เมื่อได้สัดส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการจึงเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ มีดังนี้

1.1 ปัจจัยทางจิต ได้แก่

1.1.1 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

1.1.2 ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน

1.1.3 เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้

1.2 ปัจจัยทางสังคม ได้แก่

1.2.1 การสนับสนุนจากครอบครัว

1.2.2 บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน

1.2.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

1.3 ลักษณะทางชีวสังคม ได้แก่

1.3.1 เพศ

1.3.2 ประเภทโรงเรียน

1.3.3 ขนาดโรงเรียน

1.3.4 เกรดเฉลี่ยสะสม

1.3.5 ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

2.1 พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ แบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบ คือ พฤติกรรมการตั้งใจเรียน และ พฤติกรรมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

2.2 ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยแบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบ คือ 1) ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and Innovation Skills) 2) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (Information Media and Technology Skill) และ 3) ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน (Life and Career Skills)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **นักเรียน** หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร
2. **โรงเรียน** หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร
3. **โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”** หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยลดเวลาเรียนภาควิชาการ และการลดเวลาของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้รับความรู้ และการเพิ่มเวลาและโอกาสให้ผู้เรียน ได้ลงมือปฏิบัติจริงมีประสบการณ์ตรง คิดวิเคราะห์ ทำงานเป็นทีม และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีความสุข ซึ่งเป็นบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อให้เกิดพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้และการเรียนรู้ตลอดชีวิต
4. **โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ** หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ไม่ได้เข้าร่วม นโยบาย ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ โดยยังมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนภาควิชาการตามปกติ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้
2. แนวการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้
3. ปัจจัยทางจิตกับพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้
4. ปัจจัยทางสังคมกับพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้
5. ปัจจัยลักษณะทางชีวสังคมกับพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้
6. พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้กับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

1. พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้

1.1 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22 คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545: 8) กล่าวว่า “ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และให้ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด” ใฝ่เรียนรู้จึงเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นที่กำหนดไว้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานปี พ.ศ. 2551 กำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการซึ่งสอดคล้องกับแนวการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (2552-2561) มีวิสัยทัศน์ให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยเน้น 3 ประเด็นหลักอันเป็นเป้าหมายใน ปีพ.ศ. 2561 ได้แก่ 1) การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา และเรียนรู้ของคนไทย 2) เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ และ 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารและจัดการศึกษา ส่งผลให้คนไทยยุคใหม่ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และมีนิสัยใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิต มีความสามารถในการสื่อสาร ในการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจิตสาธารณะ มีระเบียบวินัย เห็นแก่ประโยชน์ส่วนร่วม สามารถทำงานเป็นกลุ่มผู้เรียนในทุกระดับประเภทการศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2552: 2)

จากการศึกษาความหมายของพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ได้มีนักวิชาการ หน่วยงานและองค์กรต่างๆ ให้ความหมายของพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ไว้ว่าเป็นการแสดงความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้อย่างสม่ำเสมอ และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม (กรมวิชาการ. 2539: 9) ส่วนกระทรวงศึกษาธิการ (2551: 5) ได้ให้ความหมายของการใฝ่เรียนรู้ไว้ว่า เป็นบุคคลที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก

โรงเรียน สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2540: 6) ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า ใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะทางจิตใจและพฤติกรรมที่แสดงถึงความกระตือรือร้น สนใจใฝ่ใฝ่ คิดค้น แสวงหาความรู้ด้านต่างๆ ตลอดจนความสามารถในการจำแนก เปรียบเทียบและวิเคราะห์ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ทั้งนี้ นักวิจัย ส่วนมากได้ให้ความหมายสอดคล้องกับองค์การทางการศึกษาดังกล่าว ไว้ดังนี้ อุบล รินนานนท์ (2552: 4) กล่าวว่าพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ หมายถึง การกระทำที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายาม ในการเรียน แสวงหาความรู้ และสามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ได้ ส่วนพิทักษ์ วงแหวน (2546: 11) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ว่า การที่นักเรียนมีการกระทำหรือการแสดงออกเพื่อ ตอบสนองสิ่งเร้า โดยจะมีลักษณะเป็นผู้ที่มีนิสัยรักการอ่าน มีความกระตือรือร้นและสนใจเรียนรู้จาก แหล่งต่างๆ มีทักษะในการแสวงหาความรู้สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและพยายามพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง และมีความหมายที่สอดคล้องกับบังอร เกิดดำ (2549: 10) โดยให้ความหมายไว้ว่า เป็นพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกถึงความกระตือรือร้น สนใจใฝ่ใฝ่คิดค้น แสวงหาความรู้ด้าน ต่างๆ ตลอดจนสามารถจำแนก เปรียบเทียบ และวิเคราะห์เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ใน การดำรงชีวิตได้อย่างถูกต้องเหมาะสม วัฒนา พาผล (2551: 17) ได้กล่าวเพิ่มเติมถึงพฤติกรรมใฝ่ เรียนรู้หมายถึง คุณลักษณะทางด้านจิตใจของผู้เรียนที่แสดงถึงการเห็นคุณค่าของสิ่งต่างๆ อยาก รู้ อยากเห็น ความตั้งใจ ความเพียรพยายาม และต้องกล้าคิดริเริ่ม มีเหตุมีผล รวมถึงการแสวงหา ความรู้ด้วยตนเองและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน อีกทั้งวัชรภรณ์ อมรศักดิ์ (2556: 8) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ หมายถึง การที่นักเรียนเอาใจใส่ในการเรียนด้วยการ ตั้งใจเรียน กระตือรือร้นในการศึกษา ทำการบ้าน และให้ความสนใจเกี่ยวกับวิชาที่ตนเรียน ทั้งการ เตรียมตัวก่อนที่จะเรียน ในขณะที่เรียนในชั้นเรียน และหลังชั่วโมงเรียน แสวงหาความรู้เพิ่มเติมทั้ง ทางตรงและทางอ้อม ตลอดจนนำไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจในวิชานั้นๆ และสอดคล้องกับชวนชัย เชื้อสาธุชน (2552: 56-57) กล่าวว่าพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ หมายถึง การ กระทำที่ต้องการที่จะมีความรู้เพิ่มขึ้น โดยการจดจ่อต่อสิ่งที่จะทำ พัฒนานตนเองและแสวงหา ความรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ตัวอย่างพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ เช่น การอ่านหนังสือเพิ่มเติม ทำ แบบฝึกหัดจากหนังสืออื่นนอกเหนือจากครูกำหนด ค้นคว้าหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเพื่อเสริม ความรู้จากที่เรียนในชั้น ตั้งใจเรียน ขยันเรียน พัฒนาด้านการเรียน กล้าซักถามเมื่อสงสัย และ ประยุกต์ใช้ในการเรียนหรือชีวิตประจำวัน เพื่อสร้างประสบการณ์หรือหาข้อสรุปที่ต้องการซึ่งมี ความหมายสอดคล้องกับ ดุจเดือน พันธุนาวัน (2552: 11) กล่าวเพิ่มเติมถึงพฤติกรรมใฝ่รู้ในการ เรียนไว้ว่าเป็นการกระทำของนักเรียนที่เห็นความสำคัญของการเรียน มีความรับผิดชอบในการเรียน ของตนเองรู้จักแสวงหาความรู้เพิ่มเติมในวิชาทั้งทางตรง เช่น ทำการบ้าน ตั้งคำถามถามครูในชั้น เป็นต้น และทางอ้อม เช่น การทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติม การเล่นเกมเพื่อเพิ่มทักษะ เป็นต้น และ สามารถประยุกต์สิ่งที่เรียนมาใช้ในการชีวิตประจำวันหรือช่วยเพิ่มประสิทธิผลในการกระทำของตน รวมถึงวิไลลักษณ์ ลังกา (2554: 11) ได้ให้ความหมายของการใฝ่รู้ว่าเป็นคุณลักษณะและพฤติกรรม ของนักเรียนที่แสดงออกถึงความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ รักและใส่ใจการเรียนรู้อยู่เสมอ

เปิดกว้างต่อประสบการณ์ใหม่ๆ และสนใจแสวงหาแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลายในการให้ได้มาซึ่งข้อมูลความรู้

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ เป็นการกระทำที่แสดงออกถึงความสนใจ โดยมีความมุ่งมั่น ความกระตือรือร้น และเพียรพยายามในการแสวงหาความรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม จากทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียนเพื่อการพัฒนาตนเองและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

คุณลักษณะของพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554: 22) กล่าวว่า ผู้ที่ใฝ่เรียนรู้ คือ ผู้ที่มีลักษณะดังนี้ 1) มีความตั้งใจ 2) เพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ 3) แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ 4) สนใจติดตามความเคลื่อนไหวการเปลี่ยนแปลงของสังคม 5) ศึกษาค้นคว้าด้วยความอุตสาหะวิริยะ ด้วยการเลือกใช้อย่างเหมาะสม 5) บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2540: 14) ได้ระบุคุณลักษณะของพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ไว้ 7 ประการ คือ 1) มีความชอบ ชื่นชมและการเห็นคุณค่าของสิ่งต่างๆ 2) มีความใฝ่ฝันและจินตนาการ 3) มีการแสวงหาแนวทางใหม่ 4) มีความกระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น 5) มีความตั้งใจ การเอาใจใส่ทำให้ดีกว่าเดิม อยู่เสมอ 6) มีความกล้า การริเริ่มและการตัดสินใจ 7) มีความเพียรพยายาม มุ่งมั่น บากบั่น มีความสงบ มีสมาธิ ในการทำสิ่งต่างๆ ไม่ย่อท้อ ซึ่งสอดคล้องกับกรมการศึกษานอกโรงเรียน (2542: 3) มีทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ 1) เห็นคุณค่าของการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ 2) กระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น 3) ตั้งใจ เอาใจใส่ ทำให้ดีอยู่เสมอ 4) ริเริ่ม กล้าแสดงออก และตัดสินใจ บิลาญญา วงศ์บุญ (2550: 17) ได้แบ่งเป็น 6 ด้าน คือ 1) ความอยากรู้อยากเห็น 2) ความตั้งใจอย่างมีสติ 3) กล้าคิดริเริ่ม 4) ความเพียรพยายาม 5) การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และ 6) ความมีเหตุผล และนิภา วงษ์สุรภินันท์ (2548: 16) ได้เสนอว่ามี 7 ด้าน ได้แก่ 1) เห็นคุณค่าของสิ่งต่างๆ 2) อยากรู้อยากเห็น 3) ตั้งใจอย่างมีสติ 4) กล้าคิดริเริ่ม 5) เพียรพยายาม 6) ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และ 7) มีเหตุผล และวันเพ็ญ โพธิ์พูน (2555: 7) 1) ด้านกล้าคิดริเริ่ม 2) ด้านความมีเหตุผล 3) ด้านความอยากรู้อยากเห็น 4) ด้านศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และ 5) ด้านความเพียรพยายาม

ส่วนจุเดือน พันธุมนาวัน และอัมพร ม้าคะนอง (2547: 37) ได้ระบุลักษณะของผู้มีพฤติกรรมใฝ่หาความรู้ในการเรียนไว้ว่า ชอบเรียนรู้สิ่งใหม่ ขวนขวายกระตือรือร้นที่จะเสาะแสวงหาความรู้ มีความเพียรพยายามในการได้มาซึ่งความรู้ใหม่ ตลอดจนเป็นผู้ยอมรับและใช้นวัตกรรมอย่างเหมาะสม เป็นผู้ที่สามารถนำความรู้ที่ตนเรียนมาทั้งในและนอกชั้นเรียนไปประยุกต์ใช้ในการเรียนหรือชีวิตประจำวัน เพื่อสร้างประสบการณ์หรือหาข้อสรุปที่ต้องการ

ตาราง 1 การเปรียบเทียบคุณลักษณะของพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้

คุณลักษณะ	แหล่งข้อมูล/ผู้ให้ข้อมูล							รวม
	1	2	3	4	5	6	7	
มีความฝันและจินตนาการ		✓						1
มีความกระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น		✓	✓	✓	✓	✓	✓	6
มีความตั้งใจ มุ่งมั่น การเอาใจใส่	✓	✓	✓	✓	✓		✓	6
มีความกล้า การริเริ่มและการตัดสินใจ		✓	✓	✓	✓	✓		5
มีความเพียรพยายาม	✓	✓		✓	✓	✓	✓	6
มีการแสวงหาความรู้ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	✓	✓	✓	✓	✓	✓		6
ความมีเหตุผล				✓	✓	✓		3
มีความชอบ ชื่นชมและการเห็นคุณค่าของสิ่งต่างๆ		✓	✓		✓			3
ยอมรับและใช้นวัตกรรมอย่างเหมาะสม							✓	1
บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้	✓						✓	2
นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้							✓	

หมายเหตุ

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
3. กรมการศึกษานอกโรงเรียน
4. ปิณฑญา วงศ์บุญ
5. นิภา วงษ์สุรภินันท์
6. วันเพ็ญ โพธิ์พูน
7. ดุจเดือน พันธมนาวิน และอัมพร ม้าคะนอง (2547: 37)

จากข้อมูลการเปรียบเทียบคุณลักษณะพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ดังตารางที่ 1 ผู้วิจัยพิจารณาว่า คุณลักษณะของพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ที่นักวิชาการกล่าวตรงกันมากที่สุด มี 5 คุณลักษณะ ได้แก่ 1. มีความกระตือรือร้น อยากรู้ อยากเห็น 2. มีความตั้งใจ มุ่งมั่น การเอาใจใส่ 3. มีความกล้า การริเริ่ม และการตัดสินใจ 4. มีความเพียรพยายาม 5. มีการแสวงหาความรู้ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

องค์ประกอบของพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้

จากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ผู้วิจัยพบว่า มีนักวิชาการบางท่านได้แบ่งองค์ประกอบของพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ที่สอดคล้องกับความหมายและคุณลักษณะของพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ข้างต้น ได้แก่ บุญชิต มณีโชติ เทพิกา รอดสการ ชวนชัย เชื้อสาธุชน และวัชรารัตน์ อมรศักดิ์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

บุญชิต มณีโชติ (2540: 116-119) ได้จำแนกความใฝ่เรียนรู้ตามลักษณะ วิธีการค้นหาความรู้เป็น 2 องค์ประกอบ คือ 1) การใฝ่เรียนรู้โดยการเข้าชั้นเรียนตามหลักสูตรที่กำลังศึกษา มีการแสดงออก เช่น สนใจกระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สนใจและต้องการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน เตรียมตัวค้นคว้าล่วงหน้าก่อนเข้าชั้นเรียน ตั้งใจ สนใจและอยากที่จะเรียนตลอดเวลา หากสงสัย ไม่แน่ใจ ชัดแย้งจะแสวงหาแนวทางแก้ไข อาจทำโดนสนทนากับผู้รู้ สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซักถาม พยายามนำความรู้ที่ได้จากการเรียนมาพัฒนาการเรียนให้ดีขึ้น 2) การใฝ่เรียนรู้โดยการศึกษาด้วยตนเองเป็นทางเลือกหนึ่งของผู้ใฝ่เรียนรู้จะทำให้ได้มาซึ่งความต้องการของตนเอง วิธีการค้นคว้าหาความรู้มักทำโดยการสนทนากับผู้รู้ ผู้มีประสบการณ์ การสังเกต การเลียนแบบจากสิ่งที่เห็นตรงกับความมุ่งหวังของตน นอกจากนี้ การศึกษาจากตำรา เอกสาร สิ่งตีพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่างๆ เข้าร่วมฟังบรรยายตามที่ตนสนใจ หรืออาจศึกษาทางไปรษณีย์ การเข้ารับศึกษาต่อเนื่อง การอบรม สัมมนา การประชุม รูปแบบต่างๆ การศึกษาดูงานบุคคลที่ใฝ่เรียนรู้ประเภทนี้จะสนใจ และอยากศึกษาในระดับที่สูงขึ้นหรือเข้าร่วมโครงการต่างๆ เพื่อนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาปรับปรุงตน บุคคลเหล่านี้จึงมัก มีโอกาส และมีความกระตือรือร้นพัฒนาตนเอง ด้วยวิธีการค้นคว้าหาความรู้แบบนี้สูงกว่าวิธีอื่น ๆ ส่วน เทพิกา รอดสการ (2548: 7) กล่าวว่า พฤติกรรมการเรียนในห้องเรียน หมายถึง การปฏิบัติตนของนักเรียนในห้องเรียนขณะที่อาจารย์กำลังสอน ได้แก่ การนำอุปกรณ์การเรียนมาครบ การเข้าชั้นเรียนตรงเวลา การตั้งใจฟังอาจารย์สอน เป็นต้น ส่วนพฤติกรรมนอกห้องเรียน หมายถึง การปฏิบัติตัวนอกห้องเรียน เช่น การทบทวนบทเรียน การทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จและส่งตามเวลา การไม่ละเลยหรือหลีกเลี่ยงงานที่ได้รับมอบหมาย การพยายามติดตามผลงานของตนเองที่ได้ทำไปแล้ว เพื่อแก้ไขปรับปรุงงานที่ทำบกพร่องให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งมีความสอดคล้องกับชวนชัย เชื้อสาธุชน (2552: 9) และวัชรารัตน์ อมรศักดิ์ (2556: 29) ได้แบ่งพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ออกเป็น 3 ประเภทตามช่วงเวลา คือ การเตรียมตัวก่อนเรียนในห้องเรียน เช่น การเตรียมอุปกรณ์การเรียน การอ่านหนังสือที่จะเรียนไปล่วงหน้า การตรงต่อเวลาในการเข้าเรียน ส่วนขณะเรียนในห้องเรียน เช่น ให้ความร่วมมือในกิจกรรมการเรียนด้วยความสมัครใจ ถามอาจารย์เมื่อสงสัย อภิปรายเนื้อหาที่เรียน จดบันทึกเนื้อหาที่เรียน ทำงานส่งตรงเวลา และหลังเรียนในห้องเรียนหรือพฤติกรรมการแสวงหาความรู้ นอกเหนือจากในชั้นเรียน เช่น การศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากตำรา เอกสาร สื่อเทคโนโลยีต่างๆ ติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวของสังคม การทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ นำความรู้ในห้องเรียนไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

จากแนวคิดในการแบ่งองค์ประกอบของพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ทั้ง 4 คน ผู้วิจัยจึงนำมาเปรียบเทียบความเหมือนและความต่าง แสดงในตารางที่ 2 ต่อไปนี้

ตาราง 2 เปรียบเทียบองค์ประกอบของพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้

บุญชิต มณีโชติ (2540)	เทพิกา รอดสการ (2548)	ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2552) และวัชรภรณ์ อมรศักดิ์ (2555)	ผลการสังเคราะห์
พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้โดยการเข้าชั้นเรียนตามหลักสูตรที่กำลังศึกษา - ตั้งใจและสนใจเรียนตลอดเวลา - พยายามนำความรู้ที่ได้จากการเรียนมาพัฒนาการเรียนให้ดีขึ้น - มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน - เตรียมตัวค้นคว้าล่วงหน้าก่อนเข้าชั้นเรียน	พฤติกรรมการเรียนในห้องเรียน - นำอุปกรณ์เรียนมาครบ - เข้าชั้นเรียนตรงเวลา - ตั้งใจฟังอาจารย์สอน - บันทึกคำอธิบายของอาจารย์ - มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน	พฤติกรรมเตรียมตัวก่อนเข้าชั้นเรียน - การเตรียมอุปกรณ์การเรียน - การตรงต่อเวลาในการเข้าเรียน - การอ่านหนังสือที่เรียนมาล่วงหน้า พฤติกรรมในขณะที่เรียนในชั้นเรียน - ให้ความร่วมมือในกิจกรรมการเรียนด้วยความสมัครใจ - ถามอาจารย์เมื่อสงสัย - จัดบันทึกเนื้อหาที่เรียน - ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย - ส่งงานตามกำหนดเวลา	พฤติกรรม การตั้งใจเรียน
พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้โดยการศึกษาด้วยตนเอง - การสนทนากับผู้รู้ - สังเกต เลียนแบบจากสิ่งที่เห็น - ศึกษาจากตำรา เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่างๆ - เข้าร่วมฟังการบรรยาย - ศึกษาทางไปรษณีย์ - กระตือรือร้นพัฒนาตนเอง - อยากศึกษาในระดับที่สูงขึ้น - อบรม สัมมนา ศึกษาดูงานเพื่อนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาปรับปรุง	พฤติกรรมนอกห้องเรียน - ทบทวนบทเรียน - ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จให้เสร็จและส่งตามเวลา - ไม่ละเลยหรือหลีกเลี่ยงงานที่ได้รับมอบหมาย - กระตือรือร้นพัฒนาตนเอง - พยายามติดตามผลงานของตนเองที่ได้ทำไปแล้วเพื่อแก้ไข	พฤติกรรมหลังเรียนในชั้นเรียน - การศึกษา ค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติมจากตำรา เอกสาร สื่อเทคโนโลยีต่างๆ - ติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวของสังคมอยู่ตลอดเวลา - การเรียนพิเศษเพิ่มเติม - การทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ - การศึกษาดูงาน - สามารถนำความรู้ในห้องเรียนมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	พฤติกรรม การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

จากความหมาย คุณลักษณะ และองค์ประกอบของพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้ประมวล และสังเคราะห์ออกมาแล้วนั้นสามารถแบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบในทำนองเดียวกันกับ บุญชิต มณีโชติ (2540) เทพิกา รอดสการ (2548) ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2552) และวัชรภรณ์ อมรศักดิ์ (2555) ซึ่งมีความคล้ายคลึงกันได้แก่ **1. พฤติกรรมการตั้งใจเรียน** เป็นพฤติกรรมเตรียมตัวก่อนเข้าชั้นเรียน และพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ในชั้นเรียน และ **2. พฤติกรรมแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง** เป็นพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้หลังจากเรียนในชั้นเรียน โดยจะศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเพิ่มเติม ซึ่งแต่ละองค์ประกอบของพฤติกรรมมีความหมายและวิธีการวัด ดังนี้

1.2 พฤติกรรมการตั้งใจเรียน

พฤติกรรมการตั้งใจเรียนนั้น พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (ราชบัณฑิตยสถาน. 2554) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการตั้งใจเรียนไว้ว่า การกระทำที่แสดงออกถึงความเอาใจใส่ในสิ่งที่สนใจ เพื่อให้จำได้และเกิดความรู้ความเข้าใจ ซึ่งสอดคล้องกับ คลีเอสลีย์ Klearsley (1998) ได้กล่าวถึง Sign Theory ว่าส่งเสริมให้มีการเรียนรู้จากพฤติกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อบรรลุเป้าหมาย นั่นก็คือ ความหมายของการตั้งใจเรียนนั่นเอง ทางทฤษฎีด้านการรู้คิดก็ได้กล่าวถึงพื้นฐานของการตั้งใจเรียนว่า นักศึกษาควรแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจในการควบคุมการเรียนรู้ของตนเอง การเรียนรู้ที่มีวินัยในตนเอง หมายถึง การเรียนรู้ที่มีลักษณะเป็นตัว มีเป้าหมาย มีวินัยในตนเอง มีแรงจูงใจ และรู้จักในงานวิชาการของนักการศึกษาแต่ละคน ดัชเชสเซล Duchastel (1997) กล่าวเพิ่มเติมถึงลักษณะของผู้เรียนที่มีความตั้งใจ คือผู้ที่มีแรงจูงใจอยากได้ความรู้ การตั้งใจเรียนเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนที่ครูสอนอย่างแจ่มชัด เพราะว่าการเรียนการสอนนั้นมีสิ่งรบกวนมากมาย เช่น เพื่อนพูดคุยกันเสียงดัง ความเมื่อยล้าของร่างกาย บางครั้งครูพูดเสียงเบา หรือเสียงดังเกินไป ดังนั้นผู้เรียนจึงต้องฟังผู้สอนอย่างมีสมาธิ และคิดตาม ถ้าสงสัยก็ถามให้เข้าใจ ส่วน ทับส์ และ อีคส์เบิร์ก Tubbs and Ekeberg (1991) ให้ความเห็นว่า การมุ่งกระทำให้มีผลในปัจจุบัน จะเป็นความตั้งใจที่เหมาะสมสู่ความเป็นเลิศได้ก็ต่อเมื่อ 1) บุคคลถูกโน้มน้าวให้เปรียบเทียบการกระทำที่ผ่านมากับมาตรฐานที่สูงกว่า และ 2) บุคคลแปลความหมายของมาตรฐานหรือเป้าหมายระดับสูงใกล้เคียงกับการกระทำของตนเอง นั่นคือการรักษาระดับความตั้งใจไว้ได้อย่างเหมาะสม บุคคลจะเปรียบเทียบจุดมุ่งหมาย และผลลัพธ์ของการกระทำอยู่ตลอดเวลา พร้อมๆ กับการเปลี่ยนระดับความตั้งใจ และจุดมุ่งหมายให้สูงขึ้นด้วย และจากแนวคิดของบุญชิต มณีโชติ (2540: 116-119) ที่ระบุลักษณะพฤติกรรมการตั้งใจเรียนหรือใฝ่เรียนรู้ในขณะที่เข้าชั้นเรียนตามหลักสูตรที่กำลังศึกษาไว้ ในส่วนที่เป็นพฤติกรรมในชั้นเรียน ได้แก่ การให้ความสนใจในเวลาเรียนตลอดเวลา นอกจากนั้นในการศึกษาของสุริยา ศรีขาวชัย (2545: 4) กล่าวถึงพฤติกรรมการตั้งใจเรียนไว้ว่า เป็นการกระทำที่แสดงถึงความเอาใจใส่ ใจจดจ่อในสิ่งที่เรียน กระตือรือร้น มีสมาธิเตรียมความพร้อมและรับผิดชอบในการเรียนทุกด้านอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับเกียรติชัย ดำรงเอียด (2557: 575) ให้ความหมายของพฤติกรรมการตั้งใจใฝ่เรียนรู้ไว้ว่า เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกเมื่อ

มีความมุ่งมั่น กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ในเรื่องนั้นโดยมีพฤติกรรมบ่งชี้ คือ มีความพยายาม มีใจจดจ่ออยู่กับเรื่องๆ นั้น มีความขยันอดทน มีความรับผิดชอบ ชอบซักถาม ส่วนบ้งอร เกิดคำ (2549: 10) กล่าวว่า เป็นคุณลักษณะทางจิตใจและพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงถึงความกระตือรือร้น สนใจ ไม่คิดค้นเสาะแสวงหาความรู้ ตลอดจนสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ได้ สุมิตรา เจิมพันธ์ (2545: 47-48) ซึ่งศึกษาเรื่องจิตลักษณะ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้กล่าวถึงพฤติกรรมการตั้งใจเรียนไว้ว่า เป็นพฤติกรรมย่อยของพฤติกรรมขณะเรียนในชั้นเรียนว่า หมายถึง การแสดงพฤติกรรมของนักเรียนขณะเรียน เช่น ความกระตือรือร้นในการเรียน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม การแสดงความคิดเห็น ร่วมอภิปรายในเนื้อหาที่กำลังเรียน การมีสมาธิที่ดีขณะที่ครูสอน มีอุปกรณ์ครบครัน การทำงานที่ครูมอบหมาย และส่งตามที่ครูกำหนด จดบันทึกเนื้อหาที่เรียน ไม่กระทำกิจกรรมอื่นๆ นอกเหนือจากการเรียน เช่น นั่งหลับ รับประทานขนม คอยกั เป็นต้น มีความใส่ใจที่จะรับรู้เรื่องที่ครูสอน และรู้จักการตั้งคำถามในระหว่างเรียน ซึ่งมีความสอดคล้องกันกับ ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2552) ให้ความหมายของพฤติกรรมตั้งใจเรียนในรายวิชาไว้ว่าเป็นการแสดงออกของนักเรียนที่แสดงถึงความสนใจใส่ใจในการเรียน เป็นพฤติกรรมที่ผู้เรียนมีการเตรียมตัวก่อนเข้าเรียน เช่น การเตรียมอุปกรณ์การเรียน การตรงต่อเวลาในการเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ การอ่านหนังสือเรียนมาล่วงหน้า ติดตามการสอนของอาจารย์โดยไม่ทำกิจกรรมอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องในขณะเรียน ให้ความร่วมมือในกิจกรรมในการเรียนด้วยความสมัครใจ ถามอาจารย์เมื่อสงสัย อภิปรายในเนื้อหาที่เรียน บันทึกเนื้อหาที่เรียน ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย และส่งตามกำหนดเวลา

การวัดพฤติกรรมการตั้งใจเรียน มีผู้สร้างแบบวัดที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการตั้งใจเรียน ไว้ดังนี้ ธีรพงศ์ บำเพ็ญทาน (2558: 140) ได้สร้างแบบวัดพฤติกรรมใฝ่รู้ใฝ่เรียนดนตรีในชั้นเรียน จำนวน 13 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .781 ในลักษณะมาตรวัดประเมินค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย ส่วนวัชรภรณ์ อมรศักดิ์ (2556: 8) ได้นำแบบวัดพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของนักศึกษา ของชวนชัย เชื้อสาธุชน (2552: 82-84) มาประกอบสร้างแบบวัดพฤติกรรมตั้งใจเรียน จำนวน 10 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .87 ในลักษณะมาตรวัดประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ถึง “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง”

จากการประมวลเอกสาร สรุปได้ว่า พฤติกรรมการตั้งใจเรียน หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนที่บ่งบอกถึงความสนใจ ความกระตือรือร้นในการเรียน เป็นพฤติกรรมที่ผู้เรียนมีการเตรียมตัวก่อนเข้าเรียน เช่น การเตรียมอุปกรณ์การเรียน การตรงต่อเวลาในการเข้าเรียน การอ่านหนังสือเรียนมาล่วงหน้า ระหว่างเรียนตามการสอนของอาจารย์โดยไม่ทำกิจกรรมอื่นที่ไม่เกี่ยวข้อง บันทึกเนื้อหาที่เรียน เมื่อเกิดข้อสงสัยจะถามอาจารย์ทันที ร่วมอภิปรายในเนื้อหาที่กำลังเรียน ให้ความร่วมมือในกิจกรรมการเรียนด้วยความสมัครใจ หลังเลิกเรียนทำงานตามที่ได้รับมอบหมายและส่งทันตามกำหนด โดยใช้แบบวัดที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากนิยามปฏิบัติการและศึกษาจากแบบวัดพฤติกรรมตั้งใจเรียน ของชวนชัย เชื้อสาธุชน เนื่องจากมีความใกล้เคียงกับบริบทของผู้วิจัย ซึ่งเป็นลักษณะ

มาตรฐานวัดประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “ปฏิบัติมากที่สุด” จนถึง “ปฏิบัติน้อยที่สุด” โดยนักเรียนที่มีคะแนนสูงคือนักเรียนที่มีพฤติกรรมตั้งใจเรียนมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ

1.3 พฤติกรรมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

พฤติกรรมแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เป็นหนึ่งในลักษณะอันพึงประสงค์ที่ระบุไว้ในหลักสูตรการศึกษาของทุกระดับชั้น แม้แต่การรับสมัครบุคลากรของหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจะกำหนดคุณลักษณะด้านการแสวงหาความรู้ไว้ด้วยเสมอ ทั้งนี้เพราะว่าคนที่ชอบแสวงหาความรู้มักจะเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้น รู้จักเลือกแหล่งข้อมูล วิธีการที่จะได้ความรู้ได้แก่ การมีนิสัยรักการอ่าน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552: 12) สำหรับพฤติกรรมกรรมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองนั้น เป็นพฤติกรรมที่มีความสอดคล้องกับหัวใจนักปราชญ์ 4 ประการ คือ สุ จิ ปุ ลิ สุ ย่อมาจาก สุต คือการฟัง จิ ย่อมาจาก จินตนะ คือการคิด ปุ ย่อมาจาก ปุจฉา คือการซักถาม และ ลิ ย่อมาจาก ลิขิต คือการเขียนหรือจดบันทึก นอกจากนี้แล้วการแสวงหาความรู้ยังเป็นพฤติกรรมหนึ่งในพฤติกรรมก่อนและหลังเรียนดังที่ สุมิตรา เจิมพันธ์ (2545) ซึ่งทำการศึกษาร่องจิตลักษณะ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมก่อนเรียนไว้ว่า หมายถึง การกระทำที่เกี่ยวกับการศึกษาหาความรู้ การอ่าน และทำความเข้าใจในรายละเอียดของเนื้อหาแบบเรียนจากเอกสารตำราของสำนักพิมพ์ต่างๆ ล่วงหน้า การท่องสูตร การทดลองทำโจทย์หรือแบบฝึกหัด ตลอดจนการคิดโจทย์ทักษะ และโจทย์ปัญหาขึ้นมาเอง เพื่อเตรียมถามครูในชั้นเรียน และการเรียนพิเศษ และได้ให้ความหมายของพฤติกรรมหลังเรียนว่า หมายถึง การทำแบบฝึกหัด หรืองานในเนื้อหาวิชา ที่อาจจะเป็นการศึกษาค้นคว้า การเข้าห้องสมุด การทำรายงาน การทำการบ้าน และศึกษาข้อผิดพลาดของตัวเอง การอ่านตำรา ท่องสูตร ทำแบบฝึกหัดโจทย์ปัญหา ฝึกทักษะทำโจทย์นอกเหนือจากตำราเรียน การซักถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียนมาแล้วแต่ไม่เข้าใจหลังชั่วโมงเรียน การทบทวนเนื้อหาที่ได้เรียนไปแล้ว การทำบันทึกย่อเพื่อไว้ใช้ในการทบทวนด้วยตนเอง รวมทั้งการเรียนพิเศษเพิ่มเติมและการตามงานเนื่องจากขาดเรียน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องไปทางเดียวกันกับ บุญชิต มณีโชติ (2540: 116-119) ได้แบ่งองค์ประกอบพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ออกเป็น 3 ด้าน ด้านที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองนอกเหนือในชั้นเรียน คือ การสนทนากับผู้รู้ ผู้มีประสบการณ์ การสังเกต การเลียนแบบจากสิ่งที่ได้พบเห็นตรงกับความมุ่งหวังของตน นอกจากนี้ก็ต้องศึกษาจากตำรา เอกสาร สิ่งตีพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่างๆ เข้าร่วมฟังการบรรยาย ตามโอกาสที่ตนเองสนใจ หรืออาจศึกษาทางไปรษณีย์ รวมทั้งการใฝ่เรียนรู้โดยเข้ารับการศึกษาต่อเนื่อง เช่น การอบรม สัมมนา รูปแบบๆ การศึกษาดูงานบุคคลที่มีความใฝ่เรียนรู้ประเภทนี้จะสนใจ และอยากศึกษาในระดับที่สูงขึ้นหรือเข้าร่วมโครงการต่างๆ เพื่อนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาปรับปรุงตนเอง สอดคล้องกับการทบทวนความหมายจากการวิจัยของอาภาภรณ์ ศรีไชย (2552: 14) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมแสวงหาความรู้ หมายถึง การปฏิบัติที่แสดงออกถึงการเรียนรู้จากประสบการณ์ของตนเอง ด้วยการสังเกต

ด้วยการพูดคุยสนทนากับผู้อื่น ด้วยการอ่านหนังสือ ฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ หรือเข้าฟังอภิปราย การเข้าร่วมกิจกรรมและสัมมนาทางวิชาการต่างๆ รวมทั้งการสืบค้นหาข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เพื่อที่จะนำความรู้ และข้อค้นพบใหม่ๆ จากการไปศึกษาเพิ่มเติมมาพัฒนาการเรียนของตน และชวนชัย เชื่อสาธุชน (2552) กล่าวว่า พฤติกรรมแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง หมายถึง การกระทำเกี่ยวกับการฟัง การอ่าน การคิด การเขียน การชม การศึกษาดูงาน การเลือกรับสื่อต่างๆ โดยตระหนักในประโยชน์ของความรู้ เพื่อให้ได้ความรู้เพิ่มเติม ตลอดจนนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อเพิ่มพูนความรู้ในวิชานั้นๆ

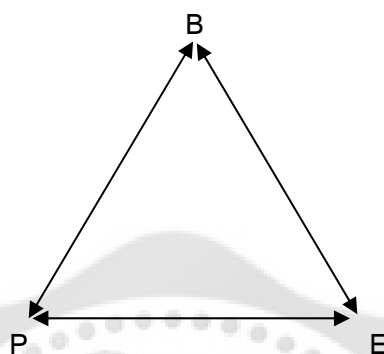
การวัดพฤติกรรมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีผู้สร้างแบบวัดที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ไว้ดังนี้ แบบวัดพฤติกรรมการแสวงหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์ของภิญญาพันธ์ ร่วมชาติ (2553) ซึ่งเน้นกระบวนการแสวงหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ การตั้งปัญหา การตั้งสมมติฐาน การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการศึกษา ซึ่งเป็นการรวบรวมหาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ทั้งหนังสือ ห้องสมุด โทรทัศน์ วิทยุ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ อินเทอร์เน็ต การพูดคุยสอบถามจากผู้รู้ไปจนถึงการพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน มีข้อคำถามจำนวน 15 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .871 โดยมีลักษณะมาตรประเมินค่า 6 ระดับ ได้แก่ “ปฏิบัติมากที่สุด” ถึง “ปฏิบัติน้อยที่สุด” ชีรพงศ์ ปาเพ็ญทาน (2558: 140) ได้สร้างแบบวัดพฤติกรรมใฝ่รู้ใฝ่เรียนดนตรีโดยการค้นคว้านอกชั้นเรียน จำนวน 13 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .781 ในลักษณะมาตรวัดประเมินค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย ส่วนวัชรภรณ์ อมรศักดิ์ (2556: 8) ได้นำแบบวัดพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ของนักศึกษา ของชวนชัย เชื่อสาธุชน (2552: 82-84) แบบวัดพฤติกรรมการแสวงหาความรู้ จำนวน 12 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .870 ในลักษณะมาตรวัดประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ถึง “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง”

จากการประมวลเอกสารสรุปได้ว่า พฤติกรรมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง หมายถึง การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองนอกเหนือจากในชั้นเรียน โดยการฟัง การสนทนากับผู้รู้ การอ่าน การสืบค้นหาข้อมูลจากตำรา เอกสาร สิ่งตีพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่างๆ การศึกษาดูงาน การเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการต่างๆ โดยตระหนักในประโยชน์ของความรู้ เพื่อนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาปรับปรุงตนเอง ตลอดจนนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ได้สร้างแบบวัดขึ้นตามนิยามปฏิบัติการ โดยศึกษาจากแบบวัดพฤติกรรมการแสวงหาความรู้ของ ชวนชัย เชื่อสาธุชน ลักษณะมาตรวัดประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “ปฏิบัติมากที่สุด” จนถึง “ปฏิบัติน้อยที่สุด” โดยนักเรียนที่ได้คะแนนสูงคือนักเรียนที่มีพฤติกรรมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ

2. แนวทางการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้

ในการศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นครั้งนี้ ผู้วิจัยอธิบายสาเหตุของพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ด้วยทฤษฎีการเรียนรู้ปัญญาสังคม (Social Cognitive Theory) เป็นแนวคิดทฤษฎีที่พัฒนาขึ้นโดย

แบนดูรา (Bandura. 1986) มาใช้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา เนื่องจากทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมดังกล่าวเชื่อว่า พฤติกรรมและการเรียนรู้ของมนุษย์มีปฏิสัมพันธ์ที่ต่อเนื่องกัน เป็นการกำหนดซึ่งกันและกัน ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล (Personal Factor หรือ P) ปัจจัยสภาพแวดล้อม (Environmental Factors หรือ E) และพฤติกรรม (Behavior) ดังภาพประกอบที่ 2

ภาพประกอบ 1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพฤติกรรม (B) ปัจจัยส่วนบุคคล (P) และปัจจัยสภาพแวดล้อม (E)

ที่มา: Bandura. (1986). *Social Foundations of Thought and Action: A Social Cognitive Theory*. P. 24.

จากภาพประกอบ 1 การกำหนดซึ่งกันและกันของปัจจัยทั้ง 3 ปัจจัย ปัจจัยพฤติกรรม (B) ปัจจัยบุคคล (P) และปัจจัยสภาพแวดล้อม (E) อาจจะมีอิทธิพลในการกำหนดซึ่งกันและกันที่ไม่เท่าเทียมกันและไม่ได้เกิดขึ้นพร้อมกันก็ได้ บางปัจจัยอาจมีอิทธิพลมากกว่าอีกปัจจัย หรือปัจจัยหนึ่งมีผลต่อการกำหนดปัจจัยอื่นๆ เป็นต้น (Bandura. 1986) ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาสาเหตุของพฤติกรรมจาก ทั้งลักษณะภายในตัวบุคคลและสิ่งแวดล้อมภายนอกตัวบุคคล อีกทั้งยังศึกษาข้อมูลจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ จึงได้ตัวแปรปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ในกลุ่มปัจจัยทางจิต (ลักษณะภายในตัวบุคคล) ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ และกลุ่มปัจจัยทางสังคม (สิ่งแวดล้อมภายนอกตัวบุคคล) การสนับสนุนทางครอบครัว บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

3. ปัจจัยทางจิตกับพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้

ในการประมวลเอกสารในส่วนนี้ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตที่เกี่ยวข้องพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ซึ่งตัวแปรปัจจัยทางจิตในงานวิจัยนี้ ประกอบด้วย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้

3.1 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motivation) หมายถึง ลักษณะทางจิตใจที่ทำให้บุคคลประสบความสำเร็จ ทั้งในหน้าที่การงาน หรือการเรียน ตามเป้าหมายที่วางไว้ และเป็นลักษณะที่สำคัญภายในลักษณะหนึ่งที่เกิดจากบุคคลเกิดความเพียร ความพยายาม ที่จะทำงานให้สำเร็จ ลุ่ล่งได้ด้วยมาตรฐานที่ดีเยี่ยม ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง คือผู้ที่มีพฤติกรรมการทำงานเพื่อมุ่งให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เมื่อประสบความสำเร็จก็จะเกิดความภาคภูมิใจ แต่เมื่อเกิดความล้มเหลวหรือไม่ท้อแท้ และพร้อมที่จะมีความเพียรพยายามในการลองทำใหม่ ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมักเป็นผู้ที่ชอบอาสาทำงานต่าง ๆ ชอบการแข่งขันเพื่อชัยชนะ มีนิสัยรักการงาน และทำงานที่ยากโดยไม่ย่อท้อ ทำให้เป็นคนที่ยืดหยุ่นได้ และอาจจะเป็นที่พึ่งของผู้อื่นด้วย (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2522: 23-24) นอกจากนี้ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ได้แก่ 1) เป็นผู้รับรู้เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการทำงาน เพื่อให้เกิดความสำเร็จมากกว่าที่จะรับรู้เหตุการณ์ในแง่อื่น ๆ รวมทั้งมีความไวในการรับรู้เหตุการณ์โดยคิดคาดการณ์ทั้งความสำเร็จและความล้มเหลว 2) เป็นผู้ยอมรับปัญหาและดำเนินการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพราะถือว่าการแก้ปัญหาคืองานที่จะต้องทำให้สำเร็จด้วยดีและให้เกิดผลถาวร โดยมองสถานการณ์ที่เป็นปัญหาในแง่บวกที่ตนเองเข้าไปรับผิดชอบดำเนินการแก้ไขโดยเร็วด้วยความรู้ความสามารถ และความพยายามของตน 3) เป็นผู้ที่ยึดพยายามสร้างสภาพแวดล้อมให้สามารถทำงานเป็นผลสำเร็จอย่างงดงาม และตั้งเป้าประสงค์ในการทำงานให้เหมาะสมกับขีดความสามารถของตนเอง ไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป 4) ดำเนินงานหรือแก้ปัญหาอย่างมีระเบียบขั้นตอน มีความบากบั่นอดทน ทำงานอย่างจริงจัง มีประสิทธิภาพสูง ไม่รังเกียจการปฏิบัติใดๆ ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการทำงาน และ 5) เมื่อทำงานสำเร็จก็เกิดความพอใจ ชื่นใจ มีความสุข แต่เมื่อทำงานล้มเหลวก็ไม่ย่อท้อต้องการข้อมูลย้อนกลับหรือการประเมินผล ที่จะชี้ข้อดีและข้อเสียของผลงานของตนเองเพื่อจะได้นำไปปรับปรุงการทำงานให้ดียิ่งขึ้น (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2547: 1-2; อ้างอิงจาก McClelland;& Winter. 1971: 50-51)

การศึกษาความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีนักวิชาการได้ให้ความหมาย ดังต่อไปนี้ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2547) อ้างอิงจาก เมอร์เรย์ (Murray. 1964: 152-266) กล่าวว่าทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ ได้รวบรวมความต้องการทางจิตของมนุษย์ไว้ 28 ชนิด และในจำนวนนี้มีความต้องการเอาชนะ และประสบความสำเร็จ (Need for achievement) รวมอยู่ด้วย ความต้องการสัมฤทธิ์ (N-Achievement) เป็นความต้องการทางจิตที่มีในตัวมนุษย์ทุกคน เพราะ

มนุษย์มีความต้องการเป็นผู้มีความสามารถมีพลังจิต (Will power) ที่จะเอาชนะอุปสรรคมุ่งที่จะทำในสิ่งที่ยากให้ประสบความสำเร็จ ส่วนทฤษฎีแรงจูงใจไฟสัสมฤทธิของแมคเคลแลนด์ (McClelland, 1953: 36-62) นักจิตวิทยาชาวสหรัฐอเมริกา เป็นผู้ที่ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับแรงจูงใจไฟสัสมฤทธิ โดยเขาตระหนักว่าความต้องการหรือแรงจูงใจอันเป็นคุณสมบัติในตัวบุคคลนั้น มีบทบาทที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม จึงได้ทำการวิจัยเพื่อพิสูจน์ความต้องการความสำเร็จ (Need for achievement) หรือ แรงจูงใจไฟสัสมฤทธิ พบว่า แรงจูงใจไฟสัสมฤทธิจะช่วยให้การพัฒนาเศรษฐกิจ และทำให้สังคมนั้นๆ เจริญรุ่งเรือง ความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ จึงเกิดแรงจูงใจไฟสัสมฤทธิ นอกจากนั้น วันวิสา สรีระศาสตร์ (2554: 61) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจไฟสัสมฤทธิ หมายถึง ความปรารถนาของนักเรียนที่จะทำงานหนึ่งๆ ให้สำเร็จลุล่วง ตามมาตรฐานชั้นสูง หรือ เป็นไปตามที่ตนตั้งเป้าหมายไว้ โดยได้ใช้ความพยายามอย่างเต็มที่ เมื่อมีอุปสรรคก็คิดหาทางแก้ไข โดยไม่ย่อท้อ

จากการประมวลเอกสารในส่วนนี้ สรุปได้ว่า แรงจูงใจไฟสัสมฤทธิ หมายถึง ความปรารถนา หรือความต้องการของนักเรียนว่าเหตุการณ์หรือปัญหาต่างๆ ที่ตนกำลังประสบอยู่เป็นงานที่นักเรียนต้องทำให้สำเร็จลุล่วง ตามมาตรฐานชั้นสูงที่ตนตั้งเป้าหมายไว้ โดยมีการคิดที่จะทำงานนั้นๆ อย่างมุ่งมั่น และมีความพยายามอย่างเต็มที่ เมื่อประสบกับความสำเร็จก็จะเกิดความภาคภูมิใจ แต่เมื่อล้มเหลวก็ไม่ย่อท้อพร้อมที่จะปรับปรุงตนเองให้บรรลุเป้าหมายที่ดีกว่าเดิม

การวัดแรงจูงใจไฟสัสมฤทธิ สำหรับการวัดแรงจูงใจไฟสัสมฤทธิได้ปรากฏในงานวิจัยของ วรวิทย์ มัสพันธ์ (2556: 49) สร้างแบบวัดแรงจูงใจไฟสัสมฤทธิ จำนวน 13 ข้อ ในลักษณะประเมินค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ “มากที่สุด” ถึง “น้อยที่สุด” ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .85 และในงานวิจัยของ ชวนชัย เชื้อสาธุชน (2552: 87) ได้แก้ไขและดัดแปลงแบบวัดของ บุญรับ ศักดิ์มณี (2532) เป็นแบบวัดชนิดมาตราประเมินรวมค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” จำนวน 15 ข้อ มีพิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่า r) อยู่ระหว่าง .50-.69 ค่า (t - ratio) ตั้งแต่ 5.61 – 9.87 มีพิสัยของความสัมพันธ์ภายในระหว่างรายข้อกับแบบวัดอยู่ระหว่างรายข้อกับแบบวัดอยู่ระหว่าง .47 ถึง .74 มีพิสัยคะแนนระหว่าง 15 – 90 คะแนน และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .90 และมีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ตั้งแต่ .66-.83 ส่วนจรัส อุ่นจิตวิวัฒน์ (2532) ได้ศึกษาเรื่องการรับรู้สาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 5,598 คน ได้สร้างและปรับปรุงแบบวัดแรงจูงใจไฟสัสมฤทธิจากโครงสร้างของเฮอร์แมน (Herman, 1970: 354-355) โดยใช้ลักษณะโครงสร้างผู้ที่มีแรงจูงใจไฟสัสมฤทธิสูงมีลักษณะ 9 ประการ ประกอบด้วย 1) ระดับความมุ่งหวังสูง 2) มีความพยายามต่อสู้เพื่อไปสู่สถานะที่สูงขึ้น 3) มีความอดทนในการทำงานที่มีความยากระดับปานกลางได้เป็นเวลานาน 4) ในขณะที่งานแม้จะถูกขัดจังหวะก็พยายามทำต่อไปจนสำเร็จ 5) มีความรู้สึกที่เวลาเป็นสิ่งที่ผ่านไปอย่างรวดเร็ว 6) เป็นคนมุ่งมั่นอดทนสูง 7) จะเลือกคบเพื่อนที่มีความสามารถ 8) ต้องการให้เป็นที่ยอมรับของผู้อื่นจึงพยายามทำงานให้ดี และ 9) พยายามทำสิ่งต่างๆ ให้ได้ดีด้วย แบบวัดแต่ละข้อประกอบด้วยมาตร

ประเมินค่า 4 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” จำนวน 27 ข้อ ช่วงคะแนนรวมอยู่ระหว่าง 27 – 108 คะแนน นักเรียนที่ได้คะแนนสูงถือว่าเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ส่วนนักเรียนที่มีคะแนนต่ำถือว่าเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ สุमितตรา เจริมพันธ์ (2545) ได้นำแบบวัดนี้มาปรับปรุงใช้ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตราประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีพิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 10 - 60 คะแนน มีพิสัยค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (ค่าที) อยู่ระหว่าง 5.27 – 7.87 แบบวัดนี้มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .80

ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ สุमितตรา เจริมพันธ์ (2545) มาใช้วัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเยาวชน เนื่องจากเป็นแบบวัดที่มีความเชื่อมั่นสูง และศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการเรียนของเยาวชนที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ผลการวิจัยที่เกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น พระมหาจิรฉัตร อริโย (2554: 98) ที่ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ควบคู่คุณธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ควบคู่คุณธรรมของนักเรียน โดยนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมกรรมการเรียนควบคู่คุณธรรมมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .305 และนฤมล อึ้งเจริญ (2552: 66) ทำการศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างปัจจัยบางประการกับการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ส่งผลทางบวกต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขมากที่สุดมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยมีค่าน้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.35 และยังพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการเรียนรู้อย่างมีความสุขได้ร้อยละ 56.4 ส่วน จุฑาพัฒน์ รัตนดิลก ณ ภูเก็ต (2547) ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่า ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวแปรหนึ่งที่สามารถทำนายพฤติกรรมกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถทำนายได้ ร้อยละ 43.9 ทำให้เห็นว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะทำให้เกิดพฤติกรรมกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์สูง ส่วนงานวิจัยของ จิตติพร ไวโรจน์วิทยาการ (2551: 210 - 211) ทำการศึกษาปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เมื่อเข้าร่วมทำนายกับตัวทำนายชุดจิตลักษณะเดิมอีก 5 ตัวแปร รวมเป็น 6 ตัวแปร สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมได้ เป็นลำดับที่ 2 ค่าเบต้าเท่ากับ .40 ใน 2 จาก 16 กลุ่มย่อยทั้งหมด โดยมีปริมาณการร่วมทำนายอยู่ระหว่างร้อยละ 20.3 - 25.9 และ ศุภรางค์ อินทุณห์ (2553: 2) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุทางจิตสังคมและปัจจัยเชิงผลด้านการจัดการความเครียดของพฤติกรรมรักการอ่านในนักเรียนวัยรุ่น ผลการศึกษาพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่าน การมีแบบอย่างพฤติกรรมรักการอ่านจากเพื่อน เป็นปัจจัยสำคัญใน 3 ลำดับแรกที่ส่งผลต่อพฤติกรรมรักการอ่าน อยู่ในร้อยละ 55.40 ถึง ร้อยละ 64.20 ในงานวิจัยของ พระธีรภานุ สारथโม (2550: 57) ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมาธิในการเรียนของนักเรียนระดับช่วงชั้น ที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา กรุงเทพมหานคร พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ส่งผลต่อสมาธิในการเรียนของนักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 3 มากที่สุดใน 5 ปัจจัย สามารถทำนายได้ ร้อยละ 38.4 มีความสอดคล้องกับ มนตรี ธาดา (2546: 37) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมขยันเรียนของนักเรียนโรงเรียนกีฬาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดกรมพลศึกษา พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวแปรที่มีความสำคัญต่อพฤติกรรมขยันเรียนมากที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยสามารถทำนายได้ 42.0 เช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับ กฤติ สีมมนตรี (2557: 142) ที่ศึกษาเกี่ยวกับสถานการณ์ในการเรียนดนตรีและลักษณะทางจิตที่เกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างมีความรับผิดชอบของเยาวชนในโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่าเมื่อพิจารณาในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นปัจจัยที่สำคัญต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างมีความรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเป็นตัวทำนายที่สำคัญอันดับแรก(ค่าเบต้าเท่ากับ .20) จาก 5 ตัวแปร

จากการประมวลเอกสารที่เกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ข้างต้นทำให้พบว่า บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์ พฤติกรรมรักการอ่าน และพฤติกรรมการเรียนอย่างมีความรับผิดชอบมากกว่าบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ เป็นพฤติกรรมใกล้เคียงกับงานวิจัยในครั้งนี้จึงคาดว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ มากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

3.2 ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนกับพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้

ลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน เป็นจิตลักษณะของบุคคลที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องภายในตัวบุคคลเมื่อมีความต้องการผลสำเร็จในอนาคตมากกว่าผลในปัจจุบันโดยทันทีทันใด บุคคลนั้นจึงปรับตัวเอง จัดระบบตนเอง ให้สามารถเดินไปสู่เป้าหมายในอนาคตได้ ซึ่งมีผู้ศึกษาลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน ไว้หลายท่าน ให้ความหมายไว้ว่า บุคคลที่มีลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน หมายถึง บุคคลที่มีนิสัยการบังคับตนเองให้อดได้รอได้ หรือเลือกที่จะไม่รับประโยชน์เล็กน้อยในทันที แต่จะรอรับประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่หรือสำคัญกว่าที่ตามมาในภายหลัง (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2547: 42) นอกจากนี้ งามตา วณิชานนท์ และอุษา ศรีจินดารัตน์ (2551: 58-89) ได้ให้นิยามว่า ลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน หมายถึง ลักษณะจิตของบุคคลที่ประเมินได้จากปริมาณความสามารถในการคาดการณ์ไกล การเห็นความสำคัญของสิ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์กับตนเองในอนาคต รวมทั้งความสามารถในการควบคุมบังคับตนเองให้รู้จักการอดได้รอได้ เพื่อรอรับผลประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่กว่าหรือสำคัญกว่าที่จะมีมาในอนาคต ส่วนสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพล

เรือน (2547: 40) ได้นิยามความหมายของการมุ่งอนาคต หมายถึง ความสามารถที่จะคาดการณ์ไกล และเห็นความสำคัญของผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สามารถวางแผนการปฏิบัติเพื่อรับผลดีหรือป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้นได้ ส่วนความหมายของความสามารถควบคุมตน หมายถึง ความสามารถที่จะละเว้นการกระทำบางชนิดหรือความสามารถที่จะเริ่มกระทำพฤติกรรมที่ต้องใช้ความอดทนหรือเสียสละ ที่จะทำพฤติกรรมนั้นได้อย่างมีปริมาณและคุณภาพที่เหมาะสมเป็นเวลานานพอที่จะนำไปสู่ผลที่ต้องการในอนาคตได้ ซึ่งสอดคล้องกับ วราภรณ์ ทองสว่างแจ้ง (2549) ได้ให้ความหมายไว้ว่าเป็นความสามารถทางปัญญาในการมองอนาคตข้างหน้าของเยาวชนเกี่ยวกับการศึกษาการประกอบอาชีพ การประกอบอาชีพ การตัดสินใจ แสวงหาแนวทางเลือกที่ดีที่สุดโดยมีการคาดการณ์ไกลถึงผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต การวางแผนดำเนินการตามเป้าหมาย การรู้จักเลือกที่จะกระทำ แก่ปัญหาและรอยมีความเพียรพยายาม

ฉันทนา ภาคบังกช; และอุษา ศรีจินดารัตน์ (2552: 55) กล่าวว่า ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน หมายถึง ลักษณะทางจิตที่ประเมินได้จากปริมาณความสามารถในการคาดการณ์ไกล การเห็นความสำคัญของสิ่งที่ก่อประโยชน์ให้กับตนเองในอนาคต รวมทั้งความสามารถในการควบคุมบังคับตนเองให้มีความอดทนได้รอคอยได้ เพื่อรับผลประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่กว่าหรือสำคัญกว่าที่จะมีมาในอนาคต เช่น การเรียนหนังสือเพื่อการทำดีในอนาคต การขยันดูหนังสือเพราะไม่ต้องสอบตก คล้ายคลึงกับกิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547: 43) ที่ให้ความหมายว่า ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน หมายถึง ความสามารถปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะไม่เป็นผู้ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์และกฎหมาย โดยลักษณะมุ่งอนาคตในบางเรื่องเกิดขึ้นก่อนแล้วบุคคลต้องใช้การควบคุมตนเอง เพื่อให้สามารถดำเนินการไปตามที่ได้วางแผนเอาไว้จนสำเร็จในเวลาที่กำหนด ซึ่งมีความสำคัญต่อพฤติกรรม ทั้งที่เป็นพฤติกรรมที่พึงปรารถนาและไม่พึงปรารถนา โดยสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นการเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในปรากฏการณ์เดียวกัน คือ บุคคลต้องมีความต้องการผลในอนาคตมากกว่าผลในปัจจุบัน แล้วดำเนินการปฏิบัติเพื่อไปสู่เป้าหมายในอนาคตนั้น

จากการประมวลเอกสารส่วนนี้ สรุปได้ว่า ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน หมายถึง การที่นักเรียนมีความสามารถในการคาดการณ์ไกล มองเห็นถึงความสำคัญของสิ่งที่ก่อเกิดประโยชน์กับตนเองในอนาคต รวมทั้งความสามารถในการควบคุมบังคับตนเองให้รู้จักการอดได้รอได้ เพื่อรอรับประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่กว่าหรือสำคัญกว่าที่จะมีมาในอนาคต เพิ่มพฤติกรรมใหม่ที่นาปรารถนา ตลอดจนการลดหรือขจัดพฤติกรรมเดิมที่ไม่ปรารถนาให้หมดไปจากตนและไม่ต้องพึ่งการควบคุมหรือบังคับจากผู้อื่น

การวัดลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน สำหรับการวัดลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนได้ปรากฏในงานวิจัยของ ฉันทนา ภาคบังกชและอุษา ศรีจินดารัตน์ (2552) เป็นแบบวัดแบบมาตรประมาณค่า มีจำนวน 17 ข้อ แต่ละข้อมีมาตร 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 17-105 คะแนน ผู้ที่ตอบได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนมากกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่า ศศิวิมล เกลียวทอง (2557: 82) สร้างแบบวัดมุ่งอนาคต มี

จำนวนข้อ 10 ข้อ เป็นแบบวัดมาตรฐานประเมินค่า 5 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 10-50 คะแนน โดยมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .338 ถึง .744 มีค่าความเชื่อมั่นที่ .877 และงานวิจัยหลายชิ้น (ปริณวิทย์ นุราช. 2557: 66; ศุภรางค์ อินทุณห. 2552: 86) ได้นำแบบวัดของ ดวงเดือน พันธมนาวิน; และคนอื่นๆ (2536) มีจำนวนทั้งหมด 20 ข้อ แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนของนักเรียนวัยรุ่นในกรุงเทพฯ เป็นแบบมาตรฐานค่า 6 ระดับ ประกอบด้วย “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 20-120 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่าเป็นผู้ที่มีการมุ่งอนาคต-ควบคุมตนมากกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่า

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนของ ดวงเดือน พันธมนาวิน; และคนอื่นๆ (2536) มาใช้ทั้งฉบับ ในลักษณะมาตรฐานค่า 6 ระดับ ประกอบด้วย “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” นักเรียนที่ได้คะแนนสูงคือนักเรียนที่ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ

ผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน กับพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น โชติมา สุรฤทธิธรรม (2551) ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบของเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมาย ผลพบว่า พฤติกรรมรับผิดชอบแปรปรวนไปตามลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน พบในกลุ่มเยาวชนที่มีอายุ 18-27 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนจินตนา ต้นสุวรรณนท์; และคนอื่นๆ (2553: 127) ทำการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบริโภคสื่อด้วยปัญญาของนักศึกษา พบว่าตัวแปรการควบคุมตนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคสื่อด้วยปัญญาเป็นอันดับ 2 ใน 4 ตัวแปร และทั้ง 4 ตัวแปรยังร่วมกันทำนายพฤติกรรมการบริโภคสื่อด้วยปัญญาได้ร้อยละ 40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และงานของพสนัน นิมิตรไชยพันธ์ (2549) ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นนิสิตชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒปีการศึกษา 2548 พบว่าตัวแปรทางจิต คือ ความพร้อมในการเรียนรู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน ร่วมกับตัวแปรการเป็นแบบอย่างด้านการเรียนรู้และบทบาทของอาจารย์ในการเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียน ร่วมทำนายร้อยละ 68.90 ต่อการเรียนรู้นำตนเองของผู้เรียน และลำไย มากเจริญ (2554) ปัจจัยทางจิตสังคมและความสุขใจที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า นักศึกษาที่มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน และมีการรับรู้บรรยากาศที่ดีในชั้นเรียนมาก จะมีพฤติกรรมการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพสูง ซึ่งพบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนมาก และมีการรับรู้บรรยากาศที่ดีในชั้นเรียนมาก จะมีพฤติกรรมการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยตามลักษณะตัวสังคม ในกลุ่มนักศึกษาชาย และกลุ่มผู้ปกครองที่มีการศึกษาสูง และศศิวิมล เกลียวทอง (2557: 98) ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อทักษะชีวิตของนักเรียนมัธยม พบว่า ด้านลักษณะมุ่งอนาคตส่งผลทางบวกต่อทักษะชีวิตมากที่สุด โดยมีค่านำหนักความสำคัญในคะแนนมาตรฐาน

เท่ากับ .316 และสมิตตรา เจิมพันธุ์ (2547) ได้ศึกษาจิตลักษณะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการศึกษาพบว่า ตัวทำนายที่สำคัญ คือ ทศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ มุ่งอนาคตควบคุมตน และการสนับสนุนทางสังคมในการเรียนคณิตศาสตร์จากผู้ปกครอง ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ ค่าเบต้า 60.7 63.5 และ 66.7 ตามลำดับ งานวิจัยของ วันวิสา สรีระศาสตร์ (2554) ทำการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุด้านสถานการณ์ทางสังคมและการมีภูมิคุ้มกันทางจิตเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้อินเตอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์และปลอดภัยของนักเรียนหญิง ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน เป็นตัวทำนายอันดับแรกในการทำนายพฤติกรรมการใช้อินเตอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์และปลอดภัยด้านการใช้อินเตอร์เน็ตอย่างปลอดภัย ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 11 กลุ่ม ทำนายร้อยละ 38 ถึง 51 โดยทำนายได้สูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีระดับเศรษฐกิจของครอบครัวสูง

จากการประมวลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า ผู้ที่ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนสูง จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเรียน พฤติกรรมความรับผิดชอบ พฤติกรรมการใช้อินเตอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์และปลอดภัย ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงคาดว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตนสูง จะมีพฤติกรรมไม่เรียนรู้ มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตนต่ำ

3.3 เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้กับพฤติกรรมไม่เรียนรู้

เจตคติ มีความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 (พิมพ์ครั้งที่ 2) หมายถึง ท่าทีหรือความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง งามตา วรินทร์านนท์ (2535) อธิบายว่า เจตคติ คือจิตลักษณะประเภทหนึ่งของบุคคล เกิดจากการเรียนรู้เชิงประเมินค่าเกี่ยวกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดว่ามีประโยชน์หรือโทษ ทำให้มีความรู้สึกโน้มเอียงไปทางชอบหรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจต่อสิ่งนั้นๆ เป็นความคิดเห็น ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น สิ่งของ สิ่งมีชีวิต หรือสถานการณ์ต่างๆ และสุรางค์ ไคว์ตระกูล (2541: 246) กล่าวว่าเจตคติ หมายถึง การกระทำที่หันเหเข้าหาหรือถอยหนีวัตถุ ความคิดรวบยอดหรือสถานการณ์ต่างๆ เป็นความพร้อมก่อนที่จะตัดสินใจให้ตอบสนองต่อลักษณะของวัตถุความคิดรวบยอดหรือสถานการณ์ที่ตนเองเข้าไปเกี่ยวข้องหรือมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสนองตอบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งเร้า ซึ่งอาจจะมีทั้งคน วัตถุสิ่งของ หรือความคิด (Ideas) ซึ่งถ้าบุคคลมีเจตคติทางบวกต่อสิ่งใดก็จะมีพฤติกรรมที่จะพร้อมเผชิญกับสิ่งนั้น แต่หากมีเจตคติทางลบก็จะทำให้เกิดพฤติกรรมหลีกเลี่ยง นอกจากนี้ วันวิสา สรีระศาสตร์ (2554: 69) ได้ให้ความหมายของเจตคติ หมายถึง ลักษณะทางจิตของบุคคลที่ประกอบไปด้วยการรู้และการคิดเกี่ยวกับประโยชน์และโทษของเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ความรู้สึกชอบ ไม่ชอบ พอใจ ไม่พอใจ หรือความพร้อมที่จะกระทำต่อบุคคลหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปในทิศทางด้านบวกหรือด้านลบและมีความรุนแรงที่สอดคล้องกับการรับรู้และการคิดของบุคคลนั้นๆ

ซึ่งเจตคติมีการแบ่งองค์ประกอบไว้ ดวงเดือน พันธมนาวิน (2531: 125-127) เป็น 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) องค์ประกอบทางการรู้คิด (Cognitive Component) การที่บุคคลมีความคิดเกี่ยวกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยประกอบด้วยความรู้สึกหรือความเชื่อที่บุคคลมีต่อวัตถุ บุคคลหรือสถานการณ์ต่างๆ เป็นความรู้สึกที่มีทิศทาง ว่าสิ่งนั้นดีหรือเลว มีประโยชน์หรือมีโทษมากน้อยเพียงใด เป็นความรู้สึกและความเชื่อเชิงประเมินค่า 2) องค์ประกอบทางความรู้สึก (Affective Component) เป็นความรู้สึกที่แสดงออกต่อสิ่งต่างๆ ตามประสบการณ์ที่ได้รับมา เป็นความรู้สึกที่มีทิศทาง ความชอบความไม่ชอบ หรือความพอใจไม่พอใจ ซึ่งจะสอดคล้องกับองค์ประกอบทางการรู้คิด ถ้าบุคคลเชื่อว่าสิ่งใดดีมีประโยชน์ บุคคลก็จะชอบและพอใจในสิ่งนั้น ในทางตรงกันข้ามถ้าบุคคลเชื่อว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งไม่ดีหรือมีโทษ บุคคลก็จะไม่ชอบและไม่พอใจในสิ่งนั้น และ 3) องค์ประกอบทางการพร้อมกระทำ (Action Tendency Component) เป็นความพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งต่างๆ โดยพิจารณาว่าในอนาคตมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมหรือไม่ต่อสิ่งต่างๆ ที่ตนเองรู้คิดและรู้สึก องค์ประกอบนี้ยังคงอยู่ภายในจิตใจของบุคคลและยังไม่ปรากฏออกมาเป็นพฤติกรรมความพร้อมจะกระทำออกเป็นพฤติกรรมหรือไม่ย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะอื่นๆ ของบุคคลและ สถานการณ์ นอกจากนี้ เจตคดียังสามารถแบ่งออกได้ใน 2 ลักษณะ ได้แก่ 1) มีทิศทาง (direction) หมายถึงการประเมินค่า การรู้คิด การรู้สึก และการพร้อมที่จะกระทำไปในทางบวกหรือลบ ดีหรือเลว เช่น องค์ประกอบทางการรู้คิด สามารถวัดได้ว่าบุคคลมีความรู้ในประเด็นที่ต้องการวัดไปในทิศทางว่าสิ่งนั้นดีหรือเลว มีประโยชน์หรือมีโทษอย่างไร องค์ประกอบด้านการรู้สึก จะเป็นสิ่งที่บอกว่าชอบหรือไม่ชอบ พพอใจหรือไม่พอใจ ส่วนองค์ประกอบการพร้อมที่จะกระทำ ก็คือการสนับสนุน ช่วยเหลือ หรือทำตาม เมื่อเห็นว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่ดีจากการประเมินค่า หรือในทางตรงกันข้าม ก็จะขัดขวาง ต่อต้าน หรือเพิกเฉย เมื่อเห็นว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ดี และ 2) ปริมาณ (magnitude) หมายถึงความเข้มข้น หรือปริมาณความรุนแรงของเจตคติไปในทิศทางบวกหรือลบ กล่าวคือ บุคคลอาจมีเจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างรุนแรงและในทางตรงกันข้ามก็อาจมีเจตคติต่ออีกสิ่งหนึ่งอย่างบางเบา ทั้งนี้ความรุนแรงจะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความสำคัญของสิ่งนั้นว่ามีความเกี่ยวข้องกับตนเองมากน้อยเพียงใด (งามตา วนินทานนท์. 2535)

จากการประมวลเอกสารในส่วนนี้ สรุปได้ว่า เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้ หมายถึง ความรู้สึกเชิงประเมินค่าว่าพฤติกรรมไม่เรียนรู้ เป็นสิ่งที่ดี มีประโยชน์หรือโทษเพียงใด รู้สึกชอบหรือไม่ชอบ และมีความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมไม่เรียนรู้มากน้อยเพียงใด ประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) องค์ประกอบทางการรู้คิด (Cognitive Component) 2) องค์ประกอบทางความรู้สึก (Affective Component) 3) องค์ประกอบทางการพร้อมกระทำ (Action Tendency Component)

การวัดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้ สำหรับการวัดตัวแปรเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้ได้ปรากฏในงานวิจัยของ เชิดชัย ชูช่วยสุวรรณ (2547: 53) เป็นแบบวัดมาตราประเมินค่า 4 ระดับ จาก “จริงมากที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” โดยผู้ที่ตอบข้อคำถามตรงกับความคิดและความรู้สึกมาก

เป็นผู้มีเจตคติต่อพฤติกรรมการเรียนสูงกว่าผู้ที่ตอบได้คะแนนต่ำ จำนวน 15 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .838 และสุมิตรา เจริมพันธ์ (2545) ได้สร้างแบบวัดพฤติกรรมการเรียนมาตราประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีจำนวน 15 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .92 และ วัชรภรณ์ อมรศักดิ์ (2556: 8) ได้สร้างแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมใฝ่รู้ใฝ่เรียน เป็นแบบวัดมาตราประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” จำนวน 11 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .87

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างแบบวัดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้อยู่ โดยสร้างข้อคำถามจากนิยามปฏิบัติการ ในลักษณะมาตราประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” นักเรียนที่ได้คะแนนสูงคือนักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้นักเรียนที่ได้อันดับต่ำ

ผลการวิจัยระหว่างเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้นักเรียนกับพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้นักเรียน ที่เกี่ยวข้อง เช่น นันทน์ภัส เจริญมิตรสกุล (2552) ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการแสวงหาความรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 พบว่า เจตคติต่อการแสวงหาความรู้มีผลต่อพฤติกรรมการแสวงหาความรู้ของนักเรียนมากที่สุด ในอีก 2 ปัจจัย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ซึ่งร่วมกันสามารถพยากรณ์พฤติกรรมการแสวงหาความรู้ของนักเรียนได้ร้อยละ 63.10 ส่วนสุพัตรา ผลรัตน์พิบูลย์ (2550) ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 พบว่า เจตคติต่อการเรียนเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนมากที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ค่าเบต้า .345 สอดคล้องกับ มนตรี ธาดา (2546: 37) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมขยันเรียนของนักเรียนโรงเรียนกีฬาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดกรมพลศึกษา พบว่า เจตคติต่อกีฬาเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อพฤติกรรมฝึกซ้อมกีฬามากที่สุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ค่าเบต้า .237 และเชิดชาย ชูช่วยสุวรรณ (2547) ศึกษาปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า เจตคติต่อการเรียนซึ่งเป็นตัวแปรปัจจัย 1 ใน 8 ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .713 ซึ่งมีค่าน้ำหนักความสำคัญเท่ากับ .255 และณัฐพล แยมสอาด (2551) ศึกษาตัวแปรเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาที่ 2 กรุงเทพมหานคร พบว่า เจตคติต่อการเรียนส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าน้ำหนักความสำคัญเท่ากับ .44 และพิทักษ์ วงแหวน (2546) ศึกษาปัจจัยพระดับที่ส่งผลต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า เจตคติต่อการเรียนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมใฝ่เรียนของนักเรียน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .481 ซึ่งมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดุจเดือน พันธมนาวิน (2552:18) ทำการศึกษา ผลการทำนายและเส้นอิทธิพลของจิตลักษณะและสถานการณ์ ที่เกี่ยวข้อง

กับพฤติกรรมใฝ่รู้ใฝ่ดีของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยเจตคติที่ดีต่อการเรียนมีอิทธิพลโดยตรงต่อพฤติกรรมใฝ่รู้ในการเรียนเป็นอันดับที่ 1 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .44 และยังพบว่า ตัวแปรเชิงเหตุ ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การสนับสนุนทางสังคมจากครู ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมใฝ่รู้ในการเรียนได้ ร้อยละ 54 นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่ศึกษาและวัดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ด้านย่อยๆ ดังนี้ อนุชา ขวาไทย (2550: 110) ได้ศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความสามารถในการแสวงหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าเจตคติที่ดีส่งผลต่อความสามารถในการแสวงหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถทำนายได้ร้อยละ 3.98 และยังพบงานวิจัยที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนและบรรยากาศในโรงเรียนกับพฤติกรรมที่พึงปรารถนาที่มีขอบเขตใกล้เคียงกัน เช่น ปริญวิทย์ นุราช (2557: 179) ทำการศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนตามสมรรถนะวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมตามสมรรถนะวิชาชีพด้านความรู้วิชาชีพ แปรปรวนไปตามเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนตามสมรรถนะวิชาชีพและบรรยากาศในการเรียนพบในกลุ่มบิดามีรายได้สูง ร้อยละ 2.50 และกลุ่มมารดามีรายได้สูง 3.70 และพฤติกรรมตามสมรรถนะวิชาชีพด้านความรู้วิทยาศาสตร์พื้นฐานแปรปรวนไปตามเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนและบรรยากาศในการเรียน ซึ่งจะพบในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีรายได้สูงร้อยละ 7.50

จากการประมวลเอกสารที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า ผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมแสวงหาความรู้ พฤติกรรมขยันเรียน พฤติกรรมการเรียน พฤติกรรมใฝ่รู้ใฝ่ดี พฤติกรรมใฝ่เรียน และพฤติกรรมเรียนตามสมรรถนะวิชาชีพ ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงคาดว่านักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้อย่างสูง จะมีพฤติกรรมใฝ่เรียนรู่มากกว่านักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้อย่างต่ำ

4. ปัจจัยทางสังคมกับพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้

4.1 การสนับสนุนจากครอบครัวกับพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้

งามตา วนินทานนท์; และอุษา ศรีจินดารัตน์ (2551: 87) ได้ให้ความหมายว่าการสนับสนุนจากครอบครัว หมายถึง ผู้เรียนทราบว่าครอบครัวให้การสนับสนุนตนในลักษณะของการพูดให้กำลังใจ การแสดงความดีใจเมื่อผู้เรียนสอบได้คะแนนดี การพูดปลอบโยน ความห่วงใยเมื่อผู้เรียนสอบตกหรือทำคะแนนไม่ดีเท่าที่ควร การสอบถามเรื่องการเรียน มีเหตุผลและไม่เกรี้ยวกราด การช่วยแนะนำความสำคัญของการเรียนวิชาต่างๆ ช่วยตักเตือนในการทบทวนตำรา การพบอาจารย์ที่ปรึกษา การแก้ปัญหาพร้อมกับอาจารย์ที่ปรึกษา ให้ความเวลาในการพูดคุย จัดหาอุปกรณ์การเรียนให้ สอนเพิ่มเติมในการฝึกทักษะ หรือทำให้เกิดพฤติกรรมเรียนและผลสัมฤทธิ์ที่ดี การสนับสนุนทางครอบครัวเป็นส่วนหนึ่งของการสนับสนุนทางสังคมจากสมาชิกในครอบครัว

กอทท์ไลบ์ (Gottlieb. 1994: 228) กล่าวว่า การสนับสนุนทางครอบครัวเป็นกระบวนการในการปฏิสัมพันธ์ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวเพื่อให้เกิดการช่วยเหลือกันในการเผชิญกับปัญหา สนับสนุนให้ให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง ความรู้สึกมั่นคง และศักยภาพของตนเอง ซึ่งอาจได้รับในรูปแบบของการสนับสนุนทางด้านวัตถุและทางด้านจิตใจ ในการวิจัยครั้งนี้ได้นำแนวคิดของ ดุจเดือน พันธุนาวัน (2543: 156-166) ทางการศึกษาการสนับสนุนจากครอบครัวโดยแบ่งลักษณะการสนับสนุนออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านอารมณ์ (Emotional Support) ได้แก่ การพูดให้กำลังใจ ปลอบโยน ถามด้วยความรักความห่วงใย ให้ความอบอุ่น และยอมรับในสิ่งที่ผู้เรียนเป็น 2) ด้านข้อมูลข่าวสาร (Informational Support) เป็นการช่วยเหลือ แก้ไขปัญหา ช่วยหาทางออกที่ดี ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาเมื่อเกิดปัญหา ให้รางวัล หรือลงโทษเมื่อทำไม่ดี ให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้เกิดความเข้าใจและสามารถตัดสินใจในสิ่งที่ได้ 3) ด้านวัสดุ (Material Support) เป็นการสนับสนุนด้านเครื่องมือ เครื่องใช้ วัสดุ อุปกรณ์ เงิน และแรงงาน ซึ่งเป็นการสนับสนุนทางสังคมที่สมาชิกในครอบครัวเป็นผู้ให้การร่วมมือ และพัฒนา พาผล (2551: 34) กล่าวว่า การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว หมายถึง การที่บุคคลได้รับการช่วยเหลือในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านอารมณ์ สิ่งของ ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร เงินทอง แรงงานจากครอบครัวอันได้แก่ บิดามารดา และญาติพี่น้อง ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้บุคคลนั้นเกิดการเห็นคุณค่าในตนเอง และเกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว

จากการประมวลเอกสารในส่วนนี้สรุปได้ว่า การสนับสนุนจากครอบครัว หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมของบุคคลในครอบครัวที่ปฏิบัติต่อนักเรียนเอง ด้วยการช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่างๆ ประกอบด้วยด้านย่อย 3 ด้าน คือ ด้านอารมณ์ ได้แก่ การพูดให้กำลังใจ การแสดงความดีใจเมื่อนักเรียนสอบได้คะแนนดี การพูดปลอบโยนและแสดงความห่วงใยเมื่อนักเรียนสอบตกหรือทำคะแนนไม่ดีเท่าที่ควร การสอบถามเรื่องการเรียน มีเหตุผลและไม่เกรี้ยวกราด ด้านข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ การให้คำปรึกษาหรือแนะนำความรู้ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนต้องการรู้ กระตุ้นให้นักเรียนสนใจค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ ช่วยตักเตือนในการทบทวนตำรา การแก้ปัญหา การเข้าพบที่ปรึกษา ด้านสิ่งของเครื่องใช้ ได้แก่ จัดหาอุปกรณ์การเรียนให้เหมาะสม มีค่าใช้จ่ายให้เพียงพอสำหรับทำกิจกรรมต่างๆ เช่น ค่าใช้จ่ายส่วนตัว กิจกรรมส่วนรวม การเรียนพิเศษเสริม

การวัดการสนับสนุนจากครอบครัว ปรากฏในงานวิจัยของ สมิตรา เจริมพันธ์ (2545: 216-217) มีข้อคำถาม จำนวน 10 ข้อ เป็นแบบวัดแบบมาตรประมาณค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 10-60 คะแนน และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .77 และวัฒนา พาผล (2551: 96) ได้สร้างแบบสอบถามวัดการสนับสนุนทางครอบครัวที่มีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ “จริงมาก” ถึง “จริงน้อย” จำนวน 30 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .940 กิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547: 64) ประกอบด้วยข้อคำถาม 12 ข้อ เป็นแบบวัดแบบมาตรประเมินค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีพิสัยของคะแนนอยู่

ระหว่าง 12-72 คะแนน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .81 พระมหาวิฑูรย์ วชิรวโส (2552: 80) ได้สร้างแบบสอบถามการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง จำนวน 17 ข้อ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตรประเมินค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “จริงน้อยที่สุด” พิสัยคะแนนอยู่ระหว่าง 17 – 85 มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.274 – 7.943 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .666 และวิไลลักษณ์ ลังกา (2554: 107) ได้สร้างแบบวัดการสนับสนุนทางการเรียนรู้จากผู้ปกครองตามแนวคิดของ เชฟเฟอร์ และคณะ (Schaefer; et al. 1981: 381-406) ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 15 ข้อ ในลักษณะของมาตรวัดประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยของคะแนนอยู่ระหว่าง 15 – 90 คะแนน โดยมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .318 – .638 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .876

ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดการสนับสนุนจากครอบครัวโดยปรับใช้จาก วิไลลักษณ์ ลังกา (2554: 107) เพราะมีใกล้เคียงกับบริบทการเรียนรู้ของนักเรียน โดยทำการวัดการสนับสนุนทางครอบครัว 3 ด้านคือ ด้านอารมณ์ ด้านข้อมูลข่าวสาร และทางด้านอุปการะ จำนวน 15 ข้อ เป็นแบบมาตรประเมินค่า 6 ระดับ ให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียงคำตอบเดียวจาก “จริงที่สุด” จนถึง “ไม่จริงเลย” นักเรียนที่ได้คะแนนสูงคือนักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนทางครอบครัวมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ

ผลการวิจัยระหว่างการสนับสนุนจากครอบครัวกับพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น ธนศักดิ์ เมืองเจริญ (2554: 80) ได้ศึกษาผลต่อการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน โรงเรียนนานาชาติบางกอกพัฒนา ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพผลการสัมภาษณ์พบว่า การที่ผู้ปกครองดูแล แนะนำ และช่วยเลือกหนังสือที่มีคุณภาพให้เด็กอ่านยังรวมไปถึงส่งเสริมให้เด็กได้ใช้ห้องสมุดและยืมหนังสือจากห้องสมุดโรงเรียน การซื้อหนังสือให้ลูกอ่านอย่างสม่ำเสมอ หรือให้เป็นของขวัญในโอกาสต่างๆ จะทำให้เด็กนักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน ส่วนของสมิตรา เจริมพันธ์ (2545: 176) ศึกษาจิตลักษณะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยศึกษาให้นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 524 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนในการเรียนคณิตศาสตร์จากผู้ปกครองมาก เป็นนักเรียนที่มีพฤติกรรมการเตรียมตัวก่อนเรียน พฤติกรรมขณะเรียนในชั้นเรียน พฤติกรรมหลังเรียนมากกว่า และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูงกว่า นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนในการเรียนคณิตศาสตร์จากผู้ปกครองน้อย ซึ่งตัวแปรการได้รับการสนับสนุนในการเรียนคณิตศาสตร์จากผู้ปกครองร่วมกับตัวแปรกลุ่มประสบการณ์ในการเรียนทำนายพฤติกรรมการเตรียมตัวก่อนเรียนได้ร้อยละ 31.8 มีค่าเบต้า = .34 เข้าสู่สมการทำนายเป็นลำดับที่ 1 ทำนายพฤติกรรมขณะเรียนได้ ร้อยละ 32.10 มีค่าเบต้า = .14 และงานวิจัยของกิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547) ศึกษาประสบการณ์ในการเข้าค่ายวิทยาศาสตร์และลักษณะจิตใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนสาระวิทยาศาสตร์ พบว่า ตัวแปรการสนับสนุนด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากบิดามารดา เป็นตัวทำนายสูงสุดต่อพฤติกรรมเตรียมตัวก่อนเรียน ได้ร้อยละ 9.8 ค่าเบต้าเท่ากับ .29 และพฤติกรรมการเรียนหลังเรียน ได้ร้อยละ 24.70 ค่าเบต้าเท่ากับ .37 เป็นตัว

ทำนายตัวที่ 1 ของการเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์ด้านหลังเรียน ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ส่วนซูลีกร ยัมสุด และคนอื่นๆ (2547: 47-49) ได้ทำการศึกษาปัจจัยเชิงเหตุและผลของการใฝ่รู้ทางวิทยาศาสตร์ในนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ระดับชั้นมัธยมศึกษาที่ 4 – 5 เป็นนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และนักเรียนปกติ ซึ่งผลการวิจัย พบว่า การสร้างบรรยากาศภายในครอบครัวให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การส่งเสริมให้หาความรู้ การจัดให้มีมุมหนังสือและสื่อการเรียนรู้อื่นๆ ภายในบ้าน มีผลให้นักเรียนมีการใฝ่รู้วิทยาศาสตร์

จากการประมวลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า ผู้ที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักการอ่าน พฤติกรรมการเรียน พฤติกรรมใฝ่รู้ทางวิทยาศาสตร์ ดังนั้นจึงคาดการณ์ได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวมากจะมีพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ มากกว่านักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวน้อย

4.2 บรรยากาศที่ดีในโรงเรียนกับพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้

จากการทบทวนเอกสารมีผู้กล่าวถึงบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนไว้ดังนี้ ละเมียด ลิมอักษร (2519) ได้กล่าวว่าโรงเรียนเป็นสถานที่ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การศึกษาแก่เด็กโดยตรง สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนจึงเป็นบรรยากาศทางการศึกษาที่สำคัญที่สุด โรงเรียนเป็นสถานที่ที่เด็กได้พบสิ่งแวดล้อมหลายอย่าง เช่น ได้ทำงานร่วมกับเพื่อนนักเรียนด้วยกัน ได้ศึกษาค้นคว้าอ่านหนังสือในห้องสมุด ฟังวิทยุที่ครูจัดขึ้นเพื่อประกอบการสอน ซึ่งล้วนแต่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาทั้งสิ้น อีกทั้งยังช่วยให้เด็กมีประสบการณ์ความเจริญงอกงามในด้านต่างๆ ส่วนสิริวรรณ ศรีพหล (2526) ได้สรุปแนวทางการจัดบรรยากาศในห้องเรียนสำหรับครูที่จะนำไปปฏิบัติ สรุปได้ดังนี้ 1) บรรยากาศของการเรียนการสอนในชั้นเรียน ครูต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีพัฒนาการทางสติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมอย่างเต็มที่ ผูกพันการใช้สติปัญญา คือ มีกระบวนการในการคิดอย่างมีเหตุมีผล การมีเจตคติที่ดีต่อผู้อื่น การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่น รวมทั้งการมีสัมพันธภาพที่ดีต่อผู้อื่น 2) การจัดบรรยากาศในห้องเรียนที่ดีต้องส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติในการควบคุมตนเองและรับผิดชอบตนเอง โดยให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองมากที่สุด ให้โอกาสนักเรียนในการค้นคว้าหาวิธีการด้วยตนเอง โดยครูคอยแนะนำและแก้ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น 3) การจัดบรรยากาศในห้องเรียนที่ดีจะต้องส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดและแนวทางการปฏิบัติแบบประชาธิปไตย เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ ยอมรับความคิดเห็นของกลุ่มนอกจากนี้ อัมภา บุญช่วย (2537: 145-153) กล่าวว่า การจัดบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน คือการจัดสิ่งต่างๆ รอบตัวนักเรียนให้นักเรียนได้สัมผัสและโน้มเอียงไปกับบรรยากาศและสภาพแวดล้อมนั้นๆ เกิดความรู้สึกพอใจที่จะเรียน และอยากเรียน เช่น เวลาเข้าห้องสมุดทุกคนจะเงียบและสนใจแต่หนังสือ เป็นต้น โดยการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในโรงเรียนสามารถแบ่งออกได้ 2 ส่วน คือ บรรยากาศในห้องเรียนและบรรยากาศนอกห้องเรียน โดยบรรยากาศในห้องเรียนควรเป็นบรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ทางบวกเพื่อพัฒนาตนเองให้มีทักษะ เจตคติกว้างขวางต่อสังคมที่

นักเรียนมีการปฏิสัมพันธ์ด้วย ซึ่งเกี่ยวข้องกับตัวครู การสอนของครู ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และบรรยากาศนอกห้องเรียนเป็นอีกส่วนหนึ่งที่นักเรียนได้สัมผัสอยู่ทุกวันที่มาโรงเรียน อาคารเรียน โรงอาหาร สนามกีฬา ตลอดจนบริเวณต่างๆ ของโรงเรียนควรได้รับการปรับปรุงและตกแต่งให้สวยงาม เพราะสิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอน ต่อพฤติกรรมและเจตคติของนักเรียน ถ้าหากบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในโรงเรียนร่มเย็น สดชื่น มีสีสัน ก็เป็นสิ่งจูงใจให้นักเรียนอยากมาโรงเรียน มีความรัก ความห่วงใยในการเรียน และภาคภูมิใจในโรงเรียนของตน

จากการประมวลเอกสารสรุปความหมายของบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนต่อโรงเรียนที่มีการจัดบรรยากาศการเรียนการสอน หรือกิจกรรมต่างๆ ทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจใฝ่เรียนรู้ และเสริมสร้างพัฒนาการให้แก่นักเรียน ได้แก่ สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนที่เหมาะสม ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียน การใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างหลากหลายเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนทำกิจกรรมตามความสนใจ ซึ่งจะช่วยให้เด็กเกิดความพึงพอใจในการเรียน

การวัดบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน สำหรับการวัดบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนนั้นได้ปรากฏในงานวิจัยของ กมลวัฒน์ วันวิชัย (2545) ได้สร้างแบบวัดบรรยากาศการเรียนการสอน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 261 คน มีข้อคำถามจำนวน 35 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตราประเมินค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “จริงน้อยที่สุด” ช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 35 – 175 คะแนน ช่วงคะแนนของค่าอำนาจจำแนกรายข้อมีค่าระหว่าง 1.76 – 6.74 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .88 ส่วน วะริพร บำรุงผล (2548) ได้สร้างแบบวัดบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 627 คน มีข้อคำถามจำนวน 20 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตราประเมินค่า 6 ระดับ “ตั้งแต่จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 20 – 120 คะแนน ช่วงคะแนนของค่าอำนาจจำแนกรายข้อมีค่าระหว่าง .34 - .72 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .90 จินตนา ต้นสุวรรณนนท์; และปิยะนุช เพียรรัตน์พิมล (2551: 37) ได้สร้างแบบวัดบรรยากาศการเรียนการสอนของนักศึกษา มีข้อคำถาม 18 ข้อ เป็นแบบวัดมาตราประเมินค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” คะแนนรายข้อกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .37 – .78 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .92

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างแบบวัดบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนตามนิยามปฏิบัติ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีความเฉพาะเจาะจง เป็นแบบวัดมาตราประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” นักเรียนที่ได้คะแนนสูงคือนักเรียนที่มีบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ

ผลการวิจัยระหว่างบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนกับพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ จากการทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมาการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนกับพฤติกรรมการเรียนต่างๆ พบในงานวิจัยของ กมลวัฒน์ วันวิชัย (2545) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อ

ความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบด้านการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .162 ตามลำดับ ส่วนพระพร บำรุงผล (2548) ศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ตัวแปรบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน เมื่อนำมารวมกับตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม และตัวแปรในกลุ่มสถานการณ์ มีความสัมพันธ์ในเชิงเส้นตรงกับความรับผิดชอบของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อีกทั้งยังสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักเรียนได้ร้อยละ 69.9 จินตนา ต้นสุวรรณนท์; และปิยะนุช เพียรรัตน์พิมล (2551: 49) ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา ผลการศึกษา พบว่า บรรยากาศการเรียนการสอนและสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับอาจารย์สามารถร่วมกันทำนายการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองได้ร้อยละ 59.5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปริญญวิทย์ นุราช (2557: 179) ทำการศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนตามสมรรถนะวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยบรรยากาศในการเรียนและเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนร่วมกันทำนายพฤติกรรมการเรียนตามสมรรถนะวิชาชีพด้านความรู้วิทยาศาสตร์พื้นฐาน ซึ่งจะพบในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีรายได้สูงร้อยละ 7.50% และปัจจัยทั้งสองตัวยังร่วมทำนายพฤติกรรมการเรียนตามสมรรถนะวิชาชีพด้านความเป็นวิชาชีพ พบในกลุ่มนิสิตที่บิดามีรายได้สูง ร้อยละ 2.50 และกลุ่มนิสิตที่มารดามีรายได้สูงร้อยละ 3.70 ส่วนผลวิจัยของ เกวรี แลใจ (2556: 1625) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชนเผ่า ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า บรรยากาศทางการเรียนส่งผลทางบวกต่อคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชนเผ่าโดยอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 41.3 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากการประมวลผลการวิจัยข้างต้นจะเห็นได้ว่าบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนที่เหมาะสมนั้นจะมีพฤติกรรมการเรียน พฤติกรรมการตั้งใจเรียน พฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง พฤติกรรมใฝ่รู้ในการเรียน และพฤติกรรมความรับผิดชอบ ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้จึงคาดว่านักเรียนที่ได้รับบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนสูงจะมีพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้มากกว่าเยาวชนที่ได้รับบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนต่ำ

4.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนกับพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้

จากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน พบว่า มีผู้ได้ให้ความสำคัญและความหมายของสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ไว้ดังนี้ สมคิด อิศระวัฒน์ (2542: 13) มีความเห็นว่าเพื่อนมีอิทธิพลอย่างมากต่อเจตคติของวัยรุ่น เนื่องจากวัยรุ่นจะมีความต้องการอยู่ร่วมกับเพื่อนที่มีรสนิยมใกล้เคียงกัน วัยรุ่นจะพยายามปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อนอาจสอนให้ทำตามกฎเกณฑ์ของสังคมและมีอิทธิพลต่อพัฒนาการด้านความรู้ เจตคติ บุคลิกภาพ ตลอดจนคุณธรรมและจริยธรรม เนื่องจากใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ในสถานศึกษา จึงกล่าวว่าเพื่อนเป็นประโยชน์ที่เอื้อต่อวิชาการโดยการร่วมมือกันแสวงหาความรู้ สัมพันธภาพอันดี

ระหว่างสมาชิกในกลุ่มจะช่วยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน โดยเมดินสัน (วาทีนี อึ้งเกลี้ยง. 2552: 44; อ้างอิงจาก Medison. 1970) ให้ความหมายของสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนว่า เพื่อนเป็นบุคคลที่มีส่วนสำคัญให้บุคลิกภาพของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไป ส่วน สมพร พรหมจรรย์ (2540: 9) ให้ความหมายไว้ว่าเป็นพฤติกรรมพึงพาซึ่งกันและกันด้านการเรียน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันทางการเรียน ความห่วงใยใกล้ชิดสนิทสนมซึ่งกันและกัน ของผู้เรียนและเพื่อนปฏิบัติต่อกันด้านการเรียน ทั้งในและนอกห้องเรียน ได้แก่ การช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกันด้านการเรียน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันทางการเรียน ความห่วงใยใกล้ชิดสนิทสนมซึ่งกันและกัน การทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน รู้เคารพในสิทธิของผู้อื่น สนใจความรู้สึกของเพื่อน ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนเพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธอันดีกับเพื่อน ซึ่งจะส่งผลให้การทำกลุ่มและปฏิบัติกับเพื่อนเป็นไปอย่างเหมาะสม ส่งผลให้เกิดความสำเร็จด้านการเรียนและด้านอื่นๆ ไป และสุเมธ พงษ์เกตุรา (2553: 5) ให้ความหมายเพิ่มเติมว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนและเพื่อนที่มีต่อกันทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ได้แก่ การให้ความช่วยเหลือสนับสนุนเพื่อนเมื่อเพื่อนต้องการความช่วยเหลือ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางด้านการเรียน การทำงานและส่วนตัว การรู้จักให้และยอมรับเคารพในสิทธิของเพื่อน สนใจความรู้สึกของเพื่อน การห่วงใยใกล้ชิดสนิทสนมซึ่งกันและกัน และการทำกิจกรรมร่วมกัน

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2524:12) ได้แบ่งความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนไว้ 2 ลักษณะ 1) ความสัมพันธ์ด้านอารมณ์ คือ ความสัมพันธ์ซึ่งอยู่บนรากฐานของความรู้สึกและความผูกพันระหว่างเพื่อน การตัดสินใจเรื่องใดๆ อาศัยอารมณ์ความรู้สึกเป็นหลัก กิจกรรมเกี่ยวเนื่องกับความสัมพันธ์แบบนี้เป็นกิจกรรมทางอารมณ์ความรู้สึก เช่น การเชียร์กีฬา การเลี้ยงสังสรรค์ ความบันเทิง เป็นต้น 2) ความสัมพันธ์ด้านสติปัญญา คือ ความสัมพันธ์ที่อยู่บนพื้นฐานของเหตุและผล มีหลักการ อาศัยความรู้ ความคิด เหตุผล และสติปัญญาเป็นเครื่องเชื่อมโยง เช่น ความรู้สึกระหว่างเพื่อนที่แสวงหาความรู้ร่วมกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตัดสินพิจารณาปัญหาต่างๆ ด้วยเหตุผล หลักการ อาศัยความรู้เป็นหลัก ผู้มีเหตุผลที่ดีกว่าย่อมถูกต้อง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์แบบนี้ ได้แก่ การอภิปราย ประชุมหรือสัมมนาในเรื่องของวิชาความรู้ เป็นต้น

จากการประมวลเอกสารข้างต้นสามารถสรุปความหมายสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ตนเองและเพื่อนปฏิบัติต่อกันทั้งในและนอกห้องเรียนเพื่อให้เกิดความสัมพันธที่ดีต่อกัน ได้แก่ การช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกันทั้งด้านการเรียนและด้านส่วนตัว แลกเปลี่ยนและรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันทั้งด้านการเรียนและด้านส่วนตัว การทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันในกลุ่มเพื่อนด้วยความรักความสามัคคี

การวัดสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน สำหรับการวัดตัวแปรสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนได้ปรากฏในงานวิจัยของ ทวีกาญจน์ ไชยแก้ว (2554: 47) สร้างแบบวัดสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เก็บกลุ่มตัวอย่าง 300 คน มีข้อคำถามจำนวน 25 ข้อ

ประกอบด้วยมาตรประเมินค่า 6 ระดับ โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.72 และงานวิจัยของไพบรมา กุหลาบซ้อน (2553: 80-81) ได้สร้างแบบวัดสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 277 คน มีข้อคำถาม 18 ข้อ ประกอบด้วยมาตรประเมินค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “จริงน้อยที่สุด” มีค่า t ระหว่าง 2.52 – 9.97 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .95 ส่วนพชชนันท์ นิรมิตไชยนนท์ (2549: 70) ได้สร้างแบบวัดสัมพันธภาพจากเพื่อนของนิสิต มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 360 คน มีข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ ประกอบด้วยมาตรประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมอยู่ระหว่าง .30-.76 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .84 ต่อมาวิไลลักษณ์ ลังกา (2554) ได้นำเอาแบบวัดของพชชนันท์ นิรมิตไชยนนท์ (2549: 70) บางส่วนมาปรับใช้สร้างแบบวัดความสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 16 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ จริงที่สุด จนถึง ไม่จริงเลย มีช่วงคะแนนระหว่าง 16 - 96 คะแนน โดยมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .38 - .78 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .88 และ สุพัตรา ผลรัตน์ไพบูลย์ (2550) ได้สร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เป็นแบบวัดชนิดมาตรประเมินรวมค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (t) อยู่ระหว่าง 2.80 - 9.63 และค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .91

ดังนั้นงานวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดขึ้นตามนิยามปฏิบัติการ และปรับใช้แบบวัดของ สุพัตรา ผลรัตน์ไพบูลย์ (2550) และของวิไลลักษณ์ ลังกา (2554) เพราะมีค่าความเชื่อมั่นสูงสุดสามารถนำมาปรับให้เหมาะสมกับบริบท แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” นักเรียนที่ได้คะแนนสูงแสดงว่านักเรียนมีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนและเพื่อนมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ

ผลการวิจัยระหว่างสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนกับพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น ไพบรมา กุหลาบซ้อน (2553: 90) ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนมากที่สุด ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียน กับเพื่อน โดยพบว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ภาระงานที่ได้รับมอบหมายภายในโรงเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูและอ้อมโนทัศน์ ยังสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ ได้ร้อยละ 45.30 และทวิกาญจน์ ไชยแก้ว (2554: 47) ปัจจัยทางจิตสังคมที่ทำนายการปรับตัวด้านสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 พบว่า สัมพันธภาพกับเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .160 และนฤมล อึ้งเจริญ (2552: 66) ทำการศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างปัจจัยบางประการกับการเรียนรู้ในชั้นเรียนอย่างมีความสุขของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และเจตคติต่อการเรียนร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการเรียนรู้ในชั้นเรียน

อย่างมีความสุขได้ร้อยละ 56.40 จินตนา ตันสุวรรณนท์; และคนอื่นๆ (2553: 127) ทำการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบริโภคสื่อด้วยปัญญาของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า เพื่อนมีความสัมพันธ์สูงสุดกับพฤติกรรมการบริโภคสื่อด้วยปัญญา ค่า r เท่ากับ 0.509 และสุพัตรา ผลรัตน์ไพบูลย์ (2550: 118) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัย พบว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เป็นลำดับที่ 4 จาก 5 ปัจจัย (ทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ลักษณะกายภาพทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ บุคลิกภาพ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งทั้ง 5 ปัจจัยสามารถรวมกันอธิบายความแปรปรวนพฤติกรรมการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ได้ร้อยละ 47.90

จากการประมวลผลการวิจัยข้างต้นจะเห็นได้ว่าผู้ที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนสูงจะมีพฤติกรรมการเรียน พฤติกรรมการตั้งใจเรียน พฤติกรรมการเรียนรู้อย่างมีความสุข พฤติกรรมบริโภคสื่อด้วยปัญญา พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และพฤติกรรมความรับผิดชอบ ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จึงคาดว่านักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนสูงจะมีพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้มากกว่านักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนต่ำ

5. ปัจจัยลักษณะทางชีวสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้

ลักษณะทางชีวสังคมของนักเรียนอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ แตกต่างกัน ดังนั้นงานวิจัยครั้งนี้จึงได้ศึกษาลักษณะทางชีวสังคมของ นักเรียน ได้แก่ เพศ ขนาดโรงเรียน เกรดเฉลี่ยรวม ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ประเภทโรงเรียน

5.1 เพศ กับพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้

เพศ หมายถึง รูปร่างที่แสดงให้รู้ว่าเป็นชายหรือหญิง มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องระหว่างเพศกับพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ดังนี้ อภิญญา อิงอาจ; และชลธร อริยปิณฑ์ (2553: 30) ทำการศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียน และความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยกรุงเทพ พบว่า นักศึกษาที่มีเพศที่ต่างกันจะมีความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และงานวิจัยของสุมิตรา เจิมพันธ์ (2545) ทำการศึกษาจิตลักษณะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาย 212 คน นักเรียนหญิง 312 คน ผลการศึกษา พบว่านักเรียนหญิงมีพฤติกรรมการเตรียมตัวก่อนเรียนมากกว่านักเรียนชาย มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมเตรียมตัวก่อนเรียนเท่ากับ 35.37 และ 33.39 มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมขณะเรียนในชั้นเรียนเท่ากับ 43.74 และ 41.42 มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมหลังเรียนเท่ากับ 37.68 และ 34.50 ตามลำดับ ส่วน พรฤดี ฮวดเฮง (2553: 64) ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนวิชา

กระป๋องของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความคิดเห็นแตกต่างกันต่อการเรียนวิชากระป๋อง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาจิรตถกร อริโย (2554: 98) พบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้ควบคู่คุณธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งงานวิจัยของดลฤดี สุวรรณาศิริ (2550: 85) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ทั่วประเทศ ซึ่งผลพบว่า นักเรียนหญิงมีการตัดสินใจศึกษาต่อมากกว่านักเรียนชาย

จากการประมวลผลการวิจัยข้างต้น พบว่าเพศมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมพึงปรารถนาต่างๆ เช่น พฤติกรรมการเรียน การตัดสินใจศึกษาต่อ ความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรค และรวมถึงความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียน ดังนั้นงานวิจัยในครั้งนี้คาดว่า ตัวแปรทางเพศสามารถนำมาเป็นตัวแปรแบ่งกลุ่มเพื่อทำการวิเคราะห์กลุ่มย่อยได้

5.2 ประเภทโรงเรียนกับพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้

ประเภทโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยลดเวลาเรียนภาควิชาการ และการลดเวลาของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้รับความรู้ และการเพิ่มเวลาและโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงมีประสบการณ์ตรง คิดวิเคราะห์ ทำงานเป็นทีม และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีความสุข ซึ่งเป็นบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อให้เกิดพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้และการเรียนรู้ตลอดชีวิต และโรงเรียนทั่วไปคือ โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนแบบปกติ

จากการทบทวนเอกสารยังไม่พบงานวิจัยเกี่ยวกับประเภทโรงเรียนและพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้โดยตรง มีเพียงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น งานวิจัยของ อนุ เจริญวงศ์ระยับ ชุลีกร ยัมสุด และภิญญาพันธ์ ร่วมชาติ (2549: 33-34) ทำการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุและผลของการใฝ่รู้ทางวิทยาศาสตร์ในนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 พบว่า ค่าเฉลี่ยตัวแปรในส่วนของการใฝ่รู้ทางวิทยาศาสตร์และความตั้งใจเป็นนักวิทยาศาสตร์ระหว่างกลุ่มนักเรียนปกติ นักเรียนในโครงการ พสวท. และนักเรียนโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์มีความแตกต่างกัน โดยนักเรียนในโครงการ พสวท. มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับแรก และต่อมาคือนักเรียนโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์และนักเรียนปกติตามลำดับ และยังพบว่า อิทธิพลจากโรงเรียนมีความสำคัญในการทำนายการใฝ่รู้มากกว่าอิทธิพลจากครอบครัว ดังนั้น จากข้อค้นพบชี้ให้เห็นถึงความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน

จากการประมวลเอกสารงานวิจัยข้างต้น พบว่า ประเภทโรงเรียนมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงคาดว่า ประเภทโรงเรียนน่าจะสามารถนำมาเป็นตัวแปรแบ่งกลุ่มเพื่อการวิเคราะห์กลุ่มย่อยได้

5.3 ขนาดโรงเรียนกับพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้

ขนาดของโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก (น้อยกว่า 500) โรงเรียนขนาดกลาง (500 – 1,499 คน) โรงเรียนขนาดใหญ่ (1,500 – 2,499) โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ (ตั้งแต่ 2,500 คนขึ้นไป) โดยแบ่งตามเกณฑ์การแบ่งขนาดของสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขต 1 ซึ่งมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องระหว่างขนาดโรงเรียนกับพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ เช่น งานวิจัยของ นิตยา เหมือดโรสง (2543: 316) ศึกษาการส่งอิทธิพลผ่านตัวกลางเชิงสาเหตุของปัจจัยด้านนักเรียน ด้านครู และด้านโรงเรียนไปยังผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านโรงเรียน คือ ตัวแปรด้านขนาดโรงเรียน (.318) มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูงสุด และรวมอธิบายความแปรปรวนของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 15.93

จากการประมวลเอกสารงานวิจัยข้างต้น พบว่า ขนาดโรงเรียนมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงคาดว่า ตัวแปรขนาดโรงเรียนสามารถนำมาเป็นตัวแบ่งกลุ่มเพื่อทำการวิเคราะห์กลุ่มย่อยได้

5.4 เกรดเฉลี่ยสะสมกับพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้

เกรดเฉลี่ยสะสม หมายถึง เกรดเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้จากการประเมินผลการเรียนทุกกลุ่มสาระวิชาในปีการศึกษาที่ผ่านมาตามสมุดรายงานผลการเรียนซึ่งมีคะแนนตั้งแต่ 0.00 – 4.00 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องระหว่างผลการเรียนกับพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ เช่น งานวิจัยของจิตติพร ไวโรจน์วิทยากร (2551) พบว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนสูงจะมีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมมากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ส่วนงานวิจัยของ สุรารักษ์ อินทุณห์ (2552) พบว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนสูง มีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านมากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ส่วนพระมหาวชิรพงศ์ วชิรวโส (2552: 89) ศึกษาเรื่ององค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 พบว่า ผลการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวด้านการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของจุฑาเดือน พันธมนาวิน (2552: 22) พบว่า นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำจะมีเจตคติที่ต่ำต่อการเรียนคณิตศาสตร์ มีความเครียดในการเรียนและมีพฤติกรรมใฝ่รู้ในการเรียนน้อยกว่านักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสูง และมีงานวิจัยของ อภิญา อิงอาจ; และชลธร อริยปิณฑิ (2553: 30) พบว่า นักศึกษาที่มีผลการเรียนต่างกันจะมีความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ พระมหาจิรุตถกร อริโย (2554: 98) ที่ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ควบคู่คุณธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกันมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้ควบคู่คุณธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน สุวภัทร แก้วกล้า (2554: 57) พบว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนรวมทางการเรียนต่ำมีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาการ

เรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดเมธังกราวาส (เทศรัฐราษฎร์นุกูล) จังหวัดแพร่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และอนรรฆมนงค์ เรียบร้อยเจริญ (2549:) พบว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนดีมาก เป็นผู้ที่มีการแสดงออกอย่างเหมาะสม และพฤติกรรมป้องกันตนมากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนน้อย

จากการประมวลเกี่ยวกับเกรดเฉลี่ยสะสม พบว่า เกรดเฉลี่ยสะสมเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่พึงปรารถนาต่างๆ เช่น พฤติกรรมการปรับตัวด้านการเรียน พฤติกรรมใฝ่รู้ในการเรียนความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรค ดังนั้นในงานวิจัยครั้งนี้จึงคาดว่า เกรดเฉลี่ยสามารถนำมาเป็นตัวแปรแบ่งกลุ่มเพื่อการวิเคราะห์กลุ่มย่อยได้

5.5 ระดับการศึกษาของผู้ปกครองกับพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้

ระดับการศึกษาของผู้ปกครองเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใฝ่เรียนรู้ของบุคคล เพราะการศึกษาทำให้บุคคลนั้นมีมุมมองที่กว้างไกล มีสติปัญญาในการรู้จัก และเป็นที่พักของบุคคลรอบข้างในสภาวะที่บุคคลรอบข้างต้องการความชัดเจนในเนื้อหาและปัญหาที่ต้องเผชิญ เป็นผู้ที่สนับสนุนแก่นักเรียนตามการใฝ่เรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ ด้านความคิด ทักษะ และเจตคติที่ดี ซึ่งเป็นการส่งเสริมพฤติกรรมการใฝ่เรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนอีกเส้นทางหนึ่งนอกเหนือจากสถาบันการศึกษา คือ ผู้ปกครอง โดยปรากฏในงานวิจัยของ ปาริชาติ เสาวระยะวิเศษ (2552: 82) ทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรู้สารสนเทศของนักเรียน พบว่า ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อการรู้สารสนเทศของนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ จุฬาพัฒน์ รัตนดิลก ณ ภูเก็ต (2547: 77) ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์ของนักเรียน พบว่า ระดับการศึกษาของมารดาที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนวราภรณ์ จารุเมธีชน (2555: 61) ทำการศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีบทบาทในการส่งเสริมการอ่านและนักเรียนมีนิสัยรักการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาสูงจะมีบทบาทในการส่งเสริมการอ่านและนิสัยรักการอ่านของนักเรียนในระดับสูงกว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า

จากการประมวลเอกสารงานวิจัยข้างต้น พบว่า ระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมต่างๆ เช่น พฤติกรรมการเรียน พฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์ พฤติกรรมการรู้สารสนเทศ พฤติกรรมรักการอ่าน ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงคาดว่า ตัวแปรระดับการศึกษาของผู้ปกครองสามารถนำมาเป็นตัวแปรแบ่งกลุ่มเพื่อการวิเคราะห์กลุ่มย่อยได้

6. พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้กับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

ดังที่กล่าวมาแล้วว่าในการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคที่สังคมแห่งการเรียนรู้ต้องเผชิญกับข้อมูลเป็นจำนวนมหาศาลจึงจำเป็นที่ผู้เรียนจะต้องมีพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้จึงจะเกิดทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตของมนุษย์ได้ ซึ่งกรอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 ได้แสดงทักษะที่สำคัญไว้ดังนี้ ภาควิชาเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (21 Partnership for 21st Century Skill, 2009: 1) ให้ความหมายของทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 คือ ความสามารถที่จำเป็นต่อนักเรียนสำหรับการใช้ชีวิตในยุคของการเติบโตทางเศรษฐกิจของโลกปัจจุบัน โดยประกอบด้วย 3 ทักษะ ดังนี้ 1) ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and Innovation Skills) คือ แสดงถึงการเตรียมนักเรียนให้มีความพร้อมในการทำงาน และดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21 แตกต่างจากอดีต โดยเฉพาะจะต้องใช้ทักษะการคิดสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสื่อสาร การร่วมมือในการทำงาน และสิ่งแวดล้อมของการทำงานในโลกปัจจุบัน โดยทักษะที่จำเป็นประกอบด้วยทักษะย่อย 3 ด้าน ได้แก่ 1.1 การสร้างสรรค์นวัตกรรม (Creativity and Innovation) คือ การที่นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ (Think Creatively) สร้างความคิดที่แปลกใหม่ มีจินตนาการและมีเทคนิคในการออกแบบสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์ (Work Creatively with others) โดยเปิดใจรับและตอบสนองเทคนิคใหม่ๆ ที่หลากหลายเพื่อพัฒนาการทำงาน กล่าวแสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในงานและทำให้เกิดนวัตกรรม (Implement Innovations) ที่ประสบความสำเร็จ 1.2 การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ไขปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) คือ ความสามารถของบุคคลที่สามารถใช้เหตุผล (Reason Effectively) ที่หลากหลายอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ มีความคิดอย่างเป็นระบบ (Use Systems Thinking) โดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของแต่ละส่วนต่างๆ ที่มีผลต่อภาพรวมและมีผลกระทบต่อการให้ผลลัพธ์ สามารถพิจารณาและตัดสินใจ (Make Judgments and Decisions) คือ การวิเคราะห์และประเมินหลักฐาน สังเคราะห์และเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลและหลักฐาน ทำการแปลข้อมูลและสามารถสรุปผลบนพื้นฐานของการวิเคราะห์ที่ดีที่สุด สามารถแก้ปัญหา (Solve Problems) อย่างมีระบบหรือมีวิธีการใหม่ๆ ที่สร้างสรรค์ สามารถระบุและถามคำถาม มีจุดประสงค์ที่ชัดเจนและนำไปสู่วิธีแก้ที่ดี 1.3 การสื่อสารและการร่วมมือ (Communication and Collaboration) คือ ความสามารถของแต่ละบุคคลที่สื่อสารได้อย่างชัดเจน (Communicate Clearly) สามารถพูด เขียน ฟังและแปลความหมายได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ การร่วมมือกับผู้อื่น (Collaborate with other) ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและมีความรับผิดชอบร่วมกัน 2) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (Information media and Technology Skill) คือ การแสดงความสามารถได้หลากหลาย และมีความคิดอย่างมีวิจารณญาณผ่านการใช้สื่อ และเทคโนโลยีที่พัฒนาขึ้น การเข้าถึงข้อมูลอย่างอิสระ รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ซึ่งทักษะที่จำเป็นประกอบไปด้วยทักษะย่อย 3 ด้าน (Partnership for 21st Century Skills, 2009) ได้แก่ 2.1 การรู้สารสนเทศ (Information Literacy) คือ การเข้าถึงข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การประเมินและการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถใช้และจัดการสารสนเทศ (Use and

Manage Information) คือ การใช้ข้อมูลอย่างถูกต้องและสร้างสรรค์สำหรับปัญหา การจัดการและการกระจายของข้อมูลที่หลากหลาย การประยุกต์ใช้ข้อมูลอย่างมีคุณธรรม 2.2 การรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy) คือความสามารถในการวิเคราะห์สื่อ (Analyze Media) คือมีความสามารถในการตีความและแยกแยะข้อความสื่อที่เป็นโครงสร้างว่าทำไมและอย่างไร และมีวัตถุประสงค์อะไร ตรวจสอบการอธิบายความแตกต่างของสื่อ การมีคุณธรรมในการเข้าถึงและการใช้สื่อ มีความรู้ความเข้าใจต่อการใช้ผลผลิตจากสื่ออย่างสร้างสรรค์ (Create Media Products) และเหมาะสมกับคุณลักษณะเฉพาะของตัวสื่อประเภทนั้นๆ และ มีความรู้ความเข้าใจต่อการใช้สื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองต่อความแตกต่างในเชิงวัฒนธรรมอย่างรอบด้าน 2.3 การรู้ด้านไอซีที (ICT Literacy) คือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างคุ้มค่า โดยใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ จัดการ ประเมิน และติดต่อข้อมูล การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือสื่อสารทางสังคมอย่างเหมาะสมในการเข้าถึง จัดการ รวบรวม ประเมินและออกแบบข้อมูลให้ประสบความสำเร็จในเศรษฐกิจความรู้ และ 3) ทักษะชีวิตและการทำงาน (Life and Career Skills) คือ ความสามารถในการชี้นำแนวทางการดำรงชีวิตที่ซับซ้อนและการทำงานในโลกที่มีการแข่งขันสูง และความสามารถในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพกับทีมงานที่หลากหลาย การเปิดใจยอมรับความคิดที่หลากหลายพร้อมทั้งรับผิดชอบกับผลที่เกิดขึ้นทั้งต่อตนเองและสังคม ซึ่งประกอบไปด้วยทักษะย่อย 5 ด้าน ได้แก่ 3.1 ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว (Flexible and Adaptability) คือ สามารถปรับบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบและบริบทตามช่วงเวลาที่กำหนดและปรับตัวเพื่อการเปลี่ยนแปลงบรรยากาศของการทำงานในองค์กรที่ดีขึ้น และให้ผลสะท้อนกลับอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถดำเนินการจัดการในเชิงบวก และสร้างสมดุลในองค์กร 3.2 ความคิดริเริ่มและการชี้นำตนเอง (Initiative and Self - Direction) คือ ความสามารถในการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง (be Self-Directed Learners) โดยการตั้งเป้าหมายและเวลา (Manage Goals and Time) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถทำงานได้อย่างอิสระ (Work Independently) 3.3 ทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม (Social and Cross- Cultural Skills) คือ ความสามารถในการทำตัวให้เหมาะสมว่าเมื่อไหร่ควรฟังและควรพูด การทำตัวให้น่าเชื่อถือ และมีการยาทางตรง รวมทั้งสามารถทำงานร่วมกับคนที่มีพื้นฐานที่แตกต่างกันทางวัฒนธรรมได้เป็นอย่างดี (Work Effectively in Diverse Teams) 3.4 การเพิ่มผลผลิตและความรับผิดชอบในการทำงาน (Productivity and Accountability) คือ พฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถในการจัดการกับอุปสรรคในการทำงานจนบรรลุความสำเร็จอย่างมีคุณภาพ และแสดงความสามารถในการทำผลงานที่มีคุณภาพ 3.5 ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบต่อสังคม (Leadership and Responsibility) คือ การปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างและชักนำผู้อื่นไปสู่เป้าหมายโดยด้วยความรับผิดชอบต่อประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

กล่าวโดยสรุปทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จะบังเกิดขึ้นได้ในตัวผู้เรียนจะต้องมีพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้เป็นพื้นฐานจึงจะสามารถมีทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี และทักษะชีวิตและการทำงาน ในการเรียนรู้ของศตวรรษที่ 21 ได้อย่างแท้จริง

นอกจากทักษะทั้ง 3 ด้าน ดังกล่าวแล้วยังมีกลุ่มเมทรี (วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง; อธิป จิตตฤกษ์. 2554: 120-121; อ้างอิงจาก Metiri Group. 2003) จากห้องวิจัยการศึกษาเขตภาคกลางตอนเหนือ (NCREL) เรียกว่า enGauge 21st Century Skills เมื่อปี 2003 โดย enGauge จะเป็นการสร้างความสำเร็จของนักเรียนในการแข่งขันในชีวิต การเรียน และทำงานในยุคดิจิทัล (Digital Age) ได้เสนอทักษะหลัก 4 กลุ่มใหญ่ คือ 1) ความรู้พื้นฐานในยุคดิจิทัล (Digital – Age Literacy) ความหมายของการรู้หนังสือในปัจจุบันจะต้องขยายกว้างให้ครอบคลุมความสามารถที่จะใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เครื่องมือสื่อสาร ที่จะเข้าถึงข้อมูล จัดระบบข้อมูล บูรณาการข้อมูล ประเมินคุณค่า และสร้างข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตในสังคมฐานความรู้ และจะต้องครอบคลุมการรู้หนังสือ โดยจะประกอบด้วยความรู้พื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เศรษฐศาสตร์และเทคโนโลยี ความรู้พื้นฐานด้านทักษะและข้อมูล ความรู้พื้นฐานทางพฤติกรรมและจิตสำนึกต่อโลก 2) การคิดเชิงนวัตกรรมและสร้างสรรค์ (Inventive Thinking) ประกอบด้วยความสามารถในการปรับตัว การจัดการความซับซ้อน ความสามารถในการชี้นำตนเอง ความอยากรู้อยากเห็น ความคิดสร้างสรรค์ ความกล้าเสี่ยง การคิดระดับสูงและการใช้เหตุผลที่ดี 3) การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ (Effective Communication) ประกอบด้วยการทำงานเป็นทีม ความร่วมมือ ทักษะด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อสังคม และความรับผิดชอบในฐานะพลเมือง และการสื่อสารระหว่างบุคคลได้เป็นอย่างดี และ 4) การเพิ่มผลผลิตในระดับสูง (High Productivity) ประกอบด้วยการจัดลำดับความสำคัญ การวางแผนการจัดการเพื่อผลลัพธ์ การใช้เครื่องมือทั้งคอมพิวเตอร์ ระบบสื่อสาร และเครื่องมืออื่นๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ความสามารถสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพด้วยเครื่องมือที่เป็นปัจจุบัน ทั้งนี้สามารถนำไปใช้ในสภาพจริงได้

สรุปได้ว่า กลุ่มเมทรีได้นำเสนอทักษะหลัก 4 กลุ่ม ได้แก่ ความรู้พื้นฐานในยุคดิจิทัล (Digital – Age Literacy) การคิดเชิงนวัตกรรมและสร้างสรรค์ (Inventive Thinking) การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ (Effective Communication) การเพิ่มผลผลิตในระดับสูง (High Productivity) ซึ่งเมื่อวิเคราะห์ในองค์ประกอบย่อยของทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของภาคีเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (21 Partnership for 21st Century Skill) ใน 3 ด้าน พบว่า มีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน

หลังจากนั้นองค์กร หน่วยงานและนักวิชาการทางการศึกษาในประเทศไทยได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และนำมาวิเคราะห์ให้เข้ากับบริบทของเด็กไทย ไว้ดังนี้

คณะกรรมการกิจการเพื่อการสื่อสารสังคมและคณะกรรมการเครือข่ายพลังเยาวชนเพื่อการปฏิรูป (2554: 2-7) รวมแนวคิดที่มาจากต่างประเทศ และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เกี่ยวข้องและจำเป็นสำหรับการเป็นพลเมืองของประเทศไทยในศตวรรษใหม่โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) เป็นทักษะที่มีความจำเป็นมากขึ้นเรื่อยๆ ในปัจจุบัน เนื่องด้วยเทคโนโลยีการผลิตที่เจริญก้าวหน้ามากในปัจจุบัน งานจำนวนมากถูกถ่ายโอนไปให้เครื่องจักร ดังนั้นแรงงานระดับต่ำซึ่งทำงานประจำ (Routine) จึงเป็นที่ต้องการน้อยลงเรื่อยๆ และทำให้ความต้องการแรงงานโดยบริษัทอุตสาหกรรมขนาดใหญ่มีน้อยลง หนทางเดียวที่ระบบเศรษฐกิจโลกจะสามารถรองรับแรงงานจำนวนมากมหาศาลเหล่านี้ได้ คือการเพิ่มความคิดสร้างสรรค์ให้กับประชากรและเปลี่ยน

ประชากรโลกให้เป็นผู้ประกอบการ ซึ่งกล้าคิดกล้าทำเริ่มต้นกล้าริเริ่มสิ่งใหม่ และการที่จะส่งเสริมให้พลเมืองของประเทศเป็นผู้ประกอบการมากขึ้นนั้น จะต้องพัฒนาความคิดสร้างสรรค์เป็นทักษะสำคัญในการคิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ 2) ความคิดเชิงระบบ (Critical Thinking) ความจริงแล้วทักษะนี้ไม่ได้มีความสำคัญเฉพาะในศตวรรษที่ 21 นี้เท่านั้น แต่ในประวัติศาสตร์โลกการคิดเชิงระบบเป็นทักษะที่มีความจำเป็นตลอดมาผู้ที่สามารถคิดเชิงระบบได้ดี สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลและเหตุการณ์ต่างๆ และแก้ปัญหา (Problem Solving) ที่เกิดขึ้นรอบตัวได้อย่างเหมาะสม จะมีความได้เปรียบเหนือผู้อื่นที่ไม่มีทักษะนี้ อีกทั้งในโลกยุคข้อมูลข่าวสารล้นเกินในปัจจุบัน การคิดเชิงระบบให้เป็นจึงยิ่งมีความจำเป็นมากยิ่งขึ้น ผลลัพธ์ของการไม่สามารถคิดเชิงระบบได้อย่างเหมาะสม คือการที่ประชากรไม่สามารถประมวลข้อมูลและแนวคิดต่างๆ มาปะติดปะต่อกันเป็นเรื่องราวที่ฟังดูมีเหตุผลและน่าเชื่อถือได้ 3) การสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น (Communication and Collaboration) การเรียนรู้ในโลกยุคสมัยใหม่เรียกร้องให้ผู้เรียนต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นมากขึ้น รวมทั้งโลกแห่งการทำงาน การสื่อสารและการประสานงานร่วมกับผู้อื่นก็เป็นทักษะที่สำคัญอย่างยิ่ง ดังนั้นทักษะนี้จึงเป็นเครื่องมือหนึ่งเพื่อเตรียมผู้เรียนให้พร้อมสำหรับโลกของการทำงานในชีวิตจริง 4) ความรู้พื้นฐานทางด้านข่าวสาร (Information Literacy) ในปัจจุบันเราสามารถค้นหาข้อมูลใดๆ ได้ง่ายทางโลกอินเทอร์เน็ตซึ่งถูกเสริมพลังด้วยกูเกิล (Google) ต่างจากในอดีต ซึ่งการเรียนรู้หมายถึงการจดจำรายละเอียดและข้อมูลต่างๆ ให้ได้ แต่ทักษะเหล่านั้นแทบจะไม่มี ความจำเป็นอีกต่อไปในยุคปัจจุบัน เนื่องจากเราสามารถค้นหาข้อมูลแทบทุกชนิดได้บนโลกอินเทอร์เน็ตได้อย่างรวดเร็ว 5) ความรู้พื้นฐานด้านการใช้สื่อ (Media Literacy) ความสามารถในการใช้สื่ออย่างเหมาะสมถือเป็นอีกทักษะหนึ่งที่สำคัญสำหรับการทำงานในยุคปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นการใช้ไฟล์การนำเสนอทั่วไป เช่น power point ไปจนถึงการสื่อสารในรูปแบบที่ซับซ้อนกว่า เช่น การทำสื่อวิดีโอ และการสร้างเว็บไซต์ คงไม่มีใครปฏิเสธว่าสื่อมีอิทธิพลต่อชีวิตประจำวันของเรามาก ดังนั้นความสามารถในการใช้สื่อและผลิตสื่ออย่างเหมาะสม จะช่วยเสริมสร้างการทำงานในโลกยุคใหม่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น 6) ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT Literacy) เทคโนโลยีข้อมูลข่าวสารในปัจจุบันพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว มีเครื่องมือด้านสารสนเทศใหม่ๆ เกิดขึ้นมากมาย ไม่ว่าจะเป็น Smart Phone หรือ Tablet PC ไม่นับรวมว่าคนส่วนใหญ่คงมีคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กเป็นของตัวเอง รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่อง เช่น ปัจจุบันในกรุงเทพฯ มีสัญญาณ 3G ในทุกพื้นที่ ดังนั้นการเรียนรู้เพื่อให้อาจสามารถใช้เทคโนโลยีเหล่านี้ได้อย่างเหมาะสม จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและจำเป็นมากขึ้นในปัจจุบัน 7) การวางแผนและตัดสินใจอนาคตให้ตัวเอง (Self-Direction) ความจริงแล้วการวางแผนชีวิตตัวเองควรจะเป็นทักษะของมนุษย์ในทุกยุคทุกสมัย แต่ในสังคมเศรษฐกิจปัจจุบันซึ่งอยู่ในยุคที่เรียกว่า เสรีนิยมโดยเฉพาะอย่างยิ่งในทางเศรษฐกิจ รัฐมีหน้าที่น้อยลงในการดูแลประชาชนในด้านต่างๆ การตัดสินใจเลือกสถานที่เรียนต่อ การตัดสินใจทางด้านการเงิน การวางแผนด้านสุขภาพ การวางแผนสำหรับการเกษียณ สิ่งเหล่านี้ล้วนเรียกร้องให้ปัจเจกบุคคลต้องตัดสินใจด้วยตนเองทั้งสิ้น จึงมีความจำเป็นมากขึ้นที่ทุกคนจะต้องสามารถฝึกฝนได้ด้วยกระบวนการเรียนการสอนที่เหมาะสมโรงเรียนจึงต้องฝึกฝน

ทักษะให้นักเรียนสามารถตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ได้ดียิ่งขึ้น 8) การตระหนักรู้ในความเป็นพลเมืองของประเทศ (Civic Literacy) หน้าที่หนึ่งของการศึกษาคือการส่งผ่านความเชื่อ ประเพณีและวัฒนธรรมของสังคม จากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง การศึกษาควรจะต้องปลูกฝังแนวคิดพื้นฐานว่า ในฐานะพลเมืองคนหนึ่งของคนชาติ แต่ละคนมีความสำคัญและสัมพันธ์อย่างไรกับสังคมรอบตัว รวมทั้งต่อชาติโดยไม่จำเป็นต้องสอนและสั่งให้ทุกคนรักชาติ หากทุกคนรู้ว่าการกระทำของตนเองส่งผลกระทบเช่นไรต่อผู้อื่นและสังคม การประพฤติตัวอย่างเหมาะสมในฐานะพลเมืองคนหนึ่งของคนชาติจะเกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ และ 9) การตระหนักรู้ในความเป็นพลเมืองของโลก (World Civic Literacy) นอกจากตระหนักรู้ตัวเองในฐานะพลเมืองของคนชาติแล้ว การตระหนักรู้ตัวเองในฐานะพลเมืองคนหนึ่งของคนโลกก็เป็นเรื่องที่มีความสำคัญไม่แพ้กัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นเรื่องสิ่งแวดล้อม ซึ่งกำลังกลายเป็นปัญหาที่ใหญ่ขึ้นเรื่อยๆ ในโลกยุคปัจจุบัน พลเมืองแห่งศตวรรษที่ 21 ควรต้องรู้ว่าการกระทำของตนเองนั้นส่งผลกระทบต่อโลกและคนที่อยู่ที่อีกมุมหนึ่งของโลกอย่างไร

สรุปได้ว่า ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เกี่ยวข้องและจำเป็นสำหรับการเป็นพลเมืองของประเทศไทยในศตวรรษใหม่ 9 องค์ประกอบดังกล่าว มีความสอดคล้องสัมพันธ์กับองค์ประกอบย่อย 3 ด้านของทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของภาคีเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (21 Partnership for 21st Century Skill)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการซึ่งมีความสอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 4) ดังต่อไปนี้ 1) ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเอง และสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ การเลือกรับ หรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้ วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม 2) ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม 3) ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรม และข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม 4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่างๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและ

ผู้อื่น 5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีต่างๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

สรุปได้ว่า สมรรถนะ 5 ประการ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นี้ นับเป็นทักษะที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน ระหว่างที่โรงเรียนจัดการเรียนรู้อยู่ใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้และในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนซึ่งมีความสอดคล้องสัมพันธ์กับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ทั้ง 3 ด้าน ของภาคีเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (21 Partnership for 21st Century Skill) ดังกล่าว

ทิศนา แคมมณี (2557: 8-9) ได้ให้ความสำคัญของทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ไว้ 3 กลุ่ม คือ 1) ทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) หมายถึง ความสามารถในการใช้สมองดำเนินการคิดให้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นกระบวนการภายในสมองของบุคคลที่มองไม่เห็น ผู้อื่นจะทราบได้ก็ต่อเมื่อผู้คิดแสดงออกโดยการบอกเล่าหรืออนุมานอ้างอิงจากผลงานที่ทำ ทักษะการคิดมีจำนวนมากทั้งทักษะการคิดพื้นฐานและทักษะการคิดขั้นสูง เช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ทักษะการคิดวิพากษ์ คิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะทางปัญญาเหล่านี้ล้วนเป็นทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน 2) ทักษะทางสังคม (Social Skills) หมายถึง ความสามารถในการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เป็นทักษะที่จำเป็นต่อการอยู่ร่วมกันและทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้แก่ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตาม ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการลด/ขจัดความขัดแย้ง เป็นต้น นอกจากนี้ทักษะกระบวนการทางสังคมยังหมายรวมถึง ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal Skills) และทักษะด้านในของบุคคล (Intrapersonal Skill) ด้วย เช่น ทักษะการรู้จักตนเอง การมีสติรับรู้สิ่งต่างๆ ตามความเป็นจริง การยอมรับตนเอง การไตร่ตรอง ทบทวน และปรับปรุงตนเอง 3) ทักษะการใช้เทคโนโลยี หมายถึง ความสามารถในการกระทำ หรือการปฏิบัติงานใดๆ โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารให้เป็นประโยชน์

จากแนวคิดของทิศนา แคมมณี (2557: 8-9) ดังกล่าวนี้นี้ เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของภาคีเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (21 Partnership for 21st Century Skill) ทั้ง 3 ด้าน นับว่ามีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน กล่าวคือ ทักษะทางปัญญา สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะทางสังคม สอดคล้องกับทักษะชีวิตและการทำงาน และทักษะการใช้เทคโนโลยีสอดคล้องกับทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี

จากการประมวลและศึกษาแนวคิดที่นำเสนอโดยนักการศึกษา และแนวคิดขององค์กรต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จากองค์ประกอบของทักษะใน Partnership for 21st Century Skills ซึ่งเป็นศูนย์รวมของทักษะต่างๆ ได้อย่างสอดคล้องสัมพันธ์กัน ดังตาราง 3

ตาราง 3 ตารางวิเคราะห์ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

นักคิด/แหล่งฐาน คิด	Partnership 21 st Skill (2009)		
	ทักษะด้านการเรียนรู้และ นวัตกรรม	ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี	ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน
	- การสร้างสรรค์นวัตกรรม - การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ไขปัญหา - การสื่อสารและการร่วมมือ	- การรู้สารสนเทศ - การรู้เท่าทันสื่อ - การรู้ด้านไอซีที	- ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว - ความคิดริเริ่มและการชี้นำตนเอง - ทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม - การเพิ่มผลผลิตและความรับผิดชอบในการทำงาน - ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบต่อสังคม
Metiri Group (2003)	- การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ - การคิดเชิงนวัตกรรมและสร้างสรรค์	- ความรู้พื้นฐานในยุคดิจิทัล	- การเพิ่มผลผลิตระดับสูง
คู่มือฉบับพกพา ปฏิรูปการศึกษา (2554)	- ความคิดสร้างสรรค์ - ความคิดเชิงระบบ - การสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น	- ความรู้พื้นฐานด้านข้อมูลข่าวสาร - ความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยี - ความรู้พื้นฐานด้านการใช้สื่อ	- การวางแผนและการตัดสินใจอนาคตให้ตนเอง
หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้น พื้นฐาน (2551)	- ความสามารถในการคิด - ความสามารถในการแก้ปัญหา - ความสามารถในการสื่อสาร	- ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	- ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
ทิศนา ขัมมณี (2557)	ทักษะทางปัญญา	ทักษะการใช้เทคโนโลยี	ทักษะทางสังคม

จากการสังเคราะห์องค์ประกอบของทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (ตาราง 3) จากหลากหลายองค์กรทั้งไทยและต่างประเทศพบว่า ส่วนใหญ่เป็นองค์ประกอบตามทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของภาคีเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (Partnership for 21st Century Skills) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้แบ่งองค์ประกอบตามแนวคิดของภาคีเพื่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (Partnership for 21st Century Skills) ผู้วิจัยจึงสรุปได้ดังต่อไปนี้ **ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21** หมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคลที่นอกเหนือจากความรู้ในวิชาเรียน ที่จะทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการทำงานและการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 โดยแบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบ คือ

1. ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and Innovation Skills) หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนที่อาศัยการวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การสื่อสารและการร่วมมือ ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างความคิดที่แตกต่างและผลใหม่ๆ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ประกอบด้วย 3 ทักษะย่อย คือ 1.1 การสร้างสรรค์นวัตกรรม คือ ความสามารถในการริเริ่มความคิดหรือพัฒนาผลงานที่แตกต่างจากเดิม มีความใหม่อย่างเห็นได้ชัดนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี 1.2 การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา คือ ความสามารถในการใช้เหตุผลอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการวิเคราะห์ส่วนต่างๆ ของกระบวนการทั้งหมด และการแก้ปัญหา ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ 1.3 การสื่อสารและการร่วมมือ คือ ความสามารถในการสื่อสารได้อย่างชัดเจน พูด เขียน ฟัง และแปลความหมายได้อย่างถูกต้องสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้สำเร็จตามเป้าหมาย

2. ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (Information media and Technology Skill) หมายถึง ความสามารถในการจัดการข้อมูลข่าวสารที่ต้องการ รวมทั้งการใช้สื่อ และเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการใช้ประโยชน์ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 3 ทักษะย่อย คือ 2.1 การรู้สารสนเทศ คือ ความสามารถในการสืบค้นข้อมูลข่าวสารที่ตนเองต้องการ เมื่อได้รับสารสนเทศยังสามารถประเมิน คัดวิเคราะห์ สิ่งที่ตนเองต้องการและไม่ต้องการได้ และใช้สารสนเทศที่ได้รับมาอย่างเหมาะสม 2.2 การรู้เท่าทันสื่อ คือ ความสามารถในการวิเคราะห์ ดีความ ประเมินสื่อ และสิ่งที่ได้รับจากสื่อได้โดยไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของสื่อและรู้จักเลือกเก็บและใช้สื่อได้อย่างมีวิจารณญาณ 2.3 การรู้ด้านไอซีที คือ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นเครื่องมือในการค้นคว้า จัดระเบียบ ประเมินผลและสื่อสารข้อมูล

3. ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน (Life and Career Skills) หมายถึง ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับบริบทของสังคมและสิ่งแวดล้อม ได้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขโดยไม่ก่อให้เกิดปัญหาสังคมต่างๆ ประกอบด้วย 5 ทักษะย่อย คือ 3.1 ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว คือ ความสามารถในการปรับตัวและยืดหยุ่นต่อการทำหน้าที่ต่างๆ ที่ได้รับมอบหมาย และสามารถจัดการกับตนเองเมื่อได้รับคำชื่นชม หรือคำวิจารณ์จากผู้อื่น 3.2 ความคิดริเริ่มและการชี้นำตนเอง คือ การกำหนดเป้าหมายในระยะสั้นและระยะยาวให้สมดุล จัดการภาระงานและเวลาอย่างมีประสิทธิภาพโดยการทำงานให้สำเร็จด้วยตนเอง และพยายามพัฒนาตนเองเพื่อขยายความเชี่ยวชาญ 3.3 ทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม คือ ความสามารถในการทำตัวให้เหมาะสมว่าเมื่อไหร่ควรฟังและควรพูด รวมทั้งรับฟังความคิดเห็น และเปิดใจต่อค่านิยม และวัฒนธรรมที่แตกต่าง 3.4 การเพิ่มผลผลิตและความรับผิดชอบในการทำงาน คือ ความสามารถในการจัดการกับอุปสรรคในการทำงานจนบรรลุความสำเร็จอย่างมีคุณภาพ และแสดงความสามารถในการทำผลงานที่มีคุณภาพ 3.5 ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบต่อสังคม คือ การปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างและชักนำผู้อื่นไปสู่เป้าหมายโดยดำเนินการอย่างมีความรับผิดชอบต่อประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

การวัดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 มีผู้ศึกษาแบบวัดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ได้แก่ น้ำทิพย์ งามอจาวาณิชย์ (2556) สร้างแบบวัดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของนักเรียน จำนวน 42 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 3 ทักษะ คือ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม จำนวน 10 ข้อ ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีจำนวนทั้งหมด 13 ข้อ และทักษะชีวิตและการทำงาน จำนวน 19 ข้อ รวมทั้งหมด ในลักษณะของมาตรวัดประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “มากที่สุด” ถึง “น้อยที่สุด” มีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์ทั้งหมดเท่ากับ 0.917

ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดตามนิยามปฏิบัติการและปรับใช้ข้อคำถามของ น้ำทิพย์ งามอจาวาณิชย์ (2556) เนื่องจากเป็นแบบวัดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนซึ่งใกล้เคียงกับบริบทของผู้วิจัย ในลักษณะของแบบวัดประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “มากที่สุด” ถึง “น้อยที่สุด”

ผลการวิจัยพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้กับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น งานวิจัยของ รัตนวงศ์ ศรีปัญญา (2557: 56) ทำการศึกษา ผลการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ที่มีต่อทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้มีทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 และงานวิจัยของ บุญชัย ภัคดี (2556: 120) ทำการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้อย่างมีความสุขที่เน้นการปฏิบัติที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนที่ได้ทำการจัดการเรียนรู้อย่างมีความสุขที่เน้นการปฏิบัติจะมีพัฒนาการความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการประมวลเอกสารงานวิจัยจึงคาดว่า พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ มีความสัมพันธ์กับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ทั้ง ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and Innovation Skills) ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (Information media and Technology Skill) และทักษะชีวิตและการทำงาน (Life and Career Skills)

นิยามปฏิบัติการ

1. พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ หมายถึง เป็นการกระทำที่แสดงออกถึงความสนใจ โดยมีความมุ่งมั่น ความกระตือรือร้น และเพียรพยายามในการแสวงหาความรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม จากทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียนเพื่อการพัฒนาตนเองและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยงานวิจัยนี้จะขอแบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบ คือ พฤติกรรมตั้งใจเรียน และพฤติกรรมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

1.1 พฤติกรรมตั้งใจเรียน หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนที่แสดงถึงความสนใจ โดยมีความกระตือรือร้นในการเรียน เป็นพฤติกรรมที่ผู้เรียนมีการเตรียมตัวก่อนเข้าเรียน เช่น การเตรียมอุปกรณ์การเรียน การตรงต่อเวลาในการเข้าเรียน การอ่านหนังสือเรียนมาล่วงหน้า

ติดตามการสอนของอาจารย์โดยไม่ทำกิจกรรมอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องในขณะเรียน บันทึกเนื้อหาที่เรียน เมื่อเกิดข้อสงสัยจะถามอาจารย์ทันที ทำงานตามที่รับมอบหมายและส่งทันตามกำหนด ร่วมอภิปราย ในเนื้อหาที่กำลังเรียน ให้ความร่วมมือในกิจกรรมการเรียนด้วยความสนใจ

ในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดขึ้นตามนิยามปฏิบัติการและศึกษาจากแบบ วัดพฤติกรรมตั้งใจเรียน ของชวนชัย เชื้อสาธุชน เป็นแนวทางในการสร้าง ซึ่งเป็นแบบวัดประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “ปฏิบัติมากที่สุด” จนถึง “ปฏิบัติน้อยที่สุด” โดยนักเรียนที่มีคะแนนสูงคือนักเรียนที่มี พฤติกรรมการตั้งใจเรียนมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ

1.2 พฤติกรรมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง หมายถึง การค้นคว้าหาความรู้ด้วย ตนเองนอกชั้นเรียน โดยการฟัง การสนทนากับผู้รู้ การสังเกต การอ่าน การสืบค้นข้อมูลจากตำรา เอกสาร สิ่งตีพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่างๆ การศึกษาดูงาน การเข้าฟังอภิปราย การเรียนพิเศษเพิ่มเติม การเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการต่างๆ โดยตระหนักในประโยชน์ของความรู้ เพื่อนำความรู้ที่ได้มา พัฒนาปรับปรุงตนเอง ตลอดจนนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดขึ้นตามนิยามปฏิบัติการและศึกษาจากแบบ วัดพฤติกรรมแสวงหาความรู้ของ ชวนชัย เชื้อสาธุชน ลักษณะมาตรวัดประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “ปฏิบัติมากที่สุด” จนถึง “ปฏิบัติน้อยที่สุด” โดยนักเรียนที่ได้คะแนนสูงคือนักเรียนที่มีพฤติกรร มการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ

2. ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 หมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคลที่ นอกเหนือจากความรู้ในวิชาเรียน ที่จะทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการทำงานและการ ดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 โดยแบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบ คือ

2.1 ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and Innovation Skills) หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนที่อาศัยการวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การสื่อสารและการร่วมมือ ซึ่ง จะนำไปสู่การสร้างความคิดที่แตกต่างและผลใหม่ๆ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ประกอบด้วย 3 ทักษะย่อย คือ 1.1 การสร้างสรรค์นวัตกรรม คือ ความสามารถในการริเริ่มความคิดหรือพัฒนา ผลงานที่แตกต่างจากเดิม มีความใหม่อย่างเห็นได้ชัดนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี 1.2 การคิด อย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา คือ ความสามารถในการใช้เหตุผลอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการวิเคราะห์ส่วนต่างๆ ของกระบวนการทั้งหมด และการแก้ปัญหา ที่เหมาะสมกับ สถานการณ์ 1.3 การสื่อสารและการร่วมมือ คือ ความสามารถในการสื่อสารได้อย่างชัดเจน พูด เขียน ฟัง และแปลความหมายได้อย่างถูกต้องสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้สำเร็จตามเป้าหมาย

2.2 ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (Information media and Technology Skill) หมายถึง ความสามารถในการจัดการข้อมูลข่าวสารที่ต้องการ รวมทั้งการใช้สื่อ และเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการใช้ประโยชน์ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 3 ทักษะ ย่อย คือ 2.1 การรู้สารสนเทศ คือ ความสามารถในการสืบค้นข้อมูลข่าวสารที่ตนเองต้องการ เมื่อ ได้รับสารสนเทศยังสามารถประเมิน คัดวิเคราะห์ สิ่งที่ตนเองต้องการและไม่ต้องการได้ และใช้

สารสนเทศที่ได้รับมาอย่างเหมาะสม 2.2 การรู้เท่าทันสื่อ คือ ความสามารถในการวิเคราะห์ ตีความ ประเมินสื่อ และสิ่งที่ได้รับจากสื่อได้โดยไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของสื่อและรู้จักเลือกรับและใช้สื่อได้อย่างมีวิจารณญาณ 2.3 การรู้ด้านไอซีที คือ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นเครื่องมือในการ ค้นหา จัดระเบียบ ประเมินผลและสื่อสารข้อมูล

2.3 ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน (Life and Career Skills) หมายถึง ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับบริบทของสังคมและสิ่งแวดล้อม ได้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขโดยไม่ก่อให้เกิดปัญหาสังคมต่างๆ ประกอบด้วย 5 ทักษะย่อย คือ 1) ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว คือ ความสามารถในการปรับตัว และยืดหยุ่นต่อการทำหน้าที่ต่างๆ ที่ได้รับมอบหมาย และสามารถจัดการกับตนเองเมื่อได้รับคำชื่นชม หรือคำวิจารณ์จากผู้อื่น 2) ความคิดริเริ่มและการชี้แนะตนเอง คือ การกำหนดเป้าหมายในระยะสั้นและระยะยาวให้สมดุล จัดการภาระงานและเวลาอย่างมีประสิทธิภาพโดยการทำงานให้สำเร็จด้วยตนเองและพยายามพัฒนาตนเองเพื่อขยายความเชี่ยวชาญ 3) ทักษะทางสังคมและการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม คือ ความสามารถในการทำตัวให้เหมาะสมว่าเมื่อไหร่ควรฟังและควรพูด รวมทั้งรับฟังความคิดเห็น และเปิดใจต่อค่านิยม และวัฒนธรรมที่แตกต่าง 4) การเพิ่มผลผลิตและความรับผิดชอบในการทำงาน คือ ความสามารถในการจัดการกับอุปสรรคในการทำงานจนบรรลุความสำเร็จอย่างมีคุณภาพ และแสดงความสามารถในการทำผลงานที่มีคุณภาพ 5) ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบต่อสังคม คือ การปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างและชักนำผู้อื่นไปสู่เป้าหมายโดยดำเนินการอย่างมีความรับผิดชอบต่อประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดตามนิยามปฏิบัติการและปรับใช้ข้อคำถามของ นันทิพย์ งามอรรถนิษฐ์ (2556) เนื่องจากเป็นแบบวัดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนซึ่งใกล้เคียงกับบริบทของผู้วิจัย ในลักษณะของแบบวัดประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “มากที่สุด” ถึง “น้อยที่สุด” นักเรียนที่ได้คะแนนสูงคือนักเรียนที่มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 มากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ

3. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง หมายถึง ความปรารถนาหรือความต้องการของ นักเรียนว่าเหตุการณ์หรือปัญหาต่างๆ ที่ตนกำลังประสบอยู่เป็นงานที่นักเรียนต้องทำให้สำเร็จลุล่วงตามมาตรฐานขั้นสูงที่ตนตั้งเป้าหมายไว้ โดยมีการคิดที่จะทำงานนั้นๆ อย่างมุ่งมั่น และมีความพยายามอย่างเต็มที่ เมื่อประสบกับความสำเร็จก็จะเกิดความภาคภูมิใจ แต่เมื่อล้มเหลวก็ไม่ย่อท้อพร้อมที่จะปรับปรุงตนเองให้บรรลุเป้าหมายที่ดีกว่าเดิม

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ สุมิตตรา เจริญพันธ์ (2545) โดยจะเป็นแบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” นักเรียนที่ได้คะแนนสูงคือนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ

4. ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน หมายถึง การที่นักเรียนมีความสามารถในการคาดการณ์ไกล มองเห็นถึงความสำคัญของสิ่งที่จะก่อเกิดประโยชน์กับตนเองในอนาคต รวมทั้ง

ความสามารถในการควบคุมบังคับตนเองให้รู้จักการอดใจรอได้ เพื่อรอรับประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่กว่า หรือสำคัญกว่าที่จะมีมาในอนาคต เพิ่มพฤติกรรมใหม่ที่น่าปรารถนาตลอดจนการลดหรือขจัด พฤติกรรมเดิมที่ไม่ปรารถนาให้หมดไปจากตนและไม่ต้องพึ่งการควบคุมหรือบังคับจากผู้อื่น

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน โดยนำแบบวัดลักษณะ มุ่งอนาคต-ควบคุมตนของดุจเดือน พันธุนาวิน (2536) นำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของกลุ่ม ตัวอย่าง ลักษณะของแบบวัดมาตรฐานประเมินค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” นักเรียนที่ได้ คะแนนสูงคือนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ

5. เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้ หมายถึง ความรู้สึกเชิงประเมินค่าว่าพฤติกรรมไม่ เรียนรู้ เป็นสิ่งที่ดี มีประโยชน์หรือโทษเพียงใด รู้สึกชอบหรือไม่ชอบ และมีความพร้อมที่จะแสดง พฤติกรรมไม่เรียนรู้มากน้อยเพียงใด ประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) องค์ประกอบ ทางการรู้คิด (Cognitive Component) 2) องค์ประกอบทางความรู้สึก (Affective Component) 3) องค์ประกอบทางการพร้อมกระทำ (Action Tendency Component)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างแบบวัดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้ขึ้นตามนิยาม ปฏิบัติการ เพื่อวัดเจตคติทั้ง 3 องค์ประกอบ เป็นแบบวัดประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” นักเรียนที่ได้คะแนนสูงคือนักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้มากกว่านักเรียน ที่ได้คะแนนต่ำ

6. การสนับสนุนจากครอบครัว หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมของ บุคคลในครอบครัวที่ปฏิบัติต่อนักเรียนเอง ด้วยการช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่างๆ ประกอบด้วย ด้านย่อย 3 ด้าน คือ ด้านอารมณ์ ได้แก่ การพูดให้กำลังใจ การแสดงความดีใจเมื่อนักเรียนสอบได้ คะแนนดี การพูดปลอบโยนและแสดงความห่วงใยเมื่อนักเรียนสอบตกหรือทำคะแนนไม่ดีเท่าที่ควร การสอบถามเรื่องการเรียน มีเหตุผลและไม่เกรี้ยวกราด ด้านข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ การช่วยแนะนำ ความสำคัญของการเรียนวิชาต่างๆ ช่วยตักเตือนในการทบทวนตำรา การพบอาจารย์ที่ปรึกษา การ แก้ปัญหาร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา ให้อาจารย์ช่วยสอนเพิ่มเติม ด้านสิ่งของเครื่องใช้ ได้แก่ จัดหาอุปกรณ์การเรียนให้เหมาะสม มีค่าใช้จ่ายให้เพียงพอสำหรับทำกิจกรรมต่างๆ เช่น ค่าใช้จ่าย ส่วนตัว กิจกรรมส่วนรวม การเรียนพิเศษเสริม

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้การสร้างแบบวัดการสนับสนุนทางครอบครัวผู้วิจัยนำเอา แบบวัดของ วิไลลักษณ์ ลังกา (2554: 107) เป็นแบบวัดมาตรฐานประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” นักเรียนที่ได้คะแนนสูงคือนักเรียนที่มีการสนับสนุนทางครอบครัวมากกว่านักเรียน ที่ได้คะแนนต่ำ

7. บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน หมายถึงการรับรู้ของนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมที่เอื้อ ต่อการเรียนรู้และเสริมสร้างพัฒนาการให้แก่นักเรียน อันได้แก่ สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนที่ เหมาะสม ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจ

ตลอดจนอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียน ตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน มีความกระตือรือร้น มีความรับผิดชอบ

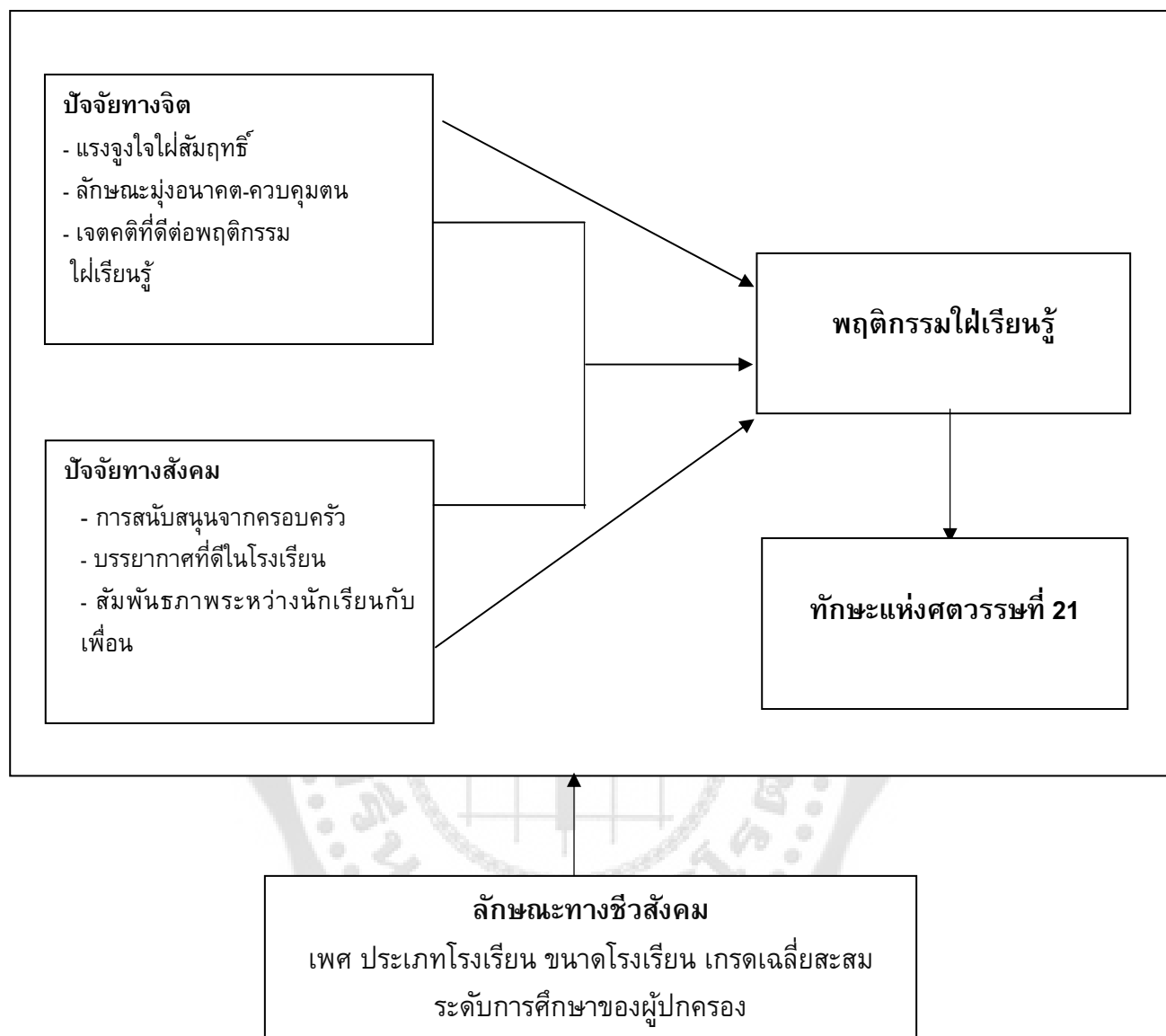
ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างแบบวัดบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนตามนิยามปฏิบัติ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีความเฉพาะเจาะจง เป็นแบบวัดมาตราประมาณค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” นักเรียนที่ได้คะแนนสูงคือนักเรียนที่มีบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ

8. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน หมายถึงการรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ตนเองและเพื่อนปฏิบัติต่อกันทั้งในและนอกห้องเรียนเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ได้แก่ การช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกันทั้งด้านการเรียนและด้านส่วนตัว แลกเปลี่ยนและรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันทั้งด้านการเรียนและด้านส่วนตัว การทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันในกลุ่ม เพื่อนด้วยความรักความสามัคคี

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดขึ้นตามนิยามปฏิบัติการและปรับใช้แบบวัดของ สุพัตรา ผลรัตน์ไพบุลย์ (2550) และของวิไลลักษณ์ ลังกา (2554) แต่ละข้อประกอบด้วยมาตราประมาณค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” นักเรียนที่ได้คะแนนสูงแสดงว่านักเรียนมีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนและเพื่อนมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการใฝ่เรียนรู้ ซึ่งในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม (Social Cognitive Theory) ของ แบนดูรา (Bandura, 1986: 24) มาเป็นกรอบแนวคิดในการกำหนดกลุ่มตัวแปร เนื่องจากแบนดูรากล่าวถึง พฤติกรรมและการเรียนรู้ของมนุษย์ว่าเป็นปฏิสัมพันธ์ที่ต่อเนื่องกัน เป็นการกำหนดซึ่งกันและกัน (Reciprocal Determinism) ระหว่างปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล (Personal) และปัจจัยลักษณะทางสภาพแวดล้อม (Environmental) ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ โดยตัวแปรปัจจัยลักษณะทางจิต คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคต ความมุ่งมั่น และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ และปัจจัยลักษณะทางสังคม คือ การสนับสนุนจากครอบครัว บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และนอกจากนี้ยังได้ ศึกษาลักษณะทางชีวสังคมที่สำคัญบางประการของนักเรียนเพื่อเป็นตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์กลุ่มย่อย ได้แก่ เพศ ประเภทโรงเรียน ขนาดโรงเรียน เกรดเฉลี่ยสะสม ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ซึ่งสรุปภาพความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังแสดงใน ภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้สูงและได้รับบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนสูง จะมีพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ในด้านรวมและด้านย่อย มากกว่านักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนในลักษณะอื่นๆ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคม

2. นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวสูง จะมีพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ในด้านรวมและด้านย่อย มากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการสนับสนุนจากครอบครัวในลักษณะอื่นๆ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะทางชีวสังคม

3. นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนสูงและมีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนสูงจะมีพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ในด้านรวมและด้านย่อย มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนและสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนในลักษณะอื่นๆ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะทางชีวสังคม

4. ตัวแปรกลุ่มปัจจัยทางจิต (แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้) และตัวแปรกลุ่มปัจจัยทางสังคม (การสนับสนุนจากครอบครัว บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน) สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้งในด้านรวมและด้านย่อย (พฤติกรรมการตั้งใจเรียน พฤติกรรมแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้มีความสัมพันธ์กับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความสัมพันธ์เปรียบเทียบปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมไฟเรีนรู้และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้เป็นไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (มัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จังหวัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2559 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 มีจำนวนทั้งสิ้น 58,718 คน อันประกอบด้วยโรงเรียนทั้งหมด 67 โรงเรียน (กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขต 1. 2558: ออนไลน์)

กลุ่มตัวอย่าง

1. การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ ตารางสำเร็จรูปของทาโร ยามาเน่ (พิชิต ฤทธิ์จุฑู; 120-121 อ้างอิงจาก Yamane. 1973: 1089) ซึ่งเป็นตารางที่ใช้หาขนาดของกลุ่มตัวอย่างเพื่อประมาณค่าสัดส่วนของประชากร โดนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ .05 และระดับความเชื่อมั่น 95%

โดยข้อมูลพื้นฐานจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร พบว่า ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 มีนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (มัธยมศึกษาปีที่ 1-3) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 58,718 คน เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับตารางได้จำนวนตัวอย่างขั้นต่ำเท่ากับ 400 และแบ่งกลุ่มตามประเภทโรงเรียน จึงได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำ 800 คน

2. การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (มัธยมศึกษาปีที่ 1-3) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขต 1 กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 919 คน ได้มาจากระบบเลือกแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) โดยมีลำดับขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ตามรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ซึ่งมีจำนวนโรงเรียนทั้งหมด 67 โรงเรียน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กล่าวคือ 1) กลุ่มที่มีการจัดการเรียนการสอนตามปกติ มีจำนวน 31 โรงเรียน 2) กลุ่มที่มีการจัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ซึ่งเป็นนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ 58,718 คน ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 36 โรงเรียน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random sampling) แบบจับฉลากจากทั้งหมด เลือกโรงเรียน 10 โรงเรียน โดยแบ่งเป็นกลุ่มเท่ากัน กลุ่มละ 5 โรงเรียน จำนวนทั้งหมด 10 โรงเรียน

ขั้นที่ 2 การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยแต่ละกลุ่มจากขั้นที่ 1 ทำการสุ่มแต่ละขนาด คือ โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดละ 2 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดกลางซึ่งมีจำนวนโรงเรียนมากที่สุด กำหนดมา 4 โรงเรียน

ขั้นที่ 3 การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิอย่างมีสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยให้โรงเรียนเป็นชั้นภูมิ คำนวณสัดส่วนตามจำนวนนักเรียนของแต่ละโรงเรียนตามสูตรการคำนวณ (ตาราง 4 และ 5)

สูตรการคำนวณ

$$Y = n/p \times N$$

เมื่อ Y แทน จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการเก็บข้อมูล

N แทน จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่ม

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

P แทน ประชากรของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ขั้นที่ 4 เมื่อได้สัดส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการจึงเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random sampling)

ตาราง 4 โรงเรียนกลุ่มที่มีการจัดการเรียนการสอนตามปกติ จำนวน 5 โรงเรียน

โรงเรียน	ขนาด	จำนวน นักเรียน ม.ต้น	คิดเป็น ร้อยละ	จำนวน ตัวอย่างที่ คำนวณได้	ตัวอย่างที่ เก็บได้
วัดบวรนิเวศ	เล็ก	162	4.00	16	50
วัดราชาธิวาส	กลาง	793	19.69	79	85
วัดประดู่ในทรงธรรม	กลาง	283	7.03	28	58
บางมดวิทยา	ใหญ่	1,128	27.58	110	111
สีสุขาวดจวนอุปถัมภ์ ศึกษานารีวิทยา	ใหญ่พิเศษ	1,637	40.65	163	165
รวม		4,027	100.0	400	469

ตาราง 5 โรงเรียนกลุ่มที่มีการจัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” จำนวน 5 โรงเรียน

โรงเรียน	ขนาด	จำนวน นักเรียน ม.ต้น	คิดเป็น ร้อยละ	จำนวน ตัวอย่างที่ คำนวณได้	ตัวอย่าง ที่เก็บได้
พิทยาลงกรณ์	เล็ก	241	5.89	24	50
วัดรางบัว	กลาง	310	7.58	30	40
ทวีธาภิเศกบางขุนเทียน	กลาง	615	15.04	60	60
สันติราษฎร์วิทยาลัย	ใหญ่	1,152	28.61	114	120
มัธยมวัดสิงห์	ใหญ่พิเศษ	1,795	43.89	176	180
รวม		4,089	100.0	400	450

เมื่อคำนวณสัดส่วนตามจำนวนนักเรียนของแต่ละโรงเรียนตามสูตรการคำนวณให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 800 คน เพื่อเป็นการป้องกันการสูญหายของข้อมูลและผลการศึกษาที่น่าเชื่อถือผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามออกไปจำนวน 1000 ฉบับ ได้รับกลับมา 919 ฉบับ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเครื่องมือวัดแบบประเมินค่า (Summated Rating Scale) โดยมีทั้งเครื่องมือที่สร้างขึ้นใหม่จากนิยามปฏิบัติการ เครื่องมือที่ปรับปรุงจากแบบวัดที่ใช้ในงานวิจัยอื่นๆ และเครื่องมือวัดที่นำมาใช้ทั้งฉบับ โดยมีเครื่องมือวัดจำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 9 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามลักษณะทางชีวสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบวัดตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมไม่เรียนรู้

ตอนที่ 3 – 5 เป็นแบบวัดกลุ่มตัวแปรลักษณะทางสังคม 3 ตัวแปร

ตอนที่ 6 – 8 เป็นแบบวัดกลุ่มตัวแปรลักษณะทางจิต 3 ตัวแปร

ตอนที่ 9 เป็นแบบวัดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

ตอนที่ 1 แบบสอบถามลักษณะทางชีวสังคม

แบบสอบถามลักษณะทางชีวสังคมในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาความแตกต่างลักษณะชีวสังคมบางประการของนักเรียน โดยแบบสอบถามมีลักษณะให้เติมคำลงในช่องว่าง และเลือกตอบ ซึ่งลักษณะชีวสังคมที่ศึกษา ได้แก่ เพศ เกรดเฉลี่ยสะสม ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง โดยมีตัวอย่างดังนี้

ตัวอย่างแบบสอบถามลักษณะทางชีวสังคม

คำชี้แจง จงเติมคำหรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง (....) ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

(....) ชาย

(....) หญิง

2. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่

(....) 1

(....) 2

(....) 3

3. เกรดเฉลี่ยสะสม.....

4. ผู้ปกครองของฉันทือ (เลือกเพียง 1 คน)

(....) บิดา

(....) มารดา

(....) อื่นๆ โปรดระบุ.....

5. ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

(....) ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี

(....) ระดับปริญญาตรีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบวัดพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้สร้างแบบวัดพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ตามนิยามปฏิบัติและปรับปรุงจากแบบวัดของ ชวนชัย เชื้อสาธุชน เพื่อวัดพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน โดยงานวิจัยนี้ได้แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ พฤติกรรมการตั้งใจเรียน และพฤติกรรมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ดังนี้

1.1 พฤติกรรมการตั้งใจเรียน หมายถึง การแสดงออกของนักเรียนที่บ่งบอกถึงความสนใจ ความกระตือรือร้นในการเรียน เป็นพฤติกรรมที่ผู้เรียนมีการเตรียมตัวก่อนเข้าเรียน เช่น การเตรียมอุปกรณ์การเรียน การตรงต่อเวลาในการเข้าเรียน การอ่านหนังสือเรียนมาล่วงหน้า ระหว่างเรียนตามการสอนของอาจารย์โดยไม่ทำกิจกรรมอื่นที่ไม่เกี่ยวข้อง บันทึกเนื้อหาที่เรียน เมื่อเกิดข้อสงสัยจะถามอาจารย์ทันที ร่วมอภิปรายในเนื้อหาที่กำลังเรียน ให้ความร่วมมือในกิจกรรมการเรียนด้วยความสนใจ หลังเลิกเรียนทำงานตามที่มอบหมายและส่งทันตามกำหนด

1.2 พฤติกรรมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง หมายถึง การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองนอกเหนือจากในชั้นเรียน โดยการฟัง การสนทนากับผู้รู้ การอ่าน การสืบค้นข้อมูลจากตำรา เอกสาร สิ่งตีพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่างๆ การศึกษาดูงาน การเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการต่างๆ โดยตระหนักในประโยชน์ของความรู้เพื่อนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาปรับปรุงตนเอง ตลอดจนนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ได้สร้างแบบวัดขึ้นตามนิยามปฏิบัติการ มีลักษณะมาตรวัดประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “ปฏิบัติมากที่สุด” จนถึง “ปฏิบัติน้อยที่สุด” เป็นข้อคำถามทางบวก 18 ข้อ และข้อคำถามทางลบ 1 ข้อ ทั้งหมด 19 ข้อ จากการนำมาทดลองใช้กับนักเรียน 80 คน ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .214 ถึง .695 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ .881

ตัวอย่างแบบวัดพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้

พฤติกรรมการตั้งใจเรียน

(0) ฉันจัดตารางเรียนเพื่อวางแผนการเรียนแต่ละวิชา

ปฏิบัติ มากที่สุด	ปฏิบัติ มาก	ปฏิบัติ ค่อนข้างมาก	ปฏิบัติ ค่อนข้างน้อย	ปฏิบัติ น้อย	ปฏิบัติ น้อยที่สุด
----------------------	----------------	------------------------	-------------------------	-----------------	-----------------------

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 6 คะแนน ถึง 1 คะแนน จากคำตอบ “ปฏิบัติมากที่สุด” ถึง “ปฏิบัติน้อยที่สุด” ตามลำดับ แต่ถ้าเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนตรงกันข้าม การแปลความหมายของคะแนน โดยนักเรียนที่ได้คะแนนสูงแสดงว่ามีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ

พฤติกรรมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

(0) ฉันอ่านหนังสือที่มีประโยชน์ เช่น หนังสือสารคดี เป็นต้น เพื่อเพิ่มเติมความรู้ให้กับตนเอง

ปฏิบัติ มากที่สุด	ปฏิบัติ มาก	ปฏิบัติ ค่อนข้างมาก	ปฏิบัติ ค่อนข้างน้อย	ปฏิบัติ น้อย	ปฏิบัติ น้อยที่สุด
----------------------	----------------	------------------------	-------------------------	-----------------	-----------------------

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 6 คะแนน ถึง 1 คะแนน จากคำตอบ “ปฏิบัติมากที่สุด” ถึง “ปฏิบัติน้อยที่สุด” ตามลำดับ แต่ถ้าเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนตรงกันข้าม การแปลความหมายของคะแนน โดยนักเรียนที่ได้คะแนนสูงแสดงว่ามีพฤติกรรมการแสวงหาความรู้มากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ

ตอนที่ 3 แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ สุมิตตรา เจิมพันธ์ (2545) มาปรับใช้และสร้างแบบวัดตามนิยามปฏิบัติการ เป็นแบบวัดให้นักเรียนรายงานตนเกี่ยวกับความปรารถนาหรือความต้องการของนักเรียนว่าเหตุการณ์หรือปัญหาต่างๆ ที่ตนกำลังประสบอยู่เป็นงานที่นักเรียนต้องทำให้สำเร็จลุล่วง ตามมาตรฐานชั้นสูงที่ตนตั้งเป้าหมายไว้ โดยมีการคิดที่จะทำงานนั้นๆ อย่างมุ่งมั่น และมีความพยายามอย่างเต็มที่ เมื่อประสบกับความสำเร็จก็จะเกิดความภาคภูมิใจ แต่เมื่อล้มเหลวก็ไม่ย่อท้อพร้อมที่จะปรับปรุงตนเองให้บรรลุเป้าหมายที่ดีกว่าเดิม โดยจะเป็นแบบวัดประเภทมาตรประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เป็นข้อคำถามทางบวก 9 ข้อ และมีข้อคำถามทางลบ 4 ข้อ ทั้งหมด 13 ข้อ จากการนำมาทดลองใช้กับนักเรียน 80 คน ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .234 ถึง .554 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ .761

ตัวอย่างแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

(0) เมื่อทำงานใดๆ ฉันจะทุ่มเทความพยายามเพื่อให้ผลงานดีที่สุด

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 6 คะแนน ถึง 1 คะแนน จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ แต่ถ้าเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนตรงกันข้าม การแปลความหมายของคะแนน โดยนักเรียนที่ได้คะแนนสูงแสดงว่ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ

ตอนที่ 4 แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน

ผู้วิจัยใช้แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน โดยนำแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนของดุจเดือน พันธุมนาวิน (2536) นำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของกลุ่มตัวอย่าง ลักษณะคำถามเกี่ยวกับความสามารถในการคาดการณ์ไกล มองเห็นถึงความสำคัญของสิ่งที่จะก่อเกิดประโยชน์กับตนเองในอนาคต รวมทั้งความสามารถในการควบคุมบังคับตนเองให้รู้จักการอดได้รอได้ เพื่อรอรับประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่กว่าหรือสำคัญกว่าที่จะมีมาในอนาคต เพิ่มพฤติกรรมใหม่ที่นำปรารถนาตลอดจนการลดหรือขจัดพฤติกรรมเดิมที่ไม่ปรารถนาให้หมดไปจากตนและไม่ต้องพึ่งการควบคุมหรือบังคับจากผู้อื่น ลักษณะของแบบวัดมาตราประเมีนค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เป็นข้อคำถามทางบวก 4 ข้อ และมีข้อคำถามทางลบ 4 ข้อ มีข้อคำถาม 8 ข้อ จากการนำมาทดลองใช้กับนักเรียน 80 คน ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .242 ถึง .393 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ .603

ตัวอย่างแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน

(0) ฉันรีบทำการบ้านให้เสร็จก่อนไปเที่ยวเสมอ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อคำถามทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 6 คะแนน ถึง 1 คะแนน จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ แต่ถ้าเป็นข้อคำถามทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนตรงกันข้าม การแปลความหมายของคะแนน โดยนักเรียนที่ได้คะแนนสูงแสดงว่ามีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ

ตอนที่ 5 แบบวัดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้

ผู้วิจัยสร้างแบบวัดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ขึ้นเองตามนิยามปฏิบัติการ เนื่องจากมีกลุ่มตัวอย่างมีบริบทที่เฉพาะเจาะจง ลักษณะข้อคำถามจะเกี่ยวกับ ความรู้สึกเชิงประเมีนค่าว่า พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ เป็นสิ่งที่ดี มีประโยชน์หรือโทษเพียงใด รู้สึกชอบหรือไม่ชอบ และมีความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้มากขึ้นน้อยเพียงใด โดยวัดเจตคติทั้ง 3 องค์ประกอบ เป็นแบบวัดประเมีนค่า ค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เป็นข้อคำถามทางบวก 18 ข้อ และมีข้อคำถามทางลบ 2 ข้อ ทั้งหมด 20 ข้อ จากการนำมาทดลองใช้กับนักเรียน 80 คน ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .212 ถึง .610 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ .834

ตัวอย่างแบบวัดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้

ด้านการรู้จักคิด

(0) ฉันคิดว่าหากฉันเข้าเรียนตรงเวลาอย่างสม่ำเสมอผลการเรียนของฉันจะดีกว่านี้

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ด้านความรู้สึกชอบ/ไม่ชอบ

(00) ฉันรู้สึกสนุกที่ได้ทำกิจกรรมในชั่วโมงเรียน

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ด้านองค์ประกอบทางการพร้อมกระทำหรือหลีกเลี่ยง

(000) ฉันพร้อมที่จะเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อรับประสบการณ์ใหม่ๆ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบวัด เมื่อเป็นข้อคำถามทางบวก ผู้ตอบได้คะแนน 6 ถึง 1 จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ หากเป็นคำถามทางลบผู้ตอบจะได้คะแนนตรงกันข้าม การแปลความหมายของคะแนน โดยนักเรียนที่ได้คะแนนสูงแสดงว่ามีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้น้อยกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ

ตอนที่ 6 แบบวัดการสนับสนุนจากครอบครัว

ผู้วิจัยสร้างแบบวัดการสนับสนุนจากครอบครัวโดยนำเอาแบบวัดของ วิไลลักษณ์ ลังกา (2554: 107) มาปรับใช้ร่วมกับการสร้างข้อคำถามใหม่ตามนิยามปฏิบัติการที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น ซึ่งจะมีลักษณะคำถามเกี่ยวกับการที่นักเรียนรับรู้ว่าคุณครู ได้แก่ พ่อแม่ ญาติพี่น้อง ได้ให้การสนับสนุนช่วยเหลือตน ในด้านย่อย 3 ด้าน คือ ด้านอารมณ์ ด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านสิ่งของเครื่องใช้ เป็นแบบวัดมาตราประมาณค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” เป็นข้อคำถามทางบวก 10 ข้อ และมีข้อคำถามทางลบ 2 ข้อ ทั้งหมด 12 ข้อ จากการนำมาทดลองใช้กับนักเรียน 80 คน ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .393 ถึง .643 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ .792

ตัวอย่างแบบวัดการสับส่นจากครอบครัว

การสับส่นด้านอารมณ์

(0) ครอบครัวได้ให้กำลังใจ เมื่อฉันเกิดความท้อแท้จากปัญหาการเรียน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

การสับส่นด้านข้อมูลข่าวสาร

(00) ครอบครัวของฉันมักให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งต่างๆ รอบตัวอยู่เสมอ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

การสับส่นด้านสิ่งของเครื่องใช้

(000) ครอบครัวจัดเตรียมสิ่งจำเป็นต่อการเรียนรู้ที่บ้านให้แก่ฉัน เช่น สถานที่อ่านหนังสือ คอมพิวเตอร์ เป็นต้น

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 6 คะแนน ถึง 1 คะแนน จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ แต่ถ้าเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนตรงกันข้าม การแปลความหมายของคะแนน โดยนักเรียนที่ได้คะแนนสูงแสดงว่าได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ

ตอนที่ 7 แบบวัดบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน

ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดตามนิยามปฏิบัติ และปรับใช้จากแบบวัดของ จินตนา ต้นสุวรรณนนท์; และปิยะนุช เพียรรัตน์พิมล (2551: 37) ลักษณะคำถามเกี่ยวกับการรับรู้ของนักเรียนต่อโรงเรียนที่มีการจัดบรรยากาศการเรียนการสอน หรือกิจกรรมต่างๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจใฝ่เรียนรู้ และเสริมสร้างพัฒนาการให้แก่ นักเรียน ได้แก่ สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนที่เหมาะสม ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียน การใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างหลากหลายเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนทำกิจกรรมตามความสนใจ ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียน เป็นแบบวัดประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ข้อคำถามมีทั้งหมด 8 ข้อ เป็นข้อคำถามทางบวกทั้งหมด จากการนำมาทดลองใช้กับนักเรียน 80 คน ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .229 ถึง .522 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์อัลฟ่าเท่ากับ .682

ตัวอย่างแบบวัดบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน

(0) โรงเรียนของฉันมีแหล่งเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยต่อการค้นคว้าหาข้อมูล เช่น ห้องสมุด ห้อง ICT เป็นต้น

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 6 คะแนน ถึง 1 คะแนน จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ แต่ถ้าเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนตรงกันข้าม การแปลความหมายของคะแนน โดยนักเรียนที่ได้คะแนนสูงแสดงว่าได้รับบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ

ตอนที่ 8 แบบวัดสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

แบบวัดนี้ผู้วิจัยสร้างแบบวัดขึ้นตามนิยามปฏิบัติการ และปรับใช้แบบวัดของ สุพัตรา ผลรัตน์ไพบุลย์ (2550) และของวิไลลักษณ์ ลังกา (2554) ซึ่งจะมีลักษณะคำถามเกี่ยวกับการรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ตนเองและเพื่อนปฏิบัติต่อกันทั้งในและนอกห้องเรียนเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ได้แก่ การช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกันทั้งด้านการเรียนและด้านส่วนตัว แลกเปลี่ยนและรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันทั้งด้านการเรียนและด้านส่วนตัว การทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันในกลุ่มเพื่อนด้วยความรักความสามัคคี เป็นแบบวัดมาตราประมาณค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ข้อคำถามมีทั้งหมด 10 ข้อ เป็นข้อคำถามทางบวกทั้งหมด จากการนำมาทดลองใช้กับนักเรียน 80 คน ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .385 ถึง .687 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ .872

ตัวอย่างแบบวัดสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

(0) ฉันและเพื่อนช่วยกันทบทวนบทเรียนก่อนสอบ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 6 คะแนน ถึง 1 คะแนน จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ แต่ถ้าเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนตรงกันข้าม การแปลความหมายของคะแนน โดยนักเรียนที่ได้คะแนนสูงแสดงว่ามีสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ

ตอนที่ 9 แบบวัดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดตามนิยามปฏิบัติการและปรับใช้ข้อคำถามของน้ำทิพย์ ่องอาจาวาณิชย์ (2556) เนื่องจากเป็นแบบวัดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนซึ่งใกล้เคียงกับบริบทของผู้วิจัย ในลักษณะของแบบวัดประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “มากที่สุด” ถึง “น้อยที่สุด” โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ 1.1 ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and Innovation Skills) 1.2 ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (Information media and Technology Skill) 1.3 ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน (Life and Career Skills) เป็นแบบวัดมาตรฐานประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย ข้อคำถามมีทั้งหมด 30 ข้อ เป็นข้อคำถามทางบวกทั้งหมด จากการนำมาทดลองใช้กับนักเรียน 80 คน ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .327 ถึง .617 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ .896

ตัวอย่างแบบวัดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม

(0). ฉันสามารถออกแบบเฟาเวอร์พอยต์ที่มีความน่าสนใจได้มากกว่าผู้อื่น

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 6 คะแนน ถึง 1 คะแนน จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ แต่ถ้าเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนตรงกันข้าม การแปลความหมายของคะแนน โดยนักเรียนที่ได้คะแนนสูงแสดงว่ามีทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ

ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี

(00) ฉันสามารถเลือกแหล่งข้อมูลได้ตรงกับที่ตนเองต้องการ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 6 คะแนน ถึง 1 คะแนน จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ แต่ถ้าเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนตรงกันข้าม การแปลความหมายของคะแนน โดยนักเรียนที่ได้คะแนนสูงแสดงว่ามีทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ

ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน

(000) ฉันไม่สามารถทำรายงานกลุ่มกับเพื่อนที่ไม่สนิทได้

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 6 คะแนน ถึง 1 คะแนน จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ แต่ถ้าเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนตรงกันข้าม คะแนนตรงกันข้าม การแปลความหมายของคะแนน โดยนักเรียนที่ได้คะแนนสูง แสดงว่ามีทักษะชีวิตและการทำงานมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ

การหาคุณภาพเครื่องมือ

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดที่สร้างขึ้นเองจากนิยามปฏิบัติการ และปรับปรุงจากแบบวัดของผู้อื่น โดยผู้วิจัยหาคุณภาพเครื่องมือ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity)

ผู้วิจัยตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัด (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจในด้านที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาตัวแปรที่ต้องการวัดเป็นอย่างดี มาเป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาในแบบวัดแต่ละฉบับที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นหรือนำมาปรับปรุงใหม่ว่า มีเนื้อหาครอบคลุมตามนิยามปฏิบัติการ และภาษาสำนวนของข้อความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างหรือไม่ จากนั้นนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อ (Index of item-Objective Congruence: IOC) คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ไว้ (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2526: 89) ส่วนข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้องต่ำกว่า 0.5 ผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำแบบวัดไปใช้จริง

2. การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination)

การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบวัด โดยผู้วิจัยนำแบบวัดแต่ละฉบับที่ได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มอื่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 80 คนแล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนรวม (Item – total correlation) เลือกเฉพาะข้อคำถามสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันตั้งแต่ .20 ขึ้นไปเอาไว้ เพื่อนำมาใช้เป็นข้อคำถามในแบบวัดที่ใช้สำหรับเก็บข้อมูลจริง (ดวงเดือน พันธุมนาวิน; และคนอื่นๆ. 2551: 358-359)

3. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จะทำหลังจากการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ จากนั้นเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติและได้รับการปรับปรุงจนมีเนื้อหาครอบคลุมสิ่งที่ต้องการวัด แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นชนิดความสอดคล้องภายในด้วยวิธีหา

ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยกำหนดให้มีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ .60 ขึ้นไป (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2526: 90)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์นั้น ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือในการเข้าเก็บข้อมูล

2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบวัดไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยจะขอความร่วมมือจากอาจารย์ และเจ้าหน้าที่ในโรงเรียน ซึ่งรายละเอียดการเก็บข้อมูล มีดังนี้

2.1 อธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งชี้แจงการพิทักษ์สิทธิของผู้ให้ข้อมูลโดยยืนยันกับนักเรียนว่า ข้อมูลทั้งหมดจะเป็นความลับและไม่มีผลกระทบต่อนักเรียน โดยจะขอความร่วมมือเก็บข้อมูลในคาบเรียน

2.2 หลังทำการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลจากแบบวัดทุกฉบับ

3. นำข้อมูลมาลงรหัสและบันทึกข้อมูลในคอมพิวเตอร์

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้มาจัดระเบียบข้อมูลลงรหัสและทำการประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. ใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อบรรยายคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างและตัวแปร

2. ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-way Analysis of Variance) และทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยด้วยวิธีเชฟเฟ่ (Scheffe') โดยกำหนดเกณฑ์ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1-3

3. ใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้น (Hierarchical Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 4

4. ใช้สถิติสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Correlation) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 5

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทนี้ ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนแรก เป็นผลการวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ตามลักษณะทางชีวสังคมของนักเรียน และลักษณะของตัวแปรที่ศึกษา ตอนที่ 2 เป็นผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางเพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยทางจิตและตัวแปรปัจจัยทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ ตอนที่ 3 เป็นผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้น เพื่อทำนายพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ด้วยกลุ่มตัวแปรปัจจัยทางจิต และปัจจัยทางสังคม และตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ของพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้กับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ก่อนที่จะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละส่วน ผู้วิจัยได้นำเสนอสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน คะแนนเฉลี่ย
SD	แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
r	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์ในการแจกแจงแบบที (t – distribution)
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์ในการแจกแจงแบบเอฟ (F - distribution)
R^2	แทน ค่าอำนาจในการทำนาย
a	แทน ค่าคงที่
b	แทน ความชันหรือสัมประสิทธิ์ถดถอย
Beta	แทน สัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน
SE	แทน ความคาดเคลื่อนมาตรฐาน

ในส่วนถัดไป ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ตามลักษณะทางชีวสังคมและลักษณะของตัวแปรที่ศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way Analysis of Variance)

2.1 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ของนักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้และมีบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนแตกต่างกัน

2.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ของนักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการสนับสนุนจากครอบครัวแตกต่างกัน

2.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนที่ได้รับลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองและสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนแตกต่างกัน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้น (Hierarchical Multiple Regression)

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้น เพื่อทำนายพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ด้านรวมและด้านย่อย 2 ด้าน (ด้านการตั้งใจเรียน และด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ของกลุ่มตัวแปรปัจจัยทางจิต (แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเอง เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้) และกลุ่มตัวแปรปัจจัยทางสังคม (การสนับสนุนจากครอบครัว บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน) เป็นตัวทำนาย

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Correlation)

ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้กับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ตามลักษณะทางชีวสังคมและลักษณะของตัวแปรที่ศึกษา

กลุ่มตัวอย่างของการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 919 คน ปรากฏดังตาราง 4

ตาราง 6 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะทางชีวสังคมของนักเรียน

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (919 คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	402	43.7
หญิง	517	56.3
ประเภทโรงเรียน		
โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” (5 โรงเรียน)	450	49.0
โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ (5 โรงเรียน)	469	51.0
ขนาดโรงเรียน		
โรงเรียนขนาดเล็ก	100	10.9
โรงเรียนขนาดกลาง	243	26.4
โรงเรียนขนาดใหญ่	231	25.1
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	345	37.5
เกรดเฉลี่ยสะสม		
น้อยกว่า 2.97	518	56.4
2.97 ขึ้นไป	401	43.6
ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง		
ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	592	64.4
ระดับปริญญาตรีขึ้นไป	327	35.6

จากตาราง 6 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 919 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 517 คน คิดเป็นร้อยละ 56.30 ส่วนเพศชาย จำนวน 400 คน คิดเป็นร้อยละ 43.50 เมื่อจำแนกตามประเภทโรงเรียนพบว่า โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้” (5 โรงเรียน) มีนักเรียนจำนวน 450 คน คิดเป็นร้อยละ 49.0 โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ (5 โรงเรียน) มีนักเรียนจำนวน 469 คน คิดเป็นร้อยละ 51.0 เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก ทั้งหมด 2 โรงเรียน มีนักเรียน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 10.9 โรงเรียนขนาดกลาง ทั้งหมด 4 โรงเรียน มีนักเรียน 243 คน คิดเป็นร้อยละ 26.4 โรงเรียนขนาดใหญ่ ทั้งหมด 2 โรงเรียน มีนักเรียน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 25.1 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ทั้งหมด 2 โรงเรียน มีนักเรียน 345 คน คิดเป็นร้อยละ 37.5 และเกรดเฉลี่ยสะสมของนักเรียน พบว่า น้อยกว่า 2.97 มีจำนวน 518 คน คิดเป็นร้อยละ 56.4 และ 2.97 ขึ้นไปมีจำนวน 401 คน คิดเป็นร้อยละ 43.6 และเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง พบว่า ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี มีจำนวน 592 คน คิดเป็นร้อยละ 64.4 และระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 327 คน คิดเป็นร้อยละ 35.6

ตาราง 7 จำนวน ค่าเฉลี่ย กลุ่มคะแนนสูงคะแนนต่ำ ร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่ม
ตัวแปรตาม กลุ่มตัวแปรลักษณะทางสังคม และกลุ่มตัวแปรลักษณะทางจิต (n=919)

ลักษณะทั่วไป	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	กลุ่มคะแนน	จำนวน (919 คน)	ร้อยละ
กลุ่มตัวแปรตาม					
พฤติกรรมไม่เรียนรู้	76.64	13.39	ต่ำ (34-76)	465	50.6
			สูง (77-111)	454	49.4
พฤติกรรมการตั้งใจเรียน	40.37	6.81	ต่ำ (17 - 40)	471	51.3
			สูง (41 - 60)	448	48.7
พฤติกรรมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	36.27	7.68	ต่ำ (12 - 36)	470	51.1
			สูง (37 - 54)	449	48.9
กลุ่มตัวแปรปัจจัยทางจิต					
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	53.48	7.12	ต่ำ (12 - 53)	496	54.0
			สูง (54 - 74)	423	46.0
ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน	30.66	4.73	ต่ำ (17 - 30)	515	56.0
			สูง (31 - 48)	404	44.0
เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้	90.26	12.31	ต่ำ (46 - 90)	445	48.4
			สูง (91 - 120)	474	51.6
กลุ่มตัวแปรปัจจัยทางสังคม					
การสนับสนุนจากครอบครัว	52.46	8.41	ต่ำ (15 - 52)	456	49.6
			สูง (53 - 72)	463	50.4
บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	36.22	6.18	ต่ำ (14 - 36)	444	48.3
			สูง (37 - 48)	475	51.7
สัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	46.30	7.85	ต่ำ (19 - 46)	387	52.20
			สูง (47 – 60)	488	53.1
ตัวแปรผล					
ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21	131.35	19.6	ต่ำ (65 - 131)	458	49.8
			สูง (132 – 175)	461	50.2
ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม	33.99	6.08	ต่ำ (15 - 33)	440	47.9
			สูง (34 – 48)	479	52.1
ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี	35.94	5.61	ต่ำ (17 - 35)	415	45.2
			สูง (36 – 48)	504	54.8
ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน	61.41	9.87	ต่ำ (29 - 61)	464	50.5

หมายเหตุ ตัวแปรที่คะแนนมีค่าต่อเนื่องใช้ค่าเฉลี่ยในการแบ่งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

ตาราง 7 แสดงลักษณะของกลุ่มตัวแปรที่ศึกษาด้วยค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ จำนวน ค่าเฉลี่ย กลุ่มคะแนนสูงคะแนนต่ำ ร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สามารถสรุปลักษณะเบื้องต้นของตัวแปรที่จะศึกษาได้ดังนี้

กลุ่มตัวแปรตาม พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมการตั้งใจเรียน และพฤติกรรมการแสวงหาความรู้ ซึ่งผู้วิจัยวัดตัวแปรดังกล่าวจากคะแนนการกระทำหรือการปฏิบัติ โดยแบ่งคะแนนพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ในแต่ละด้านออกเป็นกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้สูง และกลุ่มที่มีพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ต่ำ พบผลดังนี้ กลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ในระดับสูง (คะแนนระหว่าง 77 - 111 คะแนน) มีจำนวน 454 คน คิดเป็นร้อยละ 49.4 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ในระดับต่ำ (คะแนนระหว่าง 34 - 76 คะแนน) มีจำนวน 465 คน คิดเป็นร้อยละ 50.6 แสดงให้เห็นว่าสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ในกลุ่มต่ำมากกว่ากลุ่มสูง (เปรียบเทียบระหว่างร้อยละ 50.6 กับร้อยละ 49.4)

พฤติกรรมการตั้งใจเรียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนด้านการตั้งใจเรียนในระดับสูง (คะแนนระหว่าง 41 - 60 คะแนน) มีจำนวน 448 คน คิดเป็นร้อยละ 48.7 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนด้านการตั้งใจเรียนในระดับต่ำ (คะแนนระหว่าง 17 - 40 คะแนน) มีจำนวน 471 คน คิดเป็นร้อยละ 51.3 แสดงให้เห็นว่าสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในกลุ่มต่ำมากกว่ากลุ่มสูง (เปรียบเทียบระหว่างร้อยละ 51.3 กับร้อยละ 48.7)

พฤติกรรมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนด้านการแสวงหาความรู้ในระดับสูง (คะแนนระหว่าง 37 - 54 คะแนน) มีจำนวน 449 คน คิดเป็นร้อยละ 48.9 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนด้านการแสวงหาความรู้ในระดับต่ำ (คะแนนระหว่าง 8 - 39 คะแนน) มีจำนวน 470 คน คิดเป็นร้อยละ 51.1 แสดงให้เห็นว่าสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองในกลุ่มต่ำมากกว่ากลุ่มสูง (เปรียบเทียบระหว่างร้อยละ 51.1 กับร้อยละ 48.9)

กลุ่มตัวแปรปัจจัยทางจิต ประกอบด้วย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ผู้วิจัยวัดตัวแปรดังกล่าวจากคะแนนการกระทำหรือการปฏิบัติ โดยแต่ละตัวแปรมีลักษณะดังนี้

ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผู้วิจัยแบ่งคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ออกเป็นกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และกลุ่มผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ พบผลดังนี้ กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง (คะแนนระหว่าง 54 - 74) มีจำนวน 423 คน คิดเป็นร้อยละ 46.0 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ (คะแนนระหว่าง 32 - 53) มีจำนวน 496 คน คิดเป็นร้อยละ 54.0 แสดงให้เห็นว่าสัดส่วนของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในกลุ่มต่ำมากกว่ากลุ่มสูง (เปรียบเทียบระหว่างร้อยละ 54.0 กับร้อยละ 46.0)

ตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน ผู้วิจัยแบ่งคะแนนลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนออกเป็นกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนสูง และกลุ่มผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนต่ำ พบผลดังนี้ กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนสูง (คะแนนระหว่าง

31 - 48) มีจำนวน 404 คน คิดเป็นร้อยละ 44.0 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนต่ำ (คะแนนระหว่าง 17 - 30) มีจำนวน 515 คน คิดเป็นร้อยละ 56.0 แสดงให้เห็นว่า สัดส่วนของผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนในกลุ่มต่ำมากกว่ากลุ่มสูง (เปรียบเทียบระหว่าง ร้อยละ 56.0 กับร้อยละ 44.0)

ตัวแปรเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรีนรู้ ผู้วิจัยแบ่งคะแนนเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรีนรู้ออกเป็นกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรีนรู้สูง และกลุ่มผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรีนรู้ต่ำ พบผลดังนี้ กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรีนรู้สูง (คะแนนระหว่าง 91 - 120) มีจำนวน 474 คน คิดเป็นร้อยละ 51.6 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรีนรู้ต่ำ (คะแนนระหว่าง 46 - 90) มีจำนวน 445 คน คิดเป็นร้อยละ 48.4 แสดงให้เห็นว่า สัดส่วนของผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรีนรู้ในกลุ่มสูงมากกว่ากลุ่มต่ำ (เปรียบเทียบระหว่างร้อยละ 59.97 กับร้อยละ 40.03)

กลุ่มตัวแปรปัจจัยทางสังคม ประกอบด้วย การสนับสนุนจากครอบครัว บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน สัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ผู้วิจัยวัดตัวแปรดังกล่าวจากคะแนนการกระทำหรือการปฏิบัติ โดยแต่ละตัวแปรมีลักษณะดังนี้

ตัวแปรการสนับสนุนจากครอบครัว ผู้วิจัยแบ่งคะแนนการสนับสนุนจากครอบครัวออกเป็นกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวสูง และกลุ่มผู้ที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวต่ำ พบผลดังนี้ กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนการสนับสนุนจากครอบครัวสูง (คะแนนระหว่าง 53 - 72) มีจำนวน 463 คน คิดเป็นร้อยละ 50.4 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนการสนับสนุนจากครอบครัวต่ำ (คะแนนระหว่าง 15 - 52) มีจำนวน 456 คน คิดเป็นร้อยละ 49.6 แสดงให้เห็นว่า สัดส่วนของผู้ที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวในกลุ่มสูงมากกว่ากลุ่มต่ำ (เปรียบเทียบระหว่างร้อยละ 50.4 กับร้อยละ 49.6)

ตัวแปรบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ผู้วิจัยแบ่งคะแนนบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนออกเป็นกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ที่ได้รับบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนสูง และกลุ่มผู้ที่ได้รับบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนต่ำ พบผลดังนี้ กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนสูง (คะแนนระหว่าง 37 - 48) มีจำนวน 475 คน คิดเป็นร้อยละ 51.7 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนต่ำ (คะแนนระหว่าง 14 - 36) มีจำนวน 444 คน คิดเป็นร้อยละ 48.3 แสดงให้เห็นว่า สัดส่วนของผู้ที่ได้รับบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนในกลุ่มสูงมากกว่ากลุ่มต่ำ (เปรียบเทียบระหว่างร้อยละ 51.7 กับร้อยละ 48.3)

ตัวแปรสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ผู้วิจัยแบ่งคะแนนสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับเพื่อนออกเป็นกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ที่มีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับเพื่อนสูง และกลุ่มผู้ที่มีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับเพื่อนต่ำ พบผลดังนี้ กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับเพื่อนสูง (คะแนนระหว่าง 47 - 60) มีจำนวน 488 คน คิดเป็นร้อยละ 53.1 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับเพื่อนต่ำ (คะแนนระหว่าง 19 -

46) มีจำนวน 431 คน คิดเป็นร้อยละ 46.9 แสดงให้เห็นว่าสัดส่วนของผู้ที่มีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับเพื่อนในกลุ่มสูงมากกว่ากลุ่มต่ำ (เปรียบเทียบระหว่างร้อยละ 53.1 กับร้อยละ 46.9)

กลุ่มตัวแปรผล ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี และทักษะด้านชีวิตและการทำงาน ซึ่งผู้วิจัยวัดตัวแปรดังกล่าวจากคะแนนการกระทำหรือการปฏิบัติ โดยแบ่งคะแนนทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ในแต่ละด้านออกเป็นกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 สูง และกลุ่มที่มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ต่ำ พบผลดังนี้ กลุ่มตัวอย่างที่มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ในระดับสูง (คะแนนระหว่าง 132 - 175 คะแนน) มีจำนวน 461 คน คิดเป็นร้อยละ 50.2 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ในระดับต่ำ (คะแนนระหว่าง 65 - 131 คะแนน) มีจำนวน 458 คน คิดเป็นร้อยละ 49.8 แสดงให้เห็นว่าสัดส่วนของผู้ที่มีทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ในกลุ่มสูงมากกว่ากลุ่มต่ำ (เปรียบเทียบระหว่างร้อยละ 50.2 กับร้อยละ 49.8)

ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมในระดับสูง (คะแนนระหว่าง 34 - 48 คะแนน) มีจำนวน 479 คน คิดเป็นร้อยละ 52.1 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม (คะแนนระหว่าง 15 - 33 คะแนน) มีจำนวน 440 คน คิดเป็นร้อยละ 47.9 แสดงให้เห็นว่าสัดส่วนของผู้ที่มีทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมในกลุ่มสูงมากกว่ากลุ่มต่ำ (เปรียบเทียบระหว่างร้อยละ 52.1 กับร้อยละ 47.9)

ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีในระดับสูง (คะแนนระหว่าง 36 - 48 คะแนน) มีจำนวน 504 คน คิดเป็นร้อยละ 54.8 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีในระดับต่ำ (คะแนนระหว่าง 17 - 35 คะแนน) มีจำนวน 415 คน คิดเป็นร้อยละ 45.2 แสดงให้เห็นว่าสัดส่วนของผู้ที่มีทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีในกลุ่มสูงมากกว่ากลุ่มต่ำ (เปรียบเทียบระหว่างร้อยละ 54.8 กับร้อยละ 45.2)

ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนทักษะด้านชีวิตและการทำงานในระดับสูง (คะแนนระหว่าง 62 - 83 คะแนน) มีจำนวน 455 คน คิดเป็นร้อยละ 49.5 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนทักษะด้านชีวิตและการทำงานในระดับต่ำ (คะแนนระหว่าง 29 - 61 คะแนน) มีจำนวน 464 คน คิดเป็นร้อยละ 50.5 แสดงให้เห็นว่าสัดส่วนของผู้ที่มีทักษะด้านชีวิตและการทำงานในกลุ่มต่ำมากกว่ากลุ่มสูง (เปรียบเทียบระหว่างร้อยละ 50.5 กับร้อยละ 49.5)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way Analysis of Variance)

ในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางเพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยทางจิต และปัจจัยทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางเป็นการทดสอบค่าความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระครั้งละสองตัวแปร โดยผู้วิจัยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และเมื่อพบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทีละสองตัวแปรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะใช้วิธีการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe')

ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ออกเป็น 3 ส่วนย่อย ตามสมมติฐานการวิจัย 2.1 เป็นผลการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้และตัวแปรบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ 2.2 เป็นผลการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและการสนับสนุนจากครอบครัวสูงที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ และ 2.3 เป็นผลการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนเองสูงและสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนสูงที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ การวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละส่วนทำการวิเคราะห์ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะทางชีวสังคม ได้แก่ เพศ ประเภทโรงเรียน ขนาดโรงเรียน เกรดเฉลี่ย และการศึกษาของผู้ปกครอง พบผลการวิเคราะห์ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ของนักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้และได้รับบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนแตกต่างกัน

ในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ของนักเรียนที่ได้รับเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนแตกต่างกัน ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะทางชีวสังคม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ ด้านรวม ด้านการตั้งใจเรียน ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ของนักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ (ก) และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน (ข) แตกต่างกันทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 12 กลุ่ม ตามลักษณะทางชีวสังคม

กลุ่ม	จำนวน	พฤติกรรมไฝ่เรียนรู้											
		ด้านรวม				ด้านการตั้งใจเรียน				ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง			
		ก	ข	ก X ข	%	ก	ข	ก X ข	%	ก	ข	ก X ข	%
					ทำนาย				ทำนาย				ทำนาย
รวม	919	218.357**	28.449*	2.484	29.8	167.261**	29.723**	<1	25.6	183.328**	17.579**	4.535*	25.4
เพศชาย	402	125.332**	11.884*	1.361	35.4	101.741**	7.971**	<1	30.2	103.575**	11.427**	5.176*	32.0
เพศหญิง	517	98.020**	16.333*	1.365	25.8	69.255**	20.217**	1.427	22.1	87.983**	8.049**	<1	21.7
โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย "ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้"	450	111.041**	5.557*	<1	29.3	86.565**	4.521*	<1	24.1	96.854**	4.678*	2.224	27.1
โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ	469	103.400**	24.249**	1.178	29.7	81.983**	30.409**	<1	27.8	80.298**	10.957**	1.093	22.5
ขนาดเล็ก	100	21.801**	5.303*	<1	33.7	15.415**	5.317*	<1	28.5	19.509**	3.540	<1	29.8
ขนาดกลาง	243	85.668**	11.812**	1.754	45.5	69.476**	8.892**	1.942	40.1	69.351**	10.202**	1.022	40.6
ขนาดใหญ่	231	49.959**	<1	<1	22.1	34.530**	1.857	<1	17.9	45.457**	<1	<1	19.4
ขนาดใหญ่พิเศษ	345	61.525**	10.632**	<1	23.8	49.315**	11.802**	<1	21.2	48.802**	5.771*	1.182	19.1
เกรดเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97	518	130.230**	20.965**	<1	29.7	94.492**	23.836**	<1	25.4	111.928**	11.476**	<1	25.3
เกรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป	401	82.089**	9.299**	6.172*	28.9	63.905**	6.864**	2.018	23.6	69.930**	8.262**	8.678**	26.2
ต่ำกว่าปริญญาตรี	592	111.736**	15.765**	<1	25.5	80.676**	17.382**	<1	21.4	95.755**	8.868**	<1	21.4
ปริญญาตรีขึ้นไป	327	104.175**	11.393**	2.189	35.5	86.605**	11.858**	<1	31.7	84.296**	7.310**	5.319*	30.9

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 * มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 8 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ พิจารณาตัวแปรที่ละ 2 ตัวแปร คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะทางชีวสังคม 12 กลุ่ม (ตาราง 6) ผู้วิจัยแบ่งตัวแปรออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่ กลุ่มสูงกว่าค่าเฉลี่ยและกลุ่มต่ำกว่าค่าเฉลี่ย มีตัวแปรตามคือ **พฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ในด้านรวม** พบว่า คะแนนพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกลุ่มย่อย 1 กลุ่ม ได้แก่ เกรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป

เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนน**พฤติกรรมไฝ่เรียนรู้รายด้าน** คือ ด้านการตั้งใจเรียน และด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง พบว่า คะแนนด้านการตั้งใจเรียนไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ส่วนคะแนนด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม ได้แก่ เพศชาย เกรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป ปฏิญญาตรีขึ้นไป

เมื่อพิจารณาจากตัวแปรอิสระที่ละตัวของคะแนน**พฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ในด้านรวม** พบว่า คะแนนของพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ในด้านรวมแปรปรวนไปตามเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้งหมด ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่พิเศษ เกรดเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 เกรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีขึ้นไป และแปรปรวนไปตามบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 11 กลุ่ม ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่พิเศษ เกรดเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 เกรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีขึ้นไป

เมื่อพิจารณาจากตัวแปรอิสระที่ละตัวของคะแนน**พฤติกรรมไฝ่เรียนรู้รายด้าน** คือ ด้านการตั้งใจเรียน และด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง พบว่า คะแนนด้านการตั้งใจเรียนแปรปรวนไปตามเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้งหมด ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่พิเศษ เกรดเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 เกรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีขึ้นไป และแปรปรวนไปตามบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 11 กลุ่ม ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่พิเศษ เกรดเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 เกรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีขึ้นไป ส่วนคะแนนด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองแปรปรวนไปตามเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้งหมด ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง

โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่พิเศษ เกณฑ์เฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 เกณฑ์เฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป ต่ำกว่าปริญญาดรี ปริญญาดรีขึ้นไป และแปรปรวนไปตามบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ ขนาดกลาง ขนาดใหญ่พิเศษ เกณฑ์เฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 เกณฑ์เฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป ต่ำกว่าปริญญาดรี ปริญญาดรีขึ้นไป

ตาราง 9 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ (ด้านรวม) ของนักเรียน จำแนกตามตัวแปรเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนที่พบอิทธิพลเดียวในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	ตัวแปร	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
รวม	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้	สูง = 82.17	ต่ำ = 70.04
	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	สูง = 78.29	ต่ำ = 73.91
เพศชาย	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้	สูง = 83.38	ต่ำ = 69.51
	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	สูง = 78.61	ต่ำ = 74.36
เพศหญิง	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้	สูง = 81.33	ต่ำ = 70.40
	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	สูง = 78.10	ต่ำ = 73.62
โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้	สูง = 83.14	ต่ำ = 69.82
	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	สูง = 77.97	ต่ำ = 74.99
โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้	สูง = 83.14	ต่ำ = 69.82
	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	สูง = 77.97	ต่ำ = 74.99
ขนาดเล็ก	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้	สูง = 81.52	ต่ำ = 70.36
	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	สูง = 78.64	ต่ำ = 73.23
ขนาดกลาง	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้	สูง = 85.75	ต่ำ = 69.97
	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	สูง = 80.79	ต่ำ = 74.93
ขนาดใหญ่	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้	สูง = 80.73	ต่ำ = 68.82
	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	สูง = 75.49	ต่ำ = 74.06
ขนาดใหญ่พิเศษ	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้	สูง = 80.36	ต่ำ = 70.53
	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	สูง = 77.49	ต่ำ = 73.40

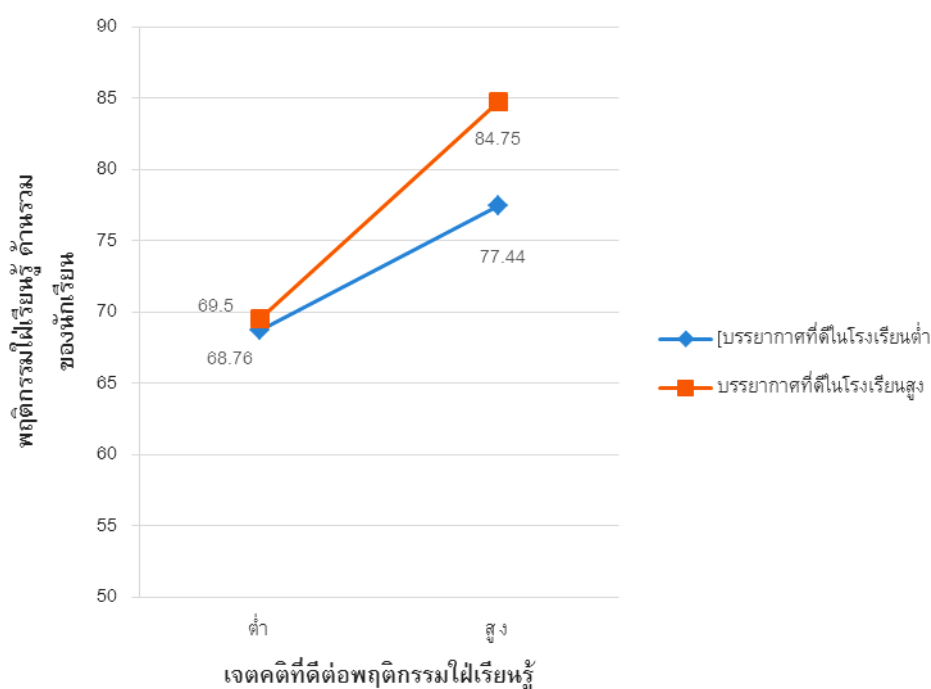
ตาราง 9 (ต่อ)

กลุ่ม	ตัวแปร	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ	
		พฤติกรรมไฟเรียนรู้	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
เกรดเฉลี่ยสะสม	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรียนรู้	สูง = 82.74	ต่ำ = 70.61
น้อยกว่า 2.97	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	สูง = 79.11	ต่ำ = 74.24
เกรดเฉลี่ยสะสม	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรียนรู้	สูง = 81.09	ต่ำ = 69.13
2.97 ขึ้นไป	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	สูง = 77.13	ต่ำ = 73.10
ต่ำกว่าปริญญาตรี	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรียนรู้	สูง = 80.62	ต่ำ = 69.98
	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	สูง = 77.30	ต่ำ = 73.30
ปริญญาตรีขึ้นไป	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรียนรู้	สูง = 84.48	ต่ำ = 70.18
	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	สูง = 79.69	ต่ำ = 74.96

จากตาราง 9 พบความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมไฟเรียนรู้ด้านรวม พิจารณาตัวแปรที่ละ 2 ตัวแปร คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรียนรู้ และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะทางชีวสังคม 12 กลุ่ม พบว่า คะแนนพฤติกรรมไฟเรียนรู้แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรียนรู้ และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกลุ่มย่อย 1 กลุ่ม ได้แก่ เกรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป เมื่อทำการเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ (Scheffé) (ตาราง 10 และภาพประกอบ 3) พบผลดังรายละเอียดคือ 1) นักเรียนที่ได้รับบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนสูง ถ้ามีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรียนรู้สูง จะมีพฤติกรรมไฟเรียนรู้มากกว่านักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรียนรู้ต่ำ 2) นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรียนรู้และได้รับบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนสูงพร้อมกันสองด้าน จะมีพฤติกรรมไฟเรียนรู้มากกว่านักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรียนรู้และได้รับบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนต่ำพร้อมกันสองด้าน

ตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมไม่เรียนรู้ (ด้านรวม) ของนักเรียน เมื่อพิจารณาตามเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ในกลุ่มเกรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป จำนวน 401 คน

เจตคติที่ดีต่อ พฤติกรรมไม่เรียนรู้	บรรยากาศที่ดีใน โรงเรียน	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	21 (77.44)	12 (69.50)	11 (68.76)
สูง	สูง	128	22	84.75	7.31	15.25*	15.99*
สูง	ต่ำ	45	21	77.44	-	7.94	8.68
ต่ำ	สูง	55	12	69.50	-	-	0.74
ต่ำ	ต่ำ	173	11	68.76	-	-	-

ภาพประกอบ 3 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมไม่เรียนรู้ ด้านรวม ของนักเรียน พิจารณาตามเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ของกลุ่ม นักเรียน ที่มีเกรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป

เมื่อพิจารณาจากตัวแปรอิสระที่ละตัวของคะแนนพฤติกรรมไม่เรียนรู้ในด้านรวม (ตาราง 8) และตามค่าเฉลี่ย (ตาราง 9) พบว่า คะแนนของพฤติกรรมไม่เรียนรู้ในด้านรวมแปรปรวนไปตามเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้ ทั้งในกลุ่มรวม (ค่าเฉลี่ย 82.17 และ 70.04) และกลุ่มย่อยทั้งหมด ได้แก่ เพศชาย (83.38 และ 69.59) เพศหญิง (81.33 และ 70.40) โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอน

ตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” (ค่าเฉลี่ย 83.14 และ 69.82) โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ (ค่าเฉลี่ย 83.14 และ 69.82) ขนาดเล็ก (ค่าเฉลี่ย 81.52) ขนาดกลาง (85.75 และ 69.97) ขนาดใหญ่ (ค่าเฉลี่ย 80.73 และ 68.82) ขนาดใหญ่พิเศษ (ค่าเฉลี่ย 80.36 และ 70.53) เกรตเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 (ค่าเฉลี่ย 82.74 และ 70.61) เกรตเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย 81.09 และ 69.13) ต่ำกว่าปริญญาตรี (ค่าเฉลี่ย 80.62 และ 69.98) ปริญญาตรีขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย 84.48 และ 70.18) และแปรปรวนไปตามบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ทั้งในกลุ่มรวม (78.29 และ 73.91) และกลุ่มย่อย 11 กลุ่ม ได้แก่ เพศชาย (ค่าเฉลี่ย 78.61 และ 74.36) เพศหญิง (ค่าเฉลี่ย 78.10 และ 73.63) โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” (ค่าเฉลี่ย 77.97 และ 74.99) โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ (ค่าเฉลี่ย 77.97 และ 74.99) ขนาดเล็ก (ค่าเฉลี่ย 78.64 และ 73.23) ขนาดกลาง (ค่าเฉลี่ย 80.79 และ 74.93) ขนาดใหญ่พิเศษ (ค่าเฉลี่ย 77.49 และ 73.40) เกรตเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 (ค่าเฉลี่ย 79.11 และ 74.24) เกรตเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย 77.13 และ 73.10) ต่ำกว่าปริญญาตรี (ค่าเฉลี่ย 77.30 และ 73.30) ปริญญาตรีขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย 79.69 และ 74.96)

สรุปได้ว่า 1) พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ในกลุ่มเกรตเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป โดยนักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้สูง และได้รับบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนสูง จะมีพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะอื่น 2) นักเรียนที่มีพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้มาก คือ นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้สูง พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้งหมด ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่พิเศษ เกรตเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 เกรตเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีขึ้นไป 3) นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้มาก คือ นักเรียนที่ได้รับบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนสูง พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 11 กลุ่ม ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่พิเศษ เกรตเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 เกรตเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีขึ้นไป

ตาราง 11 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมไม่เรียนรู้ ด้านการตั้งใจเรียนของนักเรียน จำแนกตามตัวแปรเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนที่พบอิทธิพลเดียวในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	ตัวแปร	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ พฤติกรรมไม่เรียนรู้ ด้านการตั้งใจเรียน	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
รวม	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้	สูง = 42.97	ต่ำ = 37.41
	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	สูง = 41.36	ต่ำ = 39.02
เพศชาย	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้	สูง = 43.13	ต่ำ = 36.73
	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	สูง = 40.83	ต่ำ = 39.04
เพศหญิง	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้	สูง = 42.84	ต่ำ = 37.98
	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	สูง = 41.72	ต่ำ = 39.10
โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้	สูง = 43.20	ต่ำ = 37.21
	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	สูง = 40.89	ต่ำ = 39.52
โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้	สูง = 43.00	ต่ำ = 37.66
	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	สูง = 41.96	ต่ำ = 38.70
ขนาดเล็ก	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้	สูง = 42.04	ต่ำ = 37.11
	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	สูง = 41.02	ต่ำ = 38.12
ขนาดกลาง	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้	สูง = 44.44	ต่ำ = 36.96
	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	สูง = 42.04	ต่ำ = 39.36
ขนาดใหญ่	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้	สูง = 42.34	ต่ำ = 37.32
	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	สูง = 40.41	ต่ำ = 39.25
ขนาดใหญ่พิเศษ	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้	สูง = 42.59	ต่ำ = 37.73
	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	สูง = 41.35	ต่ำ = 38.97
เกรดเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้	สูง = 43.55	ต่ำ = 38.05
	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	สูง = 42.18	ต่ำ = 39.42
เกรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้	สูง = 41.93	ต่ำ = 36.58
	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	สูง = 40.13	ต่ำ = 38.37
ต่ำกว่าปริญญาตรี	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้	สูง = 42.22	ต่ำ = 37.47
	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	สูง = 40.95	ต่ำ = 38.74
ปริญญาตรีขึ้นไป	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้	สูง = 44.10	ต่ำ = 37.25
	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	สูง = 41.95	ต่ำ = 39.41

จากตาราง 11 พบว่า คะแนนพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ ด้านการตั้งใจเรียนไม่แปรปรวนไปตาม ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาจากตัวแปรอิสระที่ละตัวของคะแนนพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ ด้านการตั้งใจเรียน (ตาราง 8) และตามค่าเฉลี่ย (ตาราง 11) พบว่า คะแนนด้านการตั้งใจเรียนแปรปรวนไปตามเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ ทั้งในกลุ่มรวม (ค่าเฉลี่ย 42.97 และ 37.41) และกลุ่มย่อยทั้งหมด ได้แก่ เพศชาย (ค่าเฉลี่ย 43.13 และ 36.73) เพศหญิง (ค่าเฉลี่ย 42.84 และ 37.98) โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” (ค่าเฉลี่ย 43.20 และ 37.21) โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ (ค่าเฉลี่ย 43.00 และ 37.66) ขนาดเล็ก (ค่าเฉลี่ย 42.04 และ 37.11) ขนาดกลาง (ค่าเฉลี่ย 44.44 และ 36.96) ขนาดใหญ่ (ค่าเฉลี่ย 42.34 และ 37.32) ขนาดใหญ่พิเศษ (ค่าเฉลี่ย 42.59 และ 37.73) เกรตเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 (ค่าเฉลี่ย 43.55 และ 38.05) เกรตเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย 41.93 และ 36.58) ต่ำกว่าปริญญาตรี (ค่าเฉลี่ย 42.22 และ 37.47) ปริญญาตรีขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย 44.10 และ 37.25) และแปรปรวนไปตามบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ทั้งในกลุ่มรวม (ค่าเฉลี่ย 41.36 และ 39.02) และกลุ่มย่อย 11 กลุ่ม ได้แก่ เพศชาย (ค่าเฉลี่ย 40.83 และ 39.04) เพศหญิง (ค่าเฉลี่ย 41.72 และ 39.10) โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” (ค่าเฉลี่ย 40.89 และ 39.52) โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ (ค่าเฉลี่ย 41.96 และ 38.70) ขนาดเล็ก (ค่าเฉลี่ย 41.02 และ 38.12) ขนาดกลาง (ค่าเฉลี่ย 42.04 และ 39.36) ขนาดใหญ่พิเศษ (ค่าเฉลี่ย 41.35 และ 38.97) เกรตเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 (ค่าเฉลี่ย 42.18 และ 39.42) เกรตเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย 40.13 และ 38.37) ต่ำกว่าปริญญาตรี (ค่าเฉลี่ย 40.95 และ 38.74) ปริญญาตรีขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย 41.95 และ 39.41)

สรุปได้ว่า 1) ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมด้านการตั้งใจเรียน และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนต่อพฤติกรรมด้านการตั้งใจเรียน ทั้งในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย 2) นักเรียนที่มีพฤติกรรมด้านการตั้งใจเรียนมาก คือ นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้สูง พบในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยทั้งหมด ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่พิเศษ เกรตเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 เกรตเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีขึ้นไป 3) นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมด้านการตั้งใจเรียนมาก คือ นักเรียนที่ได้รับบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนสูง พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 11 กลุ่ม ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่พิเศษ เกรตเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 เกรตเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีขึ้นไป

ตาราง 12 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมไม่เรียนรู้ ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน จำแนกตามตัวแปรเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนที่พบอิทธิพลเดียว ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

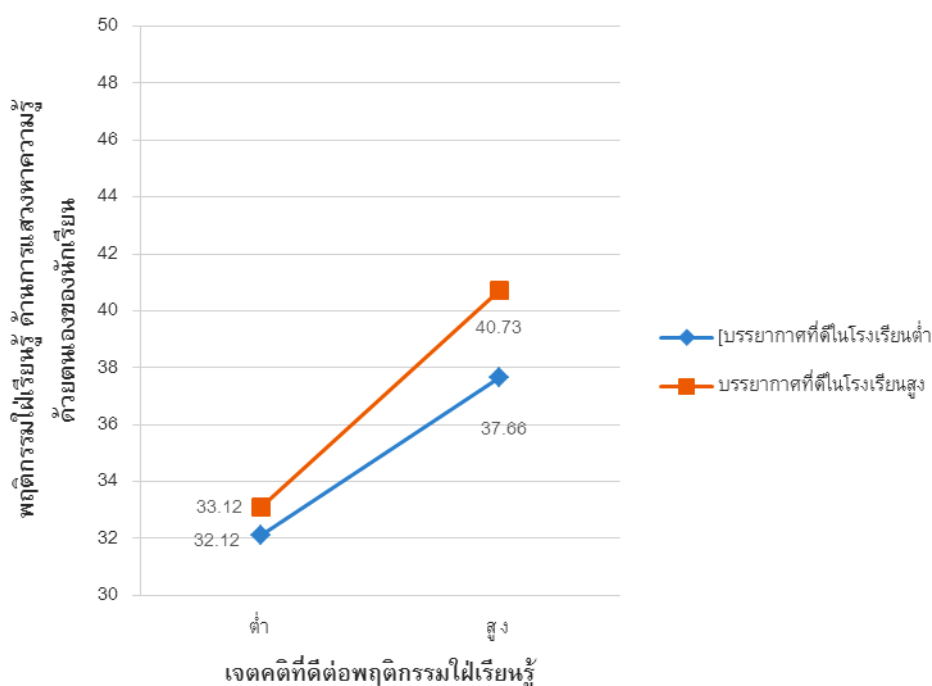
กลุ่ม	ตัวแปร	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ พฤติกรรมไม่เรียนรู้ ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	
		เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
รวม	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้	สูง = 39.19	ต่ำ = 32.62
	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	สูง = 36.93	ต่ำ = 34.89
เพศชาย	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้	สูง = 40.25	ต่ำ = 32.85
	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	สูง = 37.78	ต่ำ = 35.32
เพศหญิง	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้	สูง = 38.49	ต่ำ = 32.41
	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	สูง = 36.37	ต่ำ = 34.53
โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้	สูง = 39.94	ต่ำ = 32.60
	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	สูง = 37.08	ต่ำ = 35.46
โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้	สูง = 38.51	ต่ำ = 32.70
	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	สูง = 36.67	ต่ำ = 34.53
ขนาดเล็ก	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้	สูง = 40.62	ต่ำ = 33.71
	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	สูง = 38.63	ต่ำ = 35.69
ขนาดกลาง	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้	สูง = 41.31	ต่ำ = 33.00
	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	สูง = 38.75	ต่ำ = 35.56
ขนาดใหญ่	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้	สูง = 38.39	ต่ำ = 31.49
	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	สูง = 35.07	ต่ำ = 34.81
ขนาดใหญ่พิเศษ	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้	สูง = 37.77	ต่ำ = 32.79
	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	สูง = 36.14	ต่ำ = 34.43
เกรดเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้	สูง = 39.18	ต่ำ = 32.56
	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	สูง = 36.92	ต่ำ = 34.82
เกรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้	สูง = 39.16	ต่ำ = 32.55
	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	สูง = 36.99	ต่ำ = 34.72
ต่ำกว่าปริญญาตรี	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้	สูง = 38.40	ต่ำ = 32.51
	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	สูง = 36.35	ต่ำ = 34.55
ปริญญาตรีขึ้นไป	เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้	สูง = 40.37	ต่ำ = 32.92
	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	สูง = 37.74	ต่ำ = 35.55

จากตาราง 12 พบว่า คะแนนพฤติกรรมไม่เรียนรู้ ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้ และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม ได้แก่ เพศชาย เกรดเฉลี่ย สะสม 2.97 ขึ้นไป และผู้ปกครองมีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป เมื่อทำการเปรียบเทียบกันเป็น รายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ (Scheffé) (ตาราง 13 และภาพประกอบ 4) กลุ่มรวม พบผลดังรายละเอียด 1) นักเรียนที่ได้รับบรรยากาศในการเรียนสูง ถ้ามีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้สูง จะมี พฤติกรรมแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมากกว่านักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้ต่ำ 2) นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้และได้รับบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนและสูงพร้อมกันสอง ด้าน จะมีพฤติกรรมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมากกว่านักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่ เรียนรู้และได้รับบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนต่ำพร้อมกันสองด้าน และกลุ่มย่อยเพศชาย เมื่อทำการ เปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ (Scheffé) (ตาราง 14 และภาพประกอบ 5) พบผลดัง รายละเอียด 1) นักเรียนที่ได้รับบรรยากาศในการเรียนสูง ถ้ามีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้สูง จะมีพฤติกรรมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมากกว่านักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้ ต่ำ 2) นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้และได้รับบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนและสูงพร้อม กันสองด้าน จะมีพฤติกรรมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมากกว่านักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อ พฤติกรรมไม่เรียนรู้และได้รับบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนต่ำพร้อมกันสองด้าน กลุ่มเกรดเฉลี่ย 2.97 ขึ้นไป เมื่อทำการเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ (Scheffé) (ตาราง 15 และ ภาพประกอบ 6) พบผลดังรายละเอียด 1) นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้และได้รับ บรรยากาศที่ดีในโรงเรียนและสูงพร้อมกันสองด้าน จะมีพฤติกรรมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มากกว่านักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้และได้รับบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนต่ำพร้อม กันสองด้าน 2) นักเรียนที่ได้รับบรรยากาศในการเรียนสูง ถ้ามีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้สูง จะมีพฤติกรรมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมากกว่านักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้ ต่ำ และกลุ่มระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป เมื่อทำการเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ (Scheffé) (ตาราง 16 และภาพประกอบ 7) พบผลดังรายละเอียด 1) นักเรียนที่ได้รับบรรยากาศใน การเรียนสูง ถ้ามีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้สูง จะมีพฤติกรรมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มากกว่านักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้ต่ำ 2) นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่ เรียนรู้และได้รับบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนและสูงพร้อมกันสองด้าน จะมีพฤติกรรมการแสวงหา ความรู้ด้วยตนเองมากกว่านักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้และได้รับบรรยากาศที่ดีใน โรงเรียนต่ำพร้อมกันสองด้าน

ตาราง 13 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมไม่เรียนรู้ ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน เมื่อพิจารณาตามเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ในกลุ่มรวม จำนวน 919 คน

เจตคติที่ดีต่อ พฤติกรรมไม่เรียนรู้	บรรยากาศที่ดีใน โรงเรียน	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	21 (37.66)	12 (33.12)	11 (32.12)
สูง	สูง	343	22	40.73	3.07	7.61*	8.61*
สูง	ต่ำ	131	21	37.66		4.54	5.54
ต่ำ	สูง	132	12	33.12			
ต่ำ	ต่ำ	313	11	32.12			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

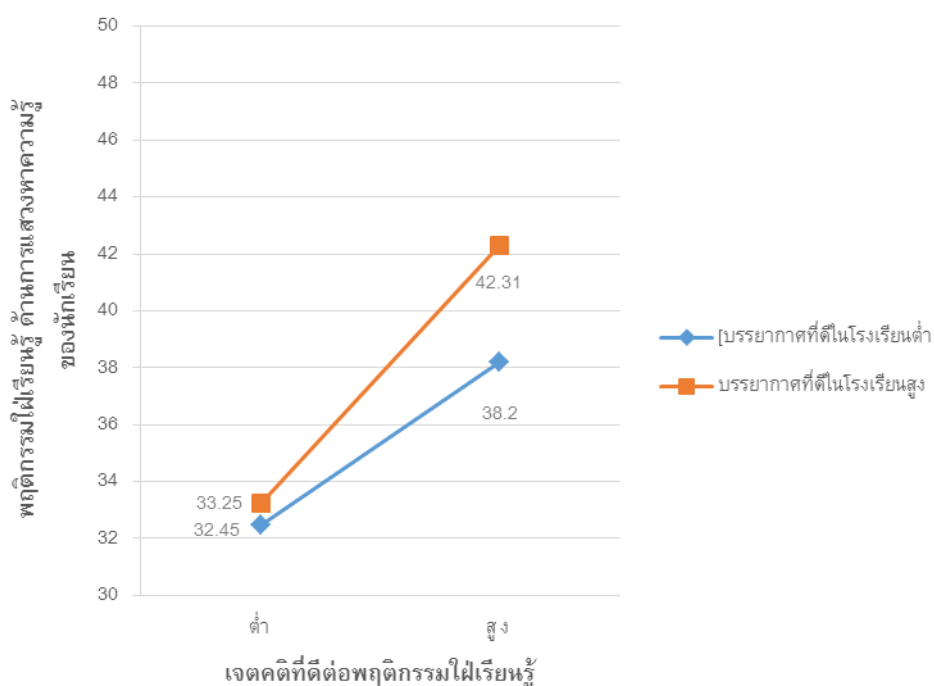

ภาพประกอบ 4 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมไม่เรียนรู้ ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน พิจารณาตามเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ของกลุ่มรวม

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมไม่เรียนรู้ ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน เมื่อพิจารณาตามเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ในกลุ่มเพศชาย จำนวน 402 คน

เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้	บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	จำนวนคน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	21 (38.20)	12 (33.25)	11 (32.45)
สูง	สูง	135	22	42.31	4.11	9.06*	9.86*
สูง	ต่ำ	55	21	38.20		4.95	5.75
ต่ำ	สูง	54	12	33.25			0.8
ต่ำ	ต่ำ	158	11	32.45			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

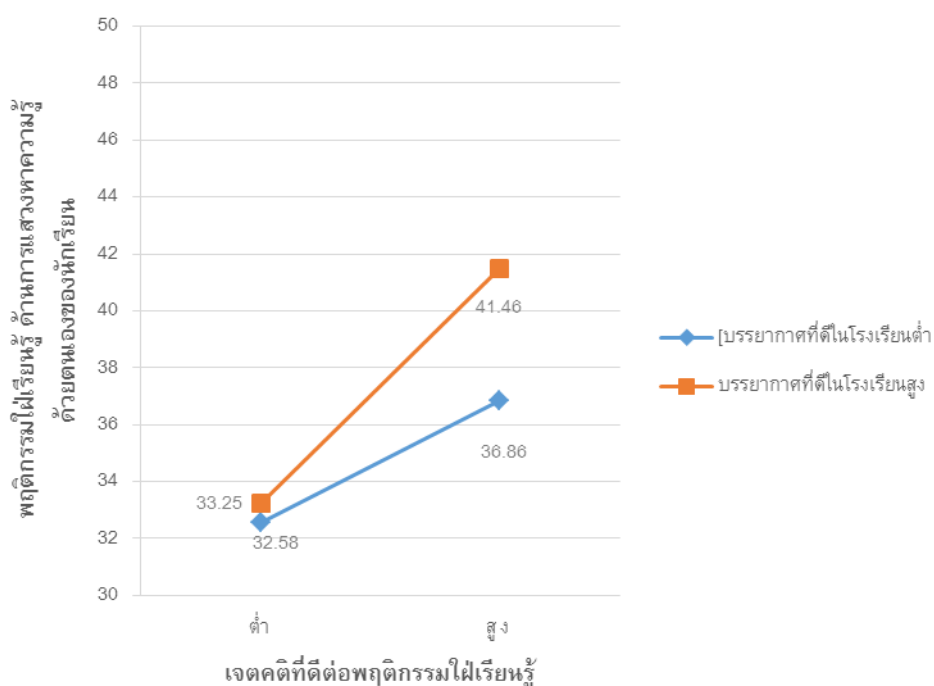

ภาพประกอบ 5 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมไม่เรียนรู้ ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน พิจารณาตามเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ของกลุ่มเพศชาย

ตาราง 15 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมไม่เรียนรู้ ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน เมื่อพิจารณาตามเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ในกลุ่มเกรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป จำนวน 401 คน

เจตคติที่ดีต่อ พฤติกรรมไม่ เรียนรู้	บรรยากาศที่ดีใน โรงเรียน	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	21 (36.86)	11 (32.58)	12 (32.52)
สูง	สูง	128	22	41.46	4.60	8.88*	8.94*
สูง	ต่ำ	45	21	36.86		4.28	4.34
ต่ำ	ต่ำ	173	11	32.58			0.06
ต่ำ	สูง	55	12	32.52			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

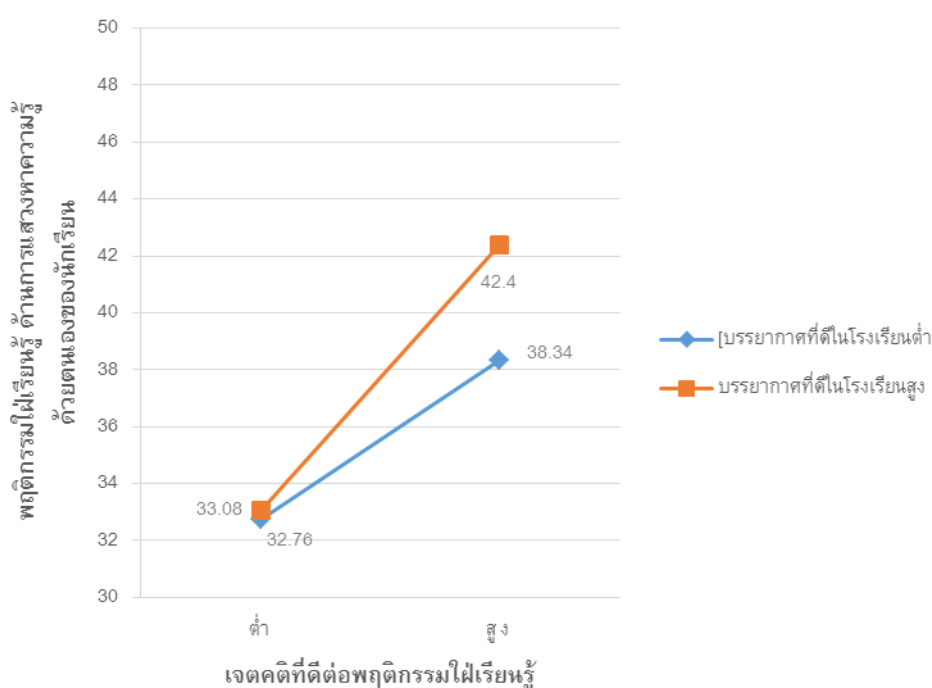

ภาพประกอบ 6 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมไม่เรียนรู้ ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน พิจารณาตามเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ของกลุ่มนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป

ตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมไม่เรียนรู้ ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน เมื่อพิจารณาตามเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ในกลุ่มที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 327 คน

เจตคติที่ดีต่อ พฤติกรรมไม่ เรียนรู้	บรรยากาศที่ดีใน โรงเรียน	จำนวน คน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	21 (38.34)	12 (33.08)	11 (32.76)
สูง	สูง	142	22	42.40	4.06	9.32*	9.64*
สูง	ต่ำ	50	21	38.34		5.26	5.58
ต่ำ	สูง	45	12	33.08			0.32
ต่ำ	ต่ำ	90	11	32.76			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ภาพประกอบ 7 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมไม่เรียนรู้ ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน พิจารณาตามเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ของกลุ่มนักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป

เมื่อพิจารณาจากตัวแปรอิสระที่ละตัวของคะแนนพฤติกรรมไม่เรียนรู้ ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (ตาราง 8) และตามค่าเฉลี่ย (ตาราง 12) พบว่า คะแนนด้านการแสวงหาความรู้

ด้วยตนเองแปรปรวนไปตามเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้ ทั้งในกลุ่มรวม (ค่าเฉลี่ย 39.19 และ 32.62) และกลุ่มย่อยทั้งหมด ได้แก่ เพศชาย (ค่าเฉลี่ย 40.25 และ 32.85) เพศหญิง (ค่าเฉลี่ย 38.49 และ 32.41) โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” (ค่าเฉลี่ย 39.94 และ 32.60) โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ (ค่าเฉลี่ย 38.51 และ 32.70) ขนาดเล็ก (ค่าเฉลี่ย 40.62 และ 33.71) ขนาดกลาง (ค่าเฉลี่ย 41.31 และ 33.00) ขนาดใหญ่ (ค่าเฉลี่ย 38.39 และ 31.49) ขนาดใหญ่พิเศษ (ค่าเฉลี่ย 37.77 และ 32.79) เกรตเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 (ค่าเฉลี่ย 39.18 และ 32.56) เกรตเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย 39.16 และ 32.55) ต่ำกว่าปริญญาตรี (ค่าเฉลี่ย 38.40 และ 32.51) ปริญญาตรีขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย 40.37 และ 32.92) และแปรปรวนไปตามบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ทั้งในกลุ่มรวม (ค่าเฉลี่ย 36.93 และ 34.89) และกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม ได้แก่ เพศชาย (ค่าเฉลี่ย 37.78 และ 35.32) เพศหญิง (ค่าเฉลี่ย 36.37 และ 34.53) โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” (ค่าเฉลี่ย 37.08 และ 35.46) โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ (ค่าเฉลี่ย 36.67 และ 34.53) ขนาดกลาง (ค่าเฉลี่ย 38.75 และ 35.56) ขนาดใหญ่พิเศษ (ค่าเฉลี่ย 36.14 และ 34.43) เกรตเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 (ค่าเฉลี่ย 36.92 และ 34.82) เกรตเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย 36.99 และ 34.72) ต่ำกว่าปริญญาตรี (ค่าเฉลี่ย 36.35 และ 34.55) ปริญญาตรีขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย 37.74 และ 35.55)

สรุปได้ว่า 1) พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศชาย เกรตเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป และผู้ปกครองมีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป โดยนักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้สูง และได้รับบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนสูง จะมีพฤติกรรมแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะอื่นๆ 2) นักเรียนที่มีพฤติกรรมแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมาก คือ นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้สูง พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้งหมด ได้แก่ ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่พิเศษ เกรตเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 เกรตเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีขึ้นไป 3) นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนที่มีพฤติกรรมแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมาก คือ นักเรียนที่ได้รับบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนสูง พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 10 กลุ่ม ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ ขนาดกลาง ขนาดใหญ่พิเศษ เกรตเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 เกรตเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีขึ้นไป

2.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมไฝเรื้อนรู้ของนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการสนับสนุนจากครอบครัวแตกต่างกัน

ในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมไฝเรื้อนรู้ของนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการสนับสนุนจากครอบครัวแตกต่างกัน ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะทางชีวสังคม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ ด้านรวม ด้านการตั้งใจเรียน ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
ของนักเรียนที่มีแรงจูงใจไฝ่สัมฤทธิ์ (ก) และการสนับสนุนจากครอบครัว (ข) แตกต่างกันทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 12 กลุ่ม ตามลักษณะทางชีวสังคม

กลุ่ม	จำนวน	พฤติกรรมไฝ่เรียนรู้											
		ด้านรวม				ด้านการตั้งใจเรียน				ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง			
		ก	ข	ก X ข	% ทำนาย	ก	ข	ก X ข	% ทำนาย	ก	ข	ก X ข	% ทำนาย
รวม	919	144.161**	56.177**	<1	24.2	143.913**	46.834**	<1	23.1	97.233**	45.052**	<1	18.6
เพศชาย	402	47.599**	41.398**	2.007	24.9	39.939**	37.452**	1.389	22.4	39.810**	32.389**	1.953	21.2
เพศหญิง	517	101.992**	19.890**	<1	24.7	107.951**	13.582**	1.116	24.1	62.822**	18.382**	<1	18.3
โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอน ตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่ม เวลารู้”	450	69.558**	21.241**	<1	23.5	76.633**	12.070**	<1	22.3	45.215**	23.498**	<1	19.3
โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอน ปกติ	469	74.999**	33.953**	<1	24.7	68.530**	36.821**	<1	24.2	52.184**	19.445**	<1	17.6
ขนาดเล็ก	100	2.700**	12.319**	<1	20.6	<1	14.342**	1.410	17.3	5.436*	7.666**	<1	20.1
ขนาดกลาง	243	35.537**	25.304**	<1	30.0	36.633**	26.180**	1.032	31.0	25.133**	17.828**	<1	23.1
ขนาดใหญ่	231	30.807**	12.482**	5.925*	24.4	34.248**	8.296**	6.903**	23.9	18.270**	11.523**	3.335	18.2
ขนาดใหญ่พิเศษ	345	96.094**	15.333**	1.054	28.5	88.262**	12.051**	2.567	26.4	64.288**	12.051**	<1	21.6
เกรดเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97	518	76.971**	37.914**	<1	25.1	69.442**	32.202**	1.389	22.7	56.536**	29.519**	<1	20.2
เกรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป	401	63.893**	18.797**	1.129	21.5	67.683**	13.147**	1.203	20.7	42.692**	17.835**	<1	16.9
ต่ำกว่าปริญญาตรี	592	83.842**	27.744**	<1	20.8	81.821**	23.168**	<1	19.7	56.006**	21.517**	<1	15.5
ปริญญาตรีขึ้นไป	327	58.908**	23.359**	<1	28.3	61.532**	19.930**	1.270	27.8	39.372**	19.090**	<1	22.1

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 * มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 17 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้พิจารณาตัวแปรที่ละ 2 ตัวแปร คือ แรงจูงใจไฝ่สัมฤทธิ์ และการสนับสนุนจากครอบครัว ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะทางชีวสังคม 12 กลุ่ม ผู้วิจัยแบ่งตัวแปรออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่ กลุ่มสูงกว่าค่าเฉลี่ยและกลุ่มต่ำกว่าค่าเฉลี่ย มีตัวแปรตามคือ พฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ในด้านรวม พบว่าคะแนนพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจไฝ่สัมฤทธิ์ และการสนับสนุนจากครอบครัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกลุ่มย่อย 1 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่

เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้รายด้าน คือ ด้านการตั้งใจเรียน และด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง พบว่า คะแนนด้านการตั้งใจเรียนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจไฝ่สัมฤทธิ์ และการสนับสนุนจากครอบครัว กลุ่มย่อย 1 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่วนคะแนนด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจไฝ่สัมฤทธิ์ และการสนับสนุนจากครอบครัว

เมื่อพิจารณาจากตัวแปรอิสระที่ละตัวของคะแนนพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ในด้านรวม พบว่าคะแนนของพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ในด้านรวมแปรปรวนไปตามแรงจูงใจไฝ่สัมฤทธิ์ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้งหมด ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่พิเศษ เกณฑ์เฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 เกณฑ์เฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป ต่ำกว่าปริญญาดรี ปริญญาดรีขึ้นไป และแปรปรวนไปตามการสนับสนุนจากครอบครัว ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้งหมด ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่พิเศษ เกณฑ์เฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 เกณฑ์เฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป ต่ำกว่าปริญญาดรี ปริญญาดรีขึ้นไป

เมื่อพิจารณาจากตัวแปรอิสระที่ละตัวของคะแนนพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้รายด้าน คือ ด้านการตั้งใจเรียน และด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง พบว่า คะแนนด้านการตั้งใจเรียนแปรปรวนไปตามแรงจูงใจไฝ่สัมฤทธิ์ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 11 กลุ่ม ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่พิเศษ เกณฑ์เฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 เกณฑ์เฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป ต่ำกว่าปริญญาดรี ปริญญาดรีขึ้นไป และแปรปรวนไปตามการสนับสนุนจากครอบครัว ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้งหมด ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่พิเศษ เกณฑ์เฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 เกณฑ์เฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป ต่ำกว่าปริญญาดรี ปริญญาดรีขึ้นไป ส่วนคะแนนด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองแปรปรวนไปตามแรงจูงใจไฝ่สัมฤทธิ์ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้งหมดได้แก่ เพศชาย เพศหญิง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ ขนาด

เล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่พิเศษ เกเรตเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 เกเรตเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีขึ้นไป และแปรปรวนไปตามการสนับสนุนจากครอบครัว ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้งหมด ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่พิเศษ เกเรตเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 เกเรตเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีขึ้นไป

ตาราง 18 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ (ด้านรวม) ของนักเรียน จำแนกตามตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการสนับสนุนจากสังคมที่พบอิทธิพลเดียว ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	ตัวแปร	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
รวม	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 81.89	ต่ำ = 72.04
	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 80.04	ต่ำ = 73.89
เพศชาย	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 81.55	ต่ำ = 72.80
	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 81.26	ต่ำ = 73.10
เพศหญิง	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 82.29	ต่ำ = 71.42
	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 79.25	ต่ำ = 74.45
โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 83.07	ต่ำ = 72.77
	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 80.77	ต่ำ = 75.07
โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 80.83	ต่ำ = 71.37
	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 79.28	ต่ำ = 72.92
ขนาดเล็ก	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 79.62	ต่ำ = 75.02
	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 82.23	ต่ำ = 72.41
ขนาดกลาง	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 85.86	ต่ำ = 75.40
	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 85.05	ต่ำ = 76.21
ขนาดใหญ่	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 79.46	ต่ำ = 70.26
	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 77.79	ต่ำ = 71.93
ขนาดใหญ่พิเศษ	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 81.24	ต่ำ = 69.88
	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 77.83	ต่ำ = 73.29
เกเรตเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 82.08	ต่ำ = 72.56
	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 80.66	ต่ำ = 73.98
เกเรตเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 81.66	ต่ำ = 71.39

ตาราง 18 (ต่อ)

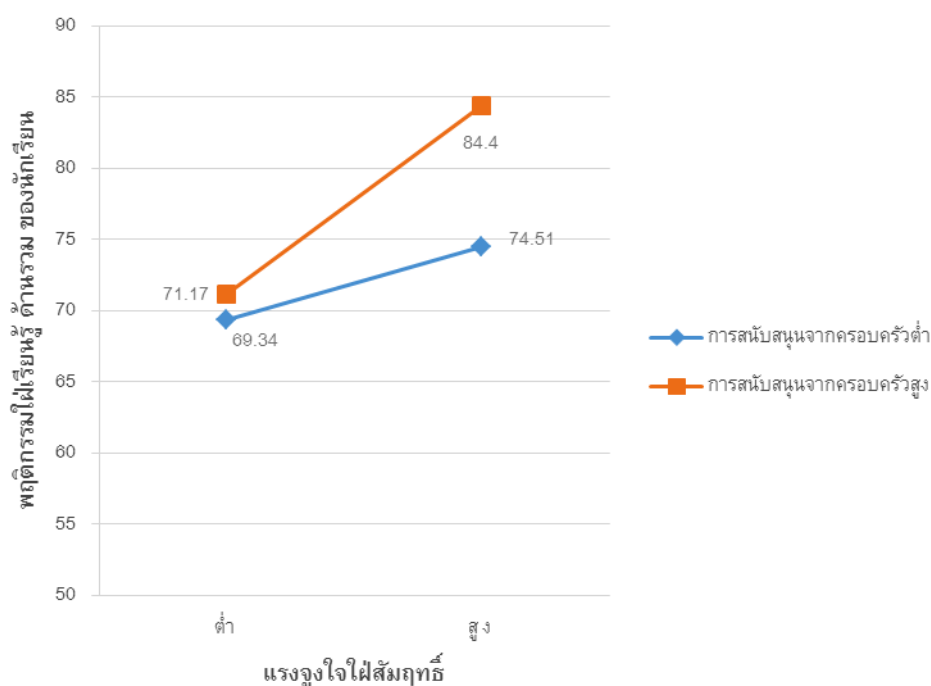
กลุ่ม	ตัวแปร	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
2.97 ขึ้นไป	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 79.31	ต่ำ = 73.74
ต่ำกว่าปริญญาตรี	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 80.39	ต่ำ = 71.34
ปริญญาตรีขึ้นไป	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 78.47	ต่ำ = 73.26
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 84.43	ต่ำ = 73.28
รวม	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 82.37	ต่ำ = 75.35
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 81.89	ต่ำ = 72.04
เพศชาย	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 80.04	ต่ำ = 73.89
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 81.55	ต่ำ = 72.80

จากตาราง 18 พบความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ด้านรวม พิจารณาตัวแปรที่ละ 2 ตัวแปร คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการสนับสนุนจากครอบครัว ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะทางชีวสังคม 12 กลุ่ม พบว่า คะแนนพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกลุ่มย่อย 1 กลุ่ม ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่ เมื่อทำการเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ (Scheffé) (ตาราง 19 และภาพประกอบ 8) พบผลดังรายละเอียดคือ 1) นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวสูง ถ้ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้มากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ 2) นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวสูงพร้อมกันสองด้าน จะมีพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้มากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวต่ำพร้อมกันสองด้าน

ตาราง 19 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมไม่เรียนรู้ (ด้านรวม) ของนักเรียน เมื่อพิจารณาตามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการสนับสนุนจากครอบครัว ในกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 231 คน

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	การสนับสนุนจากครอบครัว	จำนวนคน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	21 (74.51)	12 (71.17)	11 (69.34)
สูง	สูง	73	22	84.4	9.9	13.24*	15.07*
สูง	ต่ำ	31	21	74.51			5.17
ต่ำ	สูง	41	12	71.17			1.83
ต่ำ	ต่ำ	86	11	69.34			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ภาพประกอบ 8 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมไม่เรียนรู้ ด้านรวมของนักเรียน เมื่อพิจารณาตามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการสนับสนุนจากครอบครัว ของกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่

เมื่อพิจารณาจากตัวแปรอิสระที่ละตัวของคะแนนพฤติกรรมไม่เรียนรู้ในด้านรวม (ตาราง 17) และตามค่าเฉลี่ย (ตาราง 18) พบว่า คะแนนของพฤติกรรมไม่เรียนรู้ในด้านรวมแปรปรวนไปตามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทั้งในกลุ่มรวม (ค่าเฉลี่ย 81.89 และ 72.04) และกลุ่มย่อยทั้งหมด ได้แก่

เพศชาย (81.55 และ 72.80) เพศหญิง (82.29 และ 71.42) โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” (ค่าเฉลี่ย 83.07 และ 72.77) โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ (ค่าเฉลี่ย 80.83 และ 71.37) ขนาดเล็ก (ค่าเฉลี่ย 79.62 และ 75.02) ขนาดกลาง (85.86 และ 75.40) ขนาดใหญ่ (ค่าเฉลี่ย 79.46 และ 70.26) ขนาดใหญ่พิเศษ (ค่าเฉลี่ย 81.24 และ 69.88) เกรตเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 (ค่าเฉลี่ย 82.08 และ 72.56) เกรตเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย 81.66 และ 71.39) ต่ำกว่าปริญญาตรี (ค่าเฉลี่ย 80.39 และ 71.34) ปริญญาตรีขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย 84.43 และ 73.28) และแปรปรวนไปการสนับสนุนจากครอบครัว ทั้งในกลุ่มรวม (80.04 และ 73.89) และกลุ่มย่อยทั้งหมด ได้แก่ เพศชาย (ค่าเฉลี่ย 81.26 และ 73.10) เพศหญิง (ค่าเฉลี่ย 79.25 และ 74.45) โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” (ค่าเฉลี่ย 80.77 และ 75.07) โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ (ค่าเฉลี่ย 79.28 และ 72.92) ขนาดเล็ก (ค่าเฉลี่ย 82.23 และ 72.41) ขนาดกลาง (ค่าเฉลี่ย 85.05 และ 76.21) ขนาดใหญ่ (ค่าเฉลี่ย 77.79 และ 71.93) ขนาดใหญ่พิเศษ (ค่าเฉลี่ย 77.83 และ 73.29) เกรตเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 (ค่าเฉลี่ย 80.66 และ 73.98) เกรตเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย 79.31 และ 73.74) ต่ำกว่าปริญญาตรี (ค่าเฉลี่ย 78.47 และ 73.26) ปริญญาตรีขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย 82.37 และ 75.35)

สรุปได้ว่า 1) พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการสนับสนุนจากครอบครัว ในกลุ่มย่อย 1 กลุ่ม ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่ โดยนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวสูง จะมีพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะอื่น 2) นักเรียนที่มีพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้มาก คือ นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้งหมด ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่พิเศษ เกรตเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 เกรตเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีขึ้นไป 3) นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้มาก คือ นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวสูง พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้งหมด ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่พิเศษ เกรตเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 เกรตเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีขึ้นไป

ตาราง 20 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมไฟ้เรียนรู้ ด้านการตั้งใจเรียน ของนักเรียน จำแนกตามตัวแปรแรงจูงใจไฟ้สัมฤทธิ์และการสนับสนุนจากสังคมที่พบอิทธิพลเดียว ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

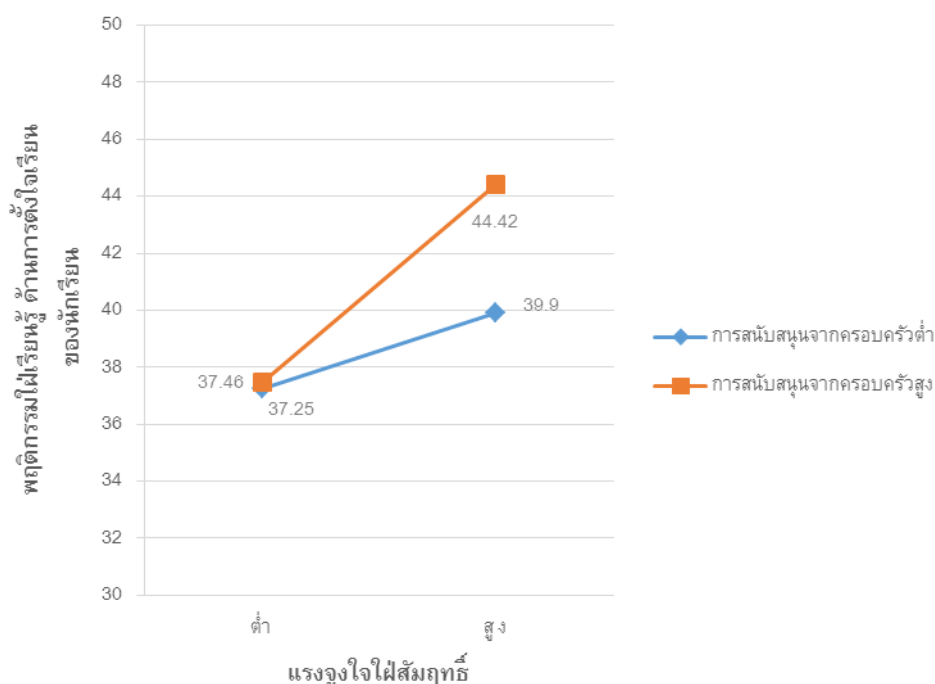
กลุ่ม	ตัวแปร	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ พฤติกรรมไฟ้เรียนรู้ ด้านการตั้งใจเรียน	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
รวม	แรงจูงใจไฟ้สัมฤทธิ์	สูง = 43.08	ต่ำ = 38.04
	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 42.00	ต่ำ = 39.12
เพศชาย	แรงจูงใจไฟ้สัมฤทธิ์	สูง = 42.09	ต่ำ = 38.05
	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 42.02	ต่ำ = 38.12
เพศหญิง	แรงจูงใจไฟ้สัมฤทธิ์	สูง = 43.85	ต่ำ = 38.05
	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 41.98	ต่ำ = 39.92
โรงเรียนที่จัดการเรียน	แรงจูงใจไฟ้สัมฤทธิ์	สูง = 43.46	ต่ำ = 38.11
การสอนตามนโยบาย ลด	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 41.85	ต่ำ = 39.72
เวลาเรียน เพิ่มเวลารู้			
โรงเรียนที่จัดการเรียน	แรงจูงใจไฟ้สัมฤทธิ์	สูง = 42.80	ต่ำ = 37.99
การสอนปกติ	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 42.16	ต่ำ = 38.63
ขนาดเล็ก	แรงจูงใจไฟ้สัมฤทธิ์	สูง = 39.61	ต่ำ = 38.93
	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 41.85	ต่ำ = 36.69
ขนาดกลาง	แรงจูงใจไฟ้สัมฤทธิ์	สูง = 44.82	ต่ำ = 39.52
	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 44.41	ต่ำ = 39.93
ขนาดใหญ่	แรงจูงใจไฟ้สัมฤทธิ์	สูง = 42.16	ต่ำ = 37.36
	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 40.94	ต่ำ = 38.58
ขนาดใหญ่พิเศษ	แรงจูงใจไฟ้สัมฤทธิ์	สูง = 43.17	ต่ำ = 37.17
	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 41.27	ต่ำ = 39.06
เกรดเฉลี่ยสะสม	แรงจูงใจไฟ้สัมฤทธิ์	สูง = 43.52	ต่ำ = 38.77
น้อยกว่า 2.97	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 42.76	ต่ำ = 39.53
เกรดเฉลี่ยสะสม	แรงจูงใจไฟ้สัมฤทธิ์	สูง = 42.40	ต่ำ = 37.21
2.97 ขึ้นไป	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 40.95	ต่ำ = 38.66
ต่ำกว่าปริญญาตรี	แรงจูงใจไฟ้สัมฤทธิ์	สูง = 42.21	ต่ำ = 37.81
	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 41.34	ต่ำ = 38.89
ปริญญาตรีขึ้นไป	แรงจูงใจไฟ้สัมฤทธิ์	สูง = 44.24	ต่ำ = 38.40
	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 42.98	ต่ำ = 39.66

จากตาราง 20 พบความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ ด้านการตั้งใจเรียน พิจารณาตัวแปรที่ละ 2 ตัวแปร คือ แรงจูงใจไฝ่สัมฤทธิ์ และการสนับสนุนจากครอบครัว ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะทางชีวสังคม 12 กลุ่ม พบว่า คะแนนพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่าง แรงจูงใจไฝ่สัมฤทธิ์ และการสนับสนุนจากครอบครัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในกลุ่มย่อย 1 กลุ่ม ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่ เมื่อทำการเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีการเซฟเฟ้ (Scheffé) (ตาราง 21 และภาพประกอบ 9) พบผลดังรายละเอียดคือ 1) นักเรียนที่มีการสนับสนุนจากครอบครัวสูง และมีแรงจูงใจไฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนมากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจไฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ 2) นักเรียนที่มีแรงจูงใจไฝ่สัมฤทธิ์และได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวสูงพร้อมกันสองด้าน จะมีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนมากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจไฝ่สัมฤทธิ์และได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวต่ำพร้อมกันสองด้าน

ตาราง 21 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ ด้านการตั้งใจเรียนของนักเรียน เมื่อพิจารณาตามแรงจูงใจไฝ่สัมฤทธิ์และการสนับสนุนจากครอบครัว ในกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 231 คน

แรงจูงใจไฝ่สัมฤทธิ์	การสนับสนุนจากครอบครัว	จำนวนคน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	21	12	11
					(39.90)	(37.46)	(37.25)
สูง	สูง	73	22	44.42	4.52	6.96*	7.17*
สูง	ต่ำ	31	21	39.90		2.44	2.65
ต่ำ	สูง	41	12	37.46			0.21
ต่ำ	ต่ำ	86	11	37.25			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ภาพประกอบ 9 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ด้านการตั้งใจเรียนของนักเรียน พิจารณาตามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการสนับสนุนจากครอบครัว ของกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่

เมื่อพิจารณาจากตัวแปรอิสระทีละตัวของคะแนนพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ด้านการตั้งใจเรียน (ตาราง 17) และตามค่าเฉลี่ย (ตาราง 20) พบว่า คะแนนด้านการตั้งใจเรียนแปรปรวนไปตามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทั้งในกลุ่มรวม (ค่าเฉลี่ย 43.08 และ 38.04) และกลุ่มย่อย 11 กลุ่ม ได้แก่ เพศชาย (ค่าเฉลี่ย 42.09 และ 38.05) เพศหญิง (ค่าเฉลี่ย 43.85 และ 38.05) โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” (ค่าเฉลี่ย 43.46 และ 38.11) โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ (ค่าเฉลี่ย 42.80 และ 37.99) ขนาดกลาง (ค่าเฉลี่ย 44.82 และ 39.52) ขนาดใหญ่ (ค่าเฉลี่ย 42.16 และ 37.36) ขนาดใหญ่พิเศษ (ค่าเฉลี่ย 43.17 และ 37.17) เกรตเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 (ค่าเฉลี่ย 43.52 และ 38.77) เกรตเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย 42.40 และ 37.21) ต่ำกว่าปริญญาตรี (ค่าเฉลี่ย 42.21 และ 37.81) ปริญญาตรีขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย 44.24 และ 38.40) และแปรปรวนไปตามการสนับสนุนจากครอบครัว ทั้งในกลุ่มรวม (ค่าเฉลี่ย 42.00 และ 39.12) และกลุ่มย่อยทั้งหมด ได้แก่ เพศชาย (ค่าเฉลี่ย 42.02 และ 38.12) เพศหญิง (ค่าเฉลี่ย 41.98 และ 39.92) โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” (ค่าเฉลี่ย 41.85 และ 39.72) โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ (ค่าเฉลี่ย 42.16 และ 38.63) ขนาดเล็ก (ค่าเฉลี่ย 41.85 และ 36.69) ขนาดกลาง (ค่าเฉลี่ย 44.41 และ 39.93) ขนาดใหญ่ (40.94 และ 38.58) ขนาดใหญ่พิเศษ (ค่าเฉลี่ย 41.27 และ 39.06) เกรตเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 (ค่าเฉลี่ย 42.76 และ 39.53) เกรต

เฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย 40.95 และ 38.66) ต่ำกว่าปริญญาดรี (ค่าเฉลี่ย 41.34 และ 38.89) ปริญญาดรีขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย 42.98 และ 39.66)

สรุปได้ว่า 1) พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการสนับสนุนจากครอบครัวในกลุ่มย่อย 1 กลุ่ม ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่ โดยนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวสูง จะมีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะอื่นๆ 2) นักเรียนที่มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนมาก คือ นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 11 กลุ่ม ได้แก่ ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่พิเศษ เกณฑ์เฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 เกณฑ์เฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป ต่ำกว่าปริญญาดรี ปริญญาดรีขึ้นไป 3) นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนมาก คือ นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวสูง พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้งหมด ได้แก่ ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่พิเศษ เกณฑ์เฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 เกณฑ์เฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป ต่ำกว่าปริญญาดรี ปริญญาดรีขึ้นไป

ตาราง 22 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน จำแนกตามตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการสนับสนุนจากสังคมที่พบอิทธิพลเดียวในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	ตัวแปร	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
รวม	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 38.80	ต่ำ = 34.00
	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 38.04	ต่ำ = 34.77
เพศชาย	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 39.46	ต่ำ = 34.74
	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 39.23	ต่ำ = 34.97
เพศหญิง	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 38.44	ต่ำ = 33.36
	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 37.27	ต่ำ = 34.53
โรงเรียนที่จัดการเรียน	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 39.60	ต่ำ = 34.66
การสอนตามนโยบาย	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 38.91	ต่ำ = 35.35
ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลา			
รู้			
โรงเรียนที่จัดการเรียน	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 38.02	ต่ำ = 33.38
การสอนปกติ	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 37.12	ต่ำ = 34.29

ตาราง 22 (ต่อ)

กลุ่ม	ตัวแปร	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ	
ขนาดเล็ก	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 40.01	ต่ำ = 36.09
	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 40.38	ต่ำ = 35.72
ขนาดกลาง	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 41.04	ต่ำ = 35.87
	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 40.63	ต่ำ = 36.28
ขนาดใหญ่	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 37.30	ต่ำ = 32.90
	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 36.84	ต่ำ = 33.35
ขนาดใหญ่พิเศษ	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 38.07	ต่ำ = 32.71
	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 36.55	ต่ำ = 34.23
เกรดเฉลี่ยสะสม	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 38.56	ต่ำ = 33.79
น้อยกว่า 2.97	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 37.90	ต่ำ = 34.45
เกรดเฉลี่ยสะสม	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 39.26	ต่ำ = 34.18
2.97 ขึ้นไป	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 38.36	ต่ำ = 35.08
ต่ำกว่าปริญญาตรี	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 37.97	ต่ำ = 33.52
	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 37.13	ต่ำ = 34.37
ปริญญาตรีขึ้นไป	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 40.19	ต่ำ = 34.88
	การสนับสนุนจากครอบครัว	สูง = 39.39	ต่ำ = 35.69

จากตาราง 17 พบว่า คะแนนพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ด้านการแสวงหาความรู้ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการสนับสนุนจากครอบครัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาจากตัวแปรอิสระที่ละตัวของคะแนนพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (ตาราง 17) และตามค่าเฉลี่ย (ตาราง 22) พบว่า คะแนนด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองแปรปรวนไปตามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทั้งในกลุ่มรวม (ค่าเฉลี่ย 38.80 และ 34.00) และกลุ่มย่อยทั้งหมด ได้แก่ เพศชาย (ค่าเฉลี่ย 39.46 และ 34.74) เพศหญิง (ค่าเฉลี่ย 38.44 และ 33.36) โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” (ค่าเฉลี่ย 39.60 และ 34.66) โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ (ค่าเฉลี่ย 38.02 และ 33.38) ขนาดเล็ก (ค่าเฉลี่ย 40.01 และ 36.09) ขนาดกลาง (ค่าเฉลี่ย 41.04 และ 35.87) ขนาดใหญ่ (ค่าเฉลี่ย 37.30 และ 32.90) ขนาดใหญ่พิเศษ (ค่าเฉลี่ย 38.07 และ 32.71) เกรดเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 (ค่าเฉลี่ย 38.56 และ 33.79) เกรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย 39.26 และ 34.18) ต่ำกว่าปริญญาตรี (ค่าเฉลี่ย

37.97 และ 33.52) ปฏิญญาตรีขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย 40.19 และ 34.88) และแปรปรวนไปตามการสนับสนุนจากครอบครัว ทั้งในกลุ่มรวม (ค่าเฉลี่ย 38.04 และ 34.00) และกลุ่มย่อยทั้งหมด ได้แก่ เพศชาย (ค่าเฉลี่ย 39.23 และ 34.97) เพศหญิง (ค่าเฉลี่ย 37.27 และ 34.53) โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” (ค่าเฉลี่ย 38.91 และ 35.35) โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ (ค่าเฉลี่ย 37.12 และ 34.29) ขนาดเล็ก (ค่าเฉลี่ย 40.38 และ 35.72) ขนาดกลาง (ค่าเฉลี่ย 40.63 และ 36.28) ขนาดใหญ่ (ค่าเฉลี่ย 36.84 และ 33.35) ขนาดใหญ่พิเศษ (ค่าเฉลี่ย 36.55 และ 34.23) เกรตเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 (ค่าเฉลี่ย 37.90 และ 34.45) เกรตเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย 38.36 และ 35.08) ต่ำกว่าปฏิญญาตรี (ค่าเฉลี่ย 37.13 และ 34.37) ปฏิญญาตรีขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย 39.39 และ 35.69)

สรุปได้ว่า 1) ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการสนับสนุนจากครอบครัวต่อพฤติกรรมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทั้งในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย 2) นักเรียนที่มีพฤติกรรมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมาก คือ นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้งหมด ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่พิเศษ เกรตเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 เกรตเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป ต่ำกว่าปฏิญญาตรี ปฏิญญาตรีขึ้นไป 3) นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมาก คือ นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวสูง พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้งหมด ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่พิเศษ เกรตเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 เกรตเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป ต่ำกว่าปฏิญญาตรี ปฏิญญาตรีขึ้นไป

2.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตนและการมีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนแตกต่างกัน

ในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตนและการมีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนแตกต่างกัน ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะทางชีวสังคม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 23 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ด้านรวม ด้านการตั้งใจเรียน ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ของนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน (ก) และสัมพันธ์ภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (ข) แตกต่างกันทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 12 กลุ่ม ตามลักษณะทางชีวสังคม

กลุ่ม	จำนวน	พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้											
		ด้านรวม				ด้านการตั้งใจเรียน				ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง			
		ก	ข	ก X ข	% ทำนาย	ก	ข	ก X ข	% ทำนาย	ก	ข	ก X ข	% ทำนาย
รวม	919	1.746	177.998**	3.038	18.3	11.260**	161.084**	<1	17.9	<1	137.084**	5.465	14.5
เพศชาย	402	1.568	79.548**	2.627	19.7	<1	73.348**	1.242	17.8		62.502**	3.294	16.9
เพศหญิง	517	9.387**	87.422**	1.658	19.1	23.270**	67.549**	<1	19.0	<1	75.939**	2.087	15.0
โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”	450	<1	87.811**	4.686*	20.0	6.238*	78.984**	<1	18.8	<1	71.387**	8.047**	17.7
โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ	469	1.954	79.314**	<1	16.3	5.524*	76.359**	<1	17.0	<1	54.592**	<1	11.1
ขนาดเล็ก	100	<1	22.115**	1.033	26.9	<1	21.775**	1.202	26.6	1.243	15.776**	<1	21.4
ขนาดกลาง	243	<1	56.701**	<1	22.3	2.049	56.016**	<1	22.3	<1	43.194**	1.113	18.4
ขนาดใหญ่	231	<1	25.425**	2.036	12.5	2.862	17.122**	2.126	10.8	<1	24.494**	1.353	10.8
ขนาดใหญ่พิเศษ	345	7.377**	73.680**	3.668	22.1	12.292**	66.923**	<1	22.1	2.017	52.344**	2.016	15.8
เกรดเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97	518	6.052*	88.531**	<1	16.7	12.608**	73.165**	<1	15.9	1.131	73.652**	1.041	13.3
เกรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป	401	2.785	65.551**	3.859	20.2	<1	67.273**	<1	18.2	5.682*	45.603**	7.216	17.5
ต่ำกว่าปริญญาตรี	592	1.710	89.543**	1.438	15.2	6.162*	81.042**	<1	14.7	<1	66.536**	3.566	11.8
ปริญญาตรีขึ้นไป	327	<1	89.478**	1.354	23.8	6.027*	80.849**	<1	23.8	1.215	71.899**	1.455	19.6

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 23 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้พิจารณาตัวแปรที่ละ 2 ตัวแปร คือ ลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนและการมีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะทางชีวสังคม 12 กลุ่ม (ตาราง 22) ผู้วิจัยแบ่งตัวแปรออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่ กลุ่มสูงกว่าค่าเฉลี่ยและกลุ่มต่ำกว่าค่าเฉลี่ย มีตัวแปรตามคือ **พฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ในด้านรวม** พบว่า คะแนนพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนและการมีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกลุ่มย่อย 1 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”

เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนน**พฤติกรรมไฝ่เรียนรู้รายด้าน** คือ ด้านการตั้งใจเรียน และด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง พบว่า ด้านการตั้งใจเรียนไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนและการมีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง พบว่า คะแนนพฤติกรรมแสวงหาด้วยตนเองความรู้แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนและการมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

เมื่อพิจารณาจากตัวแปรอิสระที่ละตัวของคะแนน**พฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ในด้านรวม** พบว่า คะแนนของพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ในด้านรวมแปรปรวนไปตามลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน ในกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม ได้แก่ เพศหญิง ขนาดใหญ่พิเศษ เกดเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 และแปรปรวนไปตามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้งหมด ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่พิเศษ เกดเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 เกดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีขึ้นไป

เมื่อพิจารณาจากตัวแปรอิสระที่ละตัวของคะแนน**พฤติกรรมไฝ่เรียนรู้รายด้าน** คือ ด้านการตั้งใจเรียน และด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง พบว่า คะแนนด้านการตั้งใจเรียนแปรปรวนไปตามลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 7 กลุ่ม ได้แก่ เพศหญิง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ ขนาดใหญ่พิเศษ เกดเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 เกดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีขึ้นไป และแปรปรวนไปตามสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้งหมด ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่พิเศษ เกดเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 เกดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีขึ้นไป ส่วนคะแนนด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองแปรปรวนไปตามลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน ในกลุ่มย่อย 1 กลุ่ม ได้แก่ เกดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป และ

แปรปรวนไปตามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้งหมด ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่พิเศษ เกณฑ์เฉลี่ยสะสม น้อยกว่า 2.97 เกณฑ์เฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีขึ้นไป

ตาราง 24 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ (ด้านรวม) ของนักเรียน จำแนกตามตัวแปรลักษณะมุงอนาคต – ควบคุมตนและการมีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนที่พบอิทธิพลเดียว ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	ตัวแปร	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
รวม	ลักษณะมุงอนาคต-ควบคุมตน	สูง = 77.03	ต่ำ = 75.94
	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	สูง = 81.98	ต่ำ = 70.99
เพศชาย	ลักษณะมุงอนาคต-ควบคุมตน	สูง = 77.79	ต่ำ = 76.18
	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	สูง = 82.70	ต่ำ = 71.27
เพศหญิง	ลักษณะมุงอนาคต-ควบคุมตน	สูง = 77.62	ต่ำ = 74.19
	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	สูง = 81.14	ต่ำ = 70.67
โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้	ลักษณะมุงอนาคต-ควบคุมตน	สูง = 77.62	ต่ำ = 76.51
	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	สูง = 82.85	ต่ำ = 71.28
โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ	ลักษณะมุงอนาคต-ควบคุมตน	สูง = 76.59	ต่ำ = 75.02
	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	สูง = 80.80	ต่ำ = 70.82
ขนาดเล็ก	ลักษณะมุงอนาคต-ควบคุมตน	สูง = 76.76	ต่ำ = 75.12
	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	สูง = 82.16	ต่ำ = 69.72
ขนาดกลาง	ลักษณะมุงอนาคต-ควบคุมตน	สูง = 79.47	ต่ำ = 78.86
	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	สูง = 85.82	ต่ำ = 72.50

ตาราง 24 (ต่อ)

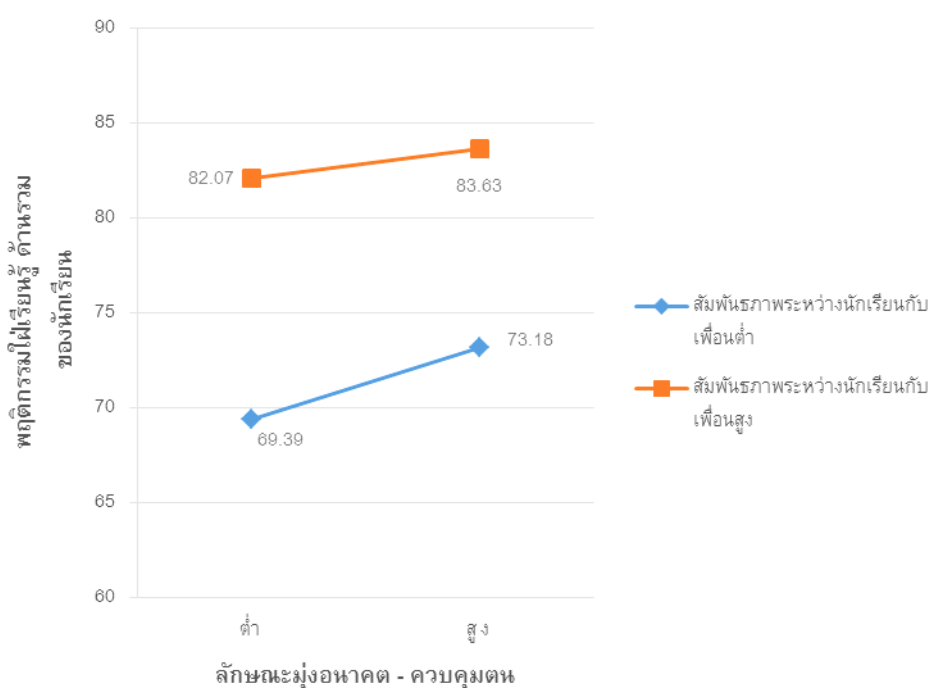
กลุ่ม	ตัวแปร	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ พฤติกรรมไฝ่เรียนรู้	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
ขนาดใหญ่	ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน	สูง = 75.47	ต่ำ = 73.92
	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	สูง = 79.12	ต่ำ = 70.27
ขนาดใหญ่พิเศษ	ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน	สูง = 77.01	ต่ำ = 73.70
	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	สูง = 80.58	ต่ำ = 70.13
เกรดเฉลี่ยสะสม น้อยกว่า 2.97	ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน	สูง = 76.44	ต่ำ = 74.20
	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	สูง = 80.75	ต่ำ = 69.89
เกรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป	ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน	สูง = 78.18	ต่ำ = 75.47
	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	สูง = 82.01	ต่ำ = 71.64
ต่ำกว่าปริญญาตรี	ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน	สูง = 75.86	ต่ำ = 74.56
	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	สูง = 79.92	ต่ำ = 70.51
ปริญญาตรีขึ้นไป	ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน	สูง = 79.11	ต่ำ = 78.23
	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	สูง = 85.37	ต่ำ = 71.97

จากตาราง 23 พบความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ ด้านรวมพิจารณาตัวแปรที่ละ 2 ตัวแปร คือ ลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะทางชีวสังคม 12 กลุ่ม พบว่า คะแนนพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกลุ่มย่อย 1 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” เมื่อทำการเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ (Scheffé) (ตาราง 25 และภาพประกอบ 10) พบผลดังรายละเอียดคือ 1) นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนต่ำ ถ้ามีสัมพันธภาพกับเพื่อนสูง จะมีพฤติกรรมไฝ่รู้มากกว่านักเรียนที่มีสัมพันธภาพกับเพื่อนต่ำ 2) นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนสูง และมีสัมพันธภาพกับเพื่อนสูงทั้งสองด้าน จะมีพฤติกรรมไฝ่รู้มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน และสัมพันธภาพกับเพื่อนต่ำทั้งสองด้าน

ตาราง 25 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมไม่เรียนรู้ ด้านรวมของนักเรียน เมื่อพิจารณาตามลักษณะมุงอนาคต – ควบคุมตน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ในกลุ่มโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” จำนวน 450 คน

ลักษณะมุงอนาคต – ควบคุมตน	สัมพันธภาพ ระหว่างนักเรียน กับเพื่อน	จำนวน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	22	21	11
					(82.07)	(73.18)	(69.39)
ต่ำ	สูง	138	12	83.63	1.56	10.45	14.24*
สูง	สูง	125	22	82.07		8.89	12.68*
สูง	ต่ำ	61	21	73.18			3.79
ต่ำ	ต่ำ	126	11	69.39			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ภาพประกอบ 10 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมไม่เรียนรู้ ด้านรวมของนักเรียน เมื่อพิจารณาตามลักษณะมุงอนาคต – ควบคุมตนและสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนของกลุ่มโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”

เมื่อพิจารณาจากตัวแปรอิสระที่ละตัวของคะแนนพฤติกรรมไม่เรียนรู้ในด้านรวม (ตาราง 23) และตามค่าเฉลี่ย (ตาราง 24) พบว่า คะแนนของพฤติกรรมไม่เรียนรู้ในด้านรวมแปรปรวนไป

ตามลักษณะมุงอนาคต – ควบคุมตน ในกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม ได้แก่ เพศหญิง (ค่าเฉลี่ย 77.62 และ 74.19) ขนาดใหญ่พิเศษ (ค่าเฉลี่ย 77.01 และ 73.70) เกรตเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 (ค่าเฉลี่ย 78.18 และ 75.47) และแปรปรวนไปตามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ทั้งในกลุ่มรวม (ค่าเฉลี่ย 81.98 และ 70.99) และกลุ่มย่อยทั้งหมด ได้แก่ เพศชาย (ค่าเฉลี่ย 82.70 และ 71.27) เพศหญิง (ค่าเฉลี่ย 81.14 และ 70.67) โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” (ค่าเฉลี่ย 82.85 และ 71.28) โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ (ค่าเฉลี่ย 80.80 และ 70.82) ขนาดเล็ก (ค่าเฉลี่ย 82.16 และ 69.72) ขนาดกลาง (ค่าเฉลี่ย 85.82 และ 72.50) ขนาดใหญ่ (ค่าเฉลี่ย 79.12 และ 70.27) ขนาดใหญ่พิเศษ (ค่าเฉลี่ย 80.58 และ 70.13) เกรตเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 (ค่าเฉลี่ย 82.01 และ 71.64) เกรตเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย 80.75 และ 69.89) ต่ำกว่าปริญญาตรี (ค่าเฉลี่ย 79.92 และ 70.51) ปริญญาตรีขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย 85.37 และ 71.97)

สรุปได้ว่า 1) พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุงอนาคต – ควบคุมตน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ในกลุ่มย่อย 1 กลุ่ม ได้แก่ โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โดยนักเรียนที่มีลักษณะมุงอนาคต – ควบคุมตนต่ำ แต่มีสัมพันธภาพกับเพื่อนสูง จะมีพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะอื่นๆ 2) นักเรียนที่มีพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้มาก คือ นักเรียนที่มีลักษณะมุงอนาคต – ควบคุมตนสูง พบในกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม ได้แก่ เพศหญิง ขนาดใหญ่พิเศษ เกรตเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 3) นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้มาก คือ นักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนสูง พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้งหมด ได้แก่ ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่พิเศษ เกรตเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 เกรตเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีขึ้นไป

ตาราง 26 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ด้านการตั้งใจเรียนของนักเรียน จำแนกตามตัวแปรลักษณะมุงอนาคต – ความคุมตนและการมีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนที่พบอิทธิพลเดียว ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	ตัวแปร	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ด้านการตั้งใจเรียน	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
รวม	ลักษณะมุงอนาคต-ควบคุมตน	สูง = 41.02	ต่ำ = 35.61
	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	สูง = 42.98	ต่ำ = 37.65
เพศชาย	ลักษณะมุงอนาคต-ควบคุมตน	สูง = 40.21	ต่ำ = 39.84
	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	สูง = 42.77	ต่ำ = 37.27
เพศหญิง	ลักษณะมุงอนาคต-ควบคุมตน	สูง = 41.85	ต่ำ = 39.06
	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	สูง = 42.84	ต่ำ = 38.08
โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้	ลักษณะมุงอนาคต-ควบคุมตน	สูง = 41.14	ต่ำ = 39.62
	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	สูง = 43.09	ต่ำ = 37.67
โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ	ลักษณะมุงอนาคต-ควบคุมตน	สูง = 40.94	ต่ำ = 39.55
	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	สูง = 42.83	ต่ำ = 37.65
ขนาดเล็ก	ลักษณะมุงอนาคต-ควบคุมตน	สูง = 39.34	ต่ำ = 39.14
	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	สูง = 42.19	ต่ำ = 36.29
ขนาดกลาง	ลักษณะมุงอนาคต-ควบคุมตน	สูง = 42.14	ต่ำ = 40.87
	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	สูง = 44.83	ต่ำ = 38.18
ขนาดใหญ่	ลักษณะมุงอนาคต-ควบคุมตน	สูง = 40.51	ต่ำ = 39.03
	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	สูง = 41.57	ต่ำ = 37.96
ขนาดใหญ่พิเศษ	ลักษณะมุงอนาคต-ควบคุมตน	สูง = 41.06	ต่ำ = 38.74
	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	สูง = 42.60	ต่ำ = 37.20
เกรดเฉลี่ยสะสม	ลักษณะมุงอนาคต-ควบคุมตน	สูง = 41.82	ต่ำ = 39.79

ตาราง 26 (ต่อ)

กลุ่ม	ตัวแปร	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ด้านการตั้งใจเรียน	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
น้อยกว่า 2.97	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	สูง = 43.25	ต่ำ = 38.35
เกรดเฉลี่ยสะสม	ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน	สูง = 39.51	ต่ำ = 39.18
2.97 ขึ้นไป	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	สูง = 42.07	ต่ำ = 36.62
ต่ำกว่าปริญญาตรี	ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน	สูง = 40.40	ต่ำ = 39.14
	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	สูง = 42.07	ต่ำ = 37.48
ปริญญาตรีขึ้นไป	ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน	สูง = 42.13	ต่ำ = 40.35
	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	สูง = 44.49	ต่ำ = 37.99

จากตาราง 26 พบว่า คะแนนพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ด้านการตั้งใจเรียนไม่แปรปรวนไปตาม ปฏิสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการสนับสนุนจากครอบครัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาจากตัวแปรอิสระที่ละตัวของคะแนนพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ด้านการตั้งใจเรียน (ตาราง 23) และตามค่าเฉลี่ย (ตาราง 26) พบว่า คะแนนด้านการตั้งใจเรียนแปรปรวนไปตามลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน ทั้งในกลุ่มรวม (ค่าเฉลี่ย 41.02 และ 35.61) และกลุ่มย่อย 7 กลุ่ม ได้แก่ เพศหญิง (ค่าเฉลี่ย 41.85 และ 39.05) โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” (ค่าเฉลี่ย 41.14 และ 39.62) โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ (ค่าเฉลี่ย 40.94 และ 39.55) ขนาดใหญ่พิเศษ (ค่าเฉลี่ย 41.06 และ 38.74) เกรดเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 (ค่าเฉลี่ย 41.82 และ 39.79) เกรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย 39.51 และ 39.18) ต่ำกว่าปริญญาตรี (ค่าเฉลี่ย 40.40 และ 39.14) ปริญญาตรีขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย 42.13 และ 40.35) และแปรปรวนไปตาม สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ทั้งในกลุ่มรวม (ค่าเฉลี่ย 42.98 และ 37.65) และกลุ่มย่อย ทั้งหมด ได้แก่ เพศชาย (ค่าเฉลี่ย 42.77 และ 37.27) เพศหญิง (ค่าเฉลี่ย 42.84 และ 38.08) โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” (ค่าเฉลี่ย 43.09 และ 37.67) โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ (ค่าเฉลี่ย 42.83 และ 37.65) ขนาดเล็ก (ค่าเฉลี่ย 42.19 และ 36.29) ขนาดกลาง (ค่าเฉลี่ย 44.83 และ 38.18) ขนาดใหญ่ (ค่าเฉลี่ย 41.57 และ 37.96) ขนาดใหญ่พิเศษ (ค่าเฉลี่ย 42.60 และ 37.20) เกรดเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 (ค่าเฉลี่ย 43.25 และ

38.35) เกเรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย 42.07 และ 36.62) ต่ำกว่าปริญญาดรี (ค่าเฉลี่ย 42.07 และ 37.48) ปริญญาดรีขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย 44.49 และ 37.99)

สรุปได้ว่า 1) ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนต่อพฤติกรรมการตั้งใจเรียน ทั้งในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย 2) นักเรียนที่มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนมาก คือ นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนสูง พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 7 กลุ่ม ได้แก่ เพศหญิง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ ขนาดใหญ่พิเศษ เกเรดเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 เกเรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป ต่ำกว่าปริญญาดรี ปริญญาดรีขึ้นไป 3) นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนมาก คือ นักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนสูง พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้งหมด ได้แก่ ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่พิเศษ เกเรดเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 เกเรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป ต่ำกว่าปริญญาดรี ปริญญาดรีขึ้นไป

ตาราง 27 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน จำแนกตามตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนและการมีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนที่พบอิทธิพลเดียว ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

กลุ่ม	ตัวแปร	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ด้านการแสวงหา ความรู้ด้วยตนเอง	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
รวม	ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน	สูง = 36.33	ต่ำ = 36.00
	สัมพันธภาพที่ดีระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	สูง = 38.99	ต่ำ = 33.34
เพศชาย	ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน	สูง = 37.57	ต่ำ = 36.34
	สัมพันธภาพที่ดีระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	สูง = 39.92	ต่ำ = 33.99
เพศหญิง	ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน	สูง = 35.76	ต่ำ = 35.12
	สัมพันธภาพที่ดีระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	สูง = 38.30	ต่ำ = 32.59
โรงเรียนที่จัดการเรียน การสอนตามนโยบาย ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลา รู้	ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน	สูง = 36.89	ต่ำ = 36.48
	สัมพันธภาพที่ดีระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	สูง = 39.75	ต่ำ = 33.61

ตาราง 27 (ต่อ)

กลุ่ม	ตัวแปร	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรม ไฝ่เรียนรู้ ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
โรงเรียนที่จัดการเรียน การสอนปกติ	ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน	สูง = 35.65	ต่ำ = 35.47
	สัมพันธภาพที่ดีระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	สูง = 37.96	ต่ำ = 33.16
ขนาดเล็ก	ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน	สูง = 37.61	ต่ำ = 35.78
	สัมพันธภาพที่ดีระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	สูง = 39.96	ต่ำ = 33.43
ขนาดกลาง	ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน	สูง = 37.99	ต่ำ = 37.32
	สัมพันธภาพที่ดีระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	สูง = 40.99	ต่ำ = 34.32
ขนาดใหญ่	ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน	สูง = 34.96	ต่ำ = 34.88
	สัมพันธภาพที่ดีระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	สูง = 37.51	ต่ำ = 32.31
ขนาดใหญ่พิเศษ	ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน	สูง = 35.95	ต่ำ = 34.96
	สัมพันธภาพที่ดีระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	สูง = 37.97	ต่ำ = 32.93
เกรดเฉลี่ยสะสม น้อยกว่า 2.97	ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน	สูง = 36.36	ต่ำ = 35.68
	สัมพันธภาพที่ดีระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	สูง = 38.75	ต่ำ = 33.28
เกรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป	ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน	สูง = 36.93	ต่ำ = 35.01
	สัมพันธภาพที่ดีระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	สูง = 38.68	ต่ำ = 33.26
ต่ำกว่าปริญญาตรี	ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน	สูง = 35.45	ต่ำ = 35.42
	สัมพันธภาพที่ดีระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	สูง = 37.85	ต่ำ = 33.03
ปริญญาตรีขึ้นไป	ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน	สูง = 37.87	ต่ำ = 36.97
	สัมพันธภาพที่ดีระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน	สูง = 40.87	ต่ำ = 33.97

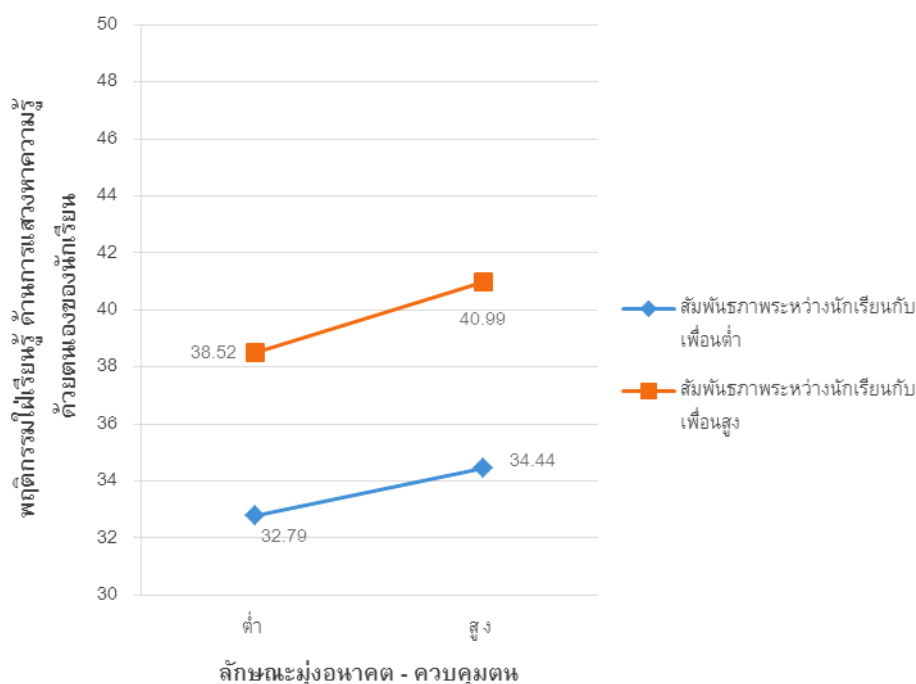
จากตาราง 27 พบความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง พิจารณาตัวแปรที่ละ 2 ตัวแปร คือ ลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะทางชีวสังคม 12 กลุ่ม พบว่า คะแนนพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองแปรปรวนไปตาม

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในกลุ่มย่อย 1 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” เมื่อทำการเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ (Scheffé) (ตาราง 24 และภาพประกอบ 11) พบผลดังรายละเอียดคือ 1) นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนต่ำ ถ้ามีสัมพันธภาพกับเพื่อนสูงจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนสูง แต่มีสัมพันธภาพกับเพื่อนต่ำ 2) นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนต่ำ ถ้ามีสัมพันธภาพกับเพื่อนสูง จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมากกว่านักเรียนที่มีสัมพันธภาพกับเพื่อนต่ำ

ตาราง 28 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมไม่เรียนรู้ ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียน เมื่อพิจารณาตามลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ในกลุ่มโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” จำนวน 450 คน

ลักษณะมุ่งอนาคต — ควบคุมตน	สัมพันธภาพที่ดี ระหว่างนักเรียน กับเพื่อน				22	21	11
		จำนวน	รหัส	ค่าเฉลี่ย	(38.52)	(34.44)	(32.79)
ต่ำ	สูง	138	12	40.99	2.47	6.55*	8.20*
สูง	สูง	125	22	38.52		4.08	5.73
สูง	ต่ำ	61	21	34.44			1.65
ต่ำ	ต่ำ	126	11	32.79			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ภาพประกอบ 11 แสดงปฏิสัมพันธ์ของคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ด้านการแสวงหาความรู้ ด้วยตนเองของนักเรียน พิจารณาตามลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนและสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ของกลุ่มโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”

เมื่อพิจารณาจากตัวแปรอิสระที่ละตัวของคะแนนพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (ตาราง 23) และตามค่าเฉลี่ย (ตาราง 26) พบว่า คะแนนด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองแปรปรวนไปตามลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน ในกลุ่มย่อย 1 กลุ่ม ได้แก่ เกรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย 36.93 และ 35.01) และแปรปรวนไปตามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ทั้งในกลุ่มรวม (ค่าเฉลี่ย 38.99 และ 33.34) และกลุ่มย่อยทั้งหมด ได้แก่ เพศชาย (ค่าเฉลี่ย 39.92 และ 33.99) เพศหญิง (ค่าเฉลี่ย 38.30 และ 32.59) โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” (ค่าเฉลี่ย 39.75 และ 33.61) โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ (ค่าเฉลี่ย 37.96 และ 33.16) ขนาดเล็ก (ค่าเฉลี่ย 39.96 และ 33.43) ขนาดกลาง (ค่าเฉลี่ย 40.99 และ 34.32) ขนาดใหญ่ (ค่าเฉลี่ย 37.51 และ 32.31) ขนาดใหญ่พิเศษ (ค่าเฉลี่ย 37.97 และ 32.93) เกรดเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 (ค่าเฉลี่ย 38.75 และ 33.28) เกรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย 38.68 และ 33.26) ต่ำกว่าปริญญาตรี (ค่าเฉลี่ย 37.85 และ 33.03) ปริญญาตรีขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย 40.87 และ 33.97)

สรุปได้ว่า 1) พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ในกลุ่มย่อย 1 กลุ่ม ได้แก่ โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โดยนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนต่ำและมีสัมพันธภาพกับ

เพื่อนสูง จะมีพฤติกรรมแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะอื่น ๆ

2) นักเรียนที่มีพฤติกรรมแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมาก คือ นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนสูง พบในกลุ่มย่อย 1 กลุ่ม ได้แก่ เกรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้น 3) นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนที่มีพฤติกรรมแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมาก คือ นักเรียนที่มีสัมพันธภาพกับเพื่อนสูง พบในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้งหมด ได้แก่ ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่พิเศษ เกรดเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 เกรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป ต่ำกว่า ปริญญาตรี ปริญญาตรีขึ้นไป

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้น (Hierarchical Multiple Regression Analysis)

3.1 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้น เพื่อทำนายพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ด้านรวมและด้านย่อย 2 ด้าน (ด้านการตั้งใจเรียน และด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ด้วยกลุ่มตัวแปรปัจจัยทางจิต (แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้) และกลุ่มตัวแปรปัจจัยทางสังคม (การสนับสนุนจากครอบครัว บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน) เป็นตัวทำนาย

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้เป็นการนำเสนอผลการทำนายพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ทั้งด้านรวมและด้านย่อย 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการตั้งใจเรียน ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ด้วยกลุ่มตัวแปรปัจจัยทางจิต 3 ตัวแปร ประกอบด้วย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้และกลุ่มตัวแปรปัจจัยทางสังคมจำนวน 3 ตัวแปร ประกอบด้วย การสนับสนุนจากครอบครัว บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน รวม 6 ตัวแปร เพื่อตอบสนองมติฐานข้อที่ 4 ว่า กลุ่มตัวแปรปัจจัยทางจิต และกลุ่มตัวแปรปัจจัยทางสังคมสามารถทำนายพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ทั้งด้านรวมและด้านย่อยได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ก่อนทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้น ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น โดยมุ่งตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระมีค่าความสัมพันธ์กันสูงมากกว่า .85 จะทำให้เกิดภาวะร่วมเส้นตรง (Multicollinearity) (Kline. 2005) พบว่า ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ไม่เกิน .85 (ตาราง 36 ภาคผนวก ก)

ตาราง 29 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้นของปัจจัยทางจิตและสังคมเพื่อทำนายไฝ่เรียนรู้ (ด้านรวม) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นทั้งใน
กลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 12 กลุ่ม

พฤติกรรมไฝ่เรียนรู้	จำนวน (คน)	ลำดับที่ 1 (ปัจจัยทางจิต 1-3)			ลำดับที่ 2 (ปัจจัยทางสังคม 4-6)			R Square Change
		% ทำนาย	ตัวทำนายที่มี นัยสำคัญ	เบต้า	% ทำนาย	ตัวทำนายที่มี นัยสำคัญ	เบต้า	
รวม	919	39.9	3,1,2	.451, .271, -.071	41.8	3,1,6,2	.336, .254, .169, -.059	1.9**
เพศชาย	402	42.1	3,1,2	.496, .332, -.134	44.4	3,1,6	.375, .227, .205	2.3**
เพศหญิง	517	39.9	3,1	.408, .289	41.8	3,1,6	.306, .266, .151	1.9**
โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตาม นโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้	450	42.2	3,1,2	.483, .271, -.104	44.0	3,1,6,2	.385, .264, .172, -.087	1.8**
โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ	469	37.9	3,1	.409, .284,	39.8	3,1,6	.283, .260, .160	1.9**
ขนาดเล็ก	100	35.7	3,1	.431, .237	47.1	6,3	.407, .267	11.4**
ขนาดกลาง	243	49.1	3,1,2	.610, .156, -.107	49.7	3,1	.504, .151	0.7
ขนาดใหญ่	231	36.0	3,1	.442, .237	37.4	3,1,6	.356, .232, .160	1.4
ขนาดใหญ่พิเศษ	345	41.6	1,3	.416, .284	43.6	1,6,3	.393, .180, .176	2.1**
เกรดเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97	518	43.7	3,1,2	.494, .265, -.078	45.6	3,2,6	.374, .249, .137	1.9**
เกรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป	401	33.9	3,1	.395, .262	36.5	3,1,6	.297, .239, .215	2.6**
ต่ำกว่าปริญญาดรี	592	35.8	3,1	.411, .266	37.2	3,1,6	.326, .247, .148	1.3**
ปริญญาดรีขึ้นไป	327	46.4	3,1	.491, -.304	49.5	3,1,6	.361, .297, .206	3.2**

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หมายเหตุ R Square Change = เปอร์เซนต์ที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อเพิ่มชุดทำนายเข้าไปใหม่ ขณะที่ชุดตัวทำนายเดิมถูกควบคุมให้คงที่
ชุดตัวทำนายลำดับที่ 1: 1=แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 2=ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน 3=เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้
ชุดตัวทำนายลำดับที่ 2: 4=การสนับสนุนจากครอบครัว 5=บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน 6=สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 29 พบว่า เมื่อนำคะแนนของพฤติกรรมไม่เรียนรู้ ด้านรวม มาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้น (Hierarchical Multiple Regression Analysis) โดยใช้ชุดตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะ 3 ตัวแปรเป็นกลุ่มตัวทำนายลำดับที่ 1 ผลปรากฏว่าปัจจัยจิตลักษณะ 3 ตัวแปร ทำนายพฤติกรรมไม่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 39.9 มีตัวทำนายที่สำคัญ คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน (ค่าเบต้า .451, .271 และ -.071 ตามลำดับ) และในกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคมทำนายได้ระหว่าง 33.9 ถึง 49.1 โดยทำนายสูงสุดในกลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง มีตัวทำนายที่สำคัญคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน (ค่าเบต้า .614, .156 และ -.107 ตามลำดับ) และตัวทำนายได้ต่ำสุดเป็นเกรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป มีตัวทำนายที่สำคัญคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้ และลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน (ค่าเบต้า .395 และ .262) และเมื่อนำตัวทำนายกลุ่มปัจจัยทางสังคม 3 ตัวแปรเพิ่มเข้ามาเป็นชุดทำนายลำดับที่ 2 เพื่อทำการควบคุมอิทธิพลของตัวแปรลำดับที่ 1 ให้คงที่ ปรากฏว่าชุดปัจจัยทางสังคม ทำนายพฤติกรรมไม่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกลุ่มรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.9 โดยมีตัวทำนายที่สำคัญคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน (ค่าเบต้า .336, .254, .169 และ -.059 ตามลำดับ) และในกลุ่มย่อยทุกประเภทสามารถทำนายได้เพิ่มขึ้นระหว่างร้อยละ 0.7 ถึง ร้อยละ 11.4 โดยทำนายเพิ่มขึ้นสูงสุดในกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็กมีตัวทำนายที่สำคัญคือ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้ (ค่าเบต้า .407 และ .267 ตามลำดับ) ทำนายได้เพิ่มขึ้นต่ำที่สุดโรงเรียนขนาดกลาง มีตัวทำนายที่สำคัญ คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ค่าเบต้า .504 และ .151 ตามลำดับ)

ตาราง 30 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้นของปัจจัยทางจิตและสังคมเพื่อทำนายพฤติกรรมไม่เรียนรู้ ด้านการตั้งใจเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้นทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 12 กลุ่ม

พฤติกรรมไม่เรียนรู้ ด้านการตั้งใจเรียน	จำนวน (คน)	ลำดับที่ 1 (ปัจจัยทางจิต 1-3)			ลำดับที่ 2 (ปัจจัยทางสังคม 4-6)			R Square Change
		% ทำนาย	ตัวทำนายที่มี นัยสำคัญ	เบต้า	% ทำนาย	ตัวทำนายที่ มีนัยสำคัญ	เบต้า	
รวม	919	36.1	3,1	.363,.291	37.9	1,3,6	.273,.242,.161	1.8**
เพศชาย	402	36.2	3,1	.443,.233	38.8	3,1,6	.322,.226,.217	2.6*
เพศหญิง	517	36.8	1,3,2	.320,.285,.100	38.3	1,3,2,5	.303,.188,.096,.093	1.5**
โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตาม นโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้	450	36.6	3,1	.370,.297	38.2	1,3,6	.289,.267,.178	1.9**
โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ	469	35.1	3,1	.353,.289	37.2	1,3,6	.265,.211,.147	2.1**
ขนาดเล็ก	100	33.8	3	.512	45.8	6,3	.423,.352	11.8**
ขนาดกลาง	243	44.7	3,1	.507,.214	45.8	3,1	.381,.203	1.1
ขนาดใหญ่	231	30.0	3,1	.323,.277	31.0	1,3	.274,.251	1.0
ขนาดใหญ่พิเศษ	345	38.2	1,3	.425,.194	40.8	1,6	.403,.176	2.6**
เกรดเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97	518	36.5	3,1	.382,.288	38.4	1,3,6,5	.270,.259,.093,.092	2.0**
เกรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป	401	31.4	3,1	.337,.278	34.7	1,6,3	.252,.252,.240	3.3**
ต่ำกว่าปริญญาตรี	592	31.8	3,1	.325,.284	33.4	1,3,6	.262,.211,.159	1.7**
ปริญญาตรีขึ้นไป	327	43.0	3,1	.402,.322	45.2	1,3,6	.315,.285,.169	2.2**

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หมายเหตุ R Square Change = เปอร์เซนต์ที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อเพิ่มชุดทำนายเข้าไปใหม่ ขณะที่ชุดตัวทำนายเดิมถูกควบคุมให้คงที่
ชุดตัวทำนายลำดับที่ 1: 1=แรงจูงใจไม่ล้มเหลว 2=ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน 3=เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้
ชุดตัวทำนายลำดับที่ 2: 4=การสนับสนุนจากครอบครัว 5=บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน 6=สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 30 พบว่า เมื่อนำคะแนนของพฤติกรรมไฟเรียนรู้ด้านการตั้งใจเรียน มาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้น (Hierarchical Multiple Regression Analysis) โดยใช้ชุดตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะ 3 ตัวแปรเป็นกลุ่มตัวทำนายลำดับที่ 1 ผลปรากฏว่า ปัจจัยจิตลักษณะ 3 ตัวแปร ทำนายพฤติกรรมไฟเรียนรู้ด้านการตั้งใจเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 36.1 มีตัวทำนายที่สำคัญ คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรียนรู้ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ค่าเบต้า .363, .291 ตามลำดับ) และในกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคม ทำนายได้ระหว่าง 30.0 ถึง 44.3 โดยทำนายสูงสุดในกลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง มีตัวทำนายที่สำคัญ คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรียนรู้ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ค่าเบต้า .507 และ .214 ตามลำดับ) และตัวทำนายได้ต่ำสุดเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีตัวทำนายที่สำคัญคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรียนรู้ และ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ค่าเบต้า .323 และ .277 และเมื่อนำตัวทำนายกลุ่มปัจจัยทางสังคม 3 ตัวแปรเพิ่มเข้ามาเป็นชุดทำนายลำดับที่ 2 เมื่อทำการควบคุมอิทธิพลของตัวแปรลำดับที่ 1 ให้คงที่ ปรากฏว่าชุดปัจจัยทางสังคมทำนายพฤติกรรมไฟเรียนรู้ ด้านการตั้งใจเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกลุ่มรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 37.9 โดยมีตัวทำนายที่สำคัญคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรียนรู้ และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (ค่าเบต้า .273, .242 และ .161 ตามลำดับ) และในกลุ่มย่อยทุกประเภทสามารถทำนายได้เพิ่มขึ้นระหว่างร้อยละ 1.0 ถึง ร้อยละ 11.8 โดยทำนายเพิ่มขึ้นสูงสุดในกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็กมีตัวทำนายที่สำคัญคือ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรียนรู้ (ค่าเบต้า .423, .352) ทำนายได้เพิ่มขึ้นต่ำ ที่สุดโรงเรียนขนาดใหญ่ มีตัวทำนายที่สำคัญ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรียนรู้ (ค่าเบต้า .274 และ .251 ตามลำดับ)

ตาราง 31 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้นของปัจจัยทางจิตและสังคมเพื่อทำนายพฤติกรรมไม่เรียนรู้ ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 12 กลุ่ม

พฤติกรรมไม่เรียนรู้ ด้านการแสวงหาความรู้ด้วย ตนเอง	จำนวน (คน)	ลำดับที่ 1 (ปัจจัยทางจิต 1-3)			ลำดับที่ 2 (ปัจจัยทางสังคม 4-6)			R Square Change
		% ทำนาย	ตัวทำนายที่มี นัยสำคัญ	เบต้า	% ทำนาย	ตัวทำนายที่มี นัยสำคัญ	เบต้า	
รวม	919	33.5	3,2,1	.464,.214,-.135	35.0	3,1,6,2	.371,.200,.151,-.122	1.5**
เพศชาย	402	37.4	3,1,2	.482,.204,-.149	39.0	3,1,6,2	.374,.200,.170,-.129	1.6*
เพศหญิง	517	33.0	3,1,2	.458,.217,-.095	35.0	3,1,6,2	.366,.191,.179,-.089	2.0**
โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตาม นโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้	450	38.4	3,1,2	.520,.216,-.182	39.7	3,1,6,2	.437,.210,.146,-.168	1.3*
โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ	469	29.2	3,1,2	.393,.232,-.090	30.5	3,1,6	.304,.212,.146	1.4**
ขนาดเล็ก	100	31.1	1,3	.331,.311	39.5	6	.342	8.4**
ขนาดกลาง	243	44.2	3,2	.642,-.181	44.7	3,2	.559,-.155	0.5
ขนาดใหญ่	231	31.3	3,1	.475,.168	32.6	3,1,6	.388,.162,.154	1.3
ขนาดใหญ่พิเศษ	345	32.5	1,3	.337,.323	33.9	1,3,6	.317,.260,.154	1.4
เกรดเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97	518	38.8	3,1,2	.523,.205,-.127	40.5	3,1,6,2	.424,.192,.153,-.119	1.7**
เกรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป	401	28.4	3,1,2	.392,.215,-.109	30.0	3,1,6,2	.305,.197,.159,-.094	1.5*
ต่ำกว่าปริญญาดรี	592	29.3	3,1,2	.421,.207,-.109	30.1	3,1,6,2	.358,.195,.115,-.099	0.8
ปริญญาดรีขึ้นไป	327	40.1	3,1,2	.510,.250,-.183	43.5	3,1,6,2	.384,.244,.214,-.157	3.4**

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

หมายเหตุ R Square Change = เปอร์เซนต์ที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อเพิ่มชุดทำนายเข้าไปใหม่ ขณะที่ชุดตัวทำนายเดิมถูกควบคุมให้คงที่
ชุดตัวทำนายลำดับที่ 1: 1=แรงจูงใจไม่ล้มเหลว 2=ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน 3=เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้
ชุดตัวทำนายลำดับที่ 2: 4=การสนับสนุนจากครอบครัว 5=บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน 6=สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 31 พบว่า เมื่อนำคะแนนของพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มาวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้น (Hierarchical Multiple Regression Analysis) โดยใช้ชุดตัวแปรปัจจัยจิตลักษณะ 3 ตัวแปรเป็นกลุ่มตัวทำนายลำดับที่ 1 ผลปรากฏว่าปัจจัยจิตลักษณะ 3 ตัวแปร ทำนายพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 33.5 มีตัวทำนายที่สำคัญ คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ ลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ค่าเบต้า .464, .214, -.135 ตามลำดับ) และในกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคมทำนายได้ระหว่าง 28.4 ถึง 44.2 โดยทำนายสูงสุดในกลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง มีตัวทำนายที่สำคัญคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ และลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน (ค่าเบต้า .642 และ -.181 ตามลำดับ) และตัวทำนายได้ต่ำสุดเป็นกลุ่มเกรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป มีตัวทำนายที่สำคัญคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน (ค่าเบต้า .392, .215 และ -.109 ตามลำดับ) และเมื่อนำตัวทำนายกลุ่มปัจจัยทางสังคม 3 ตัวแปรเพิ่มเข้ามาเป็นชุดทำนายลำดับที่ 2 เมื่อทำการควบคุมอิทธิพลของตัวแปรลำดับที่ 1 ให้คงที่ ปรากฏว่าชุดปัจจัยทางสังคมทำนายพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกลุ่มรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.5 โดยมีตัวทำนายที่สำคัญคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน (ค่าเบต้า .371, .200, .151 และ -.122 ตามลำดับ) และในกลุ่มย่อยทุกประเภทสามารถทำนายได้เพิ่มขึ้นระหว่างร้อยละ 0.5 ถึง ร้อยละ 8.4 โดยทำนายเพิ่มขึ้นสูงสุดในกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็กมีตัวทำนายที่สำคัญคือ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (ค่าเบต้า .342) ทำนายได้เพิ่มขึ้นต่ำที่สุดเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีตัวทำนายที่สำคัญ คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (ค่าเบต้า .388, .162 และ .154 ตามลำดับ)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Correlation)

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ของพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้กับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ใช้วิธีการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Correlation Analysis) ด้วยวิธีสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Correlation)

ตาราง 32 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรตามพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้กับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

ตัวแปร	1	1.1	1.2	1.3	2	2.1	2.2
1. ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21	1						
1.1 ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม	.914**	1					
1.2 ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี	.933**	.706**	1				
1.3. ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน	.762**	.676**	.728**	1			
2. พฤติกรรมไฝ่เรียนรู้	.741**	.643**	.721**	.799**	1		
2.1 พฤติกรรมการตั้งใจเรียน	.613**	.530**	.599**	.670**	.717**	1	
2.2 พฤติกรรมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	.714**	.650**	.667**	.746**	.770**	.724**	1

**มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้อมูลจากตาราง 32 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ต่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ทั้งด้านรวมและด้านย่อยมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยพบว่า พฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .741 ในแต่ละด้านย่อยของพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ พบว่า ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมีความสัมพันธ์สูงสุดกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .714 และด้านการตั้งใจเรียนมีความสัมพันธ์ต่ำที่สุดกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .613

เมื่อวิเคราะห์ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ในด้านย่อย คือ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี และทักษะชีวิตและการทำงาน พบว่า พฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมของชั้นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .643 ในแต่ละด้านย่อยของพฤติกรรมไฝ่เรียนรู้ พบว่า ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมีความสัมพันธ์สูงสุดกับทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .650 และด้านการตั้งใจเรียนมีความสัมพันธ์ต่ำที่สุดกับทักษะด้านการ

เรียนรู้และนวัตกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .530 ส่วนทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี พบว่า พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .721 ในแต่ละด้านย่อยของพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ พบว่า ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมีความสัมพันธ์สูงสุดกับทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .667 และด้านการตั้งใจเรียนมีความสัมพันธ์ต่ำที่สุดกับทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .599 และด้านสุดท้าย คือ ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน พบว่า พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะด้านชีวิตและการทำงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .799 ในแต่ละด้านย่อยของพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ พบว่า ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมีความสัมพันธ์สูงสุดกับทักษะด้านชีวิตและการทำงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .746 และด้านการตั้งใจเรียนมีความสัมพันธ์ต่ำที่สุดกับทักษะด้านชีวิตและการทำงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .670

ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ สรุปได้ว่า พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ทั้งด้านรวมและด้านย่อยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับสูง

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมไฟเรีนรู้และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร” เป็นการวิจัยสหสัมพันธ์เชิงเปรียบเทียบสาเหตุจากปัจจัยทางจิตและปัจจัยทางสังคมว่ามีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมไฟเรีนรู้มากน้อยเพียงใด โดยการวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายการวิจัย 3 ประการ คือ 1. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางจิตและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลกับพฤติกรรมไฟเรีนรู้ ทั้งด้านรวมและด้านย่อยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคม 2. เพื่อศึกษาอำนาจในการทำนายของปัจจัยทางจิตและปัจจัยทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมไฟเรีนรู้ ทั้งด้านรวมและด้านย่อยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคม 3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมไฟเรีนรู้และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (มัธยมศึกษาปีที่ 1-3) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 919 คน

สำหรับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมไฟเรีนรู้ แบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบ ได้แก่ พฤติกรรมการตั้งใจเรียน และพฤติกรรมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ตัวแปรต้น แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มตัวแปรปัจจัยทางจิต 3 ตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจไฟสัมพันธ์ ลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรีนรู้ และกลุ่มตัวแปรปัจจัยทางสังคม 3 ตัวแปร ได้แก่ การสนับสนุนจากครอบครัว บรรยากาศที่ดีในโรงเรียนสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และตัวแปรลักษณะทางชีวสังคม ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ เกรดเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 เกรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป ระดับการศึกษาของผู้ปกครองต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับปริญญาตรีขึ้นไป สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 9 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสอบถามลักษณะทางชีวสังคม (ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน) ตอนที่ 2 แบบวัดพฤติกรรมไฟเรีนรู้ ตอนที่ 3 แบบวัดแรงจูงใจไฟสัมพันธ์ ตอนที่ 4 แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน ตอนที่ 5 แบบวัดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรีนรู้ ตอนที่ 6 การสนับสนุนจากครอบครัว ตอนที่ 7 แบบวัดบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน และตอนที่ 8 แบบวัดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 รวมจำนวนทั้งสิ้น 120 ข้อ

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนแรก เป็นการวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ตามลักษณะทางชีวสังคมของนักเรียนและลักษณะ

ของตัวแปรที่ศึกษา ส่วนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางเพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในกลุ่มลักษณะทางสังคมและตัวแปรกลุ่มลักษณะทางจิตที่ส่งผลต่อพฤติกรรมไฟเรียนรู้ ส่วนที่ 3 เป็นผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้นเพื่อทำนายพฤติกรรมไฟเรียนรู้ด้วยปัจจัยทางจิตและปัจจัยทางสังคม ส่วนที่ 4 เป็นการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมไฟเรียนรู้และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ในบทนี้เป็นสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลตามสมมติฐาน รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

การสรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐาน

จากการประมวลแนวคิดทฤษฎี และการทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมไฟเรียนรู้ ทำให้สามารถตั้งสมมติฐานในการวิจัยได้จำนวน 5 ข้อ ซึ่งทดสอบโดยการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติในบทที่ 4 จนสามารถสรุปผลตามสมมติฐานในแต่ละข้อได้ดังนี้

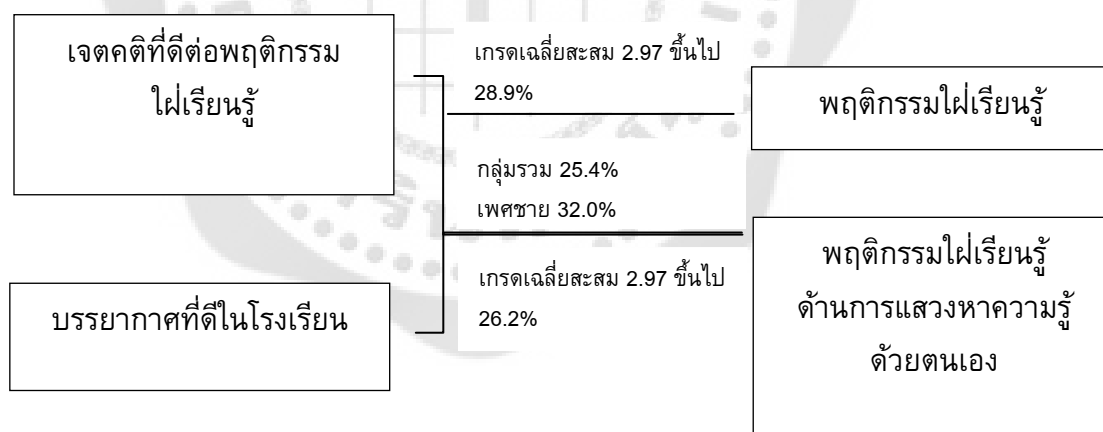
สมมติฐานข้อที่ 1 ระบุว่า “นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรียนรู้สูงและมีบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนสูง จะมีพฤติกรรมไฟเรียนรู้ในด้านรวมและด้านย่อย มากกว่านักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรียนรู้และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนในลักษณะอื่นๆ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคม”

การสรุปสมมติฐานในข้อนี้ มาจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two – way Analysis of Variance) ระหว่าง 1) เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรียนรู้ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรียนรู้ และกลุ่มนักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรียนรู้ต่ำ 2) บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนสูง และกลุ่มนักเรียนที่ได้รับบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนต่ำ ส่วนตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมไฟเรียนรู้ ด้านการตั้งใจเรียน ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยทำการวิเคราะห์ตัวแปรตามทีละด้าน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้พบคะแนนตัวแปรตามมีความแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรียนรู้และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ได้ดังนี้

พฤติกรรมไฟเรียนรู้ด้านรวม ในกลุ่มย่อย 1 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสะสม **2.97 ขึ้นไป** พบว่า นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรียนรู้สูง ถ้าได้รับบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนสูงจะมีพฤติกรรมไฟเรียนรู้มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะอื่นๆ และเมื่อพิจารณาจากตัวแปรอิสระทีละตัวแปร พบว่า คะแนนของพฤติกรรมไฟเรียนรู้ในด้านรวมแปรปรวนไปตามเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรียนรู้ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้งหมด และแปรปรวนไปตามบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย **11 กลุ่ม** (ไม่พบในกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่) ผลการศึกษา

เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมไฝเรียนรู้รายด้าน คือ **ด้านการตั้งใจเรียน** และ**ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง** พบว่า ด้านการตั้งใจเรียนไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฝเรียนรู้และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน แต่เมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระทีละตัวแปร พบว่า คะแนนด้านการตั้งใจเรียนแปรปรวนไปตามเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฝเรียนรู้ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้งหมด และแปรปรวนไปตามบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย **11 กลุ่ม** (ไม่พบในกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่) ส่วนด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฝเรียนรู้และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนทั้งสองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย **2 กลุ่ม** ได้แก่ **กลุ่มเพศชาย** และ**กลุ่มเกรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป** พบว่า นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฝเรียนรู้สูง ถ้าได้รับบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนสูง จะมีพฤติกรรมไฝเรียนรู้ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะอื่นๆ และเมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระทีละตัวแปร พบว่า คะแนนด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองแปรปรวนไปตามเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฝเรียนรู้ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้งหมด และแปรปรวนไปตามบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย **10 กลุ่ม** (ไม่พบในกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่) สรุปผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ภาพประกอบ 12 ผลแสดงปฏิสัมพันธ์แบบสองทางที่สนับสนุนสมมติฐานที่ 1

จากข้อค้นพบดังกล่าว สรุปได้ว่าผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้สนับสนุนสมมติฐานที่ 1 บางส่วน นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฝเรียนรู้สูง ถ้าได้รับบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนสูง จะมีพฤติกรรมไฝเรียนรู้ทั้งด้านรวมและด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของงามตา วินิตานนท์ (2535) อธิบายว่า เจตคติ คือจิตลักษณะประเภทหนึ่งของบุคคล เกิดจากการเรียนรู้เชิงประเมินค่าเกี่ยวกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดว่ามีประโยชน์หรือ

โทษ ทำให้มีความรู้สึกโน้มน้าวใจไปทางชอบหรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจต่อสิ่งนั้นๆ เป็นความคิดเห็น ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น สิ่งของ สิ่งมีชีวิต หรือสถานการณ์ต่างๆ และสจวร์ต ไค้ดตระกูล (2541: 246) กล่าวว่าเจตคติ หมายถึง การกระทำที่หันเหเข้าหาหรือถอยหนีวัตถุ ความคิดรวบยอดหรือสถานการณ์ต่างๆ เป็นความพร้อมก่อนที่จะตัดสินใจให้ตอบสนองต่อลักษณะของวัตถุความคิดรวบยอดหรือสถานการณ์ที่ตนเองเข้าไปเกี่ยวข้องหรือมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสนองตอบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งเร้า ซึ่งอาจจะมีทั้งคน วัตถุสิ่งของ หรือความคิด (Ideas) ซึ่งถ้าบุคคลมีเจตคติทางบวกต่อสิ่งใดก็จะมีพฤติกรรมที่จะพร้อมเผชิญกับสิ่งนั้น แต่หากมีเจตคติทางลบก็จะทำให้เกิดพฤติกรรมหลีกเลี่ยง

ส่วนการได้รับบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนละเมียด ลิมอักษร (2519) ได้กล่าวว่าโรงเรียนเป็นสถานที่ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การศึกษาแก่เด็กโดยตรง สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนจึงเป็นบรรยากาศทางการศึกษาที่สำคัญที่สุด โรงเรียนเป็นสถานที่ที่เด็กได้พบสิ่งแวดล้อมหลายอย่าง เช่น ได้ทำงานร่วมกับเพื่อนนักเรียนด้วยกัน ได้ศึกษาค้นคว้าอ่านหนังสือในห้องสมุด ฟังวิทยุที่ครูจัดขึ้นเพื่อประกอบการสอน ซึ่งล้วนแต่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษทั้งสิ้น อีกทั้งยังช่วยให้เด็กมีประสบการณ์ความเจริญงอกงามในด้านต่างๆ มีความสอดคล้องกันกับ อำภา บุญช่วย (2537: 145-153) กล่าวว่า การจัดบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน คือการจัดสิ่งต่างๆ รอบตัวนักเรียนให้นักเรียนได้สัมผัสและโน้มน้าวใจไปกับบรรยากาศและสภาพแวดล้อมนั้นๆ เกิดความรู้สึกพอใจที่จะเรียน และอยากเรียน เช่น เวลาเข้าห้องสมุดทุกคนจะเงียบและสนใจแต่หนังสือ เป็นต้น โดยการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในโรงเรียนสามารถแบ่งออกได้ 2 ส่วน คือ บรรยากาศในห้องเรียนและบรรยากาศนอกห้องเรียน โดยบรรยากาศในห้องเรียนควรเป็นบรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ทางบวกเพื่อพัฒนาตนเองให้มีทักษะ เจตคติกว้างขวางต่อสังคมที่นักเรียนมีการปฏิสัมพันธ์ด้วย ซึ่งเกี่ยวข้องกับตัวครู การสอนของครู ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และบรรยากาศนอกห้องเรียนเป็นอีกส่วนหนึ่งที่นักเรียนได้สัมผัสอยู่ทุกวันที่มาโรงเรียน อาคารเรียน โรงอาหาร สนามกีฬา ตลอดจนบริเวณต่างๆ ของโรงเรียนควรได้รับการปรับปรุงและตกแต่งให้สวยงาม เพราะสิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอน ต่อพฤติกรรมและเจตคติของนักเรียน ถ้าหากบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในโรงเรียนร่มเย็น สดชื่น มีสีสัน ก็เป็นสิ่งที่จูงใจให้นักเรียนอยากมาโรงเรียน มีความรัก ความห่วงใยในการเรียนและภาคภูมิใจในโรงเรียนของตน

อย่างไรก็ตาม ผลการวิเคราะห์ทำให้ทราบว่า นักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไปจะมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้อีก ถ้าได้รับบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนสูงจะมีพฤติกรรมไม่เรียนรู้อีกในด้านรวมและด้านย่อย คือ พฤติกรรมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะอื่นๆ อาจอธิบายได้ว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนสูงมักจะมีความเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้อีกเพราะมีการประเมินค่าว่าสิ่งที่ทำนั้นจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองโดยสะท้อนจากผลการเรียนของนักเรียนและนำตนเองไปอยู่ในบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมไม่เรียนรู้อีก เช่น ห้องสมุด การเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการในโรงเรียน ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ เป็นต้น และ

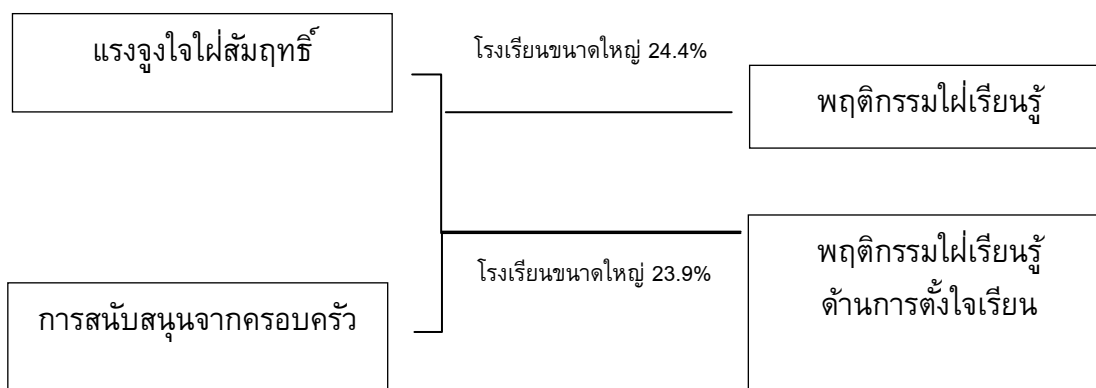
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทำให้ทราบว่า ในกลุ่มเพศชายจะมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้อีก ถ้าได้รับบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนสูงจะมีพฤติกรรมแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะอื่นๆ อาจจะอธิบายได้ว่าความแตกต่างในเรื่องเพศเป็นสาเหตุให้คนเราแตกต่างกันในเรื่องการเรียนรู้ ทักษะ ความสนใจและการแสดงพฤติกรรม และจากการศึกษาค้นคว้าปรากฏว่า เพศชายหรือเพศหญิงสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ทัดเทียมกัน แต่ชายและหญิงจะมีเจตคติที่แตกต่างกัน เกิดปัญหานึกคิดอุดมคติที่ต่างกัน องค์ประกอบด้านเพศจึงมีความสำคัญมากในการศึกษาค้นคว้า โดยสอดคล้องกับผลการวิจัยที่ผ่านมา เช่น กิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547) ศึกษาประสบการณ์ในการเข้าค่ายวิทยาศาสตร์และลักษณะจิตใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ พบว่า เจตคติต่อการเรียนสาระวิทยาศาสตร์ในด้านรวม และด้านหลังเรียน และพบปฏิสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการเรียนสาระวิทยาศาสตร์กับการมีแบบอย่างด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากเพื่อน ร่วมทำนุบำรุงพฤติกรรมการเรียนสาระวิทยาศาสตร์ในด้านรวม ในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคม โดยกลุ่มทำนุบำรุงได้สูงสุดพบในกลุ่มนักเรียนชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ของ นันทน์ภัส เจริญมิตรสกุล (2552) ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 4 พบว่า เจตคติต่อการแสวงหาความรู้มีผลต่อพฤติกรรมแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียนมากที่สุดไปอีก 2 ปัจจัย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ซึ่งร่วมกันสามารถพยากรณ์พฤติกรรมแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียนได้ร้อยละ 63.10 และผลการวิจัยของปริญญวิทย์ นุราช (2557: 179) ทำการศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเรียนตามสมรรถนะวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมเรียนตามสมรรถนะวิชาชีพด้านความรู้วิทยาศาสตร์พื้นฐานแปรปรวนไปตามเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมเรียนและบรรยากาศในการเรียน ซึ่งจะพบในกลุ่มนักเรียนที่บิดามีรายได้สูงร้อยละ 7.50 และปัจจัยทั้งสองตัวยังร่วมทำนายพฤติกรรมเรียนตามสมรรถนะวิชาชีพด้านความเป็นวิชาชีพ พบในกลุ่มนิสิตที่บิดามีรายได้สูงร้อยละ 2.50% และกลุ่มนิสิตที่มารดาบิดามีรายได้สูงร้อยละ 3.70 สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรัช รุ่งเรืองกุลวานิช (2558: 136) ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านในชั้นเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า นักเรียนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งการอ่านต่ำ และมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านต่ำเป็นผู้มีพฤติกรรมรักการอ่านด้านการอ่านประเภทที่เกี่ยวข้องกับการเรียนน้อยกว่าลักษณะอื่นๆ พบในกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

สมมติฐานข้อที่ 2 ระบุว่า “นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวสูง จะมีพฤติกรรมไม่เรียนรู้อีกในด้านรวมและด้านย่อย มากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการสนับสนุนจากครอบครัวในลักษณะอื่นๆ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคม”

การสรุปสมมติฐานในข้อนี้ มาจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two – way Analysis of Variance) ระหว่าง 1) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และกลุ่มนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ 2) การสนับสนุนจากครอบครัว แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวสูง และกลุ่มนักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวต่ำ ส่วนตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ด้านการตั้งใจเรียน ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยทำการวิเคราะห์ตัวแปรตามที่ละด้าน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้พบคะแนนตัวแปรตามมีความแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการสนับสนุนจากครอบครัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ได้ดังนี้

พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ด้านรวม ในกลุ่มย่อย 1 กลุ่ม คือ **กลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่** พบว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ถ้ามีการสนับสนุนจากครอบครัวสูง จะมีพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะอื่นๆ และเมื่อพิจารณาจากตัวแปรอิสระที่ละตัวแปร พบว่า คะแนนของพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ในด้านรวมแปรปรวนไปตามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้งหมด และแปรปรวนไปตามการสนับสนุนจากครอบครัว ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้งหมด เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้รายด้าน คือ **ด้านการตั้งใจเรียน และด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง** พบว่า ด้านการตั้งใจเรียนแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการสนับสนุนจากครอบครัวทั้งสองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ในกลุ่มย่อย 1 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ พบว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ถ้าได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวสูง จะมีพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ด้านการตั้งใจเรียนมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะอื่นๆ และเมื่อพิจารณาจากตัวแปรอิสระที่ละตัวแปร พบว่า คะแนนด้านการตั้งใจเรียนแปรปรวนไปตามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 11 กลุ่ม (ไม่พบในกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก) และแปรปรวนไปตามการสนับสนุนจากครอบครัว ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้งหมด ส่วนด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการสนับสนุนจากครอบครัว แต่เมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระที่ละตัว พบว่า คะแนนด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองแปรปรวนไปตามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้งหมด และแปรปรวนไปตามการสนับสนุนจากครอบครัว ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้งหมด สรุปผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ภาพประกอบ 13 ผลแสดงปฏิสัมพันธ์แบบสองทางที่สนับสนุนสมมติฐานที่ 2

จากข้อค้นพบดังกล่าว สรุปได้ว่าผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้สนับสนุนสมมติฐานที่ 2 บางส่วน นักเรียนที่ได้รับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ถ้ามีการสนับสนุนจากครอบครัวสูง จะมีพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ทั้งด้านรวมและด้านการตั้งใจเรียนมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะอื่นๆ สอดคล้องกับทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของดุจเดือน พันธุมนาวิน (2547) อ้างอิงจาก เมอร์เรย์ (Murray. 1964: 152-266) กล่าวว่าทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ ได้รวบรวมความต้องการทางจิตของมนุษย์ไว้ 28 ชนิด และในจำนวนนี้มีความต้องการเอาชนะ และประสบความสำเร็จ (Need for achievement) รวมอยู่ด้วย ความต้องการสัมฤทธิ์ (N-Achievement) เป็นความต้องการทางจิตที่มีในตัวมนุษย์ทุกคน เพราะมนุษย์มีความต้องการเป็นผู้มีความสามารถมีพลังจิต (Will power) ที่จะเอาชนะอุปสรรคมุ่งที่จะทำในสิ่งที่ยากให้ประสบความสำเร็จ นอกจากนี้ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ได้แก่ 1) เป็นผู้รับรู้เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวกับการทำงาน เพื่อให้เกิดความสำเร็จมากกว่าที่จะรับรู้เหตุการณ์ในแง่อื่นๆ รวมทั้งมีความไวในการรับรู้เหตุการณ์โดยคาดการณ์ทั้งความสำเร็จและความล้มเหลว 2) เป็นผู้ยอมรับปัญหาและดำเนินการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น เพราะถือว่าการแก้ปัญหาคืองานที่จะต้องทำให้สำเร็จด้วยดีและให้เกิดผลถาวร โดยมองสถานการณ์ที่เป็นปัญหาในแง่บวกที่ตนจะเข้าไปรับผิดชอบดำเนินการแก้ไขโดยเร็วด้วยความรู้ความสามารถ และความพยายามของตน 3) เป็นผู้ที่เพียรพยายามสร้างสภาพแวดล้อมให้สามารถทำงานเป็นผลสำเร็จอย่างงดงาม และตั้งเป้าประสงค์ในการทำงานให้เหมาะสมกับขีดความสามารถของตนเอง ไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป 4) ดำเนินงานหรือแก้ปัญหาอย่างมีระเบียบขั้นตอน มีความบากบั่นอดทน ทำงานอย่างรอบคอบ มีประสิทธิภาพสูง ไม่รังเกียจการปฏิบัติใดๆ ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการทำงาน และ 5) เมื่อทำงานสำเร็จก็เกิดความพอใจ ชื่นใจ มีความสุข แต่เมื่อทำงานล้มเหลวก็ไม่ย่อท้อต้องการข้อมูลย้อนกลับหรือการประเมินผล ที่จะชี้ข้อดีและข้อเสียของผลงานของตนเพื่อจะได้นำไปปรับปรุงการทำงานให้ดียิ่งขึ้น (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2547: 1-2; อ้างอิงจาก McClelland;& Winter. 1971: 50-51) เมื่อพิจารณาเหตุผลทางทฤษฎี สามารถอธิบายได้ว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมักจะ

เป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่น เพียรพยายาม ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และมีแนวโน้มแสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่พึงปรารถนา

ส่วนการสนับสนุนจากครอบครัวนั้นเป็นการสนับสนุนทางสังคมอย่างหนึ่ง ดุจเดือนพันธุมนาวิน (2543: 156-166) แบ่งลักษณะการสนับสนุนออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านอารมณ์ (Emotional Support) ได้แก่ การพูดให้กำลังใจ ปลอบโยน ถามด้วยความรักความห่วงใย ให้ความอบอุ่น และยอมรับในสิ่งที่ผู้เรียนเป็น 2) ด้านข้อมูลข่าวสาร (Informational Support) เป็นการช่วยเหลือ แก้ไขปัญหา ช่วยหาทางออกที่ดี ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาเมื่อเกิดปัญหา ให้รางวัล หรือลงโทษเมื่อทำไม่ดี ให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้เกิดความเข้าใจและสามารถตัดสินใจในสิ่งที่ได้ 3) ด้านวัสดุ (Material Support) เป็นการสนับสนุนด้านเครื่องมือ เครื่องใช้ วัสดุ อุปกรณ์ เงิน และแรงงาน เมื่อพิจารณาเหตุผลจากทฤษฎี แสดงให้เห็นว่าถ้านักเรียนได้รับการสนับสนุนจากครอบครัวแล้ว นักเรียนก็จะไม่มีความกังวลเกี่ยวกับการเรียน และสามารถเอาใจใส่ในการเรียนได้เต็มที่ จึงมีพฤติกรรมไม่เรียนรู้ด้านรวมและด้านการตั้งใจเรียนมาก

อย่างไรก็ตาม ผลการวิเคราะห์ทำให้ทราบว่า นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และมีการสนับสนุนจากครอบครัวสูงจะมีพฤติกรรมไม่เรียนรู้ในด้านรวมและด้านย่อย คือ พฤติกรรมการตั้งใจเรียนมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะอื่นๆ อาจอธิบายได้ว่า โรงเรียนขนาดใหญ่เป็นโรงเรียนที่มีชื่อเสียงและได้รับความนิยม ผู้ปกครองเชื่อว่าการศึกษาที่นักเรียนได้อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ จะทำให้เด็กประสบความสำเร็จจึงส่งเสริมและสนับสนุนค่าใช้จ่ายของนักเรียนอย่างเต็มที่ทั้งการให้กำลังใจ การให้คำแนะนำ และการสนับสนุนด้านค่าใช้จ่าย จากผลการศึกษาในครั้งนี้มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตัวอย่างเช่น ศุภรางค์ อินทฤทธิ์ (2553: 2) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุทางจิตสังคมและปัจจัยเชิงผลด้านการจัดการความเครียดของพฤติกรรมรักการอ่านในนักเรียนวัยรุ่น ผลการศึกษาพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่าน เป็นปัจจัยสำคัญใน 2 ลำดับแรกที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการรักการอ่าน อยู่ในร้อยละ 55.40 ถึง ร้อยละ 64.20 และธีรพงศ์ บำเพ็ญทาน (2558: 89) ได้ศึกษาสถานการณ์ทางสังคมและจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมใฝ่รู้ใฝ่เรียนดนตรีของนักเรียน พบว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและการสนับสนุนการเรียนจากผู้ปกครองสูงเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมใฝ่รู้ใฝ่เรียนดนตรีมากที่สุด ซึ่งพบตรงกันทั้งในด้านรวมและด้านย่อย

สมมติฐานข้อที่ 3 ระบุว่า “นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนสูงและมีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนสูงจะมีพฤติกรรมไม่เรียนรู้ในด้านรวมและด้านย่อย มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนและสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนในลักษณะอื่นๆ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยตามลักษณะทางชีวสังคม”

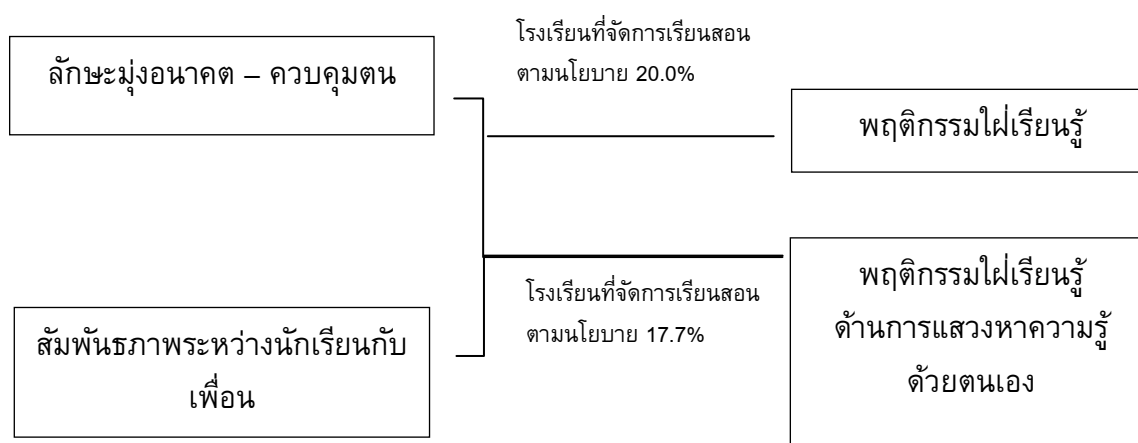
การสรุปสมมติฐานในข้อนี้ มาจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two – way Analysis of Variance) ระหว่าง 1) ลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนสูง และกลุ่มนักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุม

ตนต่ำ 2) สัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับเพื่อน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียนที่มีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับเพื่อนสูง และกลุ่มนักเรียนที่มีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับเพื่อนต่ำ ส่วนตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ด้านการตั้งใจเรียน ด้านการแสวงหาความรู้ โดยทำการวิเคราะห์ตัวแปรตามที่ละด้าน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้พบคะแนนตัวแปรตามมีความแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน และสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับเพื่อนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ได้ดังนี้

พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ด้านรวม ในกลุ่มย่อย 1 กลุ่ม คือ กลุ่มโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” พบว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนต่ำ ถ้ามีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนสูง จะมีพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะอื่นๆ และเมื่อพิจารณาจากตัวแปรอิสระที่ละตัวแปร พบว่า คะแนนของพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ในด้านรวมแปรปรวนไปตามลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน ในกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม ได้แก่ เพศหญิง ขนาดใหญ่พิเศษ และเกรดเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 และแปรปรวนไปตามสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้งหมด

เมื่อทำการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนใฝ่เรียนรู้รายด้าน คือ ด้านการตั้งใจเรียน และด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง พบว่า ด้านการตั้งใจเรียนไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน แต่เมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระที่ละตัว พบว่า คะแนนด้านการตั้งใจเรียนแปรปรวนไปตามลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 7 กลุ่ม ได้แก่ เพศหญิง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ ขนาดใหญ่พิเศษ เกรดเฉลี่ยสะสมน้อยกว่า 2.97 เกรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป ต่ำกว่าปริญญาดรี ปริญญาดรีขึ้นไป และแปรปรวนไปตามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้งหมด ส่วนด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองแปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน และการมีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” แต่เมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระที่ละตัว พบว่า คะแนนด้านการแสวงหาความรู้แปรปรวนไปตามลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน ในกลุ่มย่อย 1 กลุ่ม ได้แก่ เกรดเฉลี่ยสะสม 2.97 ขึ้นไป และแปรปรวนไปตามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้งหมด สรุปผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ภาพประกอบ 14 ผลแสดงปฏิสัมพันธ์แบบสองทางที่สนับสนุนสมมติฐานที่ 3

จากข้อค้นพบดังกล่าว สรุปได้ว่าผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้สนับสนุนสมมติฐานที่ 3

บางส่วน นักเรียนที่มีลักษณะมุงอนาคต - ควบคุมตนต่ำ ถ้ามีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนสูงจะมีพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ทั้งด้านรวมและด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมากกว่านักเรียนที่มีลักษณะอื่นๆ สอดคล้องกับฉันทนา ภาคบังข; และอุษา ศรีจินดารัตน์ (2552: 55) กล่าวว่า ลักษณะมุงอนาคต-ควบคุมตน หมายถึง ลักษณะทางจิตที่ประเมินได้จากปริมาณความสามารถในการคาดการณ์ไกล การเห็นความสำคัญของสิ่งที่จะก่อประโยชน์ให้กับตนเองในอนาคต รวมทั้งความสามารถในการควบคุมบังคับตนเองให้มีความอดทนได้รอคอยได้ เพื่อรับผลประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่กว่าหรือสำคัญกว่าที่จะมีมาในอนาคต เช่น การเรียนหนังสือเพื่อการทำดีในอนาคต การขยันดูหนังสือเพราะไม่ต้องสอบตก การที่นักเรียนมีความสามารถในการคาดการณ์ไกล มองเห็นถึงความสำคัญของสิ่งที่จะก่อเกิดประโยชน์กับตนเองในอนาคต รวมทั้งความสามารถในการควบคุมบังคับตนเองให้รู้จักการอดได้รอได้ เพื่อรอรับประโยชน์ที่ยิ่งใหญ่กว่าหรือสำคัญกว่าที่จะมีมาในอนาคต เพิ่มพฤติกรรมใหม่ที่นำปรารถนาตลอดจนการลดหรือจัดพฤติกรรมเดิมที่ไม่ปรารถนาให้หมดไปจากตนและไม่ต้องพึ่งการควบคุมหรือบังคับจากผู้อื่น เมื่อพิจารณาเหตุผลทางทฤษฎี จะเห็นได้ว่านักเรียนที่มีลักษณะมุงอนาคต - ควบคุมตนนั้นมีความสำคัญต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน เพราะนักเรียนที่มีคุณลักษณะมุงอนาคต - ควบคุมตนจะต้องเป็นบุคคลที่คาดการณ์ไกล เล็งเห็นความสำคัญของพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ว่าสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตจะก่อเกิดประโยชน์แก่ตนเอง และสามารถควบคุมบังคับตนเองให้มีความอดทนรอคอยได้

ส่วนสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน สมพร พรหมจรรย์ (2540: 9) ให้ความหมายไว้ว่าเป็นพฤติกรรมพึ่งพาซึ่งกันและกันด้านการเรียน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันทางการเรียน ความห่วงใยใกล้ชิดสนิทสนมซึ่งกันและกันของผู้เรียนและเพื่อนปฏิบัติต่อกันด้านการเรียน ทั้งในและนอกห้องเรียน ได้แก่ การช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกันด้านการเรียน การแลกเปลี่ยนความ

คิดเห็นกันทางการเรียน ความห่วงใยใกล้ชิดสนิทสนมซึ่งกันและกัน การทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน รู้เคารพในสิทธิของผู้อื่น สนใจความรู้สึกของเพื่อน ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนเพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อน ซึ่งจะส่งผลให้การทำงานกลุ่มและการปฏิบัติกับเพื่อนเป็นไปอย่างเหมาะสม ส่งผลให้เกิดความสำเร็จด้านการเรียน และสมคิด อิศระวัฒน์ (2542: 13) มีความเห็นว่าเพื่อนมีอิทธิพลอย่างมาก เนื่องจากวัยนี้มีความต้องการอยู่ร่วมกับเพื่อนที่มีรสนิยมใกล้เคียงกัน วัยรุ่นจะพยายามปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม เพื่อนอาจสอนให้ทำตามกฎเกณฑ์ของสังคมและมีอิทธิพลต่อพัฒนาการด้านความรู้ เนื่องจากใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ในสถานศึกษา จึงกล่าวได้ว่าเพื่อนเป็นประโยชน์ที่เอื้อต่อวิชาการโดยการร่วมมือกันแสวงหาความรู้ สัมพันธภาพอันดีระหว่างสมาชิกในกลุ่มจะช่วยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เมื่อพิจารณาเหตุผลทางทฤษฎี จะเห็นได้ว่าการมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับเพื่อนนั้นมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่างๆ ของนักเรียนอย่างมาก ซึ่งถ้าหากนักเรียนที่มีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างเพื่อนสูงจะช่วยให้การปฏิบัติต่อกันด้านการเรียนเป็นไปได้อย่างดี เช่น การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันทางการเรียน การช่วยเหลือพึ่งพากันด้านการเรียน การทำกิจกรรมที่มีประโยชน์ร่วมกันอย่างเหมาะสม เป็นต้น

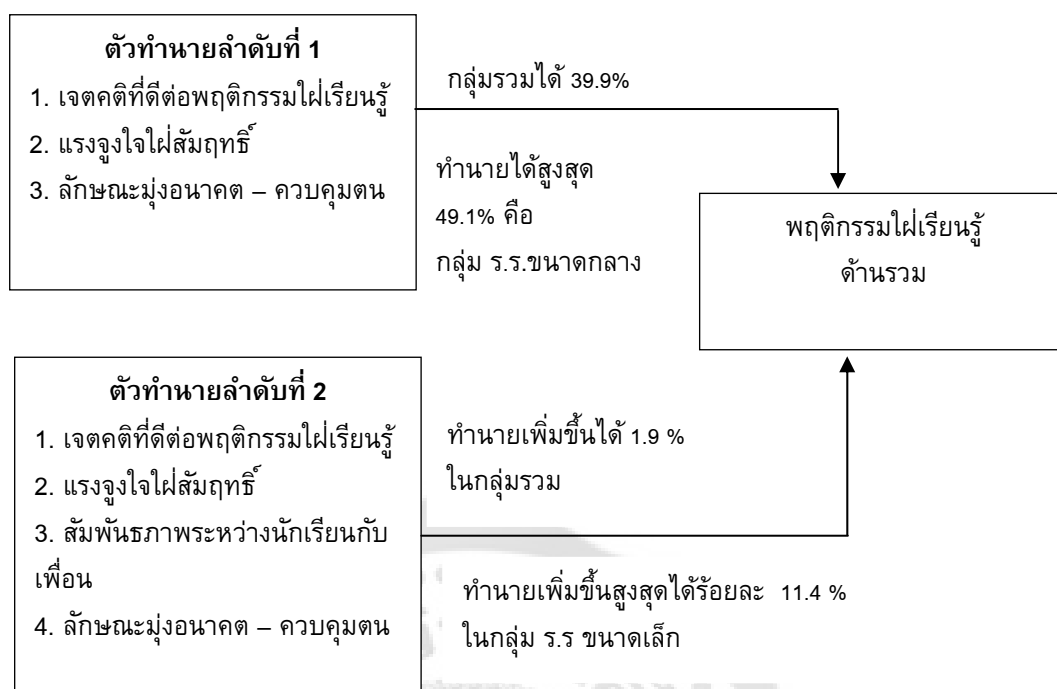
เมื่อพิจารณาผลการวิจัยและเหตุผลแนวคิดทฤษฎีข้างต้น สามารถอธิบายได้ว่า ปัจจัยทางจิต ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน และปัจจัยทางสังคม ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีความสัมพันธ์กัน ดังเช่น แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของ แบนดูรา (Bandura, 1986: 24) เนื่องจากแบนดูรากล่าวถึงพฤติกรรมและการเรียนรู้ของมนุษย์ว่าเป็นปฏิสัมพันธ์ที่ต่อเนื่องกัน เป็นการกำหนดซึ่งกันและกัน (Reciprocal Determinism) ระหว่างปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล (Personal) และปัจจัยลักษณะทางสภาพแวดล้อม (Environmental)

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการค้นพบครั้งนี้ พบว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตนต่ำ ถ้ามีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนสูง จะมีพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ทั้งด้านรวมและด้านย่อย คือ ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มากกว่านักเรียนที่มีลักษณะอื่นๆ แสดงให้เห็นว่าสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับเพื่อนมีความแปรปรวนค่อนข้างสูงและพบกับเฉพาะโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ที่มีพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ทั้งด้านรวมและด้านย่อยคือ พฤติกรรมแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” มีความเหมาะสมโดยลดเวลาเรียนและเพิ่มเวลารู้โดยการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเสริมสร้างให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมากขึ้นก่อให้เกิดพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ทั้งในด้านรวมและด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมาก มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น นฤมล อึ้งเจริญ (2552: 66) ทำการศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างปัจจัยบางประการกับการเรียนรู้ในชั้นเรียนอย่างมีความสุขของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และเจตคติต่อการเรียนร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการเรียนรู้ในชั้นเรียนอย่างมีความสุขได้ร้อยละ 56.40 และสุพัตรา ผลรัตน์ไพบุลย์ (2550: 118) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียน

สุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัย พบว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เป็นลำดับที่ 4 จาก 5 ปัจจัย (ทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ลักษณะกายภาพทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ บุคลิกภาพ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งทั้ง 5 ปัจจัยสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนพฤติกรรมการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ได้ร้อยละ 47.90

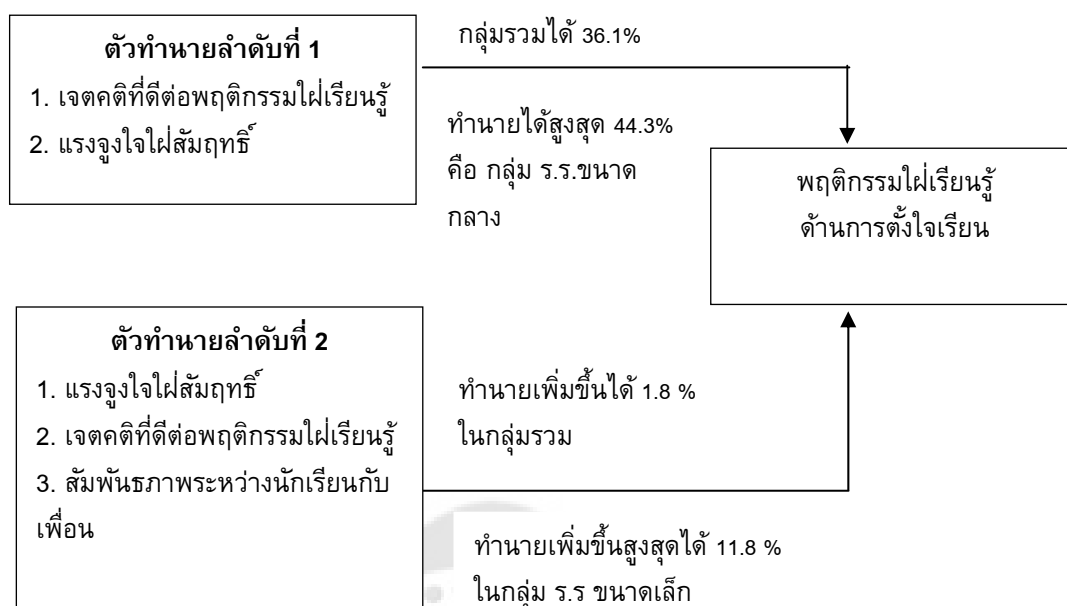
สมมติฐานข้อที่ 4 ระบุว่า “ตัวแปรในกลุ่มปัจจัยทางจิต (แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้) และตัวแปรกลุ่มปัจจัยทางสังคม(การสนับสนุนจากครอบครัว บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน) ในการทำนายพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้งในด้านรวมและด้านย่อย (พฤติกรรมการตั้งใจเรียน พฤติกรรมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ”

จากผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้นเพื่อทำนายพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ทั้งด้านรวมและด้านย่อย 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการตั้งใจเรียน และด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยใช้ชุดกลุ่มตัวแปรปัจจัยทางจิต 3 ตัวแปร (ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้) เป็นกลุ่มตัวทำนายลำดับที่ 1 และเมื่อนำตัวทำนายกลุ่มตัวแปรปัจจัยทางสังคม 3 ตัวแปร (ได้แก่ การสนับสนุนจากครอบครัว บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน) เข้ามาเพิ่มเป็นชุดตัวทำนายลำดับที่ 2 เพื่อทำการควบคุมอิทธิพลของตัวแปรลำดับที่ 1 ให้คงที่ สรุปผลการวิเคราะห์ ดังนี้

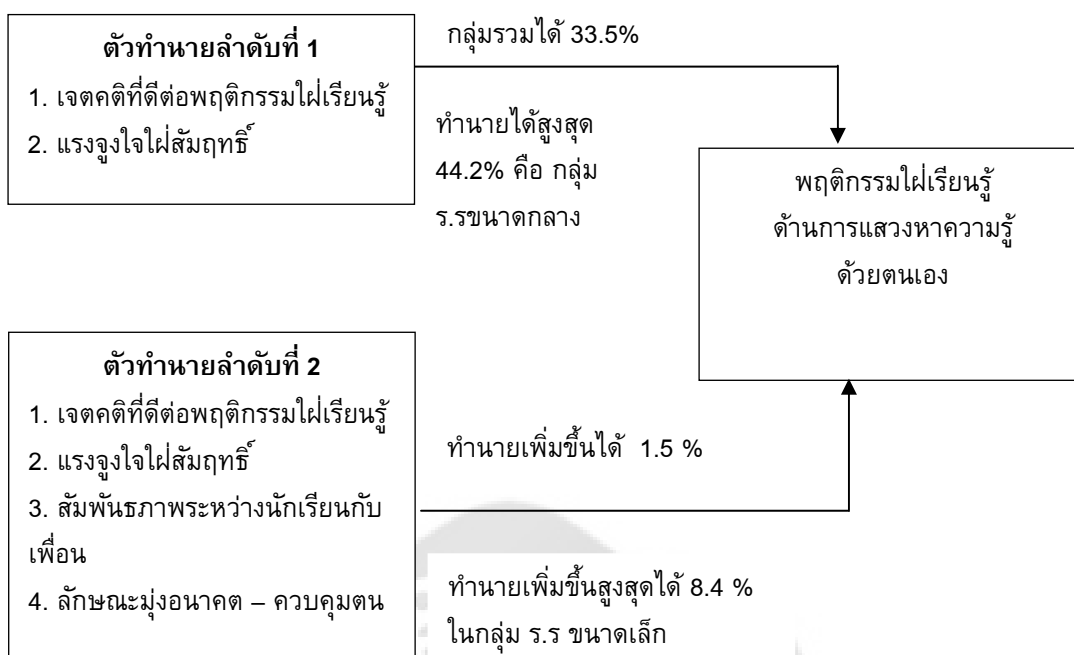
ภาพประกอบ 15 ผลการทำนายพฤติกรรมไม่เรียนรู้ ด้านรวม โดยใช้กลุ่มปัจจัยทางจิตเป็นตัวทำนายลำดับที่ 1 ปัจจัยทางสังคมร่วมเป็นตัวทำนายลำดับที่ 2

จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้น (ตาราง 29 ภาพประกอบ 6) พบว่า เมื่อนำตัวแปรปัจจัยทางสังคมเข้าร่วมการทำนายเป็นลำดับที่ 2 สามารถเพิ่มปริมาณการทำนายพฤติกรรมไม่เรียนรู้ ด้านรวม ได้อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มตัวทำนายลำดับที่ 1 พบว่า **กลุ่มรวม** มีตัวทำนายที่สำคัญ คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้ แรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 39.9 **กลุ่มย่อยตามลักษณะชีวิตสังคม** พบว่า ทำนายสูงสุดในกลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง มีตัวทำนายที่สำคัญคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้ แรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 49.1 และชุดตัวทำนายลำดับที่ 2 พบว่า **กลุ่มรวม** โดยมีตัวทำนายที่สำคัญคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้ แรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และลักษณะมุ่งอนาคต - ควบคุมตน สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 41.8 มีปริมาณการทำนายเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.9 **กลุ่มย่อยตามลักษณะชีวิตสังคม** พบว่า ในกลุ่มย่อยทุกประเภทสามารถทำนายได้เพิ่มขึ้นระหว่างร้อยละ 0.7 ถึง ร้อยละ 11.4 สูงสุดในกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็กมีตัวทำนายที่สำคัญคือ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้ สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 47.1 มีปริมาณการทำนายเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.4

ภาพประกอบ 16 ผลการทำนายพฤติกรรมไม่เรียบร้อย ด้านการตั้งใจเรียน โดยใช้กลุ่มปัจจัยทางจิต เป็นตัวทำนายลำดับที่ 1 ปัจจัยทางสังคมร่วมเป็นตัวทำนายลำดับที่ 2

จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้น (ตาราง 30 ภาพประกอบ 7) พบว่า เมื่อนำตัวแปรปัจจัยทางสังคมเข้าร่วมการทำนายเป็นลำดับที่ 2 สามารถเพิ่มปริมาณการทำนายพฤติกรรมไม่เรียบร้อย ด้านการตั้งใจเรียน ได้อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มตัวทำนายลำดับที่ 1 พบว่า **กลุ่มรวม** มีตัวทำนายที่สำคัญ คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียบร้อย แรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 36.1 **กลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคม** พบว่า ทำนายสูงสุดในกลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง มีตัวทำนายที่สำคัญคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียบร้อย แรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 44.3 และชุดตัวทำนายลำดับที่ 2 พบว่า **กลุ่มรวม** โดยมีตัวทำนายที่สำคัญคือ แรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียบร้อย และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 37.9 มีปริมาณการทำนายเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.8 **กลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคม** พบว่า ในกลุ่มย่อยทุกประเภทสามารถทำนายได้เพิ่มขึ้นระหว่างร้อยละ 1.0 ถึง ร้อยละ 11.8 สูงสุดในกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็กมีตัวทำนายที่สำคัญคือ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียบร้อย สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 45.8 มีปริมาณการทำนายเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.8

ภาพประกอบ 17 ผลการทำนายนพฤติกรรมไม่เรียบร้อย ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยใช้กลุ่ม ปัจจัยทางจิตเป็นตัวทำนายนลำดับที่ 1 ปัจจัยทางสังคมร่วมเป็นตัวทำนายนลำดับที่ 2

จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเชิงชั้น (ตาราง 31 ภาพประกอบ 8) พบว่า เมื่อนำตัวแปรปัจจัยทางสังคมเข้าร่วมการทำนายนเป็นลำดับที่ 2 สามารถเพิ่มปริมาณการทำนายนพฤติกรรมไม่เรียบร้อย ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ได้อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มตัวทำนายนลำดับที่ 1 พบว่า **กลุ่มรวม** มีตัวทำนายนที่สำคัญ คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียบร้อย แรงจูงใจไม่สม่ำเสมอ สามารถร่วมกันทำนายนได้ร้อยละ 33.5 **กลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคม** พบว่า ทำนายนสูงสุดในกลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง มีตัวทำนายนที่สำคัญ คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียบร้อย และลักษณะมุงอนาคต – ควบคุมตน สามารถร่วมกันทำนายนได้ร้อยละ 44.2 และชุดตัวทำนายนลำดับที่ 2 พบว่า **กลุ่มรวม** โดยมีตัวทำนายนที่สำคัญคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียบร้อย แรงจูงใจไม่สม่ำเสมอ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และลักษณะมุงอนาคต – ควบคุมตน สามารถร่วมกันทำนายนได้ร้อยละ 35.0 มีปริมาณการทำนายนเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.5 **กลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคม** พบว่า ในกลุ่มย่อยทุกประเภทสามารถทำนายนได้เพิ่มขึ้นระหว่างร้อยละ 0.5 ถึง ร้อยละ 8.4 ทำนายนเพิ่มขึ้นสูงสุดในกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็กมีตัวทำนายนที่สำคัญคือ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน สามารถร่วมกันทำนายนได้ร้อยละ 39.5 มีปริมาณการทำนายนเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.4

จึงกล่าวได้ว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสนับสนุนสมมติฐานที่ 4 ทั้งหมด

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังกล่าวข้างต้น เพื่อหาปริมาณการทำนายนและตัวทำนายนของพฤติกรรมไม่เรียบร้อยทั้งด้านรวมและด้านย่อย 2 ด้าน พบผลการวิเคราะห์ข้อมูลสนับสนุนสมมติฐานที่ 4 โดยการกำหนดชั้นบนพื้นฐานของปฏิสัมพันธ์ระหว่างระหว่างปัจจัยทางจิตและปัจจัยทางสังคม

ตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของ แบนดูรา (Bandura. 1986: 24) เนื่องจากแบนดูรากล่าวถึงพฤติกรรมและการเรียนรู้ของมนุษย์ว่าเป็นปฏิสัมพันธ์ที่ต่อเนื่องกัน เป็นการกำหนดซึ่งกันและกัน (Reciprocal Determinism) ระหว่างปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล (Personal) และปัจจัยลักษณะทางสภาพแวดล้อม (Environmental) พบว่าพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นมีปริมาณการทํานายที่เพิ่มขึ้นจากกลุ่มทํานายลำดับที่ 2 คือ ปัจจัยทางสังคม โดยการควบคุมอิทธิพลของกลุ่มทํานายลำดับที่ 1 คือ ปัจจัยทางจิต ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทํานายลำดับที่ 2 คือ ปัจจัยทางสังคมสามารถทํานายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มลักษณะชีวสังคม โดยในกลุ่มรวมสามารถทํานายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.9 มีตัว มีตัวทํานาย ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ลักษณะมุ่งอนาคต – ควบคุมตน

โดยตัวแปรที่มีอิทธิพลในการทํานายมากที่สุดจาก จาก 6 ตัวแปรคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุमितตรา เจริญพันธ์ (2545: 72, 136-145) ที่ศึกษาจิตลักษณะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของนักเรียน พบว่า นักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์มาก จะมีพฤติกรรมการเตรียมก่อนเรียน พฤติกรรมขณะเรียน พฤติกรรมหลังเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนวิชาคณิตศาสตร์น้อย นอกจากนี้ยังพบว่าเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เป็นตัวทํานายอันดับแรกร่วมกับตัวแปรอื่นๆ อีก 6 ตัวแปร รวมเป็น 7 ตัวแปร สามารถทํานายพฤติกรรมการเตรียมตัวก่อนเรียนและพฤติกรรมการหลังเรียนได้ร้อยละ 54.2 และร้อยละ 64 ในกลุ่มรวม ณัฐพล แยมสะอาด (2551) ศึกษาตัวแปรเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า เจตคติที่ดีต่อการเรียน เป็นตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีค่าน้ำหนักความสำคัญรวมต่อพฤติกรรมการเรียน มีขนาดน้ำหนักความสำคัญเท่ากับ .74 โดยเจตคติต่อการเรียนมีค่าน้ำหนักความสำคัญทางตรงต่อพฤติกรรมการเรียน เท่ากับ .44 ซึ่งมีค่าอิทธิพลอยู่ในอันดับแรกของตัวทํานายอื่นๆ และศุภรางค์ อินทฤทธิ์ (2553) ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุทางจิตสังคมและปัจจัยเชิงผลด้านการจัดการความเครียดของพฤติกรรมการอ่านในนักเรียนวัยรุ่น พบว่า เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่าน สามารถทํานายพฤติกรรมการรักการอ่านได้เป็นอันดับแรกทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มลักษณะชีวสังคมที่ศึกษา สอดคล้องกับวัชรภรณ์ อมรศักดิ์ (2556: 76) ที่ทำการศึกษาปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมใฝ่รู้ใฝ่เรียน วิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เมื่อนำคะแนนพฤติกรรมแสวงหาความรู้ วิชาวิทยาศาสตร์มาทำการวิเคราะห์ถดถอยแบบมีลำดับขั้น พบว่า เจตคติที่ดีต่อการเรียน วิชาวิทยาศาสตร์ เป็นตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ที่เข้าทํานายลำดับที่ 3 สามารถทํานายพฤติกรรมแสวงหาความรู้เป็นอันดับที่ 1 จากตัวแปร 7 ตัว ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทน์ภัส เจริญมิตรสกุล (2552) ได้ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา อุบลราชธานี เขต 4 พบว่า เจตคติต่อการแสวงหาความรู้มีผลต่อพฤติกรรมการแสวงหาความรู้ด้วย

ตนเองของนักเรียนมากที่สุดได้อีก 2 ปัจจัย คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ซึ่งร่วมกันสามารถพยากรณ์พฤติกรรมแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของนักเรียนได้ร้อยละ 63.1

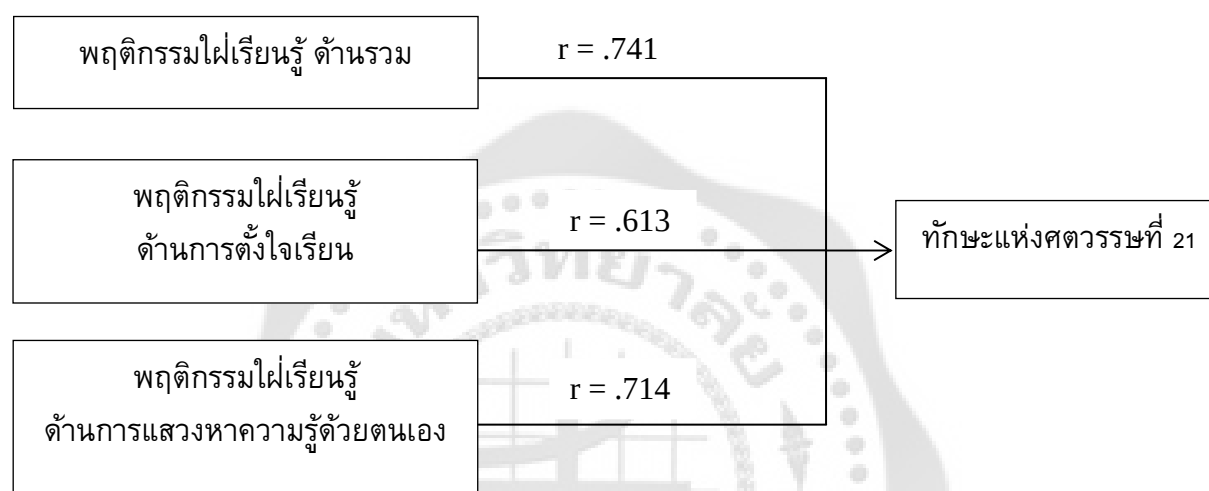
ส่วนอิทธิพลที่เข้าทำนายเป็นอันดับสอง คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤตธี สัทมนตรี (2557: 164) ทำการศึกษาเกี่ยวกับสถานการณ์ในการเรียนดนตรี และลักษณะทางจิตที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเล่นดนตรีอย่างรับผิดชอบของเยาวชน พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในกลุ่มเพศชาย และเพศหญิง สามารถทำนายพฤติกรรมการเล่นดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี เป็นอันดับที่สอง ร่วมทำนายกับตัวแปรอื่น ได้ร้อยละ 30.0 และกลุ่มเพศหญิง ร่วมทำนายกับตัวแปรอื่น ได้ร้อยละ 25.0 ส่วนงานวิจัยของ สมิตตรา เจริญพันธ์ (2545) ได้ศึกษาจิตลักษณะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเล่นดนตรีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ร่วมกับตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิมทำนายพฤติกรรมเตรียมตัวก่อนเรียนได้ร้อยละ 30.7 (ค่าเบต้าเท่ากับ .29) โดยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เข้าสู่สมการทำนายเป็นอันดับที่ 2 อีกทั้งแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ยังสามารถทำนายพฤติกรรมขณะเรียนได้ร้อยละ 40.3 (ค่าเบต้าเท่ากับ .22) สอดคล้องกับทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของดุจเดือน พันธุมนาวิน (2547) อ้างอิงจาก เมอร์เรย์ (Murray, 1964: 152-266) กล่าวว่าทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ ไตรวรรวมความต้องการทางจิตของมนุษย์ไว้ 28 ชนิด และในจำนวนนี้มีความต้องการเอาชนะและประสบความสำเร็จ (Need for achievement) รวมอยู่ด้วย ความต้องการสัมฤทธิ์ (N-Achievement) เป็นความต้องการทางจิตที่มีในตัวมนุษย์ทุกคน เพราะมนุษย์มีความต้องการเป็นผู้มีความสามารถมีพลังจิต (Will power) ที่จะเอาชนะอุปสรรคมุ่งที่จะทำในสิ่งที่ยากให้ประสบความสำเร็จ นอกจากนี้ลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ได้แก่ 1) เป็นผู้รับรู้เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวกับการทำงาน เพื่อให้เกิดความสำเร็จมากกว่าที่จะรับรู้เหตุการณ์ในแง่อื่นๆ รวมทั้งมีความไวในการรับรู้เหตุการณ์โดยคาดการณ์ทั้งความสำเร็จและความล้มเหลว 2) เป็นผู้ยอมรับปัญหาและดำเนินการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น เพราะถือว่าการแก้ปัญหาคืองานที่จะต้องทำให้สำเร็จด้วยดีและให้เกิดผลถาวร โดยมองสถานการณ์ที่เป็นปัญหาในแง่มุมที่ตนจะเข้าไปรับผิดชอบดำเนินการแก้ไข โดยเร็วด้วยความรู้ความสามารถ และความพยายามของตน 3) เป็นผู้ที่เพียรพยายามสร้างสภาพแวดล้อมให้สามารถทำงานเป็นผลสำเร็จอย่างงดงาม และตั้งเป้าประสงค์ในการทำงานให้เหมาะสมกับขีดความสามารถของตนเอง ไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป 4) ดำเนินงานหรือแก้ปัญหาอย่างมีระเบียบขั้นตอน มีความบากบั่นอดทน ทำงานอย่างว่องไว มีประสิทธิภาพสูง ไม่รังเกียจการปฏิบัติใดๆ ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการทำงาน และ 5) เมื่อทำงานสำเร็จก็เกิดความพอใจ ชื่นใจ มีความสุข แต่เมื่อทำงานล้มเหลวก็ไม่ย่อท้อต้องการข้อมูลย้อนกลับหรือการประเมินผล ที่จะชี้ข้อดีและข้อเสียของผลงานของตนเพื่อจะได้นำไปปรับปรุงการทำงานให้ดียิ่งขึ้น (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2547: 1-2; อ้างอิงจาก McClelland; & Winter, 1971: 50-51)

ส่วนอิทธิพลที่เข้าทำนายเป็นอันดับสาม คือ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน สอดคล้องกันกับแนวคิดของ สมพร พรหมจรรย์ (2540: 9) ให้ความหมายไว้ว่าเป็นพฤติกรรมพึงพาซึ่งกันและกันด้านการเรียน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันทางการเรียน ความห่วงใยใกล้ชิดสนิท

สนมซึ่งกันและกันของผู้เรียนและเพื่อนปฏิบัติต่อกันด้านการเรียน ทั้งในและนอกห้องเรียน ได้แก่ การช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกันด้านการเรียน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันทางการเรียน ความห่วงใยใกล้ชิดสนิทสนมซึ่งกันและกัน การทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน รู้เคารพในสิทธิของผู้อื่น สนใจความรู้สึกของเพื่อน ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนเพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อน ซึ่งจะส่งผลให้การทำงานกลุ่มและการปฏิบัติกับเพื่อนเป็นไปอย่างเหมาะสม ส่งผลให้เกิดความสำเร็จด้านการเรียน และสมคิด อิศระวัฒน์ (2542: 13) มีความเห็นว่าเพื่อนมีอิทธิพลอย่างมาก เนื่องจากวัยนี้จะต้องการอยู่ร่วมกับเพื่อนที่มีรสนิยมใกล้เคียงกัน วัยรุ่นจะพยายามปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม เพื่อนอาจสอนให้ทำตามกฎเกณฑ์ของสังคม และมีอิทธิพลต่อพัฒนาการด้านความรู้ เนื่องจากใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ในสถานศึกษา จึงกล่าวได้ว่าเพื่อนเป็นประโยชน์ที่เอื้อต่อวิชาการโดยการร่วมมือกันแสวงหาความรู้ สัมพันธภาพอันดีระหว่างสมาชิกในกลุ่มจะช่วยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เมื่อพิจารณาเหตุผลทางทฤษฎี จะเห็นได้ว่าการมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างนักเรียนกับเพื่อนนั้นมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่างๆ ของนักเรียนอย่างมาก ซึ่งถ้าหากนักเรียนที่มีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างเพื่อนสูงจะช่วยให้การปฏิบัติต่อกันด้านการเรียนเป็นไปได้อย่างดี เช่น การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันทางการเรียน การช่วยเหลือพึ่งพากันด้านการเรียน การทำกิจกรรมที่มีประโยชน์ร่วมกันอย่างเหมาะสม เป็นต้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพัตรา ผลรัตน์ไพบุลย์ (2550: 118) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัย พบว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนวิชาคณิตศาสตร์เป็นลำดับที่ 4 จาก 5 ปัจจัย (ทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ลักษณะกายภาพทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ บุคลิกภาพ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งทั้ง 5 ปัจจัยสามารถรวมกันอธิบายความแปรปรวนพฤติกรรมการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ได้ร้อยละ 47.90 และทวิภาคย์จำแนก (2554: 47) ปัจจัยทางจิตสังคมที่ทำนายการปรับตัวด้านสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 พบว่า สัมพันธภาพกับเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .160

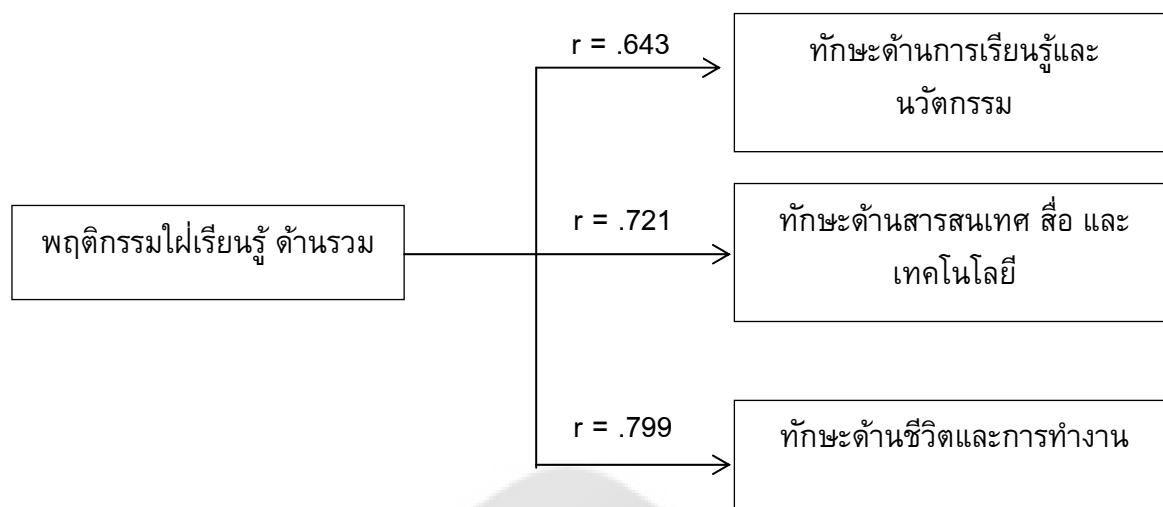
ส่วนผลการวิจัยในกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวิตสังคม พบว่า กลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง มีพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในด้านรวมและด้านย่อย ได้แก่ ด้านการตั้งใจเรียน และด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มากกว่ากลุ่มย่อยตามลักษณะชีวิตสังคมอื่นๆ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มโรงเรียนที่ผู้วิจัยเลือกเก็บที่เป็นโรงเรียนขนาดกลางอาจจะมีการบริหารจัดการโรงเรียนที่มีระบบและจำนวนครูเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ นิตยา เหมือดไธสง (2543: 316) ศึกษาการส่งอิทธิพลผ่านตัวกลางเชิงสาเหตุของปัจจัยด้านนักเรียน ด้านครู และด้านโรงเรียนไปยังผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านโรงเรียน คือ ตัวแปรด้านขนาดโรงเรียน (.318) มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูงสุด และรวมอธิบายความแปรปรวนของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 15.93

สมมติฐานข้อที่ 5 ระบุว่า “พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้มีความสัมพันธ์กับทักษะแห่งศตวรรษที่ 2 ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น” ซึ่งตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นด้านรวมและด้านย่อย 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการตั้งใจเรียน และด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และตัวแปรผล ได้แก่ ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ด้านรวมและด้านย่อย ได้แก่ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี และทักษะด้านชีวิตและการทำงาน สรุปผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ภาพประกอบ 18 ผลการทำนายระหว่างพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ด้านรวมและด้านย่อยกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้กับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ทั้งด้านรวมและด้านย่อยมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่า พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .741 ในแต่ละด้านย่อยของพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ พบว่า พฤติกรรมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมีความสัมพันธ์สูงที่สุดกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .714 และพฤติกรรมการตั้งใจเรียนมีความสัมพันธ์ต่ำที่สุดกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .613

ภาพประกอบ 19 ผลการทำนายระหว่างพฤติกรรมการเรียนรู้กับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ด้านย่อย
ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง พบว่า ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ในด้านย่อย คือ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี และทักษะด้านชีวิตและการทำงาน พบว่า พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .643 ส่วน ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี พบว่า พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .721 และด้านสุดท้าย คือ ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน พบว่า พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะด้านชีวิตและการทำงานของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .799

จึงกล่าวได้ว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสนับสนุนสมมติฐานที่ 5 ทั้งหมด

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังกล่าวข้างต้น สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการซึ่งมีความสอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 กระทรวงศึกษาธิการ (2551: 4) ดังต่อไปนี้ 1) ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเอง และสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่างๆ การเลือกรับ หรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้ วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม 2) ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่าง

สร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม 3) ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรม และข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม 4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่างๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และรู้สึกลึกเลียดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น 5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีต่างๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม และมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น งานวิจัยของรัตนาวงศ์ ศรีปัญญา (2557: 56) ทำการศึกษา ผลการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ที่มีต่อทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้มีทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ บุญช่วย ภักดี (2556: 120) ทำการศึกษา ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความสุขที่เน้นการปฏิบัติที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนที่ได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความสุขที่เน้นการปฏิบัติจะมีพัฒนาการความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความสุขที่เน้นการปฏิบัติจริงโดยมีการจัดกิจกรรมกลุ่มประกอบการเรียนการสอนซึ่งการทำงานกลุ่มนั้นเป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

การศึกษานี้ทำให้ได้ข้อค้นพบที่สำคัญอันสามารถนำมาเป็นข้อเสนอแนะจากการวิจัย ทั้งข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาและข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษา

จากผลการศึกษา ทำให้ได้ข้อค้นพบที่สามารถกำหนดเป็นหัวข้อในการเสนอแนะหรือการพัฒนาพฤติกรรมไม่เรียนรู้ดังนี้

ระดับนักเรียน

จากผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่เรียนรู้อย่างดี เป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นอนาคต ควบคุมตนเองและมีสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนและเพื่อนสูง โดยเฉพาะในกลุ่มโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” สูงที่สุด ดังนั้นผู้วิจัยเสนอแนะให้นักเรียนควรมีการวางแผนอนาคตในด้านการเรียน การศึกษาต่อ การประกอบอาชีพในอนาคต โดยคาดการณ์ตามแนวโน้มการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 เพื่อใช้ในการกำหนดเป้าหมายและควบคุมตนเองให้ไปถึงเป้าหมาย ดังจะเห็นได้ว่านักเรียนที่อยู่ในนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” มีเวลาในการทำกิจกรรมภายนอกห้องเรียนมากย่อมทำให้มีเวลาในการวางแผนต่ออนาคตและพูดคุยแลกเปลี่ยนกับเพื่อนนักเรียนได้มาก ดังนั้นนักเรียนควรใช้เวลาว่างนอกห้องเรียนมากกำหนดแผนการดำเนินชีวิต แผนการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพในอนาคต รวมถึงนักเรียนควรมีการแลกเปลี่ยนความรู้และแบ่งปันประสบการณ์ร่วมกับเพื่อนนักเรียน เพื่อให้กำลังใจซึ่งกันและกัน จึงนำไปสู่การแนะนำและผลักดันให้ดำเนินการตามเป้าหมายได้บรรลุความสำเร็จ

ระดับครอบครัว

จากผลการศึกษาการถอดถอดพหุคูณแบบเชิงชั้น ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรสำคัญที่สามารถทำนายพฤติกรรมไม่เรียนรู้อาสาสมัครและด้านย่อยในลำดับแรกๆ นั้น ได้แก่ แรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ ดังนั้น ผู้ปกครองสามารถเสริมสร้างให้บุตรเติบโตขึ้นเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ในการทำงาน พยายามทำงานจนสำเร็จด้วยมาตรฐานที่ดีได้ด้วยการสอนให้เห็นคุณค่าของผลงานที่ได้มาจากการทำงานอย่างสุดความสามารถ ไม่ให้เคยชินกับการทำงานแค่ทำเพื่อผ่าน และให้การชื่นชมหรือเสริมแรงด้วยวิธีต่างๆ เมื่อทำงานได้ดี

ระดับโรงเรียนและผู้บริหาร

1. จากผลการศึกษาการถอดถอดพหุคูณแบบเชิงชั้น ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรสำคัญที่สามารถทำนายพฤติกรรมไม่เรียนรู้อาสาสมัครและด้านย่อยเป็นลำดับแรก ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้อย่างดี ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะให้ครูส่งเสริมหรือพัฒนาเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้อย่างดีของนักเรียน ในด้านการรู้จัก ด้านความรู้สึก และด้านความพร้อมกระทำ ด้วยการถ่ายทอดเนื้อหาการหาเทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนแปลกใหม่และมีความน่าสนใจเพื่อสร้างเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไม่เรียนรู้อย่างดีทางการเรียนกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มเติม อันจะเป็นผลให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนมากขึ้น

2. ควรมีการส่งเสริมทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 แก่นักเรียน เช่น การสอดแทรกสถานการณ์จำลองที่เน้นให้เด็กคิดวิเคราะห์ ค้นหาวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเองอย่างสร้างสรรค์และเหมาะสมกับสถานการณ์

ระดับนโยบาย

1. พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ต่อทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ทั้งด้านรวมและด้านย่อยมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่า พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .741 ในแต่ละด้านย่อยของพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ พบว่า พฤติกรรมแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมีความสัมพันธ์สูงสุดกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .714 และพฤติกรรมการตั้งใจเรียนมีความสัมพันธ์ต่ำที่สุดกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .613 ดังนั้น ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้กระทรวงศึกษาธิการหรือหน่วยงานที่มีบทบาทและอำนาจหน้าที่ ปรับปรุงหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการระหว่างเนื้อหากับการพัฒนาทักษะและการปฏิบัติเพื่อเพิ่มประสบการณ์ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 เช่น การเรียนรู้โดยการใช้สื่อออนไลน์เป็นสื่อกลางในการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยให้นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานและนำมาจัดนิทรรศการ เป็นต้น

2. กระทรวงศึกษาธิการหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ควรมีการปรับเกณฑ์การประเมินผลโดยเพิ่มสัดส่วนของการประเมินนักเรียนในด้านการปฏิบัติ ด้านการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในอนาคต ควบคู่ไปกับการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความสนใจใฝ่เรียนรู้นอกห้องเรียนมากยิ่งขึ้น

3. จากผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่มีพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้สูง เป็นผู้ที่มีความตั้งใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและมีการสนับสนุนจากครอบครัวสูง โดยเฉพาะในกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ ดังนั้น ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้กระทรวงศึกษาธิการหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการสนับสนุนระดับทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคลเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาให้เท่าเทียมกันทุกขนาดโรงเรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. จากผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยทางจิต (เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์) และปัจจัยทางสังคม (สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน) เป็นตัวแปรที่มีความสำคัญกับพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ ดังนั้นตัวแปรเหล่านี้จึงควรให้มีการศึกษาต่อไป เช่น นำตัวแปรลักษณะทางจิตไปสร้างโปรแกรมหรือทำชุดฝึกอบรม ส่วนลักษณะทางสังคมอาจนำไปศึกษาต่อในลักษณะการวิจัยเชิงทดลอง

2. ควรมีการศึกษาวิจัยด้วยระเบียบวิธีวิจัยรูปแบบอื่น เช่น การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ชัดเจนลึกซึ้งมากยิ่งขึ้นทั้งในภาพกว้างและในเชิงลึกด้วยวิธีการทางสถิติและการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา การใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ อาทิ การศึกษาแบบเฉพาะกรณี (Case Study) กับโรงเรียนที่นักเรียนได้รับรางวัลที่เป็นต้นแบบที่ดี (Best Practice)

เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกถึงสาเหตุหรือเงื่อนไขของการมีพฤติกรรมไม่เรียนรู้ ภายใต้บริบททางสังคม และวัฒนธรรมของพื้นที่ที่ทำวิจัย

3. ผลการศึกษามีการหาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมไม่เรียนรู้และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนซึ่งมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง ดังนั้นควรมีการทำวิจัยระยะยาวเพื่อติดตามผลหลังการทำกิจกรรมของโรงเรียนที่ส่งเสริมพฤติกรรมไม่เรียนรู้และทำให้นักเรียนเกิดทักษะ 3 ด้าน คือ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี และทักษะด้านชีวิตและการทำงาน ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญในการดำรงชีวิต

4. ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยหาเทคนิควิธีการแก้ปัญหาพฤติกรรมอันไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นในชั้น หรือส่งเสริมพัฒนาทักษะที่ควรมีในอนาคตของผู้เรียน เช่น ทักษะการแก้ปัญหา และสังเกตผลการแก้ปัญหา โดยมีการสะท้อนผลและแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับเพื่อนครูในโรงเรียนเพื่อนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนของตนเอง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลวิทย์ วันวิชัย. (2545). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสตรีวัดอัมพรสวรรค์ กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กฤตธี สีมหอนรี. (2557). สถานการณ์ในการเรียนดนตรีและลักษณะทางจิตที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเล่นดนตรีอย่างมีความรับผิดชอบของเยาวชนในโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล. ปริญญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขต 1. (2558). ข้อมูลพื้นฐานนักเรียนห้องเรียน. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2558, จาก http://plan.sesao1.go.th/total_
- กลุ่มเมทรี. (2554). ทักษะแห่งอนาคตใหม่: การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21. แปลโดย วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง; อธิป จิตตฤกษ์. กรุงเทพฯ: โอเพ่นเวิลด์ส์.
- กิตติรัตน์ ชัยรัตน์. (2547). ประสบการณ์ในการเข้าค่ายวิทยาศาสตร์และลักษณะจิตใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเล่นสارะวิทยาศาสตร์. ปริญญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เกวรี แลใจ. (2556). การวิเคราะห์หุ้ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชนเผ่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3. ปริญญานิพนธ์ ค.ม. (การวิจัยและประเมินผลการศึกษา). เชียงราย: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. ถ่ายเอกสาร.
- แกมกาญจน์ คชวงษ์. (2553). การศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความสามารถในการแก้ปัญหาด้านการเรียนและปัญหาด้านสังคมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- โกษิก เฉลิมหมู่. (2558, พฤษภาคม-สิงหาคม). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อกลยุทธ์การเรียนรู้จำอาภาศโรงเรียนจำอาภาศ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ. วารสารบริหารการศึกษา มศว. 19(16): 16.

- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: พรินทกราฟฟิค.
- คณะกรรมการการศึกษานานาชาติว่าด้วยการศึกษาในศตวรรษที่ 21. (2551). การเรียนรู้: ขุมทรัพย์ในตน = *Learning: the treasure within*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- คณะกรรมการการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและคณะกรรมการเครือข่ายพลเมืองเพื่อการพัฒนา. (2554). คู่มือฉบับพกพา “ปฏิรูปการศึกษาไทย”. กรุงเทพฯ: พรินท์ ซิตี้.
- งามตา วินิตานนท์; และอุษา ศรีจินดารัตน์. (2551). รายงานการวิจัย ฉบับที่ 120 เรื่องปัจจัยเชิงสาเหตุด้านการจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษาสภาพแวดล้อมทางครอบครัวและโรงเรียนที่มีต่อความสนใจและพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย: การวิจัยช่วงยาวหลายระยะ. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- งามตา วินิตานนท์. (2535). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จรัส อุ่นจิตวิวัฒน์. (2532). การรับรู้สาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในวิชาคณิตศาสตร์ นักเรียนที่มีมีโนภาพเกี่ยวกับตน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่างกัน. ปรินญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จิตติพร ไวโรจน์วิทยาการ. (2551). ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนที่ประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- จินตนา ตันสุวรรณนนท์; และคนอื่นๆ. (2553, มกราคม). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบริโภคสื่อด้วยปัญญาของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารพฤติกรรมศาสตร์. 16(1): 127.
- จินตนา ตันสุวรรณนนท์; และปิยะนุช เพียรรัตน์พิมล. (2551). ปัจจัยทางจิตลักษณะส่วนบุคคลและปัจจัยทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. ปรินญานิพนธ์ นศ.บ. (วิทยาการจัดการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. ถ่ายเอกสาร.
- จิรพัฒน์ ศิริรักษ์ . (2555). ลักษณะสถานการณ์ในโรงเรียน ครอบครัว และจิตพอเพียงที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. ปรินญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- จุฬาพัฒน์ รัตนดิลก ณ ภูเก็ต. (2547). ปัจจัยจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์ที่มีประโยชน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ฉันทนา ภาคบงกช; และอุษา ศรีจินดารัตน์. (2552). รายงานการวิจัยฉบับที่ 123 เรื่องปัจจัยเชิงสาเหตุด้านการจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษาและสภาพแวดล้อมทางครอบครัว และโรงเรียนที่มีต่อความสนใจและพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา: การศึกษาต่อเนื่องหลายระยะ. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชนิสรา ปัญญาเริง; ธนารักษ์ สุวรรณประพิศ; และวิลาวลัย เตือนราษฎร์. (2551). เครือข่ายทางสังคมและแรงสนับสนุนทางสังคมของผู้ที่เป็นโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. พยาบาลสาร. 35(2): 93-103.
- ชวนชัย เชื้อสาธุชน. (2552). ปัจจัยเชิงเหตุและผลที่เกี่ยวกับการใฝ่เรียนรู้คู่ความดีของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ. รายงานการวิจัยโครงการวิจัยแม่บท: การวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- ชูลีกร ยิ้มสุด; อนุ เจริญวงศ์ระยับ; และภิญญาพันธ์ ร่วมชาติ. (2547). ปัจจัยเชิงเหตุและผลของการใฝ่รู้ทางวิทยาศาสตร์ในนักเรียนช่วงชั้นที่ 4. ใน รายวิชา วป 804 ฝึกปฏิบัติวิจัย 2 ภาคปลาย ปีการศึกษา 2547. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เชิดชาย ชูช่วยสุวรรณ. (2547). การศึกษาปัจจัยบางประการที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุพรรณบุรี. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- โชติมา สุรฤทธิธรรม. (2551). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบของเยาวชนที่กระทำผิดกฎหมาย. ปรินิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ฐานันตร์ เปียศิริ. (2545). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมประหยัดไฟฟ้าของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนสีขาว. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ณัฐพล แยมสอาด. (2551). การศึกษาตัวแปรเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเรียนของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษา 2 กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ดลฤดี สุวรรณศิริ. (2550,ตุลาคม). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา
ของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ทั่วประเทศ. วารสารพัฒนาสังคม. 9(1): 157-174.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2522). ความสำเร็จในชีวิตในวัยเรียน. เอกสารประกอบการบรรยาย
จิตวิทยาสังคม. จุลสารฉบับพิเศษปีเด็กสากล. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- . (2543). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสนับสนุนทางสังคมของหัวหน้า
ในสถานื่อนามัยตำบล. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- . (2547). หัวหน้าจะพัฒนาจิตลักษณะด้านมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองได้อย่างไร
เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง “ผลิตผลวิจัยระบบพฤติกรรมไทยเร่งไขปัญหา ร่วม
พัฒนาเยาวชน” จัดโดย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติไทย 2-3 เมษายน ณ
โรงแรมมิราเคิลแกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพฯ.
- . (2547, มิถุนายน). จิตลักษณะที่สำคัญตามทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ
และพฤติกรรมการสนับสนุนทางสังคมของหัวหน้า. วารสารจิตพฤติกรรมศาสตร์: ระบบ
พฤติกรรมไทย. 1(2): 136-163.
- . (2547, กันยายน). แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์: เทคโนโลยีจิตพัฒนา. ผลิตผลวิจัยระบบ
พฤติกรรมไทย เร่งไข ปัญหา ร่วมพัฒนาเยาวชน. โครงการแม่บท: การวิจัยและพัฒนา
ระบบพฤติกรรมไทย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- . (2552,ธันวาคม). ผลการทำนายและเส้นทางอิทธิพลของจิตลักษณะและสถานการณ์ที่
เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมใฝ่รู้และใฝ่ดีและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียน
มัธยมศึกษาตอนต้น. วารสารจิตพฤติกรรมศาสตร์: ระบบพฤติกรรมไทย. 6(2): 11.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน; และคนอื่นๆ. (2531). ชุดฝึกอบรมการเสริมสร้างลักษณะของข้าราชการ
พลเรือน. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการ
ข้าราชการพลเรือน.
- ดุจเดือน พันธุมนาวิน; และอัมพร ม้าคะนอง. (2547). ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรม
พัฒนานักเรียนของครูคณิตศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษา. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ:
การวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน; และคนอื่นๆ. (2551). หลักสูตรฝึกอบรมการวิจัยขั้นสูงแบบบูรณาการทาง
จิตพฤติกรรมศาสตร์ เล่ม 2 โครงการวิจัยแม่บท การวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย.
กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- เทพิกา รอดสงการ. (2548). การศึกษาการเรียนรู้วิชาดนตรีของนักศึกษาวิชาเอกดนตรี มหาวิทยาลัย
ราชภัฏ เขตภาคเหนือ. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ทวีกาญจน์ ไชยแก้ว. (2554). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่ทำนายการปรับตัวด้านสังคมของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่*. ปรินุญานิพนธ์ วท.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- ทิตนา แคมมณี. (2557). *ปลูกโลกการสอนให้มีชีวิต ห้องเรียนแห่งศตวรรษใหม่*. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน.
- ชนศักดิ์ เมืองเจริญ. (2554). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน นานาชาติบางกอกพัฒนา*. ปรินุญานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธัญญามาศ คำมาตา. (2551). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเผชิญปัญหา และฟันฝ่าอุปสรรคของนักเรียนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร*. ปรินุญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธีรพงศ์ บำเพ็ญทาน. (2558). *สถานการณ์ทางสังคมและจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมใฝ่รู้ใฝ่เรียนดนตรีระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย*. ปรินุญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นฤมล อึ้งเจริญ. (2552). *การศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างปัจจัยบางประการกับการเรียนรู้ในชั้นเรียนอย่างมีความสุขของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่ม กรุงเทพมหานคร*. ปรินุญานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นันท์นภัส เจริญมิตรสกุล. (2552). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการแสวงหาความรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามุบราชธานี เขต 4*. ปรินุญานิพนธ์ ค.ม. (วิจัยและประเมินผลทางการศึกษา). อุบลราชธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. ถ่ายเอกสาร.
- น้ำทิพย์ งามอาจาณชัย. (2556). *การพัฒนาแบบวัดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น: การประยุกต์ใช้แนวคิดการเข้าถึงคุณลักษณะที่มุ่งวัดของแบบสอบ*. ปรินุญานิพนธ์ ค.ด. (การวัดและประเมินผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- นิชาภัทร โพธิ์บาง. (2550). *ลักษณะจิตใจและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานราชการอย่างมีจริยธรรมของเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี*. ปรินุญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- นิตยา เหมือดไธสง. (2543). การส่งอิทธิพลผ่านตัวกลางเชิงสาเหตุของปัจจัยด้านนักเรียน ด้านครู และด้านโรงเรียนไปยังผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์: การวิเคราะห์อภิमानงานวิจัย. ปรินญานิพนธ์ ค.ม. (วิจัยการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- เนติมา กมลเลิศ. (2549). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในการใช้อินเตอร์เน็ตของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนในเครือเซนต์คาเบรียล เขตกรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ ศษ.ม. (พัฒนศึกษา). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- บุญชิต มณีโชติ. (2540). ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมกับพฤติกรรมใฝ่รู้ของนักศึกษาพยาบาล. ปรินญานิพนธ์ พ.ม. (พยาบาลอนามัยชุมชน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์. (2526). การทดสอบแบบอิงเกณฑ์: แนวคิดและวิธีการ. กรุงเทพฯ: ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญรับ ศักดิ์มณี. (2532). การเสริมสร้างจิตลักษณะเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำงานของข้าราชการ. ปรินญานิพนธ์ วท.ด. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เบลันกา, เจมส์; และ แบรินต์, รอน. (2554). ทักษะแห่งอนาคตใหม่: การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21. แปลโดย วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง; และ อธิป จิตตฤกษ์. กรุงเทพฯ: Open Worlds.
- ปริญวิทย์ นุราช. (2557). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ตามสมรรถนะวิชาชีพและความสุขในการเรียนของนิสิตทันตแพทย์. ปรินญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปาริชาติ เสารยะวิเศษ. (2552, มิถุนายน). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรู้สารสนเทศของนักเรียนระดับประถมศึกษาในประเทศไทย. *บรรณศาสตร์มศว.* 2(1): 82.
- ไพบรมา กุหลาบซ้อน. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานกลุ่มของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พรฤดี ฮวดเฮง. (2553). ความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนวิชากระบี่กระบองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี ปีการศึกษา 2552. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พระธีรภิสุทธิ์ สารธมโม. (2550). ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมาธิในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตริวิทยา พุทธมณฑล เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- พระมหาจิรฉัตร อริโย. (2554). ปัจจัยทางจิตสังคมที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการเรียนรู้
 ควบคู่คุณธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ. ปรินิพนธ์
 นิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- พระมหาวิชรพงศ์ วชิรวโส. (2552). องค์ประกอบที่อิทธิพลต่อการปรับตัวด้านการเรียนระดับ
 มัธยมศึกษาตอนต้นของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสุทธภิษตริย์ อำเภอพระประแดง
 จังหวัดสมุทรปราการ. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิต
 วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พลชนัน นิรมิตรไชยนนท์. (2549). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
 ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปรินิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรม
 ศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่าย
 เอกสาร.
- พัชรินทร์ สนธิวิธ. (2549). การศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการใช้
 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานตามทัศนะของบุคลากรมหาวิทยาลัยศรีนคริน
 ทรวิโรฒ. ปรินิพนธ์ บธ.ม. (การจัดการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พิชิต ฤทธิ์เจริญ. (2549). ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: แฮส ออฟ
 เคอร์มีส์.
- พิทักษ์ วงแหวน . (2546). การศึกษาปัจจัยพระระดับที่ส่งผลต่อพฤติกรรมไม่เรียนของนักเรียนชั้น
 ประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดศรีสะเกษ. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการ
 ศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2524). การพัฒนาการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชา
 อุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์; และคนอื่นๆ. (2557). เติบโตเต็มตามศักยภาพ สู่ศตวรรษที่ 21 ของ
 การศึกษาไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพศาล แยมวงษ์. (2555). การศึกษาการสนับสนุนทางสังคมที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในชีวิตของ
 นักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว).
 กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มนตรี ธาดา. (2546). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมขยันเรียนและพฤติกรรมฝึกซ้อม
 กีฬาของนักเรียนโรงเรียนกีฬาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดกรมพลศึกษา. ปรินิพนธ์
 นิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
 ถ่ายเอกสาร.

- รัตนวงศ์ ศรีปัญญา. (2557). ผลการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ที่มีต่อทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย โรงเรียนวัดทุ่งครุ (ฟิ่งสายอนุสรณ์) กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ คร.ม. (การจัดการการปฐมวัยศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. ถ่ายเอกสาร.
- ราชบัณฑิตสถาน. (2554). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตสถาน.
- ละเมียด ลิมอักษร. (2519). สิ่งแวดล้อมที่ส่งผลทางการศึกษา. ประชาศึกษา. 27: 23-28
- ลำไย มากเจริญ. (2554). ปัจจัยทางจิตสังคมและความสุขใจที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม การเรียนอย่างมีประสิทธิภาพของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. ปรินิพนธ์ วท.ม.(การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วรทัศน์ วัฒนชีวโนปกรณ์. (2555). ปัจจัยเชิงเหตุทางจิตและสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมใฝ่รู้ใฝ่ดีของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. ปรินิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วรุณ มัสพันธ์. (2556). ปัจจัยทางจิตสังคมที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตพัฒนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วรารณ จารุเมธีชน. (2555,กรกฎาคม-ธันวาคม). บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จังหวัดขอนแก่น. วารสารบรรณศาสตร์. 5(2): 61.
- วรารณ ทองสว่างแจ้ง. (2549). การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของลักษณะมุ่งอนาคตและความมานะอดทนในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. ปรินิพนธ์ วท.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- วรรีพร บำรุงผล. (2548). ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดอุบลราชธานี. ปรินิพนธ์ ค.ม. (วิจัยและประเมินผลการศึกษา). อุบลราชธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. ถ่ายเอกสาร.
- วัชรทาน เข้มทอง. (2555). ปัจจัยทางจิตและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสียสละของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม. ปรินิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- วัชรภรณ์ อมรศักดิ์. (2556). ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมใฝ่รู้ใฝ่เรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. ปรินุญานินพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วัฒนา พาผล. (2551). การวิเคราะห์โครงสร้างความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. ปรินุญานินพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วันวิสา สรีระศาสตร์. (2554). ปัจจัยเชิงสาเหตุด้านสถานการณ์ทางสังคม และการมีภูมิคุ้มกันทางจิตที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์และปลอดภัยของนักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมอินเทอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์และปลอดภัย. ปรินุญานินพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วาทีนี อึ้งเกลี้ยง. (2552). ปัจจัยที่ส่งผลต่ออัตมโนทัศน์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนบ้านค่ายอำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- วิไลลักษณ์ ลังกา. (2554). การศึกษาอิทธิพลทางสังคมและปัจจัยภายในต่อการเรียนรู้การสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. ปรินุญานินพนธ์ วท.ด. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศศิวิมล เกลียวทอง. (2557). ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อทักษะชีวิตของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. ปรินุญานินพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศุภรางค์ อินทუნห์. (2552). ปัจจัยเชิงสาเหตุทางจิตสังคมและปัจจัยเชิงผลด้านการจัดการความเครียดของพฤติกรรมรักการอ่านในนักเรียนวัยรุ่น. ปรินุญานินพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- (2553, มกราคม). ปัจจัยเชิงสาเหตุทางจิตสังคมและปัจจัยเชิงผลด้านการจัดการความเครียดของพฤติกรรมรักการอ่านในนักเรียนวัยรุ่น. วารสารพฤติกรรมศาสตร์เพื่อการพัฒนา. 2(1): 1-17.

- สมคิด อิศระวัฒน์. (2542). *ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูเด็กของคนไทยซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สมพร พรหมจรรย์. (2540). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช*. ปรินูญานินท์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๖๑)*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขต 1. (2558). *กลุ่มนโยบายและแผน*. สืบค้นเมื่อ 1 ธันวาคม 2558, จาก http://plan.sesao1.go.th/total_year.php
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2547). *กรณีศึกษาบุคคลตัวอย่างและเครื่องชี้วัดเพื่อนำไปสู่การพัฒนาพฤติกรรมข้าราชการยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2540). *จิตพิสัยมิติสำคัญของการพัฒนาคน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.
- สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน. (2557). *ดัชนีชี้วัดความสามารถในการแข่งขัน: ไอเอ็มดี (IMD) ปี 2014*. สืบค้นเมื่อ 23 มกราคม 2558, จาก <http://www.qlf.or.th/Home/Contents/869>.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2559). *การสำรวจการอ่านหนังสือของประชากร พ.ศ. 2558*. สืบค้นเมื่อ 23 ธันวาคม 2558. จาก <http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/themes/files/readingRep56.pdf>
- สิริวรรณ ศรีพล. (2526). *รูปแบบการสอนและกิจกรรมการเรียนในวิชาสังคมศึกษา*. เอกสารการสอนสังคมศึกษา หน่วยที่ 10 – 15. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุพัตรา ผลรัตนพิบูลย์. (2550). *การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี*. ปรินูญานินท์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- (2550, กันยายน-ธันวาคม). *การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี*. *วารสารวิชาการศึกษา*. 8(3): 118.

- สุมิตรา เจิมพันธ์. (2547). จิตลักษณะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. วารสารจิตพฤติกรรมศาสตร์: ระบบพฤติกรรมไทย. 1(2): 9-36.
- . (2545). จิตลักษณะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. ปรินูญานิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สุเมธ พงษ์เกตุรา. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนสารสาสน์เอกตรา เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุรางค์ โค้วตระกูล. (2541). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภากร แก้วกล้า. (2554). ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดเมธังกราวาส (เทศรัฐราษฎร์นุกูล) จังหวัดแพร่. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อนรรฆมนต์ เรียบร้อยเจริญ. (2549). ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการระหว่าง บ้าน โรงเรียน และจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมป้องกันการคุกคามทางเพศของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาในโครงการก้าวอย่างเข้าใจ. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- อนุชา ขวาทไทย. (2550). การศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความสามารถในการแสวงหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อภิญา อิงอาจ; และ ชลธร อริยปิณฑ. (2553, พฤษภาคม). การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านการเรียน และความสามารถในการฟันฝ่าอุปสรรคของนักศึกษา. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยกรุงเทพ. 9(1): 30-43.
- อรพินทร์ ชูชม; และอัจฉรา สุขารมณ. (2532). รายงานการวิจัยฉบับที่ 48 องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการปรับตัวของนักเรียนวัยรุ่น. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์.
- อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล. (2533). ตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา. ปรินูญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อุบล รินนานนท์. (2552, มกราคม-มีนาคม). ผลการใช้กระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาโมเดลที่มีผลต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์และพฤติกรรมไม่เรื้อรังของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 85 (บ้านห้วยตาก จังหวัดลำปาง). วารสารศึกษาศาสตร์. 8(1): 2555.

- เฮอร์เบิร์ต, ไชมอน. (2556). *การเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21: 7 หลักการสร้างนักเรียนรู้แห่งอนาคตใหม่*. แปลโดย วันวิสาข์ เคน. กรุงเทพฯ: โอเพ่นเวิลด์ส์ พับลิชชิง เฮาส์.
- Bandura, A. (1986). *Social Foundations of Thought and Action: A Social Cognitive Theory*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Duchastel, P. (1997). *A Motivational Framework for Web-Based Instruction*. In *Web-Based Instruction*. Edited by B. Khan. Englewood Cliffs, NJ: Educational Technology Publications
- Gottlieb, B. H. (1994). *The Meaning and Importance of Social Support: Toward Active Living*. Champaign: Human Kinetics Publishers.
- Kay, K. (2010). *21st Century Skills: Rethinking How Students Learn*. United States of America: Solution Tree Press.
- Klearsley, G. (1998). *Explorations in Learning & the Theory into Practice Database*. Retrieved December 22, 2010, from <http://www.gwu.edu/~tip/index.html> [2005, 9 October].
- Klein, S.B. (1996). *Learning: Principles and Applications*. 3rd ed. New York: McGraw-Hill, Inc.
- Kline, R.B. (2005). *Principles and Practice of Structural Equation Modeling*. 2nd ed. New York: The Guilford Press.
- Martin, J. (2010). *The Meaning of the 21st Century*. Bangkok: L.T.P.
- McClelland, D.C. (1953). *The Achievement Motivation*. New York: Appleton Century Crofts.
- Morris, C.G. (1990). *Psychology: An Introduction*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Partnership for 21st Century Skills. (2009). *P21 Framework Definitions Document*. Retrieved May 6, 2015, from <http://www.21stcenturyskills.org>.
- Schunk, D.H.; & Cutshall, D. (1997). *Motivation for Lifelong Learning*. Kappa Delta Pi Record.
- Tubbs, M. & Ekeberg, S. (1991). The Role of Intentions in Work Motivation: Implications for Goal-Setting Theory and Research. *Academy of Management Review*. 16(1): 180-199.
- Work Economic Forum. (2015). *The Global Competitiveness Report 2014-2015*. Retrieved December 20, 2015, from https://blog.eduzones.com/redirect.php?url=http://www3.weforum.org/docs/WEF_GlobalCompetitivenessReport_2014-15.pdfyear.php

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ตารางแสดงค่าสถิติต่าง ๆ

ตาราง 33 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรปัจจัยทางจิตและกลุ่มตัวแปรปัจจัยทางสังคมกับพฤติกรรมไฟเรียนรู้

ตัวแปร	1	1.2	1.3	2	3	4	5	6	7
1. พฤติกรรมไฟเรียนรู้	1								
1.1 การตั้งใจเรียน	.914**	1							
1.2 การแสวงหาความรู้	.933**	.706**	1						
2. แรงจูงใจไฟเรียนรู้	.534**	.533**	.458**	1					
3. ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน	.225**	.283**	.141**	.438**	1				
4. เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรียนรู้	.600**	.558**	.551**	.653**	.391**	1			
5. การสนับสนุนจากครอบครัว	.390**	.388**	.335*	.467**	.354**	.603**	1		
6. บรรยากาศที่ดีในโรงเรียน	.401**	.378**	.365**	.388*	.220**	.574**	.504**	1	
7. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	.056**	.476**	.460**	.477**	.233**	.651**	.537**	.534**	1

** หมายถึง $p < .01$

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ชื่อ-สกุล	สถานที่ทำงาน
1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา ภัทรวิวัฒน์	สถาบันวิจัยพฤกษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรัณย์ พิมพ์ทอง	สถาบันวิจัยพฤกษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ดร.ทวีพล จูทะพล	โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย

ภาคผนวก ค

คุณภาพเครื่องมือและเครื่องมือวัดที่ใช้ในการวิจัย

ตาราง 34 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดพฤติกรรมไฟเริ่นรู้
(ด้านตั้งใจเรียน)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	.526
2	.531
3	.712
4	.593
5	.334
6	.594
7	.603
8	.597
9	.528
10	.299
ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับ เท่ากับ .833	

ตาราง 35 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดพฤติกรรมไฟเริ่นรู้
(ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตัวเอง)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	.513
2	.569
3	.489
4	.457
5	.398
6	.560
7	.583
8	.535
9	.394
ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับ เท่ากับ .804	

ตาราง 36 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดพฤติกรรมไฟเริ่ญรู้ (ด้านรวม)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	.459
2	.517
3	.695
4	.642
5	.284
6	.634
7	.645
8	.569
9	.525
10	.214
11	.406
12	.512
13	.486
14	.421
15	.269
16	.538
17	.618
18	.675
19	.434
ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับ เท่ากับ .881	

ตาราง 37 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	.389
2	.411
3	.376
4	.509
5	.440
6	.314
7	.445
8	.409
9	.554
10	.274
11	.348
12	.401
13	.234
ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับ เท่ากับ .761	

ตาราง 38 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต-
ควบคุมตน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	.393
2	.324
3	.315
4	.315
5	.358
6	.242
7	.320
8	.268
ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับ เท่ากับ .603	

ตาราง 39 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรม
ไฟเรียนรู้

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	.298
2	.526
3	.488
4	.606
5	.255
6	.374
7	.551
8	.519
9	.553
10	.476
11	.231
12	.228
13	.552
14	.406
15	.415
16	.333
17	.212
18	.337
19	.497
20	.610
ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับ เท่ากับ .834	

ตาราง 40 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดการสนับสนุนจากครอบครัว

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	.636
2	.393
3	.589
4	.596
5	.578
6	.516
7	.508
8	.643
9	.511
10	.569
11	.525
12	.564
ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับ เท่ากับ .792	

ตาราง 41 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	.314
2	.522
3	.386
4	.317
5	.440
6	.229
7	.261
8	.513
ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับ เท่ากับ .682	

ตาราง 42 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	.385
2	.594
3	.586
4	.675
5	.596
6	.617
7	.587
8	.614
9	.687
10	.591
ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับ เท่ากับ .872	

ตาราง 43 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	.574
2	.547
3	.422
4	.480
5	.462
6	.523
7	.426
8	.569
ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับ เท่ากับ .792	

ตาราง 44 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	.522
2	.392
3	.480
4	.396
5	.307
6	.367
7	.520
8	.487
ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับ เท่ากับ .731	

ตาราง 45 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (ทักษะชีวิตและการทำงาน)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	.521
2	.585
3	.315
4	.357
5	.370
6	.363
7	.450
8	.500
9	.628
10	.534
11	.521
12	.452
13	.536
14	.500
ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับ เท่ากับ .837	

ตาราง 46 แสดงค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21
(ด้านรวม)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	.383
2	.361
3	.350
4	.372
5	.515
6	.473
7	.488
8	.534
9	.524
10	.460
11	.530
12	.423
13	.386
14	.358
15	.427
16	.465
17	.549
18	.522
19	.327
20	.338
21	.405
22	.379
23	.357
24	.427
25	.573
26	.524
27	.617
28	.479
29	.472
30	.522
ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับ เท่ากับ .896	

ตัวอย่างแบบสอบถามในการวิจัย

ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมไม่เรียนรู้และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร

เรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมไม่เรียนรู้และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร โดยผลที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานทางการศึกษา ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านโปรดตอบแบบสอบถามนี้จากความเป็นจริง และขอความกรุณาตอบคำถามทุกข้อเพื่อการนำข้อมูลของท่านไปใช้ประโยชน์สูงสุด ผู้วิจัยจะถือว่าข้อมูลที่ท่านให้มาเป็นความลับไม่มีการเปิดเผยและนำไปใช้ในกรณีอื่นใดจากการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยทราบว่าท่านต้องเสียสละเวลาที่มีค่าและความคิดในการตอบคำถามครั้งนี้เป็นอย่างมาก ผู้วิจัยจึงรู้สึกขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในการให้ความร่วมมือของท่านไว้ ณ ที่นี้

นางสาวปาริย์ ทรงเสรี
นิสิตปริญญาโท วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำหรับผู้วิจัย

☐ โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้”
☐ ขนาดเล็ก ☐ ขนาดกลาง ☐ ขนาดใหญ่ ☐ ขนาดใหญ่พิเศษ
☐ โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนปกติ
☐ ขนาดเล็ก ☐ ขนาดกลาง ☐ ขนาดใหญ่ ☐ ขนาดใหญ่พิเศษ

เรื่อง

ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมไฟเรื้อนรู้และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21
 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบวัดที่ประกอบด้วยแบบสอบถามพฤติกรรมไฟเรื้อนรู้และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 9 ตอน ได้แก่

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล
- ตอนที่ 2 แบบวัดพฤติกรรมไฟเรื้อนรู้
- ตอนที่ 3 แบบวัดลักษณะแรงจูงใจไฟเรื้อนรู้
- ตอนที่ 4 แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน
- ตอนที่ 5 แบบวัดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมไฟเรื้อนรู้
- ตอนที่ 6 แบบวัดการสนับสนุนจากครอบครัว
- ตอนที่ 7 แบบวัดบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน
- ตอนที่ 8 แบบวัดสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
- ตอนที่ 9 แบบวัดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแต่ละข้ออย่างละเอียด แล้วเลือกคำตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว และโปรดตอบให้ครบทุกข้อ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง จงเติมคำหรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวนักเรียน

1. เพศ
☐ ชาย ☐ หญิง
2. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่
☐ 1 ☐ 2
☐ 3
3. เกรดเฉลี่ยสะสม.....
4. ผู้ปกครองของนักเรียนคือ (เลือกเพียง 1 คน)
☐ บิดา ☐ มารดา
☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....
5. ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง
☐ ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ☐ ระดับปริญญาตรีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบวัดพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความเป็นจริงของท่าน

ข้อคำถาม	ปฏิบัติมากที่สุด	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติค่อนข้างมาก	ปฏิบัติค่อนข้างน้อย	ปฏิบัติห้อย	ปฏิบัติห้อยที่สุด
พฤติกรรมการตั้งใจเรียน						
1. ฉันจัดตารางเรียนเพื่อวางแผนการเรียนแต่ละวิชา						
2. เมื่ออยู่ในชั้นเรียน ฉันมีส่วนร่วม เช่น ตอบคำถามที่ครูถาม หรือถามสิ่งที่ฉันสงสัย						
3. ในขณะที่เรียนฉันจะเอาใจใส่ในสิ่งที่ครูกำลังสอนโดยไม่สนใจสิ่งอื่น						
4. หลังเลิกเรียน ฉันทบทวนเนื้อหาที่เรียนแม้ว่าครูจะไม่ได้มอบหมาย						
5. ฉันกระตือรือร้นเมื่อครูให้จับกลุ่มทำกิจกรรมในชั้นเรียน						
6. ทุกครั้งที่เข้าชั้นเรียนฉันจดบันทึกเนื้อหาที่ครูสอนอย่างละเอียด						
7. ฉันอ่านหนังสือเรียนเพื่อเตรียมตัวก่อนเข้าเรียน						
8. เมื่อครูมอบหมายงานมาให้ ฉันค้นหาข้อมูลอย่างเต็มที่เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย						
9. ฉันเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อมก่อนไปเรียนทุกครั้ง						
10. เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงานฉันส่งไม่ทันตามเวลาที่กำหนด						
พฤติกรรมการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง						
1. ฉันอ่านหนังสือที่มีประโยชน์ เช่น หนังสือสารคดี เป็นต้น เพื่อเพิ่มเติมความรู้ให้กับตนเอง						
2. เมื่อฉันมีข้อสงสัยฉันถามผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้นๆ จนกว่าจะเข้าใจ						

ข้อคำถาม	ปฏิบัติมากที่สุด	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติค่อนข้างมาก	ปฏิบัติค่อนข้างน้อย	ปฏิบัติน้อย	ปฏิบัติน้อยที่สุด
3. เมื่อฉันสงสัยใคร่รู้ ฉันจะหาคำตอบด้วยการสืบค้นข้อมูลจากเอกสาร หรืออินเทอร์เน็ต ด้วยตนเอง						
4. เมื่อมีโอกาสฉันเข้าร่วมโครงการเพื่อหาประสบการณ์ใหม่ๆ เช่น ศึกษาดูงาน เป็นต้น						
5. ฉันเลือกชมรายการโทรทัศน์ที่ให้สาระความรู้ที่เป็นประโยชน์ เช่น ข่าว สารคดี รายการพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้ เป็นต้น						
6. ฉันแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เช่น ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ เป็นต้น						
7. เมื่อฉันเข้ารับการฝึกอบรมแล้ว ฉันจะนำความรู้ที่นำมาพัฒนาปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น						
8. ฉันนำความรู้จากการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการมาประยุกต์ใช้กับตนเอง						
9. เมื่อฉันพบเอกสารที่จัดเผยแพร่ต่างๆ ฉันจะหยิบมาอ่านเสมอ						

ตอนที่ 3 แบบวัดลักษณะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความเป็นจริงของท่าน

ข้อคำถาม	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1. เมื่อทำงานใดๆ ฉันจะทุ่มเทความพยายามเพื่อให้ผลงานดีที่สุด						
2. เมื่อฉันยังไม่ประสบความสำเร็จในการทำงานใด ฉันจะพยายามทำสิ่งนั้นจนกว่าจะสำเร็จ						
3. ฉันเตรียมตัวเพื่อทำงานสำคัญๆ ให้สำเร็จ						
4. ฉันให้ความสนใจกับการเรียนเป็นอันดับแรก						
5. เมื่อทำงานใดๆ ฉันคิดว่าความพยายามเป็นสิ่งสำคัญที่สุด						
6. ฉันภาคภูมิใจเมื่อทำงานที่ยากได้สำเร็จ						
7. ฉันให้ความสนใจกับงานที่ยาก และท้าทายความสามารถ						
8. แม้มีการบ้านมาก ฉันก็พยายามทำให้เสร็จโดยไม่ลอกเพื่อน						
9. ฉันไม่ผัดวันประกันพรุ่งเพื่อให้งานเป็นไปตามแผนที่วางไว้						
10. เมื่อฉันเจอปัญหาฉันจะล้มเลิกมันทันที						
11. หลายครั้งที่ฉันคิดว่า ความมุ่งมั่นทำงานหนักเป็นสิ่งที่สูญเปล่า						
12. ฉันมีความกังวลเสมอ ว่างานอาจไม่เป็นไปตามแผน						
13. ฉันกลัวความล้มเหลว						

ตอนที่ 4 แบบวัดลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความเป็นจริงของท่าน

ข้อคำถาม	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1. ฉันรีบทำการบ้านให้เสร็จก่อนไปเที่ยวเสมอ						
2. ฉันอยากเรียนหนังสือมากๆ เพื่ออนาคตจะได้ทำงานดีๆ						
3. ถ้าฉันอยากได้สิ่งใดและต้องรอคอย ฉันจะหมดความอดทนหรือทนไม่ได้						
4. เมื่อฉันได้รับเงินเพื่อที่จะใช้จ่ายตลอดสัปดาห์หรือตลอดเดือน แต่ถ้าฉันเห็นของที่อยากได้มากและราคาแพง ฉันจะซื้อและยอมอดหลังจากนั้น						
5. ฉันกลัวสายตาเสีย จึงไม่อ่านหนังสือในที่มืด						
6. ฉันมีความอดทนต่อการรอคอยสิ่งต่างๆ เพื่อประโยชน์ในอนาคต						
7. ฉันมักจะลืมทำการบ้านเสมอ						
8. ฉันทนไม่ไหวที่จะเก็บขนมอร่อยๆ ไว้กินพรุ่งนี้						

ตอนที่ 5 แบบวัดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความเป็นจริงของท่าน

ข้อคำถาม	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1. ฉันคิดว่าหากฉันเข้าเรียนตรงเวลาอย่างสม่ำเสมอผลการเรียนของฉันจะดีกว่านี้						
2. ฉันคิดว่าฉันจำเป็นต้องหาความรู้เพิ่มเติมถ้าอยากจะได้ผลการเรียนดี						
3. ถึงฉันจะตั้งใจเรียนในห้องแล้ว การอ่านหนังสือทบทวนยังเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ฉันเก่งขึ้น						
4. ฉันคิดว่ายังมีความรู้มากเท่าไร ฉันจะสามารถดำเนินชีวิตได้ดีเท่านั้น						
5. ฉันคิดว่าการตั้งใจเรียนเป็นเรื่องที่ไม่มีประโยชน์และเสียเวลา						
6. ฉันคิดว่าการที่จะมีความรู้ ความชำนาญ เรื่องใดนั้นต้องฝึกปฏิบัติบ่อยๆ						
7. ฉันคิดว่าถ้าฉันตั้งใจฟังที่ครูสอนจะทำให้ฉันเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนมากขึ้น						
8. ฉันคิดว่าการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ทำให้ฉันมีประสบการณ์ชีวิต						
9. ฉันคิดว่าการอ่านหนังสือไปล่วงหน้าจะทำให้ฉันเข้าใจในสิ่งที่ครูสอนมากขึ้น						
ด้านความรู้สึกชอบ/ไม่ชอบ						
10. ฉันรู้สึกสนุกที่ได้ทำกิจกรรมในชั่วโมงเรียน						
11. ฉันรู้สึกเบื่อหน่าย เมื่อต้องทำกิจกรรมของโรงเรียน						
12. ฉันชอบที่จะเข้าร่วมอภิปรายเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนๆ						
13. ฉันรู้สึกภาคภูมิใจที่ครูชื่นชมฉัน เมื่อฉันตั้งใจเรียนในห้องเรียน						

ข้อคำถาม	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
14. ฉันพอใจที่ได้นำความรู้ใหม่ๆ มาเล่าให้เพื่อนฟัง						
ด้านการพร้อมกระทำหรือหลีกเลี่ยง						
15. ฉันพร้อมที่จะเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อรับประสบการณ์ใหม่ๆ						
16. ฉันพร้อมจะพูดคุยกับเพื่อนเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน						
17. เมื่อมีเวลาว่างฉันพร้อมที่จะอ่านหนังสือที่เป็นประโยชน์						
18. ฉันพร้อมทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จตามเวลาที่กำหนด						
19. เมื่อฉันไม่เข้าใจที่ครูสอน ฉันพร้อมจะศึกษาหาความรู้ด้วยตัวเองหรือถามครูจนฉันเข้าใจ						
20. เมื่อฉันพบข้อสงสัยฉันก็พร้อมจะค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม						

ตอนที่ 6 แบบวัดการสนับสนุนจากครอบครัว

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความเป็นจริงของท่าน

ข้อคำถาม	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1. ครอบครัวได้ให้กำลังใจ เมื่อฉันเกิดความท้อแท้จากปัญหาการเรียน						
2. ครอบครัวไม่เคยสนใจว่าฉันทำอะไรที่โรงเรียน ในแต่ละวัน						
3. ครอบครัวพูดคุยให้ฉันสบายใจเมื่อพบปัญหาในการเรียน						
4. ครอบครัวแสดงความดีใจ เมื่อทราบว่า ฉันสอบได้คะแนนดีกว่าเดิม						
5. ครอบครัวของฉันมักให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งต่างๆ รอบตัวอยู่เสมอ						
6. ครอบครัวมีการระดมความคิดเห็นกันมากจนไม่มีเวลาพูดคุยหรือให้คำแนะนำฉันเกี่ยวกับการเรียน						
7. บ่อยครั้งที่ครอบครัวพูดคุยแลกเปลี่ยนข่าวสารความรู้เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ กับฉัน						
8. ครอบครัวให้ข้อคิดหรือยกตัวอย่างเกี่ยวกับการเรียน การทำงานหนักจนประสบความสำเร็จในชีวิตให้ฉันฟัง						
9. ครอบครัวจัดเตรียมสิ่งจำเป็นต่อการเรียนรู้ที่บ้านให้แก่ฉัน เช่น สถานที่อ่านหนังสือ คอมพิวเตอร์ เป็นต้น						
10. แม้ฉันจะต้องทำกิจกรรมของโรงเรียนดึกเพียงใด ครอบครัวฉันยินดีรอรับส่งฉันโดยไม่ยอมให้ฉันกลับบ้านเอง						
11. ฉันได้รับค่าใช้จ่ายในการศึกษาอย่างเพียงพอ						
12. เมื่อครอบครัวทราบว่าต้องมีค่าใช้จ่ายในการสืบค้นหรือทำโครงการกลุ่มครอบครัวจะรีบโอนหรือให้เงินทันที						

ตอนที่ 7 แบบวัดบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความเป็นจริงของท่าน

ข้อคำถาม	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1. โรงเรียนของฉันมีแหล่งเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยต่อการค้นคว้าหาข้อมูล เช่น ห้องสมุด ห้อง ICT เป็นต้น						
2. โรงเรียนของฉันมีการจัดเวลาเรียนทางด้านวิชาการและด้านกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม						
3. โรงเรียนของฉันมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมจิตสาธารณะ กิจกรรมการแข่งขันทางวิชาการ เป็นต้น						
4. ห้องเรียนสะอาด จัดข้าวของเป็นระเบียบง่ายต่อการหยิบใช้						
5. โรงเรียนพาฉันไปทัศนศึกษานอกสถานที่ที่ทำให้ฉันสนุกกับการเรียนรู้นอกห้องเรียน						
6. ห้องสมุดในโรงเรียนมีความเงียบสงบเหมาะแก่การอ่านหนังสือ						
7. โรงเรียนมีการจัดบอร์ดให้ความรู้กับนักเรียนในทุกๆ สัปดาห์						
8. ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีเทคนิคการถ่ายทอดความรู้ที่หลากหลาย และแปลกใหม่ ทำให้การเรียนน่าสนใจ						

ตอนที่ 8 แบบวัดสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความเป็นจริงของท่าน

ข้อคำถาม	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1. ฉันและเพื่อนช่วยกันทบทวนบทเรียนก่อนสอบ						
2. ฉันและเพื่อนช่วยกันทำงานจนสำเร็จด้วยดีทุกครั้ง						
3. เพื่อนๆ ชักชวนให้ฉันเข้าร่วมกลุ่มทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยกัน						
4. เมื่อฉันมีปัญหาจะปรึกษากับเพื่อนสนิทที่ไว้ใจได้						
5. เพื่อนๆ ช่วยแนะนำอธิบายเนื้อหาวิชา เมื่อฉันไม่เข้าใจ						
6. เพื่อนๆ มักแบ่งปันขนมให้ฉันกินด้วย						
7. เมื่อฉันหยุดเรียน เพื่อนจะคอยเก็บเอกสารเกี่ยวกับการเรียนไว้ให้ฉันเสมอ						
8. เมื่อฉันไม่สบาย เพื่อนๆ จะถามอาการและพาฉันไปห้องพยาบาล						
9. ฉันและเพื่อนพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ใหม่ซึ่งกันและกัน						
10. ฉันมีวิธีประนีประนอมเมื่อความคิดเห็นในกลุ่มเพื่อนขัดแย้งกัน						

ตอนที่ 9 แบบวัดทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความเป็นจริงของท่าน

ข้อคำถาม	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม						
1. ฉันสามารถออกแบบเพาเวอร์พอยต์ที่มีความน่าสนใจได้มากกว่าผู้อื่น						
2. ฉันรู้จักค้นหาแนวคิดหรือมุมมองใหม่ๆ โดยใช้เทคนิคที่หลากหลาย						
3. ฉันสามารถจัดบอร์ดความรู้ให้มีสีสันน่าดึงดูดใจ						
4. ฉันสามารถแยกแยะได้ว่าปัญหานั้นเป็นปัญหาส่วนตัวหรือปัญหาทางด้านการเรียน						
5. เมื่อต้องเผชิญกับปัญหา ฉันมีวิธีการแก้ปัญหาหลากหลายวิธี						
6. ฉันสามารถให้ความร่วมมือเพื่อทำงานกับผู้อื่นไปสู่เป้าหมาย						
7. ฉันสามารถอธิบายเนื้อหาที่ได้จากการเรียนให้เพื่อนฟังได้						
8. ฉันสามารถรับคำสั่งจากครูและนำมาบอกต่อกับเพื่อนได้อย่างถูกต้อง						
ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี						
1. ฉันสามารถประเมินได้ว่าแหล่งข้อมูลนั้นมีความน่าเชื่อถือเพียงใด						
2. ฉันสามารถค้นหาข้อมูลได้จากหลายแหล่งเพื่อยืนยันความถูกต้องของข้อมูล						
3. ฉันสามารถค้นหาข้อมูลได้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการ						
4. ฉันเข้าใจข้อมูลข่าวสารที่แอบแฝงจากสื่อในรูปแบบของการโฆษณา เช่น ขายของออนไลน์ ขายตรง เป็นต้น						
5. ฉันหลีกเลี่ยงข้อมูลข่าวสารไร้ประโยชน์หรือไม่สร้างสรรค์จากสื่อต่างๆ เช่น สื่อสังคมออนไลน์ โทรศัพท์ เป็นต้น						

ข้อคำถาม	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
6. ฉันสามารถติดต่อกับเพื่อนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เช่น สไกป์ ไลน์ เฟซบุ๊ก เป็นต้น						
7. ฉันสามารถใช้แอปพลิเคชันผ่านสมาร์ตโฟนในการค้นคว้าหาข้อมูลได้						
8. ฉันสามารถใช้อีเมลในการอัปโหลดข้อมูลและจัดระเบียบของข้อมูลได้						
ทักษะด้านชีวิตและการทำงาน						
1. ฉันสามารถเปิดรับฟังคำวิจารณ์จากผู้อื่นได้						
2. เมื่อทำงานไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ฉันสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์และเวลาได้						
3. ฉันสามารถวางแผนการเรียนรู้ให้มีความสมดุลตั้งแต่ต้นเทอมไปจนถึงปลายเทอมได้						
4. เมื่อฉันได้รับมอบหมายงานมาพร้อมกัน ฉันสามารถจัดลำดับความสำคัญของงานก่อนและหลังได้อย่างเหมาะสม						
5. ฉันสามารถเรียนรู้งานที่ไม่เคยทำมาก่อนจนกระทั่งเกิดความเชี่ยวชาญ						
6. ฉันรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แม้ว่าจะแตกต่างจากฉัน						
7. ฉันเคารพในความแตกต่างระหว่างบุคคล						
8. เมื่อเพื่อนกำลังพูดคุยในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ฉันจะไม่พูดแทรกแม้ในขณะนั้นฉันจะเกิดความสงสัย						
9. ฉันมุ่งมั่นทำงานให้มีคุณภาพอยู่เสมอ						
10. ฉันสามารถจัดการกับปัญหาที่เข้ามาพร้อมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ						
11. เมื่อฉันมีปัญหาทางการเรียนฉันจะต้องต่อสู้เพื่อผ่านพ้นอุปสรรคนั้นให้ได้						
12. ฉันสามารถชักชวนเพื่อนให้เข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนได้						

ข้อคำถาม	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
13. เพื่อนๆ ทุกคนยอมรับว่าฉันเป็นคนชอบทำกิจกรรมเพื่อสังคม						
14. ฉันสามารถช่วยเหลืองานโรงเรียนที่ได้รับมอบหมายเสร็จตามเวลา						

----- ผู้วิจัยขอขอบคุณสำหรับการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ -----

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล

ปาริย์ ทรงเสรี

วันเดือนปีเกิด

23 มกราคม 2532

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

698/129 หมู่บ้านคุณาลัย ถนนบางขุนเทียน-ชายทะเล
แขวงท่าข้าม บางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร 10150

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2550

ศิลปศาสตรบัณฑิต

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาจิตวิทยา

จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

พ.ศ. 2559

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

